

נוער חושב מחר 3

2025

תיכונים כותבים על חזון מדינת ישראל במאה ה-21

מה המליון שלי?

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

כרויקט לכל החיים

מאת: ענת גורדון | כיתה י"ב | הגימנסיה העברית הרצליה | ת"א-יפו

"בוקר טוב, יובל. ברוך הבא למאה העשרים ואחת."

"סליחה? מי אתה, אם אפשר לשאול?"

"אתה לא זוכר אותי? טוב, האמת היא שעברו כמה שנים... אני דני, חברך הטוב."

"דני? זה אכן אתה? מה קרה לך? אתה נראה כל כך מבוגר. אתה נראה כמו... אבא שלך."

"כן, אני כבר עוד מעט בן ארבעים, וכך גם אתה, למרות שאתה נראה כבן עשרים."

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

"עכשיו אני מתחיל להיזכר. הניסוי בסוף הצליח?"

"את זה נוכל לקבוע בקרוב מאוד."

אף פעם לא שיערתי שכך איראה בגיל ארבעים, הרהרתי לעצמי בהתבונני במראה. הפעם האחרונה שראיתי את עצמי במראה הייתה לפני עשרים שנה. הייתי אז בן-עשרים טיפוסי - רוצה לטעום מהכול, רוצה לחוות הכול. היה לי כל דבר שרק אוכל לבקש, אבל השתכנעתי להשתתף בניסוי. ניסוי, שבמסגרתו הוקפאתי משנת 2005 ועד לשנת 2025.

קוראים לי יובל שוורץ, אבל כאן, במעבדה שלוש, הכינוי שלי הוא "פרויקט 2000".

"אתה בריא כשור", קולו של דני התערבב בהרהורי. "דופק, לחץ דם - הכול תקין. מי היה מאמין שבמשך כל כך הרבה זמן היית בהקפאה", אמר דני והוסיף "אולי אקבל על המחקר הזה פרס כלשהו, או לפחות מענק... טוב, העיקר שהכול בסדר אצלך, נכון?" שאל כאילו כדי לצאת ידי חובה. "כן, אני חושב", השבתי מבולבל.

"אתה נשמע קצת מודאג. הסר כל חשש מלבך - אתה תסתדר כאן מצוין. ישראל של 2025 קצת שונה ממה שהכרת, אבל מתרגלים", אמר דני.

"או קיי, הבנתי. תוכל רק לעדכן אותי קצת?" שאלתי.

"דבר ראשון, המילה 'או קיי' כבר אינה קיימת. בימינו אומרים 'ויש'. לשתי המילים אותה המשמעות", המשיך דני ואמר "בנוגע למצב כאן במדינה, תוכל לראות בעצמך עוד מעט, אבל קודם כול, בקצה הרחוב נמצא החנתון. החנתון הוא ה'סופרמרקט' שאתה מכיר, שבו תוכל לקנות לעצמך עיתון ומשהו לשתות או לאכול". אמר, ונתן לי מטבע שנקרא שס"ח - שקלים סופר חדשים. בנוסף, דני נתן לי בגדים צעקניים ורחבים מעט, ואמר "זאת הקולקציה החדשה".

כך מצאתי עצמי באמצע הרחוב. אובד עצות חיפשתי לשווא את החנתון, עד שלבסוף החלטתי לשאול מישהו. "סליחה, היכן נמצא החנתון?" שאלתי איש ברחוב. האיש הסתכל בי במבט קר, מתנשא ומנוכר, לא השיב דבר והמשיך ללכת, כאילו אני אוויר שאינו ראוי לכל יחס. שאלתי אישה עם ילדה קטנה אותה השאלה, אך זכיתי לאותה התגובה. כל כך הרבה אנשים התעלמו ממני, ורק ילד אחד קטן הסכים להראות לי באצבעו היכן החנתון. רצייתי להודות לו, אך הוא ברח כאילו עשה מעשה מביש. הרגשתי כל כך זר בין ים האנשים הללו, שאמורים להיות מעין אחים שלי. היה לי מוזר שלא מצאתי כאן את

"האחוזה הישראלית" שכה מוכרת לי. הבלגתי והמשכתי ברחוב לעבר החנתון. החנתון, מתברר, הוא מעין מכונת ענק, שבלחיצת כפתור ושלישול מטבע מעניקה לך את המוצר המבוקש. עם קפה מהביל ביד אחת, ועיתון ביד השנייה, חיפשתי גינה ציבורית שבה אוכל לשבת. לאחר חיפושים ממושכים מצאתי גינה קטנטונת ריקה מאנשים, עם שני ספסלים ונדנדה. עיינתי לי בשלווה בעיתון, ולא האמנתי למראה עיניי. מצד אחד הופתעתי לקרוא כי תרופות לסרטן ולמחלות אחרות הומצאו, איך לא, על ידי ישראלי. כמו כן, יש פריצת דרך במחקר לגילוי מרפא לאיידס. לעומת זאת, ראיתי שהמצב כאן בארץ לא מזהיר כל כך - פשע ואלימות לרוב, חסרי בית ונרקומנים שרויים ברחוב. "מוזר, לדעתי הרחובות נראים יחסית שקטים", הרהרתי לעצמי.

...קוראים לי

יובל שוורץ, אבל

כאן, במעבדה שלוש,

הכינוי שלי הוא

'פרויקט 2000'...

הזמן חלף לו והשמש כבר עמדה במרכז השמים. חזרתי למעבדה שלוש, מעבדה כה גדולה, אך למרות זאת היא כה סודית ואינה גלויה לעיני האנשים כאן, במרכז תל אביב.

"סוף סוף חזרת. נו, איך נראה בעיניך העולם כיום?" שאל דני בהיכנסו למעבדה. "בסדר, אני חושב", השבתי בתמימות. לא ידעתי אז עד כמה השתנתה ישראל. "יש לי רק שאלה אחת. קראתי בעיתון על אלימות, פשע ועוני, אך לא ראיתי אף אחת מהתופעות הללו."

"ויש, אני אסביר לך. אנחנו לא משתייכים לקבוצה הזאת, ולכן אנחנו לא גרים בסביבת אנשים כאלה. נראה לך שנסכים שיהיו לנו שכנים כאלה? אנשים לא מתורבתים שעלולים לפגוע בנו? הם שוכנים באזור תחום ומגודר שאליו לא נכנסים, וממנו אין יציאה. אל תדאג, לפעמים עולים לשלטון פוליטיקאים רחמניים שמעניקים להם עזרה קלה", השיב בלי להניד אף לא עפעף אחד.

"סליחה? ממתי מנדים יהודים את אחיהם? כיצד ייתכן שבעולם כה מודרני תופעה כזאת תתקיים?" הגבתי בתדהמה. "ויש, לא צריך להתרגש. העולם השתנה וכך זה עכשיו. זה טובת כולם", השיב דני. נשארתי המום, נטוע במקום. דני לא חש כלל כיצד דבריו אלה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

השפיעו עלי. הוא רק אמר בלי כל רגש: "דרך אגב, רותם תגיע בעוד כשעה. בינתיים תשב ותרגיש בנוח. אני עוד מעט חוזר", והלך.

רותם הייתה החברה שלי במשך כל התיכון. היא הייתה קשובה וחמודה מאוד. היא הייתה היחידה שתמכה והאמינה בי באמת. לפגוש אותה זו מעין פגישה עם העבר שלי.

מעניין איך היא נראית. היא בטח נשואה. אולי יש לה גם ילדים.

שעת ההמתנה והציפייה לפגישה עברה בעצלתיים. לפתע נפתחה הדלת לרווחה ואישה יפהפייה עמדה בפתחה. "יובל, כל כך התגעגעתי אליך!" אמרה וחיבקה אותי. "כל כך הרבה זמן עבר מאז ראיתך", אמרתי אני. הרגשתי קרבה רבה אליה.

היא נראתה לי כעת שונה במראה שלה, אך הניצוץ בעיניים שהכרתי עוד היה שם.

"אז רותם, מה שלומך? מה עבר עלייך בשנים האחרונות?" התעניינתי.

"כל כך הרבה דברים קרו. התחתנתי ויש לי שני ילדים - בת ובן", אמרה והראתה לי תמונות מארנקה של שני ילדיה המקסימים. חשתי החמצה גדולה.

היא המשיכה לספר לי על משפחתה ועל חבריה המשותפים, אך דבר אחד הטריד את מוחי. ראיתי שהיא שונה מהאנשים האחרים. היא לא קרה. אכפת לה מאנשים אחרים. סוף סוף מצאתי מישהו שלא השתנה, שהוא בעל המנטליות הכל כך מיוחדת שכה התגעגעתי אליה. הרגשתי חופשי ונינוח לשאול אותה את השאלה שלא העזתי לשאול אף אחד לפני כן: "רותם, מדוע כל האנשים מתנהגים באנוכיות? מה גרם להשתנותם באופן כה קיצוני?"

"אני בין האנשים היחידים שהבחינו בשינוי זה לפני כשבע שנים. אף אחד לא רצה להקשיב או לנסות להסתכל על החברה הישראלית בעיניים שונות. אני ועוד כמה חברים שלי החלטנו לנסות לפעול, לתקן את המעוות. התאגדנו כקבוצה וניסינו כוחנו בממשלה, מיד לאחר ששמעון פרס פרש סופית מהפוליטיקה. נאבקנו והלכנו נגד הזרם. נלחמנו למען שוויון והתחשבות בסביבה, נלחמנו למען האחר, "עצרה רותם קמעה", הרהרה בדבר מה והוסיפה "דבר לא עזר. האנשים לא היו מוכנים להקשיב ולהפנים, עד שלבסוף הודחנו. אם היית רק יודע כמה ניסו. ניסו לתרום, לשנות ובעיקר למנוע מהחברה להידרדר. אתה יכול לראות בעצמך - מאבקנו לא הצליח, והאנשים כאן בישראל חושבים רק על טובתם ועל התקדמותם האישית."

"מה את עושה כיום? את ממשיכה להיאבק?" שאלתי בתקווה.

"התייאשתי", ענתה רותם. "עזבתי את הפוליטיקה, שהפכה מיום ליום להיות יותר ויותר צבועה. אני מנסה לשנות דברים קטנים על ידי התנדבות במקומות שבהם המצוקה גדולה. בעיקרון, אני מנהלת כעת חברה שסוחרת כמעט עם כל העולם. מובן שהעובדים שלי לא יקופחו. אצלי כל אחד ואחד זוכה לשוויון זכויות מלא וליחס אנושי." לפתע פילח את החלל צלצל הטלפון הסלולרי של רותם.

...כן. אין

שום בעיה, פשוט

תעביר את המשאיות

לפלסטין. מר מחמוד

ידאג להעבירן משם

לדנמרק. ויש, תעדכן אותי

בהמשך. אם יש בעיות

אל תהסס להתקשר

להתראות...

"כן. אין שום בעיה, פשוט תעביר את המשאיות לפלסטין. מר מחמוד ידאג להעבירן משם לדנמרק. ויש, תעדכן אותי בהמשך. אם יש בעיות אל תהסס להתקשר. להתראות."

"פלסטין? יש ארץ כזאת?" שאלתי בתמיהה.

"כן. ברור. אה... לרגע שכחתי שאתה לא בדיוק מעודכן בהתרחשויות שקרו כאן בשנים האחרונות. בשנת 2013 הוקמה מדינת פלסטין. רמת החיים שם עלתה לאחרונה, ובכך גם שמו קץ לבעיית הפליטים," ענתה רותם.

"זו באמת הפתעה לראות שאחת מהבעיות העיקריות של מדינת ישראל שזכורה לי, נפתרה. רגע, את למעשה אומרת שאנחנו ביחסי שלום עם מדינת פלסטין?" שאלתי.

"אפשר לומר שכן. ישנו אפילו סחר חליפין בין מדינתנו לבין פלסטין, כפי שיכולת לשמוע משיחת הטלפון שערכתי קודם לכן. מבחינה תיירותית יש התקדמות. בקרוב מאוד יפתחו הגבולות לתיירים משני הצדדים."

"מי היה מאמין שאי פעם נמכור לפלסטינים ונקנה מהם סחורה." הרהרתי בקול.

"כן... עלה במוחי רעיון מעולה. מכיוון שכל כך התעניינת במה שמתנהל כאן במדינה, מה דעתך לבוא איתי למקום שבו אני מתנדבת?" שאלה לפתע רותם.

"היכן את מתנדבת?" שאלתי.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

"אני מתנדבת באזור שבו מרוכזת האוכלוסייה מוכת הרעב והעוני. אני נוהגת לחלק שם מזון ותרופות. לפעמים אני מעניקה גם עזרה ראשונה לאנשים שנזקקים לה. אז אתה מעוניין ללוות אותי לשם?" שאלה רותם. "לא רק שאני אבוא, אלא אני גם אתנדב יחד אתך," ענית בחיך.

יצאנו יחד לרחוב הסואן. נכנסנו לתוך מעין מכונית-חללית והתחלנו לנסוע. התרגשתי כל כך. סוף סוף אוכל לתרום, לעזור לשנות יחד עם רותם. הנסיעה הייתה ארוכה ומייגעת. הייתי נרגש כל כך וציפיתי להגיע ולהתחיל לעזור לאנשים. במהלך הנסיעה המשכנו לדבר. מדויק יותר להגיד שרותם דיברה ואני הקשבתי לכל הדברים שקרו בשנים האחרונות, כל הדברים שהפסדתי. השלום עם פלסטין, טיולים של החברים למזרח ואפילו הניצחונות של מכבי. כל אלה התרחשו וחלפו בלעדיי. היה קשה לעכל את כל הדברים החדשים הללו, אך הייתי נחוש לפצות על השנים האבודות ולתקן את המעוות.

בסופו של דבר הגענו. בהתחלה לא האמנתי כי אנשים מסוגלים לגור בשכונה כה מוזנחת ובבתים הרוסים מעין אלה. יצאנו מהמכונית והתחלנו להסתובב ברחובות הצרים. לאחר סיור קצר הגענו לבית דו-קומתי, שאליו נכנסנו. את פנינו קיבלה אישה גדולת ממדים וחייכנית. "רותם! חיכינו לך כל כך הרבה זמן. איך את מרגישה, יותר טוב?" שאלה האישה. "הכול בסדר, אריאלה," ענתה רותם, והוסיפה "התעכבתי מעט, אך באתי כפיצוי עם ידיד עבר שלי, יובל."

"נעים מאוד, יובל. טוב, אין זמן, הם מחכים לך. המשלוחים הגיעו. תוכלי למצוא אותם במשרדך, ביי!" אמרה ונעלמה.

משם פנינו למשרדה הקטן של רותם, שבו חיכו לנו קופסאות רבות שהכילו מזון. לקחנו בכל פעם שתי קופסאות ועברנו בין הבתים. הייתי כל כך עצוב לראות את העוני ואת הניסיונות להישרדות של האנשים שגרים שם. עוד יותר הייתי עצוב כאשר נגמר מוצרי המזון שחילקנו, מהר מכפי שציפינו. מעולם לא ראיתי חיים שכאלה. רק בסרטים. הייתה שם ילדה אחת שנקשרתי אליה במיוחד. אביה נפטר לפני כשנה והיא נותרה רק עם אמה ואחיה. למרות הטרגדיה האיומה, ראיתי כי לא נמחה החיך משפתיה. היא הייתה שמחה וקיבלה אותנו בצורה יפה. זה זמן רב לא ראיתי כזאת אהבה לאחר וחוסר אנוכיות. את מעט העוגה שהכינה אמה רצתה להתחלק עמנו.

לאחר סיום החלוקה שבנו אל המכונית, והתחלנו לנסוע חזרה לתל אביב.

"למה אריאלה שאלה אותך איך את מרגישה? היית חולה?" שאלתי את רותם.

"הרגשתי לא טוב אתמול. יש לי פשוט לב חלש שעושה לפעמים בעיות. כאשר אני כעושה או לחוצה, למשל, יש לי התכווצויות בלב. זאת גם הסיבה שעזבתי את הפוליטיקה. אתה יודע איך זה שם - לא עובר יום שבו לא מתרגזים," צחקה קלות והוסיפה "אין לך אבל מה לדאוג, אני בטיפול".

"אני לא דואג. אני סומך עלייך שאם יש לך איזו בעיה בריאותית תטפלי בה," חייכתי.

השמש החלה לשקוע, ולפתע שאלה רותם "מה דעתך להישאר בביתי הלילה, אתי ועם משפחתי?"

... בשנת 2013

הוקמה מדינת פלסטין.

רמת החיים שם עלתה

לאחרונה, ובכך גם שמו

קץ לבעיית הפליטים...

חשבתי לעצמי כי אין לי משהו אחר לעשות, שהרי בית אין לי, ומקום אחר ללון גם אין. "בסדר, אני רק מקווה שזאת לא טרחה גדולה," השבתי. "לא, מה פתאום?" ענתה רותם. כך חלפה הנסיעה בדממה. הייתי עדיין בהלם מאירועי היום - החזרה לחיים, המציאות כאן בארץ, המראות הקשים.

כאשר הגענו לביתה של רותם, קיבלו אותי בעלה וילדיה בקבלת פנים חמה ביותר. הרגשתי ממש חלק מהם. בעלה של רותם הכין מבעוד מועד ארוחה חמימה וטעימה, וכולנו אכלנו מסביב לשולחן בתאבון. דיברנו על המון נושאים במהלך הסעודה. עתה התמונה הייתה ברורה לי יותר. דברים שחשדתי בהם במהלך היום, אושרו על ידי בעלה של רותם, שעובד כעורך דין. מתברר שבמהלך השנים, החברה הישראלית נהייתה דומה יותר ויותר לחברה האמריקאית. הדבר החל בלבוש דומה ובמוסיקה זהה, אך לאט לאט מאפייני החברה האמריקאית השתרשו בקרב הציבור החילוני בישראל. נוצרו קבוצות מקוטבות. הדתיים הסתגרו בתוך עצמם, העניים והנזקקים הסתגרו בעל כורחם בתוך עצמם, והרוב נותר חילוני והתרחק כליל מן היהדות. האחוזה הישראלית, שבמסגרתה כל אחד ברחוב הוא "אח שלי", ואפילו דוכן הפלאפל השכונתי - נעלמו. התרבות והמסורת היהודית נראים רחוקים מתמיד כעת. בל נשכח את המיעוט הערבי, שחלקו עזב את מדינת ישראל לטובת מדינת פלסטין.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

"בימים אלה ממש אני וכמה מחברי עוברים בין בתי הספר השונים כדי להחדיר במנהיגי העתיד קצת מהתרבות האבודה," אמר בעלה של רותם.
"טוב לראות שבעולם כה קר עוד נותרו אנשים חמים שאכפת להם," אמרתי.
"כן..." הרהרו כולם.

"בוקר טוב, יובל. אני מקווה שישנת טוב, כי עומד בפנינו יום ארוך," רותם העירה אותי בחיך מלטף.
"בוקר טוב גם לך," מלמלתי בעודי חצי רדום.

"תצטרך לעבור במעבדה אחר הצהרים. דני ביקש לבדוק אותך ולראות שהכול כשורה. אולי תרצה להתלוות אלי לעבודה? אני צריכה לסדר כמה דברים במשרדי שנמצא בפלסטין. מה אתה אומר?" שאלה.
"בסדר גמור. אני רק אתארגן ונוכל לצאת," השבתי.

"הנחתי על הכיסא כאן כמה בגדים של בעלי. אתם בערך באותה המידה. מכיוון שאין לך כרגע בגדים, תוכל ללבוש אותם בינתיים," הוסיפה רותם.

הייתי כל כך נרגש לבקר בפלסטין, הארץ שלא ידעתי כלל על הקמתה. לבשתי במהירות את הבגדים שרותם השאירה לי על הכיסא, ויצאתי מחדר השינה שנועד לאורחים.

רותם המתינה לי בפינת האוכל. שתינו קפה, אכלנו כמה עוגיות טעימות שהוכנו יום קודם על ידי רותם, ויצאנו לדרך. עצרנו תחילה בחנתון שהיה ממוקם רק כמה רחובות מביתה של רותם. שם קנינו כמה מוצרים בסיסיים שנזקקתי להם, כמו מכשיר חשמלי לצחצוח השיניים, מכונה לסירוק ולעיצוב השער, ועוד כמה פריטים כמו מכנסיים, חולצות ולבנים. שוב הופתעתי לגלות עד כמה העולם התפתח מבחינה טכנולוגית.

התחלנו לנסוע לכיוון פלסטין. בדרך עדכנה אותי רותם במה שהתרחש כאן בישראל בשנים האחרונות בתחומים שונים, כמו למשל, בנוגע למפורסמים בימינו. המון אנשים התפרסמו בזמן האחרון בזכות תוכניות מציאות למיניהן, סנדי בר ואקי אבני הבינו סוף סוף שהוליווד אינה בשבילם, ופצחו בקריירת משחק משגשגת כאן בארץ. בנוסף, אורנה ומשה

דף הוציאו את דיסק האלף שלהם לשירי ילדים, ופנינה רזנבלום הבינה כי משה חיים הוא האיש שהיא באמת אוהבת, והתחתנה אתו שוב.

כן, הרהרתי, יש דברים שלעולם לא ישתנו.

כך חלף לו הזמן, עד שלפתע רותם אמרה: "טוב, נכנסנו כרגע לעיר הגדולה בפלסטין."

לא האמנתי למראה עיניי. העיר נראתה בדיוק כמו תל אביב: עיר מפותחת ומלאת חיים. לא כך ציפיתי לראות את פלסטין.

עצרנו את המכונית והמשכנו להסתובב ברגל. רותם ערכה לי סיור קצר ברחובות העיר, ומשם נכנסנו למשרדה המרווח. "אני צריכה לעבור על פנקסי החשבונות. אחרי שאסיים נוכל לעשות טיול ארוך יותר ולראות עוד דברים. אפשר אחר כך ללכת למוזיאון החדש שנפתח לא מזמן. קרוב לכאן. סיפרו לי שתערוכת הציורים שמוצגת שם בימים אלה היא בין היפות בעולם. בינתיים תנוח קצת מהדרך. אם תרצה יש שתייה ואוכל במכונה ממול," אמרה רותם, והחלה לכתוב בקצב במחברת שהייתה מונחת על שולחנה, לתקתק במחשבון מדי פעם, ולענות לאלפי הטלפונים שלא הפסיקו לצלצל.

אני הקשבתי לעצתה, וישבתי על הכורסה הנוחה, עם כריך טעים ביד אחת ומיץ תפוזים טרי ביד השנייה. חשבתי לעצמי כי הגיע הזמן שאתחיל לבנות את חיי מחדש. החלטתי שהחל ממחר אפעל למציאת עבודה, דירה ואולי גם איזו חברה לחיים. אם לא אמצא שום עבודה סבירה, אולי אוכל לעבוד עם רותם. זה יכול להיות נחמד מאוד.

בינתיים רותם סיימה לעבוד, ומיד יצאנו שנינו אל האוויר הצח.

טיילנו ברחובות העיר המדהימה, וכן הלכנו לראות את תערוכת הציורים מלאי הכישרון. המשכנו להסתובב, עד שהרגשנו לאות קלה ועצרנו לשבת בקצה הצוק, שממנו נשקף נוף מרהיב.

**...לא האמנתי
למראה עיניי. העיר
נראתה בדיוק כמו תל
אביב: עיר מפותחת
ומלאת חיים. לא
כך ציפיתי לראות
את פלסטין...**

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

"אני מודאגת מאוד מהמצב כאן במדינה. אני מקווה שבעוד כמה שנים יחול כאן שיפור, אחרת המצב יהיה רע ומר", אמרה רותם והוסיפה "לפעמים הייתי רוצה להיות במקומך - לישון במשך כמה שנים טובות, ואז לחזור רעננה כמו חדשה."

"אל תאמרי זאת אפילו בצחוק. אני כל כך מצטער שהסכמתי להשתתף בניסוי הזה. הקרבתי את השנים היפות בחיי למען המדע. אם לא הייתי מוקפא בשנים האחרונות, הייתי מנסה יחד אתך לשנות את המצב, ואולי ביחד היינו מצליחים להביא לשיפור המיוחל", אמרתי, והוספתי "איך אני מתגעגע לימים שבהם היינו ביחד. היינו מאושרים כל כך, ובגלל הניסוי הזה הרסתי הכול". התמלאתי עצב. "האמת היא שגם אני מתגעגעת לימים ההם. אם לא היית משתתף בניסוי, אולי אפילו היינו נשואים כעת", אמרה רותם בצחוק קל של מבוכה. "אבל עכשיו זה כבר מאוחר מדי. אתה העדפת לתרום עצמך למדע, וכעת אני כבר נשואה עם ילדים", הוסיפה, כאילו מנסה לשכנע עצמה יותר מאשר אותי.

"יש לי רעיון", אמרתי. "מה דעתך שנחדש את המלחמה נגד השינוי לרעה שחל כאן בישראל. נוכל לאחד כוחות, שנינו, ולפעול נגד האנוכיות וחוסר האכפתיות."

"זה נשמע מצוין", התלהבה רותם מהרעיון. "נתחיל לחשוב על פתרונות ולפעול כבר ממחר."

"בסדר", אמרתי. השתתקנו שנינו, בעודנו חושבים על רעיונות וצופים בנוף הנשקף מהצוק.

"אולי כדאי שנתחיל לחזור", אמרה רותם. "דני רוצה הרי לראות אותך עוד מעט, ולפנינו עוד נסיעה לא קצרה."

צעדנו לעבר המכונית. עשר דקות מאוחר יותר כבר נכנסנו למכונית והתחלנו לנסוע לכיוון תל אביב. הייתי עייף מאוד, ולכן שקעתי בשינה שבמהלכה חלמתי חלום, או מדויק יותר - סיוט. חלמתי שאני רץ בחשכה ובקור מקפיא. אין לי מושג לאן אני רץ. אני רק שומע את רותם צועקת שוב ושוב, מתחננת שיצילו אותה. מה שהיה עוד יותר מפחיד זאת העובדה שהיא זועקת לעזרה, אבל אני חסר אונים ואיני יכול לעזור לה. כל זה נמשך, עד שזעקויתה של רותם נחלשו עד שנפסקו לגמרי.

התעוררתי בבהלה בעודי שטוף זיעה. רותם שאלה אותי אם קרה משהו, ואני סיפרתי לה את אשר חלמתי. "שטויות. אין לחלום כל בסיס, אתה יכול להיות רגוע", הרגיעה אותי רותם במילותיה.

הנסיעה נמשכה בדממה. כל אחד היה עסוק במחשבותיו שלו.

"בעוד כמה דקות אנחנו מגיעים למעבדה. אני אשאיר אותך שם ובינתיים אסע לסדר כמה עניינים חשובים. כשדני יסיים לבדוק אותך, הוא כבר יתקשר אלי שאבוא לקחת אותך, ויש?" אמרה רותם.

"הנה כבר הגענו. אני אראה אותך מאוחר יותר. תשמור על עצמך. ביי!" נישקה אותי רותם על הלחי והחלה לנסוע.

...אם לא

הייתי מוקפא

בשנים האחרונות, הייתי

מנסה יחד אתך לשנות

את המצב, ואולי ביחד

היינו מצליחים להביא

לשיפור המיוחל...

"ביי!" אמרתי, אך למעשה לא רציתי להיפרד ממנה. ראיתי אותה מתרחקת מהמקום שבו עמדתי והרגשתי מעין צביטה לא מוכנת בלב. לא ייחסתי לכך חשיבות רבה, ונכנסתי למעבדה.

"שלום יובל!" קיבל את פני דני. "אני מקווה שישנת טוב הלילה, כי עוד מעט תעבור סדרת בדיקות שבעקבותיהן אוכל לקבוע סופית האם ההקפאה השפיעה עליך בצורה מסוימת. כך נוכל לקבוע האם הניסוי הצליח או לא. בינתיים שב והמתן כאן. עוד מעט אשוב," אמר במהירות והלך.

חיכיתי וחיכיתי, ורק לאחר כשעה הואיל דני בטובו לשוב.

"סליחה על ההמתנה, אבל הייתי צריך לסיים משהו דחוף. יש, בוא אחרי," אמר דני.

צעדנו בין החדרים הרבים, עד שהגענו לחדר גדול. דני הכניס אותי למכשיר ענק, שאמור היה לבדוק אותי, ולבחון האם יש בי שינוי חריג כלשהו. הבדיקות היו מייגעות מאוד. במהלכן צילמו אותי, מדדו אותי, וביצעו בי כל סוג של בדיקה אפשרית. מאוחר יותר דני הניח לי להתארגן ולהתרענן, בזמן שהוא הלך לתרגם את התוצאות ולבחון אותן.

שוב נתן לי דני לחכות זמן רב לשובו. כשהגיע, התחלנו ללכת לעבר היציאה, ובדרך עדכן אותי דני בדבר התוצאות. "מהיום, יובל, אתה אדם חדש. תוצאות הבדיקות המקיפות היו מצוינות - טובות בהרבה מהמצופה. אולי אתה בן ארבעים, אך מבחינה גופנית אתה כבן

עשרים. סוף סוף כל העבודה הקשה השתלמה. בשבוע הבא אני עומד לקבל את פרס 'איש השנה במדע'. כמו כן, אני אקבל גם מענק כספי מכובד ביותר, "אמר והוסיף" אני רק מבקש ממך מדי שנה להגיע לבדיקות שנתיות ולמעקב. מבחינתי אתה חופשי ללכת, ולהתחיל לבנות את חייך. לך לכתובת הזאת. מהיום זאת הכתובת החדשה שלך," אמר ונתן לי פתקית עליה כתובה כתובת מסוימת. "על השולחן בדירתך גם מחכה לך סכום כסף נאה, שאתו תוכל להתחיל את חייך על הצד הטוב ביותר."

חייכתי. סוף סוף משהו מסתדר. מובן שהייתי יותר מדי נאיבי.

"דרך אגב, כרגע הודיעו לי שרותם קבלה דום לב פתאומי במהלך נסיעה במכונית. בעקבות זאת היא נתקלה בעץ ונפטרה מאוחר יותר מפציעיה. ההלוויה תתקיים מחר. אל תדאג, יהיה בסדר, אתה צריך להיות חזק. טוב, אני חייב ללכת, ביי!" אמר והלך, כאילו לא הטיל עלי את הידיעה הנוראה ביותר.

נותרתי בפתח הדלת ולא יכולתי לעכל את אשר קרה.

רותם נפטרה? רותם שלי?

איך זה יכול להיות, הרי נפרדנו לפני כשעתיים. דיברנו, צחקנו ועכשיו היא... מתה?

ידעתי בלבי כי רותם השאירה בידי את צוואתה - לשנות את המצב העגום בישראל. לא לתת לעם היהודי ולישראל להידרדר עוד. זה יהיה מעתה פרויקט חיי.

חבל שרותם לא תוכל לראות את ישראל השונה, ישראל האנושית יותר, שבזכות רותם תקום בעוד כמה שנים.

נפלתי על הארץ ובכיתי כמו שלא בכיתי מעולם.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

קווים לתזון מדינת ישראל למאה ה-21

מאת: אנה פולטרוביץ' | כיתה י"ב | בי"ס להנדסאים | תל-אביב

"כל מעשי בני האדם, בחלום יסודם ואל החלום ישובו..." - בנימין זאב הרצל. אתה מתעורר בבוקר, מביט בלוח השנה התלוי על הקיר שממול, ורואה כי שנת 2025 מתקרבת כבר לקצה. עוד מעט יגיע הקיץ ואחריו תקופת החגים... איך שהזמן טס. אתה מרגיש גאווה פתאומית על היותך יהודי-ישראלי, חי במדינה שעליה חלם סב סבך, המדינה שהוקמה כאשר סבך היה עוד ילד קטן ואלוהים הוא הגיע עם משפחתו, המדינה שבה הקים אביך משפחה, אותה המדינה אשר בה אתה הקמת משפחה משלך, ובה אתה מגדל את ילדיך לאהבת המורשת והמולדת. דברים רבים השתנו לטובה בשנים האחרונות של המילניום החדש, עקב שינויים מפתיעים במערך העולמי, תגליות מדעיות פורצות דרך ופיתוחים

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

טכנולוגיים של השנים האחרונות. אתה קם ומתכוון לעוד יום חדש, בראותך את השמש שוטפת את גגות הבתים והרחובות.

לאחר ארוחת בוקר זריזה אתה יוצא אל מכוניתך ומסיע את ילדיך לבית הספר. כמה שהם השתנו מאז שהפכו לחלק מהמערכת החינוך. הם קשובים, שקטים, מתעניינים ויודעים כל כך הרבה יחסית לגילם, אף שלדעתך הם צריכים היו כבר לדעת כפל ארוך בעל פה כבר בכיתה ג'. שבע שנים עברו מאז שהוחזרה עטרה ליושנה, ותוכנית הלימודים משנת 1968 נמצאה שימושית ביותר לנוער המודרני. אתה רואה שחל שיפור משמעותי מאז במעמד מדינת ישראל בטבלאות ההישגים הכלליות. מובן שהקוריאנים מקדימים אותנו בהרבה, אבל אין מה להשוות בין ישראל של תחילת שנות האלפיים לישראל כיום. אתה עוד זוכר איך חבריך התקשו לחשב תרגילים פשוטים של חיבור בלי מחשב כיס ולקרוא בתנ"ך ברהיטות, ואילו בתך הקטנה, שעדיין לא סיימה את בית הספר היסודי, מתפקדת כמו מחשבון כמעט, והספיקה לקרוא ואף להבין ספרים כמו "לגעת במים לגעת ברוח" של עמוס עוז, שאתה קראת רק בגיל שש עשרה. בנך הבוגר, בן ה-15, כבר יודע על פועלם של אחד העם ושל הרצל, על סיפורי העלייה הראשונה והשנייה, יכול לספר ברהיטות על שנות השלושים באירופה, ויודע את שמות כל הרמטכ"לים ופועלם בעל פה. אלה הן כמובן, רק פיסות מידע מבולבלות בראשו הצעיר, אך סקרנותו לגמוע מידע גורמת לך נחת רוח, שלהוריך כנראה לא הייתה ממך.

הילדים כבר נמצאים בבטחה בבית הספר, ואתה יוצא מתל אביב לכנס האיידס השנתי, שמתקיים השנה בעיר הבירה. לצערך הרב, דניאל בן צבי, הרופא המחונן שמצא את הפתרון הגאוני לאיידס לא יהיה שם השנה, כיוון שנסע לדרום אפריקה לראות איך מתפקד הצוות הרפואי במתן החיסון נגד המחלה לילידים. הוא לא קפא על שמריו - לאחר קבלת פרס נובל, השלישי שקיבל אזרח המדינה בתחומי המדע, לאחר שהכימאים, פרופסור הרשקו ופרופסור צ'חנובר, קיבלו את הפרס, בשנת 2004, והפיזיקאי, ששכחת את שמו הארוך להחריד, קיבל את הפרס לפני שנים ספורות -

אתה חולף על פני נהר הירקון ורואה ששוב חופו מלא באנשים. פשוט מרק-אנשים, אתה מתרעם, מדוע לא יכולים היו לשמור על הנהר כמקום לשיט ולדיג בלבד, כמו בימים הטובים ההם? עיריית תל אביב פשוט הייתה זקוקה לכסף כדי שתוכל להמשיך ולבנות את המפעל לעיבוד זבל, המפעל שמייצר אנרגיה מספקת כדי להאיר את מחצית העיר תל

אביב. על שום מה ולמה הוקם המפעל? משום שמזבלת חירייה כבר אינה קיימת. קיים רק פארק חירייה, שדרכו עובר נחל איילון הצלול, שנשאר, למזלך, נחל לשיט בלבד, ולא הפכו אותו לעוד גדת נהר ממוסחרת. אף על פי שניקיון האזור נעשה כבר לפני כמעט שמונה שנים, השלטון המקומי עדיין מלא גאווה על כך. התורמים הרבים, שהסכימו להשתתף במבצע ולהיות חלק בלתי נפרד מפרויקט "ארץ ירוקה", אינם מוזכרים כלל במצעי הבחירות של ראש העיר החדש - ביזיון וכפיות טובה. הפרויקט הוא כלל גם ניקיון של חופי הים התיכון והגברת מודעות הציבור

... ש ב ע

שנים עברו מאז

שהוחזרה עטרה

ליושנה, ותוכנית

הלימודים משנת 1968

נמצאה שימושית ביותר

לנוער המודרני... שחל

שיפור משמעותי מאז

במעמד מדינת ישראל

בטבלאות ההישגים

הכלליות...

בנושא, דבר שלמרבה הפלא הצליח - מזמן לא ראית חוף מזוהם כמו שהיו החופים בילדותך, עכשיו החופים נקיים ויפים, כמעט בלי לכלוך. תענוג לחשוב על כל היופי שרק מחכה שתצא אליו, חבל שיש עוד כל כך הרבה עבודה לעשות.

אתה מסתכל על השמש בחוף. שוב מעונן חלקית. המכונות הסולאריות הזאת הייתה יקרה כל כך, אבל כאשר היא מונעת על אנרגיה סולארית בלבד, היא מגיעה למהירות מרבית של לא יותר מ-100 קילומטר לשעה. אף על פי שהחסרונות הללו בולטים, המכונות היא מתוצרת ישראל, ונוסעת בצורה חלקה יותר מכל המכונות היפניות או האירופיות הטובות ביותר, גם בזכות הכבישים המתוקנים. בנוסף, היא צורכת מעט מאוד דלק ברוב חודשי השנה, שהרי ישראל היא ארץ שטופת שמש. כמו כן,

נסיעה במהירות נמוכה יותר משמעותה פחות תאונות. המכונות הזאת אינה המצאה גאונית כל כך כמו המכונות שעובדת על שילוב אנרגיית שמש וחשמל, שפותחה לפני שלוש שנים במכון וייצמן, אך "מכונת הטבע", כפי שהיא מכונה בפי המדענים, נמצאת עוד בשלבי פיתוח מוקדמים, וכנראה לא תצא לשוק בחמש השנים הקרובות.

עקב עלותה הגבוהה של המכונות תצטרך לתכנן את החופשה שלך בקפידה. לא תוכל לנסוע לספארי באפריקה עם משפחתך, לשלב בביקור פגישה עם פרופסור בן צבי ולצפות בהתקדמות החיסון, אלא תצטרך להסתפק בבילוי של כמה שבועות בהרי סוריה, באחד מכפרי הנופש שישראלים רבים מאוד נוסעים לשם בשנים האחרונות. כמה שנים

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ברצף אפשר לנסוע לשם? בפעם הראשונה זה היה מעין ריגוש, לנסוע למדינה שהפכה, לאחר כמה מהלכים פוליטיים מחוכמים, לבת ברית חמה, אבל עכשיו זה כבר מתחיל להרגיז. אולי תפגוש שם את חבריך הסורים, שאתם עבדת לפני זמן מה על פרויקט משותף להעלאת המודעות לאידס במזרח התיכון, דבר שעשוי לשפר את מצב רוחך. אתה מדליק רדיו, בתקווה לשמוע חדשות טובות כלשהן, לשם שינוי. אבל לשווא, שוב ראש הממשלה טליה שטיין מבקרת בעיראק, במקום לדאוג לפרויקטים נוספים הקשורים לאיכות הסביבה במדינה, ולקליטת העולים החדשים שהגיעו שוב בגל גדול. רק לפני כמה חודשים חגגו בארץ את עלייתו של העולה השני מיליון מתחילת המילניום, ואילו ראש הממשלה עסוקה בקשרי חוץ, במקום לטפל בעניינים המדיניים. כאילו יחסינו עם עיראק חשובים יותר מטיפוח מדינתנו הקטנטונת, אך מלאת הבעיות עד אין קץ.

בחדשות מודיעים על העלאת היישוב, שהוקם לפני כמה שנים בנגב, למעמד של עיר. לאחר גל העלייה העצום של העשור השני של שנות האלפיים, אכן נזקקנו לעוד כמה יישובים חדשים בעקבות גידול האוכלוסין בכל הערים הגדולות. בעיירות האלה גרים עולים רבים, ועקב התפתחותן המהירה, וכן עקב הצמיחה המואצת במספר התושבים שלהן, שיעורי האבטלה צונחים מטה ואיכות החיים של תושביהן עולה. הנגב אינו המקום היחיד, הוקם עוד יישוב בצפון הארץ, אינך יכול להיזכר אם היה זה בגליל או בגולן, אך אתה בטוח שביקרת שם בסתיו שעבר כדי לחנוך את בית החולים החדש שהוקם שם, שבו נפתחה מחלקת מחקר מיוחדת למחלות של מערכת החיסון. היית שמח לעבור לגור ביישוב שקט כלשהו, הרחק מהמרכז שגדל במהירות לכרך גדול אחד; מקום שבו תוכל לגדל את ילדיך בשקט ולחזור למחקר, שנראה כאילו עסקת בו לפני עידן ועידנים.

בנתיב שמוֹלך נוסעת שיירת משאיות עמוסות ארגזי זיתים לכיוון נמל תל אביב. למרות ההתחממות הגלובאלית, החקלאות החלה להתפתח בעשור האחרון לכיוונים בלתי צפויים. אף על פי שהמדבר התפשט לכיוון צפון, הוקמו חממות מיוחדות המוסתות את הטמפרטורה בעזרת אנרגיה המופקת מן הרוח ומן השמש ומאפשרות גידול פירות הדר, עגבניות ואבוקדו בנגב, שלא לדבר על בננות. בנוסף, התפתח גידול פירות היער בצפון, באזור ירושלים הזיתים חזרו להיות גאוות החקלאים, ואפילו במרכז מגדלים אפרסקים ותפוחי עץ, חסה ושום. כל הגידולים הללו הם מקור לייצוא נרחב, בעיקר לאירופה ולמזרח הרחוק. על פי הסקרים האחרונים, אזור גילרוי שבקליפורניה הוא האזור היחיד בעולם, שבו ייצוא השום גבוה יותר מאשר בארץ, ואפילו ספרד אינה מתמודדת עם כמויות האבוקדו הזורמות לאירופה מן הארץ. נוסף על כל אלה, בראותך את רכבת המשא מחיפה

לאילת, אתה נזכר כי תעשיית הענבים והיינות לא מזמן החלה לזכות ביוקרה הראויה לה. רק לפני חודשיים הבאת לאשתך, ביום הנישואין שלך, יין מרלו אדום מתוצרת ברקן, מתחילת המילניום. אינך יכול לשכוח את האושר על פניה. היה קשה מאוד להשיג אותו, אבל השתמשת בקשרים שלך בנמל חיפה, והשגת בקבוק טוב לפני שהוא הגיע אל שולחנה של מלכת בריטניה. תנאי הטבע קשים יותר מאי פעם, אך המוחות הישראליים עובדים במלא המרץ, והחקלאות היא רק דוגמה אחת להצלחה האדירה הזאת.

...חיל

האוויר וחיל

הים מתמחים

בעיקר בפעילות

אזרחית, כגון כיבוי

שרפות והצלחה, ואילו חילות

הפיתוח והאלקטרוניקה

עוסקים בעיקר בפיתוח

אינטליגנציה מלאכותית,

שתוכל להחליף את

החיילים בפעולות

היום-יומיות...

דוגמה אחרת להצלחה המסחררת היא פסטיבל התרבות הישראלי, שיתקיים בעוד שבועיים בצפת. פסטיבל הכליזמרים הטוב והישן התרחב לפני כמה שנים והפך לפסטיבל תרבות כללי, שבו מוצגים במעין ערבוב של צלילים, ריחות וטעמים כל ההישגים השנתיים של יוצרים ואומנים במדינת ישראל. פסטיבל זה התחיל לפני שבע שנים כרעיון של קבוצת ציירים ישראלית, שהתכוונו להציג ולמכור את עבודותיהם בפסטיבל הכליזמרים בצפת. אליהם הצטרפו בהדרגה גם פסלים, אורגים ותכשיטנים, שגם הם הציגו את עבודותיהם; קבוצות שחקנים קטנות, שהציגו מחזות בתשלום סמלי; סופרים שמכרו את ספריהם; סרטי קולנוע של סטודנטים הוצגו באולמות קטנים ושפים מתחילים פתחו דוכני אוכל. לקראת השנה החמישית, החלו להתארגן מופעי מוזיקה פופולרית-מודרנית, וגם מוזיקה קלאסית וג'אז. כעת, זהו פסטיבל שבאים אליו תיירים ואומנים מכל העולם, כדי להתרשם מפריחת התרבות של מדינה שנוולדת מחדש, כמו שדה של פרחים באביב, שצומח בשלל צבעים וריחות, ומושך אליו את כל החרקים, את הציפורים ואת שלל בעלי החיים. השנה יבקר בירידיים גם נשיא ארצות הברית, קנצלר גרמניה, ונסיך ירדן - כבוד גדול למדינה קטנה כל כך. שדה הבר הישראלי יפרח בתפארת, ויגלה את הדרו בפני העולם הגדול. מובן שתצטרך לקחת לשם את משפחתך, בזבז כסף וכוח, שהרי יהיה שם, כרגיל, צפוף מדי ויקר מדי.

בכניסה לירושלים אתה נתקע בפקק ענקי של שמונה וחצי בבוקר. נורא איך שכל הישראלים האלה מסוגלים להפוך עיר יפה וקסומה כל כך לנהר גדול של מכוניות צפורות, רועשות ומזהמות. אתה רואה שיחד אתך בפקק עומדים לפחות שישה אוטובוסים של תיירים. הם שוב מציפים את העיר העתיקה. לא יהיה לך סיכוי לראות את הכותל המערבי שכל כך התגעגעת אליו, משום שאין לך רגע פנוי מעבודתך. תיאלץ להידחף בין כל התיירים האירופאים והאמריקאים האלה. השוק הערבי, הכותל והר הבית הם מוקדי משיכה לתיירים רבים, לאחר שנפתחו מחדש לפני כמעט חמש עשרה שנים. התיירות נהפכה לאחד ממקורות הפרנסה העיקריים של המדינה, לאחר שישראל נעשתה מדינה בטוחה יחסית למצבה בעבר, אך התיירות עדיין נדחקת על ידי המדע והטכנולוגיה, שהם תחומי ההצלחה העיקריים של המדינה.

פתאום אתה שם לב שכבר מזמן לא ראית חייל עם כלי נשק. התחום הקרבי נהפך לתחום מבוקש פחות, לאחר שהושגו הסכמים עם המדינות השכנות, אף ששמירה על הגבולות היא עדיין עניין הכרחי, בעיקר מפני ספקי סמים וסוחרי נשים. חיל האוויר וחיל הים מתמחים בעיקר בפעילות אזרחית, כגון כיבוי שרפות והצלה, ואילו חילות הפיתוח והאלקטרוניקה עוסקים בעיקר בפיתוח אינטליגנציה מלאכותית, שתוכל להחליף את החיילים בפעולות היום-יומיות. חיל המודיעין כמובן לא הפסיק לפעול לרגע, הרי אנחנו רוצים להיות בטוחים מפני כל רע, ולא להיכנס לתחושת אופוריה. התחומים המבוקשים ביותר בצבא הם תחומי ההדרכה והשירות הלאומי, העזרה לזולת והפיתוח הטכנולוגי והלוגיסטי. הצבא אינו נחוץ כרגע כגוף הכרחי לקיומנו בתור מדינה, אך תמיד טוב לדעת שיש לנו גב חזק ובטוח.

השמש כבר עלתה, והאבן הירושלמית בוהקת ביופיה הלבן. אתה רואה את החיים השוקקים, בעודך חולף ברחובות העיר בדרך ליעדך. אתה מחנה את מכוניתך במקום שטוף השמש ביותר, כדי שמכוניתך תיטען, ושם פעמיך לאחד מהיכלי הכנסים המפוארים והגדולים שנבנו בשנים האחרונות, כמו זה שאתה עומד להשתתף בו. אתה מרגיש שהיום הזה עומד להיות יום טוב, יום שצופן בחובו הפתעות קטנות ונעימות. אתה נושם עמוקות, שואף לראותיך את אוויר הבוקר הצח, שלצורך כבר החל להתחמם (איך שכל הרגעים היפים הללו אובדים מהר כל כך), עולה במדרגות השיש הלבנות ונבלע בתוך הבניין, שמעל דלתותיו תלוי שלט גדול האומר: "אם תרצו אין זו אגדה".

נוער חושב מחד מה החלום שלך?

הזמן שלא עמד מלכת

מאת: מור לוי | כיתה ט' | בי"ס גוונים | קדימה

"פעם היה כאן רע כל כך?" תהיתי בלבי, אוחזת בספר בחוזקה.

המשכתי לקרוא, מרותקת לעלילת הסיפור הכאובה, על אם שאיבדה את בנה הבכור בן ה-15 בפיגוע מחריד שהתרחש בבית קפה בתל אביב. הדמעות נקוו בעיניי כשקראתי את הספר, בעודי משתתפת בצער האם והאחות שנותרו לבדן. מדי כמה דקות הפכתי את הספר, הבטתי בכריכה וצבטתי את עצמי כדי להאמין שזה אכן קרה. על הכריכה באותיות אדומות וגדולות נכתב "מבוסס על מקרה אמיתי." ואני תהיתי אם באמת פעם היה כאן רע כל כך?! האם באמת פעם אנשים היו יוצאים לבלות ותוהים אם בכלל יחזרו ליקריהם, או שמא ימצאו את מותם בפיגוע שיחריד את שלות העיר? האם באמת פעם ההורים היו

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

חיים בחרדה מתמדת, צמודים לטלפונים הסלולריים רק רוצים לשמוע את קול ילדיהם שעלו לאוטובוס לכיוון בית הספר, רק רוצים לדעת שהכול באמת בסדר? ושלא תטעו, המצב המתואר בספר לא היה מזמן כל כך, לא לפני 100 או 200 שנה אלא רק לפני עשור וקצת.

אימא אומרת שהיה לי מזל, נולדתי בשנה שהאינתיפאדה פסקה והושג הפתרון שבזכותו סוף סוף אנו חיים בשלום. וכאשר שאלתי את אמי למה היא רואה את זה כמזל, היא ענתה: "את נולדת בדיוק בשנה שנגמרה התקופה הרעה והתחילה תקופה חדשה, שבה נפתח דף חדש לכן ונקי, אבל אנשים נוטים לשכוח שהגלגל מתגלגל, וכשאנחנו למעלה הוא לא עוצר, ואם נהיה שוב בתחתית צריך שאנשים יזכרו שעברנו את זה ובסוף תמיד יהיה טוב, תמיד! ואת תמיד תזכרי כי נולדת כשפצעי האינתיפאדה עוד לא הגלדו, ואת היום רואה את השגשוג שבא בעקבות השנים הקשות, כך שלך תמיד תהיה האמונה והאופטימיות שיהיה טוב, לא משנה מה יקרה."

ובאמת מאז ההסבר הזה התחלתי להתעניין במקרים שקרו בזמן האינתיפאדה, לקרוא ספרים, לחפש סרטים, חייתי כל הזמן בתחושה שאני חיה בעולם יותר מדי נפלא, וכמו שסבתי תמיד אומרת: "חורף טוב עם הרבה גשמים יגיע רק אחרי קיץ קשה עם שמש קופחת וחום אין-סופי", ואני האמנתי שאם יותר מדי טוב לי עכשיו, סימן שפעם ממש לא מזמן, היה כאן יותר מדי רע!

למרות הספרים הרבים שקראתי בנושא, לספר הזה התחברתי בצורה יוצאת דופן כל כך. הזדהיתי עם הגיבורה, אחותו של הנער שנרצח בפיגוע, ולא יכולתי לשתוק עוד. הייתי חייבת ליצור קשר עם אותה הנערה שהיום היא כבר אישה, הייתי חייבת לספר לה על ההתרגשות והצמרמורת שחוויתי במהלך כל הקריאה, הייתי חייבת לשתף אותה במחשבות שלי, הייתי חייבת לדעת אם עכשיו - כשהמצב הנורא נגמר - אם עכשיו קל יותר? אם היא סוף סוף מצאה פיסת אושר קטנה במדינה של היום, במדינה שפעם בשבילה הייתה המחר.

במהירות פתחתי את המחשב, מולי ניצבה תמונת הרקע של שולחן העבודה, כיפת הזהב והכותל המערבי, לפנייהם ראש ממשלת ישראל ויו"ר הראשות הפלסטינית לוחצים ידיים,

ומעליהם ההסכם הנכסף, ההסכם שהשיג לנו את החופש, ההסכם שהחזיר לנו את השפיות, לטענת הוריי.

"מיכל היקרה!" התחלתי להקליד, ולאחר מכן מחקתי במהרה, אולי אין זה שמה האמיתי? אולי השם שונה לצורך הסיפור מפאת שמירה על פרטיות?

"לנערה האמיצה!" כתבתי, ומחקתי בשנית, ואם היא ירדה מהארץ? ואם היא לא עמדה בסבל שנגרם לה ולמשפחתה?

...אני בטוחה

שזה הודות לשינוי

הכלל-עולמי, השינוי

שגרם נער אחד צעיר

בעזרת רעיון כביר, הרעיון

שגרם לכל השרים וראשי

הממשלות בעולם כולו

להיעזר ביועצים

צעירים...

"לגיבורת הסיפור!" כתבתי, ומחקתי שוב, אולי היא לא רואה עצמה בתור גיבורה? אולי היא תגדיר את עצמה בתור שורדת?

לאחר התלבטויות רבות החלטתי לא להחליט, השארתי את הכותרת ריקה והמשכתי לכתוב את המכתב.

"לא יכולתי להישאר אדישה נוכח הסיפור המרגש שלך ושל בני משפחתך. אף שמעולם לא חשתי אובדן, חשתי עמך הזדהות עצומה. עברו 23 שנים מאז המקרה, הרבה השתנה, גם את מרגישה בשינוי? את מצליחה לחוות סוף סוף את השקט, את השלווה ואת השגשוג?

ערבים שוחרי מלחמה כבר לא מתפוצצים ברחובות; כל האזרחים מטיילים בהנאה גלויה בלי פחד, בלי דאגה, נהנים מהשקט שלאחר הסערה. מדי חודש מדווחים המדדים הסטטיסטיים על ירידה בשיעור המובטלים, מדי חודש עוד ועוד אנשים חוזרים הביתה עם משכורת נאה שבאמצעותה הם יכולים לפרנס את משפחתם בכבוד.

האנשים שיושבים למעלה, בחלונות הגבוהים, הם אנשים שברובם הגונים. אני בטוחה שזה הודות לשינוי הכלל-עולמי, השינוי שגרם נער אחד צעיר בעזרת רעיון כביר, הרעיון שגרם לכל השרים וראשי הממשלות בעולם כולו להיעזר ביועצים צעירים, יועצים תמימים בגילאי 10 עד 15, שיתקשרו ביניהם ויבנו את הגשרים לשיחות של הדיפלומטים; הרעיון שאומר שדווקא הם, התמימים, חסרי הדעות הקדומות והנאיביים, יובילו את העולם קדימה לשלווה.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

יוצא לי לתהות הרבה על מה שהיה כאן לפניי. המצב היום טוב, העתיד נראה ורוד, וקשה לי לחשוב שרבים שילמו בחייהם כדי שאנחנו נגיע לזמן הזה.

קראתי רבות בנושא הסכסוך שהיה כאן בין הפלסטינים לישראלים. אני יודעת שהמדינה שילמה מחיר גבוה בעקבות פעילויות הטרור שהיו סיכון מתמשך, ואני יודעת שהפגיעה במדינה ניכרה בתיירים שלא הגיעו, בכלכלה שהתדרדרה במהירות ובגידול העצום באזרחים שחיו מתחת לקו העוני, במערכת החינוך שנפגעה ולא ידעה לתת מענה לכלל התלמידים. הלחץ, הייאוש והעצבים, שהיו תוצאה של חוסר אונים, גרמו לפשעים רבים בכל רחבי המדינה והגדילו את הפער בין האזרחים. והנורא מכל הוא מספר בני האדם שמצאו את מותם על לא עוול בכפם, ומספר המשפחות שאיבדו את יקיריהן ונאלצו להתמודד בעל כורחם עם מציאות חדשה.

לאחר כל שנות הסבל הנוראיות האלה, פתאום מגיעות שנות שגשוג, שבאו בעקבות פעולה אחת שלמראית עין הייתה פשוטה למדי, פעולה שגררה אחריה שרשרת של פעולות שפיתחו את המדינה במהירות, בדרך זו או אחרת.

ועכשיו, מנקודת מבט ורודה מאוד, אני מסתכלת אחורה וחושבת איך כל אותם האנשים שנפגעו פיזית ונפשית בשנים הנוראות ההן מקבלים את השינוי המהפכני כמעט שחל פה.

כי אני באמת תוהה, האם עכשיו, כשהמצב טוב כל כך וורוד כל כך, אנשים נוטים לשכוח שפעם היה רע?

אשמח אם תחזירי לי תשובה ואם תסכימי לשתף אותי במחשבותייך. דמותך בספר סקרנה אותי מאוד, והייתי שמחה להכירך.

מאחלת לך שנים יפות ומאושרות מאלה שעברו, ומקווה ליצירת קשר במהרה, מאי."

לאחר שסיימתי להקליד את המכתב חזרתי לפתיחה שלו, ועכשיו היה ברור לי לחלוטין למי הוא מיועד:

"לאחות של שגיב (ז"ל)", כי את מיכל שהייתה לפני הטרגדיה הנוראה לא יצא לי להכיר, ודרך הספר נחשף הפן האחד והיחיד, של אחות בלי אה, שמבכה על לכתו ממנה.

הקלדתי והדפסתי במהירות, חוששת שמא לבטיי יכריעו אותי שוב. מצאתי את כתובת המשפחה בסוף הספר, וקיוויתי בכל לבי שהאם, לפחות, לא עברה דירה, והיא תדאג להעביר את המכתב לבתה.

יום יום המתנתי בפתח ביתי לדוור, בציפייה למכתב המיוחל. לאחר שבוע התחילו לגאות בי החששות: אולי המשפחה עברה דירה? אולי האחות ניתקה קשר עם האם ובכלל גרה בחו"ל? אולי היא קיבלה את המכתב, אבל אינה רוצה לענות לי עליו כי קשה לה להיזכר בתקופה ההיא? אולי שאלתי שאלות קשות מדיי והעליתי נושא כאוב מדיי לדבר עליו?

ועם החששות שעלו נטוו בזה אחר זה סיפורים ומעשיות כואבים יותר ופחות: ייתכן שאינה עונה כיוון שלא עמדה בטרגדיה הנוראה ושמה קץ לחייה (הרי קראתי שאנשים רבים באותה התקופה שמו קץ לחייהם כיוון שלא יכלו לעמוד בקשיי היום יום). ייתכן שהיא הקימה משפחה חדשה והשאירה את המשפחה הישנה ואת כל עברה מאחוריה - הייתכן שמיכל מהסיפור היא כזאת כפיית טובה?

...כשחזרתי

מבית הספר

מעטפה לבנה הייתה

מונחת על השולחן, ולבי

החל לפעום בהתרגשות.

התיישבתי במהירות ומיששתי

את המעטפה בידיים, לא

מאמינה שזה סוף סוף

הגיע, לא מאמינה שהיא

באמת כתבה לי...

כאשר חלפו שבועיים וחצי מיום שליחת המכתב ואני כבר הפסקתי לקוות, או לחשוש או לטוות, והייתי רק מיואשת לחלוטין, אז הוא הגיע, סוף סוף, בלי שום הכנות מיוחדות. כשחזרתי מבית הספר מעטפה לבנה הייתה מונחת על השולחן, ולבי החל לפעום בהתרגשות. התיישבתי במהירות ומיששתי את המעטפה בידיים, לא מאמינה שזה סוף סוף הגיע, לא מאמינה שהיא באמת כתבה לי. הפכתי את המעטפה והתבוננתי בכתובת שנרשמה בקפידה בכתב עגול ומסודר. פתחתי את המעטפה לאט, בזהירות, שלא לקרוע אותה, והוצאתי את המכתב, שבראשו צוירה מפת ארץ ישראל, ובמרכזו הודבקה מדבקת לב אדום עם חרב במרכזה:

"למאי,

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אני מצטערת שהמכתב התעכב. נדרש לי זמן רב לכתוב לך בחזרה בגלל כמה סיבות שחשבתי שיהיה נכון לשתף אותך בהן: ראשית, אני חייבת להודות כי מכתבך הפתיע אותי מאוד. הספר נכתב לפני 23 שנה, ותקופה ארוכה עברה מאז שאמי ואני קיבלנו עליו את התגובה האחרונה.

שאלותייך חייבו אותי לערוך בדיקה אמיתית וכנה עם עצמי לגבי רגשותיי ותחושותיי כלפי המדינה, כלפי שכנינו וכלפי אחי האהוב ז"ל. לפני שהייתי מסוגלת בכלל לבדוק את עצמי, נאלצתי להחליט אם אני מוכנה רגשית לשאלות כאלה, אם אני יכולה לחזור ולגעת בפצע שעדיין לא הגליד. וסיבה אחרונה חביבה היא חוסר זמן - אמנם חלה התקדמות טכנולוגית רבה בשנים האחרונות, אך עדיין לא נמצא הפתרון ליצירת שעה נוספת ביממה.

ועכשיו, לאחר שניתנו כל ההסברים הנדרשים, אני יכולה להתחיל לספר לך עלי, על מחשבותיי, על אחי ועל משפחתי, ולהשיב לכל השאלות שעדיין מצפות למענה.

שמי כמו בספר הוא מיכל. כאשר כתבו את הספר לא רציתי להסתתר מאחורי שמות בדויים, אף שהייתי אז רק בת 14 הייתי דעתנית מאוד ורציתי להישאר אני, עם השם שלי, עם הסיפור של משפחתי ועם החור הגדול שנפער בה.

מאז שאני זוכרת את עצמי היינו תמיד שלושה במשפחה, אימא, שגיב ואני. אבי מת במהלך פעילות צה"ל כאשר הייתי בת 4, כך שהזיכרונות שלי ממנו מעטים מאוד. ביני לבין שגיב היה הבדל של שנה, כך שגדלנו כמעט כמו תאומים, והיינו מאוד קשורים אחד לשני. הוא תמיד היה הילד הטוב של אימא, עזר לה בכל מה שביקשה, הרגיע אותי כשרבתי אתה ולימד אותה להבין אותי.

אני מניחה שאת המקרה עצמו את מכירה מהספר: שעות בין הערביים, ארבעה נערים ושלוש נערות נפגשים בבית קפה בשכונה שקטה בתל אביב לדסקס את השבוע החולף, ולהתכונן לסוף שבוע הקרב ובא, ואז בשבריר שנייה בום אחד קוטע הכול! את החלומות, את הרצונות, את התקוות, את ה-ח-י-ים!

הכול מתואר בספר בדיוק מרבי, אז סלחי לי שאינני חוזרת על האירוע עכשיו. קשה לי, גם אחרי 23 שנה עדיין לא הגעתי להשלמה מלאה. אומרים שהזמן הוא הרופא הטוב ביותר. זאת בוודאי הסיבה שיש אצלו תור כל כך ארוך.

אחרי המקרה התהדק הקשר ביני לבין אמי. נותרנו רק שתינו, ואני, שהייתי במהלך גיל ההתבגרות, שכחתי במהירות את כל הריבים, החיכוכים ושאר בעיות היום יום. רק כאשר מלאו לי 18 רבתי עם אמי בפעם בראשונה מאז מותו של שגיב. הריב היה על הצבא - אמי התעקשה שלא אתגייס, והרי הייתה לה כל זכות לדרוש זאת מצה"ל, אך אני רציתי בכל מאודי להצטרף לשורות הצבא, ולא רק לשנתיים אלא אף לחתום על שנה נוספת למען שגיב, בשבילו. אחרי ויכוח ארוך שהיה לנו בנושא, התגייסתי לשלוש שנים לחיל האוויר, כדי להגשים את החלום שאחי מעולם לא הגשים.

... וסיבה

אחרונה

חביבה היא חוסר

זמן - אמנם חלה

התקדמות טכנולוגית

רבה בשנים האחרונות,

אך עדיין לא נמצא

הפתרון ליצירת שעה

נוספת ביממה...

ביום שהשתחררתי נחתם הסכם השלום המדובר. למען האמת, אף פעם לא האמנתי שאזכה לחוות את השלום על בשרי. הייתה בי האמונה שבשלב כלשהו השלום המיוחל יגיע, אך לא ציפיתי שאני אזכה ליהנות מפירותיו.

אני חייבת להודות שבתחילה פקפקתי בתהליך השלום שהתקיים, היה קשה לי להאמין ולקבל את הרעיון, שבזכות שתי חתימות על מסמך אחד ישיגו שני עמים שקט ושלווה. היה לי באמת ובתמים קשה להבין שעכשיו אני יכולה להסתובב ברחוב, לנסוע באוטובוסים, לשבת בבית קפה ולא לחשוש שכאן אמצא את מותי.

אחרי הצבא החלטתי ללכת ללמוד פסיכולוגיה וקרימינולוגיה. המוות של שגיב הותיר אותי המומה ופצועה. הייתי חייבת לנסות להבין מה עובר לאדם בראש כשהוא יודע שהוא הולך לגדוע חיים, להרוס משפחה. הייתי חייבת להבין אם באמת הנפש והמוח האנושיים יכולים להכיל מחשבות נוראיות כל כך.

היום הקמתי משפחה ויש לי עבודה טובה, ולמען האמת, תלונות רבות על התנהלות המדינה כיום אין לי. אני מאושרת מכל דקה של שקט שיש במדינה, ומכל משדר חדשות שלא מודיע על פיגוע. אני מרגישה הקלה שאיני צריכה לפתוח את התיק בכניסה לקניון,

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

או ללכת כפופה כשאוטובוס עובר על ידי. אני מרגישה בת מזל בזכות כל אותן הפעולות שאני יכולה לעשות בלי חשש, ואשר נראות לכאורה פשוטות וכלליות.

לא היה לי אמון רב בשלום, היה לי קשה מאוד להשלים עם זה שעכשיו, לאחר שיש הסכם חתום, המצב בארץ יהיה הרבה יותר טוב. היה לי קשה להאמין שעכשיו המדינה שלנו תוכל, סוף סוף, לשגשג. הסכם השלום, המסמך החתום על ידי שני ראשי מדינות, הוא זה שכנראה הביא את האיזון לחיינו בכל התחומים. עם תחילת השלום התיירים התחילו להגיע בהמוניהם, תעשיית בתי המלון שגשגה וממשיכה לשגשג עד היום, וחברות רבות לטיולים ברחבי הארץ צצו כפרחים לאחר הגשם. פתאום גם ישראלים רבים יותר מטיילים ברחבי הארץ, נוסעים לפיקניקים, לצעדות, לטיולי ג'יפים. משפחות שלמות מבלות את השבתות בחיק הטבע, מתחברות שוב לאדמה, לאהבת האוויר הנקי, לאהבת הארץ ולשיכון החושים שחווה הצופה בנופיה. סוף סוף רבים מהאזרחים יכולים להתפנות מהדאגה לשלומם, לעסוק באהבת הארץ וללמוד להעריך אותה על כל נופיה.

רבים מהאנשים רואים עכשיו חשיבות רבה בשמירה על איכות הסביבה. פתאום התעורר הרצון הישן נושן לשמור על הנוף ולשמר אותו, כדי שגם הדורות הבאים יוכלו להתפעם וליהנות ממנו.

בשל חשיבות איכות הסביבה שפורחת בימים אלה, הטכנולוגיה נאלצה להתאים עצמה לדרשות האוכלוסייה.

משפט ידוע אומר שאם רוצים מוצאים, ואם לא רוצים ממצאים תירוצים. ובדיוק כך קרה לכל חברות התעשייה ובעלי המפעלים. כיוון שהאוכלוסייה כולה התאגדה והחרימה חברות שפגעו בסביבה, נאלצו החברות למצוא פתרונות יעילים ומעשיים כדי לא לפגוע בסביבה, וכדי שיקנו את מוצריהן. והנה התברר שהשד לא נורא כל כך, וזה אפשרי. ארובות העשן שהציפו את הערים הגדולות נעלמו, ובמקומן מנוצלת כל פסולת התעשייה לצרכים אחרים, ומופקת ממנה אנרגיה לשימושים אחרים. כך, סוף סוף, נמצאה הדרך לניצול מקסימלי של האנרגיה בכל חומר וחומר.

גם תעשיית הבריאות התפתחה בצורה מרשימה. כשאני הייתי בגילך, מלבד סכנת המוות מפיגועים שריחפה בכל מקום, היו גם מחלות רבות שלא היו בידינו הכלים להתמודד אתן,

ולכן רבים מתו מהן. ואילו היום אנשים רבים חיים עד 120 שנה, ולא רק בשיירי יום ההולדת, אלא באמת בחיים! קשה להאמין שכל מה שהיה צריך, כדי לפתור את התפרצות המחלות הקשות שהיו כאן פעם, זה בסך הכול דברים פשוטים מהטבע שהיו קיימים כאן כל הזמן. לא כימיקלים מסוכנים או חומרים תעשייתיים רעילים, בסך הכול עלים וחומרים המופקים מצמחים.

הרבה השתנה כאן במהלך השנים, בכל התחומים. את מכירה את כל השינויים כמצב מובן מאליי, אבל אני עדיין לא מעכלת הכול. עדיין לא הצלחתי להשלים עם זה שהעולם שבו אנו חיים כיום, הוא באמת עולם טוב, קשה לי להשלים עם השינוי הקיצוני.

... כ י ו ו |

שהאוכלוסייה

כולה התאגדה

והחרימה חברות שפגעו

בסביבה, נאלצו החברות

למצוא פתרונות יעילים

ומעשיים כדי לא לפגוע

בסביבה, וכדי שיקנו

את מוצריהן...

שגיב, שהיה אופטימיסט גדול, לבטח היה משלים עם המצב בהנאה גדולה. הוא ודאי היה אומר שהוא גאה לחיות בעולם כזה, גאה באנשים, גאה בשינוי גאה להיות חלק ממנה שקורה! ככה הוא היה, תמיד גאה בכולם, תמיד מחייך לכולם. ואני, אני בדיוק להפך, מתקשה להאמין שיכול להיות טוב, מתקשה להאמין שיכול להיות כמעט מושלם, אני חשדנית כלפי הכול וכלפי כולם, וקשה לי להאמין שבאמת אחרי כל כך הרבה שנים של טרור אפשר גם אחרת. קשה לי להאמין שאחרי כל כך הרבה שנים של הרס בכלכלה, ברפואה, בתקשורת ובחינוך, באמת אפשר לתקן ולשנות את כל הנדקים שנעשו. הכלכלה היום משגשגת, ואנשי מקצוע אומרים שתוך כמה שנים נוכל באמת לעמוד בגאון, בזכות הכלכלה שלנו, בתור מעצמה נפרדת מארה"ב.

שלמות עדיין אין, יש מובטלים, אך בשיעור מזערי ביותר, וגם הוא מצטמצם והולך, וזאת הודות לסיבה אחת - האכפתיות והעזרה ההדדית שסוף סוף למדנו להעניק זה לזה. גם מערכת החינוך שלנו השתנתה פלאים במהלך השנים, סוף סוף מערכת החינוך היא בעלת משמעות, בעלת ערך הן כלפי התלמידים והן כלפי הוריהם. סוף סוף הבינו, שהדרך

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ללמידה מתחילה ביחס חם ואוהד, יחס של כבוד הדדי בין מורים לתלמידים, יחס שנוסק לחברות.

כיום הלמידה היא לשם הידע וההבנה ולא רק לשם המבחן. לאחר זמן רב למדו סוף סוף להעריך את רכישת הידע. ביטלו את בחינות הבגרות, שפעם היו כרטיס כניסה לאוניברסיטה ולהמשך הלימודים האקדמיים, וכמו כן היו ערבות להצלחה כלכלית בחיים. במקומם, מתקיימים בכל סוף שנת לימודים מבחנים מרכזיים במקצועות הנלמדים, ובתחום ההתנהגות המוסרית בין בני אדם.

בבתי הספר מקנים את ערך הנתינה והיוזמה בצד ערכי הכבוד, השוויון וההשכלה, ובכך מכינים את התלמידים להיות אנשים טובים והגונים יותר כלפי הזולת, לראות את הרווח שבנתינה, ליזום ולא להיות אדישים לסביבה.

מאי, את חיה היום בעולם טוב, באמת עולם כמעט מושלם. זאת ארץ ישראל, שאני בתור ילדה יכולתי רק לדמיין, וגם זה בקושי רב. דברים רבים כל כך השתנו מאז שאני הייתי בגילך. פעם היה לי אח, היום כבר אין. פעם הייתה מלחמה שקטה, היום נשאר רק השקט.

שאלת אותי במכתב אם עכשיו אני זוכה ליהנות מהשלווה, מהשגשוג והשקט. אין לי תשובה אחת בשבילך. עם כל יום שעובר בלי פיגוע, ועם כל שנייה של שקט והצלחה אני נזכרת בשגיב, והפצע אפילו לא התחיל להגליד.

כבר 23 שנים שאני חיה בשביל שני אנשים - בשביל שגיב ובשבילי, ואני חושבת שזה כך רק מפני שבתוך תוכי אני יודעת שהוא לא היה צריך למות באותו היום. אנשים לא צריכים למות כשהם הולכים לשתות קפה עם חברים. ורק בגלל זה, בגלל חוסר הצדק שהיה בעולם עד לא מזמן, קשה לי לקבל ולהשלים עם העולם של היום.

שגיב טען תמיד שקשה לי לקבל שינויים. עכשיו - כשהוא לא לצדי כדי לראות את ארץ ישראל החדשה, ארץ ישראל שהוא כל כך אהב, ארץ ישראל שמשגשגת עכשיו יותר מתמיד - דווקא עכשיו, כשקשה לי לחיות עם השינוי הזה בשלווה וליהנות מפירות השלום שלדעתי יכולנו לקטוף הרבה קודם לכן, הוא איננו לצדי כדי לעזור לי להתרגל לשינוי.

מאי, בקשה אחת יש לי ממך: הפיקי את המרב מהמצב הנפלא שבו אנו נמצאים כעת, כי מי יודע מה יקרה מחר. הגלגל מתגלגל, והזמן חולף, ואף אחד לא ערב לנו שלא נחווה

עוד ימים קשים, אבל גם בהם, כמו תמיד, חייבים להאמין ולקוות, כי בסוף הכול יהיה טוב יותר!

שלך, מיכל (אחות של שגיב)."

סיימתי לקרוא את המכתב, דמעות בעיניי.

אנחנו באמת חיים בעולם טוב, בעולם נפלא. כששאלתי אותה אם היא יכולה ליהנות מהשלווה ומהשגשוג קיוויתי שתענה לי בחיוב, קיוויתי שלמרות כל מה שעברה ולמרות האובדן הגדול שחוותה, בכל זאת השינוי יגיע גם אליה, וגם היא תזכה ליהנות ממנו. תשובתה הותירה אותי המומה וכואבת.

אני שמאמינה מאוד בשינויים, שכל רע יכול להפוך לטוב. עכשיו אני מוצאת את עצמי מהרהרת, הייתכן שיש דברים שבאמת לא ניתן לשנות? המדינה שלנו השתנתה, הכלכלה בה משגשגת, כבוד האדם, השוויון והמוסר הם כאן ערכי מפתח לחברה, החינוך שלנו הוא מן המפותחים בעולם, איכות הסביבה מהמוקפדות ביותר, ובכל זאת יש דברים שאי אפשר לתקן?! אנחנו חיים עכשיו טוב יותר, וכולי תקווה שגם צאצאינו יזכו לחיות כאן בצורה כזאת, אבל מי שחי כאן לפניי ונפגע פיזית, ובעיקר נפשית, מהמאורעות שהיו כאן ומההרס הרב, יהיה קשה מאוד להשיב לו את האמון במדינה, כי למרות כל הטוב שיש פה עכשיו, כנראה פעם באמת היה כאן רע כל כך...

ולבנות אמון חדש בין המדינה לבין כל אלה שנפגעו, זאת כנראה תהיה כבר המשימה של הדור שלנו.

... המדינה

שלנו השתנתה,

הכלכלה בה משגשגת,

כבוד האדם, השוויון

והמוסר הם כאן ערכי מפתח

לחברה, החינוך שלנו הוא מן

המפותחים בעולם, איכות

הסביבה מהמוקפדות

ביותר, ובכל זאת יש

דברים שאי אפשר

לתקן?! ...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ההיסטוריה של מחר

מאת: עומר גולדמן | כיתה י' | ביה"ס העל יסודי בקבוצת יבנה | יבנה

הערה: החיבור שלי נכתב בצורת ספר היסטוריה. הספר מתאר את התהליכים המדיניים ברבע הראשון של המאה ה-21 במזרח התיכון, תוך התמקדות בישראל. הכותב חי אי שם אחרי שנת 2025, והספר נכתב מנקודת מבטו:

פרק א': סקירה היסטורית

לרבע הראשון של המאה ה-21 חשיבות היסטורית ראשונה במעלה. בתקופה זו נחתמו הסכמי שלום היסטוריים, ועם זאת התחוללו בה מלחמות קשות ביותר. במזרח התיכון

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

התרחשו אירועים היסטוריים רבים, והוא הפך למוקד העניינים של העולם המערבי. גם פה היו מהלכים שתרמו לשלום, כגון הקמת פלסטין וקבלת ישראל על ידי רוב העולם הערבי מחד גיסא, אך גם המלחמה התיכונה מאידך גיסא. אולם לפני שמנסים להבין את המהלכים ואת התהליכים של הרבע הראשון של המאה ה-21, יש לדעת להבין מה היו הגורמים להם, ומה אירע לפניהם.

מלחמת המפרץ הראשונה

בתחילת אוגוסט 1990 נכבשה כווית על ידי הכוחות העיראקיים, בטענה שהיא חלק מעיראק ההיסטורית. מיד באותו יום החלו בארה"ב הכנות לגיבוש קואליציה שתתקוף את עיראק ותשחרר את כווית. ב-17 בינואר 1991 תקפו מדינות הקואליציה את עיראק. סדאם חוסיין, רודן עיראק, שאיים עוד לפני תחילת המלחמה שאם הקואליציה תתקוף אותו הוא יתקוף את ישראל, שיגר על ישראל עשרות טילי סקאד. ישראל הגיבה באיפוק, ואפשרה לקואליציה להילחם את מלחמתה. המלחמה הוכרעה לטובת הקואליציה וכווית שוחררה.

הסכם אוסלו

בשנת 1993, לאחר כ-5 שנים של התקוממות אלימה של הפלסטינים כלפי ישראל, המכונה "האינתיפאדה", נחתם הסכם היסטורי בין ישראל לבין הארגון לשחרור פלסטין (אש"ף), ובו ישראל הכירה באש"ף ובלאומיות הפלסטינית. על פי ההסכם ישראל תיסוג מעזה ומיריחו, תאפשר הקמת מינהל עצמי לפלסטינים תוך נסיגה של הכוחות מערי הגדה, ותחל במשא ומתן להסדר קבע, שיסדיר את הקמת פלסטין ואת גבולות הקבע שלה. אש"ף התחייב לשלום עם ישראל, להפסקת פעילויות הטרור, וכן לביטול הסעיפים באמנה הפלסטינית הקוראים לחיסולה של ישראל. הסכם זה נחתם בתיווך ארה"ב, בריטניה ושוודיה. ההסכם קיים ברובו. ישראל העבירה את עזה ויריחו לרשות אש"ף ואש"ף ביטל את הסעיפים באמנה הפלסטינית הקוראים לחיסול ישראל, אך הפעילות הטרוריסטית לא פסקה לחלוטין. שני הצדדים התיישבו למשא ומתן לקראת הסדר הקבע.

הסכם השלום ישראל-ירדן

בשנת 1994 נחתם בין ישראל לירדן הסכם שלום. ההסכם סגר מעגל של 30 שנות שיחות חשאיות, שלא התגלו, בשל חששו של המלך חוסיין מסוריה. בעקבות תחילת ההידברות בין ישראל לאש"ף, הסכים המלך חוסיין, לבקשת שמעון פרס ויצחק רבין, לפתוח במשא

ומתן גלוי להשגת הסכם שלום. לארה"ב היה תפקיד חשוב בהאצת המשא ומתן, בכך שהבטיחה לירדן שחובותיה יימחקו ושהיא תזכה בסיוע כלכלי וביטחוני.

הסכם אוסלו ב'

כשנתיים לאחר חתימת הסכם אוסלו נחתם אוסלו ב', שנועד להרחיב את השליטה הפלסטינית ביהודה ושומרון, ולהסדיר את היחסים בין ישראל לאש"ף לתקופה של 5 שנים, עד הסכם הקבע. בהסכם הוסכם כי זה"ל יפנה את כל ערי הגדה למעט חלק מחברון, המתנחלים (כיניו למתיישבי יש"ע) לאיפנועד להסכם הקבע, והבחירות למועצה הפלסטינית יקוימו לפני הנסיגה. ההסכם התקבל בחילוקי דעות חמורים בקרב אזרחי ישראל, ואושר ברוב דחוק על ידי הכנסת: 61 תומכים מול 59 מתנגדים.

רצח רבין

חודש ושבע לאחר חתימת אוסלו ב', ב-4 בנובמבר 1995, נרצח ראש הממשלה יצחק רבין על ידי מתנקש ששמו יגאל עמיר, בסיום עצרת למען השלום שארגן רבין. לימים יינצל אריאל שרון, שהיה בשנת 1995 באופוזיציה, מהתנקשות בנסיבות דומות. בעקבות הרצח התמנה פרס לראש ממשלה בפועל, והפסיד בבחירות שנה לאחר מכן לבנימין נתניהו ממפלגת הליכוד.

פסגת וואי

לאחר התפרעויות פלסטיניות ופיגועים, ובעקבות לחץ אמריקאי, נפגשו ראש הממשלה בנימין נתניהו ויאסר עראפת, יו"ר הרשות הפלסטינית, לפסגה בווינגטון. שם הוסכם על נסיגה ישראלית משטחים נוספים. הפסגה אכן הביאה לרגיעה.

פסגת קמפ דייוויד וכישלונה

ביולי 2000 נפתחות בקמפ דייוויד שבארה"ב שיחות בין ישראל לפלסטינים, כדי להעביר את השליטה לפלסטינים ברוב שטחי יש"ע. פסגה זו התפוצצה על רקע דרישת עראפת

...ביוני 2008,

חתמו ישראל, לבנון,

ירדן ופלסטין על הסכם

שלפיו, אם אחת מהן

תותקף על ידי סוריה, כל

השלוש האחרות יכריזו

מלחמה על סוריה...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

להעביר לרשות את כל מזרח ירושלים, בעוד אהוד ברק, ראש ממשלת ישראל דאז, היה מוכן לתת לו רק את השטחים שבהם יש רוב פלסטיני מובהק.

האינתיפאדה השנייה

היסטוריונים סבורים שהסיבה לפריצת האינתיפאדה השנייה בשנת 2000 היא כישלון פסגת קמפ דייוויד, אולם העילה לפתיחתה היא ביקורו של אריאל שרון בהר הבית בספטמבר של אותה השנה, דבר שהבעיר את השטחים. מותו של נער, שנקלע לטווח האש, הביא את ההכרזה הרשמית על פתיחת האינתיפאדה השנייה.

פרק ב': מהאינתיפאדה השנייה עד הסכמי השלום ישראל-פלסטין

האינתיפאדה השנייה הייתה מאורגנת הרבה יותר מהאינתיפאדה הראשונה. הארגונים תפסו בה חלק גדול יותר מחלקו של העם, שאף מאס במלחמה. באינתיפאדה זו, האישורים לפיגועים הגיעו מהשלטון הפלסטיני החוקי. במהלך האינתיפאדה התחלף השלטון בישראל, ואריאל שרון התמנה לראש הממשלה. בתחילת האינתיפאדה מדיניותו של שרון הייתה איפוק. רק לעתים רחוקות נכנסה ישראל לפעילות בשטחים.

מבצע חומת מגן

מדיניות האיפוק נמשכה זמן רב, עד שהגיעה שורה של פיגועים, שבעקבותיהם ישראל לא יכולה הייתה עוד להתאפק. בסוף מרץ 2002 יצאה ישראל למבצע נרחב בשטחים, שכלל כיבוש מחדש של כל שטחי הרשות הפלסטינית, בידוד עראפת בלשכתו במוקטעה ברמאללה, חיסולים ותפיסתם של מבוקשים בכירים, ומעל הכול עצירת גל הפיגועים. מבצע חומת מגן סימן את סיום מדיניות האיפוק. אחריו ישראל היססה פחות להיכנס לפעולות בשטחים.

מינוי ראש ממשלה פלסטיני

במאי 2003, בעקבות לחץ ישראלי-אמריקאי להשבת הדמוקרטיה והשלטון התקין לרשות הפלסטינית, מינה עראפת את מחמוד עבאס (אבו מאזן) לראש הממשלה ברשות, במטרה להאציל אליו סמכויות. בפועל, עראפת לא העביר כמעט אף סמכות לאבו מאזן, ולאחר קשיים רבים מצד עראפת התפטר אבו מאזן בספטמבר של אותה השנה. מיד לאחר מכן,

אבו עלא התמנה לראש ממשלת הרשות הפלסטינית, ובעקבות קשיים שעראפת הערים גם עליו, הוא התפטר חודש לאחר מכן.

מות עראפת

בנובמבר 2004 מת עראפת לאחר הידרדרות במצבו הרפואי. את מקומו תפס אבו-אזן כיו"ר הרשות הפלסטינית. לאחר קיום בחירות ברשות אבו מאזן קיבל לכך אישור דמוקרטי.

פסגת שארם

בפברואר 2005 מתכנסת בשארם א'-שייח ועידה של ארבעה מנהיגים: מחמוד עבאס (אבו מאזן) - יו"ר הרשות הפלסטינית, אריאל שרון - ראש ממשלת ישראל, חוסני מובארק - נשיא מצרים ועבדאללה - מלך ירדן. בפסגה זו מכריזים אבו מאזן ושרון על סיום האינתיפאדה, ועל החזרה לשולחן המשא ומתן.

ההתנתקות

עוד לפני מות עראפת החליט אריאל שרון לסגת מרצועת עזה ומצפון השומרון, באופן חד צדדי. התוכנית יצרה מחלוקות קשות בעם ישראל, והייתה הרגשה שרצח ראש ממשלה עומד לחזור על עצמו. ואכן, ביולי 2005, ביום הפינוי, בא אריאל שרון לחזק את חיילי צה"ל המפנים, ואז אחד מהמתנחלים ששמו משה תשובה ירה כדור לעבר שרון. הכדור רק פצע את שרון ברגלו, אך הספיק לעורר בעם זעזוע עמוק, שגרם לכך שהמתפנים התפנו בשקט יחסי.

ביצוע ההתנתקות הגדיל את אמינותו של שרון בקרב ההנהגה הפלסטינית, וקידם את המשא ומתן על הסכמי השלום.

הסכם השלום ישראל-פלסטין

ביולי 2005 הקים אבו מאזן את ממשלת הקבע, שבה נכללו נציגים כמעט מכל הזרמים הפלסטיניים. הדבר נתן מנדט לאבו מאזן להידברות עם ישראל, ואכן בספטמבר 2006

...באפריל 2010

הכריזה איראן בגלוי

שהיא שואפת לנשק

גרעיני, ובתגובה מיהר

האו"ם להכריז עליה

סנקציות חמורות...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

נחתם הסכם שלום עם הפלסטינים, ובו הוחלט על הקמת מדינה פלסטינית, שכוללת את רצועת עזה לפי גבולות 1967, ו-95 אחוזים מיו"ש, חוץ מגושי ההתיישבות היהודיים שסמוכים לגבול. סוכם שתוך שנתיים על ישראל לפנות את כל ההתנחלויות שנקבע שיפונו. בנוסף, סוכם שישראל תחזיר לרשות את הכפרים הסמוכים לירושלים, אך לא את ירושלים המזרחית עצמה. בעניין זכות השיבה, סוכם שישראל לא תחויב לקלוט פלסטינים, אך לא תמנע מפלסטיין לעשות כן. כמו כן, הוכרז על סיום הסכסוך הישראלי-פלסטיני.

העידן הבא ביחסי ישראל-פלסטיין עתיד להיות שלום חם ורווי שיתופי פעולה הן בתחום הכלכלי, הן בתחום המדעי, הן בתחום המדיני, כדוגמת הסכם הסחר שנחתם כבר ביוני 2006. כמו כן התחייבו ישראל ופלסטיין להילחם זו לצד זו במקרים שבהם אחת מהן תותקף.

פרק ג': מהפיגוע בתאומים עד לפילוג עיראק

ב-11 לספטמבר 2001 התרסקו מטוסים שנחטפו על ידי טרוריסטים במרכז הסחר העולמי בניו יורק ארה"ב. המרכז כלל באותה תקופה שני גורדי שחקים, "בנייני התאומים", שהיו סמלה של ניו-יורק. שני המגדלים קרסו בעקבות הפגיעה. באותו הפיגוע נפגע וקרס אחד מחמשת האגפים של הפנטגון, שמטוס חטוף התנגש בו. עוד מטוס אחד, שהיה בדרכו להתרסק על הבית הלבן, התרסק בשדה פתוח, כיוון שהנוסעים הצליחו להיאבק עם הטרוריסט.

הפיגוע זעזע את ארה"ב ואת העולם כולו. שום ארגון טרור לא לקח על עצמו את האחריות לפיגוע, אבל האצבע הופנתה כלפי ארגון טרור עולמי ששמו "אל-קאעידה". זרוע של ארגון זה, מפלגת הטאליבן, שלטה באפגניסטאן, ובעקבות הזעם האמריקאי החליט הממשל ובראשו ג'ורג' בוש הבן, לכבוש את אפגניסטן ולכונן בה משטר חדש, משטר דמוקרטי שלא יעודד טרור. ואכן, ארה"ב פלשה לאפגניסטאן וכוננה בה משטר דמוקרטי.

מלחמת המפרץ השנייה

לאחר ההצלחה באפגניסטאן, הן מבחינה צבאית-מדינית, הן מבחינת דעת הקהל בארה"ב, הוחלט בממשל בוש לאמץ את החזון הדמוקרטי, בעיקר במזרח התיכון. בנאום חשוב

בארה"ב, הגדיר בוש את המדינות שבהן תילחם ארה"ב וכינה אותן "ציר הרשע". ציר זה כלל בעיקר את המדינות איראן, עיראק, סוריה וצפון קוריאה. ממשל בוש סימן את מטרתו הבאה, לסלק את סדאם חוסיין מהשליטה בעיראק, ולכונן גם בה משטר דמוקרטי. הפעם היו לארה"ב בעיה גדולה יותר לאסוף קואליציה, שכן לא הייתה למלחמה עילה בולטת.

הסיבה הרשמית של ממשל בוש הייתה, שבעיראק של סדאם מתחוללים פשעים נגד האנושות, ושלסדאם יש נשק כימי. אך ארגונים ומדינות רבות טענו שבוש בעיקר רוצה את הנפט. בסופו של דבר, פלשה

ארה"ב לעיראק במרץ 2003 עם קואליציה רחבה יחסית, שהתבססה בעיקר על חיילי ארה"ב ובריטניה. כמו במלחמת

המפרץ הראשונה, גם הפעם איים סדאם חוסיין, שאם מדינות הקואליציה יתקפו אותו הוא ישגר טילי סקאד על ישראל. איום זה לא מומש, אך גרם לבהלה בישראל, מחשש שהטילים יהיו בעלי ראש נפץ כימי או ביולוגי. כיבוש עיראק הושלם תוך שלושה שבועות.

משטר סדאם הופל, ועד הבחירות הראשונות מונה איאד עלאווי לראש הממשלה הזמני של עיראק. אולם הפלת משטר סדאם לא סיימה את הצרות של ארה"ב בעיראק, אלא רק התחילה אותן. תומכי סדאם החלו במסכת פיגועים וחיטפות של אזרחים זרים. למרות הימשכות הפיגועים, נערכו בעיראק הבחירות בינואר 2005. הסונים החרימו את הבחירות.

מהפכה בעיראק

לאחר הבחירות, שבהם נבחרו צירי הפרלמנט בלבד, חברו המפלגה השיעית הדתית למפלגה הכורדית, כדי לבחור לראשות הממשלה את עבדול עזיז אל-חכים, ממנהיגי המפלגה השיעית, ולנשיאות את ג'לאל טלאבני, ממנהיגי המפלגה הכורדית. כשנה לאחר סידורי השליטה בעיראק ולאחר הירגעות רוחות הטרור, בנובמבר 2005, עזבו אחרוני החיילים האמריקאיים את עיראק. כשנה לאחר הסתלקות האמריקאים, בפברואר 2007, נשלחו שגרירי ישראל לעיראק ושגריר עיראקי לישראל, היחסים הדיפלומטיים התחממו בעקבות קניית נשק ומטוסים מישראל. מיד לאחר מכן הכריזו הסונים מרד, בגלל

... הברית

המרובעת, שראתה

בהתקפה זו התקפה

סורית, נכנסה לפעולה.

צבאות ישראל, ירדן,

פלסטין ולבנון החלו

לתקוף את סוריה...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

התנגדותם ליחסים דיפלומטיים כלשהם עם ישראל. אישור הקנייה מישראל בפרלמנט העיראקי התאפשר כיוון שקולם של הסונים כמעט לא נשמע, מאחר שהם החרימו את הבחירות. לא הועילו הסברי השלטון, שהסיבה לכך שלא הושמע קול הסונים נעוצה בהחרמת הבחירות. הסונים במרכז עיראק הכריזו על הקמת סוניסטאן, שבירתה תיכרית, והכריזו מלחמה על עיראק. סוניסטאן כללה כ-25% משטח עיראק המקורית. הסונים המליכו על עצמם את נאיף עמרני, שהיה מנהיג המרד.

המלחמה נמשכה כחודש, ובמהלכה לא הצליחו העיראקים לכבוש את כל סוניסטאן, אם כי ידם הייתה על העליונה. הם הצליחו לכבוש חלקים נרחבים מסוניסטן. למרות הנחיתות המספרית, רשמו הסונים לזכותם ניצחונות מרשימים רבים. הצלחתם של הסונים במלחמה נגרמה בעיקר בזכות הלהט הדתי. במרץ נחתם הסכם הפסקת האש בין סוניסטטן לעיראק. ההסכם נחתם לתקופה של חמש שנים, עד שנת 2012. בפועל קיים ההסכם עד למלחמה התיכרית. בסוף המלחמה צומצם שטחה של סוניסטאן ל-20% מעיראק המקורית. סוניסטאן שכנה במערב עיראק וגבלה בסוריה ובעיראק בלבד. בין הצפון הכורדי לדרום השיעי חיברה רצועה, שעוביה הדק ביותר היה כ-60 קילומטרים. העיראקים לא השלימו עם קריעת סוניסטאן מעליהם.

פרק ד': מהנסיגה הישראלית מלבנון עד הנסיגה הסורית מלבנון

במאי 2000, בתקופת כהונתו של אהוד ברק כראש ממשלת ישראל, יצא צה"ל מדרום לבנון, בנסיגה חד-צדדית, בלי כל הסכם עם הסורים או עם הלבנונים. הנסיגה לוותה בחששות שמא הלחימה תעבור לגבול ישראל-לבנון, אך חששות אלה התבדו זמן קצר לאחר הנסיגה.

רצח חרירי והשפעותיו

עד שנת 2000 לבנון הייתה ארץ יציבה יחסית, בעיקר הודות להתערבות הסורית בה מאז 1976, בעקבות מלחמת האזרחים הלבנונית; אך ביוני 2000, בעקבות מותו של חאפז אל-אסד, נשיא סוריה, ועליית בנו, בשאר אל-אסד, לשלטון, החלו בלבנון קריאות לסילוק "הכיבוש הסורי". קריאות אלה הושקו על ידי השלטון הפרו-סורי בראשותו של אמיל לחוד. בפברואר 2005 נרצח רפיק אל-חרירי, ראש ממשלת לבנון לשעבר, שקרא לסילוק סוריה, באמצעות מטען במכוניתו. בפיגוע נרצחו עוד 11 אנשים. האצבע המאשימה הופנתה אל

סוריה, אף על פי שאף אחד לא האשים את אסד רשמית. מסע הלווייתו של חרירי הפך למפגן כוח של מתנגדי השליטה הסורית. אך הפעם קריאות אלה גובו על ידי צרפת. אמיל לחוד דחה אמירות אלה מכיוון צרפת, בטענה שעניין זה הוא עניין לבנוני פנימי, ואם למישהו יש זכות להתערב בו הרי זה ללבנון ולסוריה בלבד. לחוד חתם על הסכם בין ממשל הבובות

של לבנון לבין סוריה, שעל פיו היה על סוריה לסגת בהדרגתיות מלבנון ולהשלים את הנסיגה תוך שנתיים. בפועל הסכם זה לא קיים; הוא נדחה שוב ושוב על ידי הסורים, בתיאום עם ממשל הבובות של

לבנון, עד שבאוגוסט 2006 ההסכם בוטל, לכאורה בעקבות

פנייה של הממשל הלבנוני. כך מנע לחוד את ההפיכה, או

לפחות דחה אותה. על פני השטח הקריאות נרגעו, אך

מתחתם נמשכה התסיסה. כמו כן, החלו לקום ארגונים

ששאפו לגרש את סוריה מלבנון. אחת מני רבים הייתה

"התנועה ללבנון החופשית" בראשות סעיד ספאדי.

ההפיכה בלבנון

כחצי שנה לאחר ביטול הסכם הנסיגה הסורית,

וכשנתיים לאחר רצח חרירי, במרץ 2007, נרצח בפיגוע

באותה הדרך וואליד ג'ומבלאת, מנהיג הדרוזים בלבנון,

שהתנגד אף הוא להתערבות הסורית. הפעם העם כבר

לא נמנע מלהאשים בקול את הסורים. הפעם הסורים גם

לא מיהרו להכחיש, אך השלטון הלבנוני לא היה מעוניין בעימות

עם סוריה. בו-זמנית החלה התמרמרות עממית בקרב הלבנונים.

כחודש לאחר רצח ג'ומבלאת התאחדו כל הארגונים לגירוש הסורים

בפיקודו של ספאדי, עלו לבנייני הממשלה ותפסו את השלטון. כעת פנה הממשל

החדש לגרש את סוריה. ספאדי ידע, שבלי עזרה מבחוץ, הסורים יגרשו אותו ויפילו את

ממשלו. לכן הוא פנה מבעוד מועד לירדן, לפלסטין ולישראל, בבקשה שישלחו לו סיוע.

ירדן ופלסטין הסכימו מיד, אך בישראל חששו להיכנס למלחמה בלי סיבה. אולם, כאשר

תפס ספאדי את השלטון, החל חיזבאללה לשגר טילים לעבר קריית שמונה ועוד יישובים

ומוצבים בצפון הארץ. שיגור הטילים הניע את ישראל לשלוח לספאדי עזרה, בתנאי שהוא

יבטיח שהוא יגרש את החיזבאללה. ספאדי נתן את הבטחתו וישראל שלחה סיוע. הסורים

...בספטמבר

2022 הכריזו

הכורדים באיראן,

בסוניסטאן ובסוריה על

הקמת כורדיסטאן ועל

מלחמתה בכוחות

הברית המזרחית...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

גורשו, והכוחות הזרים נשארו לשמור על הגבול עד להתבססות השלטון החדש. במאי 2008 הכוחות הזרים עזבו את לבנון.

פרק ה': היווצרות 2 גושים עוינים במזרח התיכון

הסכמי התמיכה איראן-סוניסטאן

במלחמת העצמאות של סוניסטאן, סוניסטאן נתמכה על ידי האיראנים, שעזרו לה בנשק ובסיוע צבאי. נאיף עמרני דאג מבעוד מועד לחתום על הסכם, ובו איראן תספק לסוניסטאן נשק אם תתלקח מלחמה בינה לבין עיראק, ובתמורה סוניסטאן תילחם לצד איראן בכל מלחמה שבה תשתתף איראן. ההסכם קשר, למעשה, את גורלן של איראן וסוניסטאן בכל מלחמה שתתקיים. אף על פי שאיראן לא הייתה זקוקה מבחינה צבאית לעזרתה של סוניסטאן, חתמה איראן על הסכם זה כדי שיתאפשר לה לעזור לאויבי עיראק. עזרה זו באה כדי להראות למתנגדי השלטון באיראן, שרבו בשנים האחרונות, שהרפורמה בשלטון אינה משתלמת. אינטרס זה אף גבר על ההעדפה הטבעית של איראן השיעית לתמוך בשיעים.

ההסכם המרובע

בעקבות גירוש סוריה מלבנון, החלו הסורים לאיים על לבנון, על ישראל, על ירדן ועל פלסטין. הסורים דרשו נקמה על הגירוש. בעקבות האיומים הסורים, ביוני 2008, חתמו ישראל, לבנון, ירדן ופלסטין על הסכם שלפיו, אם אחת מהן תותקף על ידי סוריה, כל השלוש האחרות יכריזו מלחמה על סוריה. ההסכם גם שהסכם זה יישאר בתוקף עד שאחת המדינות תחליט לפרוש. הסכם זה חיזק גם את הקשר הכלכלי בין המדינות.

חימוש סוריה והסכם ההגנה ישראל-עיראק

איראן הייתה מאז ומעולם נגד "האויב הציוני". גם לאחר שהוחלט בליגה הערבית על הכרה בישראל, בעקבות הסכם השלום עם הפלסטינים, איראן הודיעה שהיא אינה מכירה בזכות הקיום של מדינת ישראל. איראן לא פעלה לבד, אם כי היא הייתה השחקנית המרכזית בהכרזה זו. אתה יחד פעלו גם כוית ותימן.

כאשר נחתם ההסכם המרובע החלו איראן וכוית לדאוג לחימושה ולחוסנה המדיני של סוריה. הן עשו זאת בסודיות, כיוון שלא רצו שארה"ב תטיל עליהן סנקציות, לאחר שזו

הכריזה על סוריה כעל מדינה תומכת טרור בעקבות ההתקפות של חיזבאללה על ישראל, ובעקבות אי התנגדותה של סוריה.

למרות מאמצי איראן וכווית לשמור על סודיות העברת הנשק לסוריה, החלו להגיע לברית המרובעת (ישראל-פלסטין-ירדן-לבנון) ידיעות מודיעיניות על העברת נשק איראני לסוריה. בינואר 2010 ישראל התעמתה עם איראן באו"ם, וטענה שאיראן מפרה את הסנקציות שהתקבלו באו"ם. איראן לא הכחישה, ודרשה מהאו"ם לא להתערב בעניינים הכספיים שלה. בעקבות העימות הכושל עם איראן באו"ם, החליטה ישראל לחתום על הסכם הגנה עם עיראק. ההסכם נחתם במרץ 2010, ולפיו, אם איראן או סוריה יתקיפו את עיראק, ישראל תבוא לעזרתה, ואם סוריה תתקיף את ישראל, עיראק תבוא לעזרתה.

... ל א ח ר

המלחמה סולק

אסד מסוריה והוענק

לו מקלט מדיני בטורקיה.

תפקיד הנשיא הסורי בוטל,

וכל סמכויות השלטון

הועברו לממשלה

ה ס ו ר י ת ...

הסכם שיתוף הפעולה הכורדי

באוגוסט 2011 נחתם בין הקהילות הכורדיות שבצפון עיראק, בדרום-מזרח טורקיה ובצפון-מערב איראן הסכם שיתוף פעולה, שלפיו, אם הכורדים בצד אחד של הגבול יהיו בצרה, הכורדים מצדו האחר יעזרו להם בכל דרך חוץ מאלימות. כמו כן, הוחלט להקים מועצה כורדית שתדאג לצורכי הכורדים באשר הם. בהסכם זה הוחלט גם שיש להקים מדינה כורדית בכורדיסטאן. סעיף זה הוסף לבקשתם של הכורדים בטורקיה ובאיראן, שכן מצבם של הכורדים בעיראק היה טוב והיה להם כוח פוליטי רב. בהסכם זה נחתם, בשיתוף עם ממשלות עיראק, איראן, טורקיה וסוריה, שאם יהיו מלחמות ביניהן - הן יימנעו מלשלוח כורדים להילחם בכורדים. הסכם זה הניח את הנדבך האחרון בהשלמת מערכת הבריתות שבמזרח התיכון.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

פרק ו': תקופת ההמתנה 2011-2022

לאחר חתימת ההסכמים במזרח התיכון, נוצרו בו שני גושים: מצד אחד גוש איראן-סוריה-סניסטאן (וכוויית בתפקיד משני), ומהצד האחר ישראל-לבנון-ירדן-פלסטין-עיראק. אף שגושים אלה היו עוינים הם נמנעו מהתנגשויות צבאיות, מאחר שכל גוש העריך את עוצמתו הצבאית של יריבו. עם זאת, היו לא מעט התנגשויות של "כמעט מלחמה".

הנשק הגרעיני

מאז תחילת המאה ה-21 שאפה איראן להשגת נשק גרעיני, באמתלה שהיא משתמשת בכורים הגרעיניים להפקת חשמל. האו"ם והאיחוד האירופי הפעילו לחץ על איראן, כדי שתכניס פקחים לפקח על הפעילות הגרעינית. איראן הכריזה שוב ושוב שהיא משתמשת בכורים רק כדי להפיק חשמל. בסופו של דבר הסכימה איראן להכניס לשטחה פקחים, אך נתנה להם חופש תנועה מוגבל. הפקחים, בגיבוי האו"ם, דרשו מאיראן לספק להם חופש תנועה מלא או שהם יצאו מאיראן. איראן לא ענתה לדרישה והפקחים עזבו. פרשת הפקחים עוררה חוסר אמון מצד העולם כלפי איראן. באפריל 2010 הכריזה איראן בגלוי שהיא שואפת לנשק גרעיני, ובתגובה מיהר האו"ם להכריז עליה סנקציות חמורות. הסנקציות התעתדו להישאר בעינין עד שאיראן תוותר על הרצון להשיג נשק גרעיני. עם זאת הסנקציות לא התקבלו באו"ם פה אחד; רוסיה וצפון קוריאה התנגדו להטלת הסנקציות. בכל זאת הוחלט על קיום הסנקציות, ורוסיה וצפון קוריאה הודיעו שיפרו אותן. איראן לא ויתרה על שאיפותיה ותקפה את ישראל, בטענה שגם לישראל יש נשק גרעיני. ישראל נהגה כדרכה זה מכבר, לא הכחישה ולא אישרה. רוב אנשי עצרת האו"ם ראו את השתיקה כהודאה. איראן איימה שאם ישראל תתקוף את אחד מהמתקנים הגרעיניים שלה, היא תחזיר לה במלוא העוצמה. ישראל נמנעה מלתקוף את איראן בשל חששה מהבסיסים האיראניים בסוריה.

באוקטובר 2010 הודיעה איראן שיש ברשותה נשק גרעיני, ושהיא לא תהסס להשתמש בו נגד מי שיתקוף אותה. בנובמבר של אותה השנה, כחודש לאחר הכרזת איראן, הכריזה ישראל שגם ברשותה יש נשק גרעיני. בהכרזה זו שינתה ישראל את מדיניותה הקודמת, של אי הכחשה ואי הודאה. האו"ם מיהר להכריז סנקציות על ישראל, ומנגד הכריזה ישראל שהיא מחזיקה בנשק הגרעיני רק בעקבות החזקת נשק כזה אצל איראן, וכאשר איראן תתפרק מנשקה הגרעיני גם ישראל תעשה כן. בעקבות הכרזה זו, יצאו להגנת ישראל מדינות רבות, ובראשן ארה"ב ובריטניה. הסנקציות בוטלו בעקבות ההתנגדות הרבה להן.

לאחר אירועי הנשק הגרעיני, היחסים בין ישראל לאיראן הגיעו למתיחות מקסימלית. המזרח התיכון היה צעד לפני מלחמה, אך בגלל הפחד ההדדי של ישראל ואיראן מהנשק הגרעיני, נמנעו שני המדינות מלתקוף זו את זו ובכך נמנעה המלחמה.

הרצון הסורי לחזור ללבנון

בדצמבר 2014 הכריז בשאר אל-אסד, נשיא סוריה, על כוונת סוריה לחזור ללבנון. הוא טען שלבנון היא חלק מסוריה ההיסטורית, ולכן עליה להיות אוטונומיה בשליטתה של סוריה, או לחדול מלהתקיים. אסד הציב אולטימטום ללבנון, להעביר לסוריה סמכויות במדינה, או שהסורים יפלושו תוך חודש. הקריאה באה בתזמון הנ"ל בגלל ירידה בפופולריות של אסד בסוריה, ואכן, בעקבות הכרזה זו השתפרה פופולריותו של אסד בסוריה. לאחר הכרזה זו נכנסה לפעולה הברית המרובעת. לכיוון גבול סוריה-לבנון החלו לזרום עשרות אלפי חיילים ישראלים, פלסטיניים וירדניים. אסד, שראה את ההיענות העצומה של הברית המרובעת, החליט להימנע מפלישה, ובכך להפר את האולטימטום שהוא עצמו הציב. בכך הקטין אסד את חוסנה המדיני של סוריה מאוד, והפופולריות שלו הגיעה לשפל חדש.

... ל א ח ר

הסכמי השלום

ופינוי ההתנחלויות נוצר

משבר עמוק בציבור הדתי.

רבים מתומכי גוש אמונים

התייאשו מהמדינה

והיגרו לחו"ל, בעיקר

לארה"ב...

הניסיון הזה גם הוכיח את שלמותה של הברית המרובעת, נתן לה משנה תוקף, והיה אזהרה לכל מדינה שתעז לתקוף את הברית המרובעת.

חסימת המפרץ הפרסי

ביוני 2017 החלו להסתנן מסוניסטאן חוליות מחבלים שעשו פיגועים בעיראק. הממשל הסוני הרשמי הכחיש כל קשר לחוליות, שכן הוא היה מחויב להארכת הסכם הפסקת האש עד לשנת 2020. לאחר רגיעה מסוימת נמשכו הסתננויות המחבלים. באוגוסט 2017, עיראק הודיעה שסבלנותה מתחילה לפקוע, ואם יימשך המצב, היא תפר את הסכם הפסקת האש, מאחר שהסונים כבר מפרים אותו. הסונים, שנבהלו מהאיומים, קראו לאיראן לעזרתם במלחמה שהייתה צפויה לפרוץ. האיראנים החליטו לחסום את המים

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

הטריטוריאליים של עיראק במפרץ הפרסי. בעזרת כוית, בעלת בריתם הלא-רשמית מאז קבלתה של ישראל בליגה הערבית, הציבה איראן באפריל 2018 ספינות מלחמה מחוץ איראן במזרח, עד לחוף כוית במערב. בכך נמנעה יציאה עיראקית אל הים. עיראק פנתה לעזרת האו"ם, ושם הוחלט לכפות על איראן את פתיחת המפרץ לעיראקים, באמצעות סנקציות נוספות. רוסיה, שהייתה צינור החיים של האיראנים, הודיעה לאיראן שהפעם לא תוכל לעמוד לצדם מאחר שאין תירוץ לתוקפנות שלהם.

איראן נכנעה ללחץ הבין-לאומי ופתחה את המפרץ הפרסי לעיראקים. בתמורה הוסרו חלק מהסנקציות שכבר הטילו על איראן באו"ם.

בעקבות ההתנגשות האחרונה, שנמנעה ברגע האחרון, כבר היה ברור לכל המדינות הנוגעות לסכסוך במזרח התיכון, שהמלחמה בוא תבוא ושזו רק שאלה של זמן.

פרק ז': המלחמה הכוללת

במאי 2022 בוצע פיגוע בקניון של חיפה, שבו נהרגו 19 אנשים ונפצעו כ-50. החיזבאללה קיבל על עצמו אחריות על הפיגוע. בעקבות הפיגוע, פנתה ישראל לסוריה ודרשה ממנה לפרק את החיזבאללה ולהוציא את כל ארגוני הטרור בסוריה מחוץ לחוק. ישראל נתנה לסוריה מרווח זמן של שבוע להיענות לדרישות. סוריה הסכימה להוציא את הטרור מחוץ לחוק, ואף להוציא את הזרוע הצבאית של החיזבאללה מחוץ לחוק, אך היא סירבה לפרק את החיזבאללה לגמרי, בטענה שהארגון בבסיסו נועד לשרת אזרחים סורים (ובראשיתו אף לבנונים). ישראל לא הסכימה לתנאים הסוריים, והודיעה שאם סוריה לא תיענה למלוא דרישותיה היא תכריז מלחמה על סוריה. בעקבות הודעה זו החל החיזבאללה, בעידודה ובתמיכתה של סוריה, להתקיף את ישראל בגבול הצפון. הברית המרובעת, שראתה בהתקפה זו התקפה סורית, נכנסה לפעולה. צבאות ישראל, ירדן, פלסטין ולבנון החלו לתקוף את סוריה. סוניסטאן באה לעזרת סוריה, אך לא היה בידי שתי מדינות אלה בלבד להכניע את הברית המרובעת. על כן הן פנו בבקשת עזרה לאיראן ולכווית, ואלה החלו להעביר לסוריה תחמושת וחייילים בדרכם הרגילה, דרך טורקיה שהייתה ניטרלית. אבל טורקיה לא הסכימה שהכוחות האיראניים יעברו דרכה, בטענה שהיא רוצה לשמור על הניטרליות שלה. בינתיים, כוחות הברית המרובעת החלו לכרסם בשטחה של סוריה. החרמון הסורי נכבש, וכן רצועה על מישור החוף בהמשך לחופה של לבנון. האיראנים לא ראו ברירה אלא לעבור בשטחה של עיראק. ברגע שאיראן נכנסה לעיראק, הכריזה עיראק

מלחמה על איראן. ישראל הכריזה אף היא מלחמה על איראן, בהתאם להסכם ההגנה שלה עם עיראק. ירדן, פלסטין ולבנון הודיעו שיעזרו לישראל בכל דרך שהיא. סוניסטאן וכווית הכריזו אף הן מלחמה על עיראק, ועל הברית המרובעת, והברית המרובעת הכריזה מלחמה גם על כווית וסוניסטאן.

המלחמה התיכונית החלה.

...ב-

כיבוש עיראק

2010 תמה

כהונתו השלישית

של ראש הממשלה

אריאל שרון. כהונתו

השלישית התאפשרה

בגלל כמה סיבות...

אומרים שהוא היה ראש

הממשלה הפופולרי

ביותר במאה

ה-21...

כוחות הברית המזרחית (איראן-סוניסטן-כווית-סוריה) ראו את כיבוש עיראק, או לפחות כיבוש של חלקה, כמטרה ראשונה במעלה, שהרי לשם כך נכנסו איראן וכווית למלחמה. הסורים והסונים תיאמו כוונות עם איראן ועם כווית, שכן סוריה הייתה זקוקה מאוד לסיוע.

לצורך העניין הפנתה סוריה כוחות מהחזית המערבית שלה לצורך כיבוש עיראק, ואפשרה זמנית לברית המרובעת לכרסם בשטחה.

בשלב ראשון, נכנסו כוחות סונים וסורים לרצועה שעוביה כ-40 קילומטר, כדי להפריד את עיראק מירדן ולמנוע שליחת כוחות סיוע אליה. בשלב השני פנו הכוחות לכבוש את בגדד. משימה זו לא הייתה קשה, מאחר שהעיר בגדד מרוחקת רק כ-50 קילומטר מהגבול עם סוניסטאן. לאחר מצור על בגדד, ביוני 2022, נכנעה העיר. עיראק נכבשה וניתנה רשמית לסוניסטאן. כעת יכולים היו הכוחות לעבור לסוריה באין מפריע, ולהתפנות לטיפול ביתר מדינות הברית. אך בינתיים הנזק לסוריה היה כבד, כוחות הברית המרובעת כבשו חלק ניכר ממנה, בדרומה.

ההתקוממות הכורדית והצטרפות טורקיה

בעקבות כיבוש עיראק על ידי סוניסטאן, הסונים דיכאו את השיעים ואת הכורדים במדינה, כדי למנוע מהם להתמרד, ביוזעם שאם הם יתמרדו - אזי כוחות מהחזית המערבית יצטרכו לטפל בהם, והדבר יגרע מהעמידה של הכוחות מול הברית המרובעת. מה שהסונים לא הביאו בחשבון הוא הסכם שיתוף הפעולה הכורדי. הכורדים בסוניסטאן פנו אל הכורדים

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

באיראן ובסוריה בבקשת עזרה. המנהיגים הכורדים הגיעו למסקנה שזהו הזמן לפתוח במלחמת השחרור של כורדיסטאן. בספטמבר 2022 הכריזו הכורדים באיראן, בסוניסטאן ובסוריה על הקמת כורדיסטאן ועל מלחמתה בכוחות הברית המזרחית. בעקבות זאת, כוחות הברית המרובעת החליטו לעזור לכורדיסטאן במלחמתה נגד אויביה. טורקיה, שחששה שהמרד הכורדי יתפשט גם לשטחה, החליטה להצטרף לברית המזרחית. במקורו המרד לא תוכנן להגיע גם לטורקיה. הכורדים תכננו להשיג את החלק הכורדי של טורקיה לאחר המלחמה בדרכי שלום, אך בעקבות הצטרפותה של טורקיה למלחמה, ניצלו הכורדים בטורקיה את המומנטום והצטרפו למרד הכורדי. הברית המרובעת עשתה מאמץ עליון לכבוש את סוריה כדי להגיע לכורדיסטאן לעזרה, ביודעה שחלק מהכוחות של הברית המזרחית נאבקים בכורדים. משימת כיבוש סוריה הייתה קשה במיוחד, מאחר שכוחות מזרחיים רבים הגנו על דמשק. כוחות הברית המרובעת החליטו להטעות אותם, הם באו למלחמה מהדרום, ולאחר שרוב הכוחות המזרחיים התכוננו להגן על דמשק מדרום, נכנסו לסוריה כוחות מצפון לבנון וכיתרו את אזור דמשק. לאחר מצור שנמשך כחודשיים נכנעה דמשק, וסוריה נכבשה. בינתיים הטורקים כבשו נתחים קטנים מכורדיסטאן, במערה.

פרישת איראן, שחרור עיראק והניצחון

בעקבות המלחמה וההפסדים הרבים בה, רבו באיראן הקריאות שקראו לפרישה מהמלחמה. בשיתוף אנשי ההשכלה האיראניים שהתנגדו לשלטון הדתי בעיראק, החלו להתארגן תנועות רחבות ביותר שקראו להפלת השלטון. ואכן, בינואר 2023, נערכה הפיכה צבאית באיראן, ואת השלטון תפס מוחמד אבו-טהא, מי שהיה רמטכ"ל איראן במלחמה. מיד כשעלה לשלטון הכריז אבו-טהא על פרישת איראן מהמלחמה. לאחר פרישת איראן פנו כוחות הברית המרובעת לכבוש את סוניסטאן ולהקימה מחדש על שטחה את עיראק. סוניסטאן נכבשה בקלות, מאחר שהיו ברשותה רק צבאותיה שלה ושל טורקיה, שהיו מצוידים בנשק באיכות ירודה, בגלל עוניה של טורקיה. לאחר כיבוש סוניסטאן והקמתה של עיראק, הבינה טורקיה שהיא נשארה לבד מול הברית המרובעת, ונכנעה. בפברואר 2023 הסתיימה המלחמה התיכונית.

המפה המזרח תיכונית לאחר המלחמה התיכונית

המלחמה התיכונית גרמה לשינויים רבים במפת המזרח התיכון, והם: היעלמותה של סוניסטאן והעברתה לעיראק; הקמת כורדיסטאן בשטחי עיראק, איראן, טורקיה וסוריה;

העברת החרמון הסורי לישראל ויותר הסורים על הגולן ועל לבנון. לא נעשה כל שינוי בכונית מבחינת טריטוריה אך האמיר הכויתי, ג'ביר אל-סבאח, הוחלף בבנו, סאד אל-סבאח.

במהלך המלחמה נהרגו כ-100,000 איש משני הצדדים וכחצי מיליון נפצעו. לאחר המלחמה סולק אסד מסוריה והוענק לו מקלט מדיני בטורקיה. תפקיד הנשיא הסורי בוטל, וכל סמכויות השלטון הועברו לממשלה הסורית. העידן שלאחר המלחמה במזרח התיכון עתיד להיות עידן של שלום משגשג, כיוון שכל המשטרים במזרח התיכון הוחלפו על פי רצונה של הברית המרובעת.

...המועמדים

ה ע י ק ר י י ם

בבחירות 2010 היו

בנימין נתניהו מטעם

הליכוד, ואופיר פינס

מטעם העבודה...

פרק ח': וביתיים בישראל...

ובכל זאת, ספר היסטוריה זה בא להתמקד בישראל ברבע הראשון של המאה ה-21. על כן נחזור לספר מה קרה בישראל מבחינה לאומית בתקופה זו.

ישראל בתקופת הסכם השלום עם הפלסטינים

רוב העם בישראל תמך בהסכמי השלום עם הפלסטינים, חוץ מרובו של הציבור הדתי-לאומי. ציבור זה חשב שאין לוותר של שום חלק מארץ ישראל. למרות זאת, היו בציבור הדתי-לאומי אנשים שתמכו בהסכם זה. ביטוי פרלמנטרי לכך ניתן לראות בפילוג המפד"ל (מפלגה דתית לאומית) לשתי סיעות. בעקבות התנגדות המפלגה להתנתקות המתואמת, פרשו שניים מחברי הסיעה והקימו את המפד"ד (מפלגה דתית דמוקרטית). אף על פי שסיעה זו לא הגיעה בשיא גודלה ליותר מארבעה מנדטים, היא ביטאה היטב את המחלוקת בציבור הדתי-לאומי.

לאחר הסכמי השלום ופינוי ההתנחלויות נוצר משבר עמוק בציבור הדתי. רבים מתומכי גוש אמונים התייאשו מהמדינה והיגרו לחו"ל, בעיקר לארה"ב, אולם הציבור הדתי התאושש במהרה, וקיבל על עצמו כפרויקט את התמיכה בעיירות הפיתוח ובהתיישבות בנגב ובצפון. כמו כן, נרשמה ירידה חדה בפופולריות של תורת הרב קוק (האב).

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

מול ירידת כוחו של הציבור הדתי-לאומי-מתנחל, שהיה קיצוני יותר בדעותיו, החלה עלייה בכוחו של הקיבוץ הדתי. דבר זה אפשר רפורמות מקיפות בדת, שכללו בין השאר את נושא שוויון האישה, וניתוק העמדה הפוליטית מהדת.

מחוץ לציבור הדתי-לאומי התקבל הסכם השלום בתמיכה גורפת, בכנסת הוא אושר ברוב גדול של 105 תומכים מול 15 מתנגדים (מפד"ל וש"ס).

ישראל בתקופת גירוש סוריה מלבנון

לפני הגשת העזרה ללבנון היה העם חלוק בדעותיו אם צריך ל"התלכלך" ב"בוץ הלבנוני". בניגוד להנהגה, שסברה שכדאי לעזור ללבנון כדי להרוויח בת-ברית לעתיד, העם לא ראה בלבנון ערך שראוי להילחם עליו, שכן הייתה בארץ תחושה שהשלום כבר פה ועוד מעט גם יבטל גיוס החובה לצבא. מה שהניע את רוב העם ואת חברי הכנסת לתמוך בסיוע ללבנון היה ההפגזה של החיזבאללה על יישובים ומוצבים בצפון. בסופו של דבר התקבלה ההחלטה להעביר סיוע ללבנון עם 73 תומכים, 10 נמנעים ו-37 מתנגדים. בעקבות ההצלחה בלבנון וחתירת ההסכם המרובע המורל בעם עלה לשיאים חדשים.

חילופי השלטון בישראל

ב-2010 תמה כהונתו השלישית של ראש הממשלה אריאל שרון. כהונתו השלישית התאפשרה בגלל כמה סיבות: ראשית, כהונתו הראשונה נמשכה רק כשנתיים; שנית, מאז ביצוע ההתנתקות המתואמת ביוני 2005 הפופולריות שלו עלתה מאוד, ויש שאומרים שהוא היה ראש הממשלה הפופולרי ביותר במאה ה-21.

המועמדים העיקריים בבחירות 2010 היו בנימין נתניהו מטעם הליכוד, ואופיר פינס מטעם העבודה. בבחירות ניצחו הליכוד ובראשם נתניהו (30 מנדטים לליכוד מול 25 לעבודה) בבחירות אלה בלטו בהתרחבותן סיעת יחד (מ-6 ל-10), העבודה (מ-19 ל-25) והמפד"ד (מ-2 ל-4). מפלגות אחרות הצטמצמו: הליכוד (מ-40 ל-30), ש"ס (מ-11 ל-8), שינוי (מ-14 ל-8) והמפד"ל (מ-4 ל-2). נתניהו יהיה זה שיוביל את ישראל בשמונה השנים הבאות לאורך רוב תקופת המתיחות.

ישראל בתקופת המלחמה התיכונית ולאחריה

בתקופת המלחמה התיכונית, ישראל הייתה בראשותו של אופיר פינס, שהביס בבחירות 2018 את סילבן שלום מטעם הליכוד. העם סמך על השמאל שיוביל אותו במלחמה הקרבה ובאה. הציבור לא רצה לצאת למלחמה, אולם כאשר זו פרצה, העניק הציבור את מלוא התמיכה לממשלת החירום הלאומית שקמה בעקבות פרוץ המלחמה.

... כ ש נ ה

ל א ח ר ס י ו ם

ה מ ל ח מ ה ה ת י כ ו נ י ת ,

ב י נ ו א ר 2024 , ה ו כ ר ז

ב י ש ר א ל ע ל ב י ט ו ל ח ו ק

ג י ו ס ה ח ו ב ה , ה ח ל ע י ד ן

ה ש ל ו ם ב מ ז ר ח

ה ת י כ ו ן . . .

לאחר הניצחון עלה מורל העם, בעיקר מפני שלישראל לא היו אבדות רבות, ובגלל סיפוח החרמון הסורי לישראל. החרמון סופח בעקבות דרישה של ישראל שייכלל בתחומיה מקום גבוה יותר, שממנו תוכל לפתח מודיעין טוב יותר, כדי למנוע העברות נשק בניגוד לרוחה של ישראל, כמו שקרה בתקופה שלפני המלחמה התיכונית. הברית המרובעת לא התנגדה להעברת החרמון לישראל, בידעה שלישראל יש שירותי המודיעין הטובים ביותר במזרח התיכון. זמן מה לאחר סיום המלחמה ותחילת עידן השלום, ישראל תשכיל להשתמש בחרמון כאחד מהאתרים המושכים ביותר לתיירות.

העידן הבא במזרח התיכון האיר פנים גם לישראל. כשנה לאחר סיום המלחמה התיכונית, בינואר 2024, הוכרז בישראל על ביטול חוק גיוס החובה, החל עידן השלום במזרח התיכון.

שינוי גדול מתחיל בחלום

מאת: דברת איטח | כיתה י"ב | בי"ס מקיף זינמן | דימונה

היא יושבת במשרד האפור והמרווח שלה בשעת לילה מאוחרת. כבר מזמן יכולה הייתה ללכת לביתה, לחזור אל בעלה ואל ילדיה, אך היא העדיפה להישאר במשרד ולבדוק כמה עניינים אחרונים לפני היום הגדול. כן, עוד כמה שעות זה קורה. היא התקשתה להאמין שהיום הזה יגיע, אך עוד שנייה הכול עומד להשתנות. כמו כל חייה, שעברו בהרף עין. היא מעיפה מבט לעבר השעון, השעה מאוחרת, בלי ספק, אך היא נרגשת מדי כדי להרפות. נרגשת באופן שהיא מרגישה משהו מוזר בבטן, והחזה לוחץ מעט, וכל פעם כשחושבים על כך מזילים דמעה, כי זה פשוט עצום בגודלו. בדומה להתרגשות הזאת שמרגישים שנייה לפני הנשיקה הראשונה, שנייה לפני הבגרות האחרונה בתיכון, שנייה לפני... שנייה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

לפני שנחתם חוזה שלום בין כל המדינות במזרח התיכון החדש, חוזה שלום שלמעשה, מיד אחרי חתימתו, כל מלכות היופי יגשימו את חלומן, וישרור שלום עולמי על פני האדמה.

המשרד הגדול והמרווח שלה נראה אפרורי וריק לפתע. היא מביטה בחלל שמפריד בינה לבין תעודות ההוקרה ופרסי הנובל שלה, ונזכרה בכל רגע ורגע שעברה במשך תקופת החיים הזאת. כמה עברה, ובכל זאת, רק מחר הפאזל יושלם, רק מחר התמונה תתבהר. "אולי כדאי שאקח לי כמה דקות הפסקה, אני לא מרוכזת... ו... מוטב שאנוח..." היא חושבת לעצמה. כמה דקות הפסקה הפכו לשעות על גבי שעות של הרהורים בלתי פוסקים על תקופת חייה. היא אמנם עדיין צעירה, הן כנפשה הן בגילה, אך היא הספיקה כל כך הרבה. והנה היא שוקעת במחשבות על העבר. חיוך עולה על פניה, היא נזכרת בכל מה שעברה, בתקופה היפה של ילדותה והתבגרותה, בתקופת לימודיה, ובהצלחותיה - פרס הנובל לספרות, ומיד אחרי פרס הנובל לחינוך ועוד ועוד... מבטה נודד מתעודת הצטיינות לתעודת הוקרה התלויות על קיר משרדה בצורה מושלמת כל כך. ומשם תמיד נמשך מבטה לעבר התמונה שלו. התמונה היפה שלו עם החיוך העדין כל כך, וכבר חיוכה נעלם. לעולם היא לא תשכח, לעולם לא תרפה, לעולם לא יוקל לה. שמו מתנוסס באותיות לבנות על גבי רקע שחור במסגרת התמונה: "אריאל פלדמן ז"ל 1983-2004". היא שוב מתחילה להזיל דמעות. הפעם, הדמעות מהולות באושר, בשמחה, באופטימיות. הפעם היא באמת מאמינה בבטחה, שמה שחשה בעבר, לא תיאלץ עוד לחוש לעולם. הפעם היא באמת יודעת שזו הייתה המלחמה האחרונה, ושלעולם לא יהיה צורך להתמודד עם הכאב ההוא.

היא נזכרת בכאב החד שתקף את ראשה, בריקנות שמילאה את חלל בטנה ובקרע שחשה בלבה. אלה לא יישכחו ממנה לעולם, ובכל פעם שתעיף מבט בתמונתו היא תיזכר בכל אשר עברו יחד, כיצד נהג לשבת להסביר לה תרגילי מתמטיקה, כיצד נהגו לשוחח שעות על גבי שעות אל תוך הלילה; כיצד נשק לה לראשונה על שפתיה, כיצד אהבה אותו אהבת אמת, אהבת נעורים תמימה; כיצד כאבה את מותו באותו מבצע סודי שבו השתתף חודשיים לפני שחרורו, כיצד הסתכלה לעיני אמו, בתיה, והבטיחה לה שאיש לא יחוש כאב שכזה, שאיש לא יזיל דמעות כאלה עוד לעולם, ששום אם לא תבכה את בניה

יותר! "אריאל יהיה האחרון, כי מעכשיו אני לוקחת את הפיקוד לידיי". היא מזילה דמעות של שמחה, דמעות של אופטימיות, מהולות בכאב חד שלא יישכח מלכה לעולם.

לפתע מתפוצצת הבועה הקטנה שהיא הייתה מצויה בה, כאשר הטלפון הסלולרי המיניאטורי שלה מנגן את מנגינת שיר לשלום. "דבי מותק... הכול בסדר שם?" קולו של בעלה מצדו השני של הטלפון מרגיעה ומנחמה. "כן...כן, אני פשוט נרגשת מאוד לקראת מחר..." היא משיבה תוך שהיא מוחה את דמעותיה, ומנסה להתאושש ולחזור למציאות העכשווית. "אל תחכה לי ער... אוהבת, ביי" היא אינה מחכה לשמוע את קולו, ומנתקת מיד את השיחה. היא חוזרת לענייניה, כשעיניה כבר עייפות ודומעות, עוד כמה דקות היא תלך הביתה.

...איך איבדנו

צלם אנוש?

איך הפכנו עצמנו

למפלצות? איך הפכנו

להיות חסרי אונים? הזן

היחידי שמשמיד את

עצמו... ובכן, עת נוראית

זו הייתה, לעולם לא

ניתן לה לחזור!'

היא יוצאת מתוך בניין המשרדים המפואר, "הכנסת" שמו, אל תוך הלילה השקט. היא מביטה מסביבה על השקט והשלווה שעטפו את כל הסובב אותה. הפרחים מלאו בטל, השמים זהרו באור הכוכבים ובאורו הצהוב של הירח, הלילה היה כחול ויפהפה, על הבניינים ניתן היה לראות אלפי דגלי כחול לבן מתנוססים, כשעליהם מוטבע הסמל העולמי לשלום - מגן הדוד. היום היא הולכת ברגל "להתמזג עוד עם הסביבה, להיזכר בעבר, במראות, בכול..." ואכן, ביתה נמצא מרחק שעה הליכה מהכנסת, אך היא, בשלה, היא תלך לאורך כל הדרך, ותעבור בכל השבילים, ותיזכר בכול. היא תיזכר ביופיה הבלתי נגמר של מדינת ישראל, ביופיה המשכר של ירושלים, היא תיזכר בעיירת הפיתוח הקטנה שבה גדלה, היא תיזכר בכל אשר חוותה, שמעה, ראתה. היא תיזכר בימי הילדות המעיקים. "לגדול במלחמה, לבטח דבר מחשל" היא חשבה לעצמה, כשהיא נזכרת כיצד כמעט נחנקה מערכת המגן באותה המלחמה הנוראית, דבר שהיה נראה כמובן מאליו, ואפילו בנאלי, לדעתה ולדעתם של כל בני העת ההיא. "איך איבדנו צלם אנוש? איך הפכנו עצמנו למפלצות? איך הפכנו להיות חסרי אונים? הזן היחידי שמשמיד את עצמו... ובכן, עת נוראית זו הייתה, לעולם לא ניתן

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

לה לחזור!" כך הפצירה במוחה פעם אחר פעם, עוד בימיו של אריאל. היא מעיפה מבט אל השמים בציפייה. השמים בהקו יותר מאי פעם. טפטוף עדין של טיפות מתוקות החל לרדת, כך פתאום באמצע אוגוסט. גם השמים מתרגשים.

עוד רגע היא נכנסת לבניין הדירות המפואר שבו מצויה דירתה. אך שנייה לפני, היא נעמדת על סף הדלת, ומביטה, מבט אחרון לפני היום הגדול, בנוף המדהים. נוף שהיה בו הכול. בארץ ישראל היפה, לא היה דבר אחד שנחסך מן העין. לא היה דבר אחד שנשמט מן הנוף המדהים ביותר בעולם. ארץ קטנה כל כך, מכילה כל טוב של טבע, כל פלא עולם מימי הבריאה, כל פלא בעולם מתפתח. הכול היה בה. החל מנופיה הירוקים בצפון הארץ, הפסגות המושלגות, הרים על גבי הרים מלאים בירוק, תענוג לעיניים. והקור, הו הקור הנפלא שעטף וחיבק אותה בטיולים הרומנטיים, עם סעיד בעלה, לצפון הארץ. תמיד אהבה את הצפון, הוקסמה ממנו, ממופלאותו, מהחיים שהכיל בתוכו, מהחיים שיצר. אך באורח פלא, מיד לאחר הצפון הצונן נהגה לרדת לנגב, החם והצחיח. הנגב היפהפה שבו בילתה את שנות ילדותה והתבגרותה. הנגב, שבו נהגה מדי שנה לבלות עם חבריה בתנועת צופים בטיולים, שבהם תמיד גילתה מחדש את שלוותו העמוקה, את יופיו המדהים, את החיים במדבר. "יש משהו קסום במדבר, כאילו היה ממד אחר, מנותק..." הרהרה על המקום שתמיד תרצה לחזור אליו, בתקווה שאכן תעשה כך בזקנתה. ומשם תמיד היא חזרה למרכז הארץ, אל ביתה כיום, ואל מרכז הפעילות הענפה של ארץ ישראל היפה. במרכז היא יכולה הייתה למצוא כל אשר חפץ לבה: הנופים היפים של האוקיאנוס הגדול, גנים פורחים, חקלאות ענפה, תעשיות משגשגות, מרכז של פריחה ופיתוח, מרכז שבו היה עיקר כוחה בארץ. מרכז, שבו בעצם תרמה בצורה המשמעותית ביותר, שם הצליחה להגשים את כל שאיפותיה בחיים. ובכן, כמעט.

הרוח הקרה שנשבה בעורפה האריכה את הדקות, ונדמה לה כי זה זמן רב היא בוהה במהלך ההרוזים אלה. היא מחליטה להתיישב על הדשא, ליהנות מזמן איכות עם הטבע ועם העולם, איך שהוא, בפעם האחרונה. הזמן עובר והשמש מתחילה לעלות. עדיין לא רואים אותה, אבל כבר לא רואים את הכוכבים. השמים מתחילים להיות מוארים. פתאום קר יותר. עלה, שמישהו תלש מהעץ והשליך על הרצפה, מתחיל לרקד ברוח. יום חדש עומד להתחיל. השמש עולה. ואז היא מבינה... אתמול היה היום האחרון בעבר שלה. זהו, עכשיו

מתחיל ההווה. נשאר רק לקוות שאת ההווה ננצל טוב יותר מאת העבר, רק לקוות שההווה יהיה בדיוק כפי שהיא חושבת. כפי שתכננה כל אותן השנים, מאז היום הנוראי ההוא שבו אריאל נפטר. המחשבה הזאת מעלה דמעות בגרונה וחיוך על פניה. חיוך שמזכיר לה את החזון, כפי שתכננה אותו אז מיד לאחר התיכון, כשחתמה על שנת שירות. היא זוכרת כל פרט ופרט מאותו היום. הוא היה מבלבל, ורצוף בשאלות ותהיות. את רובה של שנת השירות שלה בילתה בניסיון אמיץ לתיקון החברה הישראלית. עד אותו היום, שבו הכול השתנה. אז היא כבר באמת

...שינוי גדול

מתחיל בקטן' כך

אמרו לה, אך היא לא

הקשיבה לקלישאות

מייאשות, ותמיד טענה

מנגד כי 'שינוי גדול

מתחיל בחלום', וכך

החלה את הרפורמה

ב ח י נ ו ך . . .

"לקחה פיקוד" לידיה, כפי שהבטיחה לבתיה, אמו של אריאל. היא ישבה עם סעיד, בעלה כיום, והם בנו יחד חזון למדינת ישראל. שלב אחר שלב, כפי שלימדו אותה בכיתה ט' בצופים, לקראת שנת הדרכה. הם ישבו וחלמו, העיזו ונסחפו. כולם חשבו שאלה סתם הזיות, והם לא הפסיקו לקבל תגובות כמו "תישאר בגבולות המציאות..." או "אתם נסחפים מדי, הגזמתם!" היו אפילו כמה שלעגו וצחקו. אך שניהם תמיד ידעו כי "אין גבול לחלום ואין גבול ליכולת - הכול עוד אפשרי".

"בחזון..." היא נזכרת במחשבותיה "העזנו לחלום, כתבנו

כל מה שרצינו שיקרה, מהדברים העקרוניים עד פרטי

הפרטים..." היא מסתכלת סביבה, ורואה את החזון נגלה לעיניה,

עוד שנייה מושלם. "בראש ובראשונה - חינוך. תמיד האמנתי

כי חינוך נכון הוא הדרך לכול, והרי זו לא השחיתות בממשלה שמשכה

אותי לשאוף להיות שרת החינוך, ולהגשים את זה..." היא חייכה לנוכח המחשבה

המשעשעת. "חינוך לא בכפייה, חינוך מרצון" - כך תמיד אמרה לכולם. כך תמיד האמינה.

כך גם הצליחה להשיג את המטרה מספר אחת - שיפור המצב הסוציו-אקונומי. כאשר

החליטה לשוב למסגרת החינוך, לאחר שבילתה שנה בשנת שירות ועוד שנתיים בחיל

חינוך בצבא, היא התחילה להזיז דברים. "שינוי גדול מתחיל בקטן" כך אמרו לה, אך היא

לא הקשיבה לקלישאות מייאשות, ותמיד טענה מנגד כי "שינוי גדול מתחיל בחלום", וכך

החלה את הרפורמה בחינוך. תחילה החדירה שינוי בבתי הספר, המקום הנגיש ביותר. אולי

חלקכם אפילו זוכרים אותה מאז, כאשר הביאה לתוקף את "דוח ועדת דוברת", שאכן

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

הרעיש עולמות. באמצעות ביצוע המלצות הדוח היא הצליחה לשנות את צורת החשיבה של המורים. בכל שנותיה במסגרת החינוך הבלתי פורמאלי, צפתה בתהליכים שהובילה, כיצד השפיעה על ילדים ונוער בצורה ששום מורה לא הצליח. והיא הכירה את הבעיה, היא פשוט ניגשה אליה ופתרה אותה. זה היה המאבק הראשון שלה - שינוי של גישת המורים אל דור העתיד. היא נאבקה במערכת וניצחה. ומשם, נסללה לה הדרך אל ניצחון קבוע. "לקחת חבורה של מורים ותיקים, שחושבים אך ורק על המשכורת החודשית, ולהפוך אותם לאנשים מתחשבים, לחברים של הילדים, למעין 'פסיכולוגים', ודאי לא היה קל..." , ואכן, רק שנתיים לאחר תחילת המאבק היא השיגה את מבוקשה, ותוצאות נראו בשטח. שיעורי התלמידים שעברו את בחינות הבגרות בהצלחה עלו באופן מדהים. הממוצע הארצי הרקיע שחקים. תוך שנתיים הגענו להיות בין חמש המדינות המצליחות ביותר בתחום החינוך. המדינה הובילה את העולם במתמטיקה, באנגלית, במדעים מדויקים ובמדעי הרוח - שעד אותה התקופה זכו ליחס מזלזל ונחשבו לחסרי ערך. שיעור הנשירה מבתי הספר הצטמצם עד כלא היה. מדינות העולם עמדו נפעמות לנוכח הקשר הנפלא שנוצר בין התלמידים למורים בישראל, בעקבות החינוך שהצליחו אותם אנשי ידע וכוח, מורים בשמם המקצועי, להעניק לדור הבא, או שמא בעצם, לדור הנוכחי. ניתן היה לראות איך רמת האלימות ירדה, איך הילדים והנוער הפכו להיות רגועים ושלווים, איך מתהפך הגלגל ומתחיל השינוי - חזרה לאנושיות.

היא מסתכלת בשעון שהורשה לה סבתה, כמה דקות לפני מותה. "עברו עשרים שנה..." היא ממלמלת בשקט אל תוך האוויר, מכה קלות בשעון הישן והחלוד, שהחל לזייף, והראה את השעה הלא נכונה. לכן, היא מוציאה מכיסה הקטן את מכשיר הטלפון הסלולארי. הוא מיניאטורי, צבעו כסוף, וכאשר היא לוחצת על מקשיו הוא מברך אותה לשלום, מאחל לה "יום טוב", אומר את התאריך ואת השעה, ומוסר לה את כל העדכונים בחייה במהלך השעות האחרונות. "3 שעות ו-45 דקות ליום הגדול, מחר יש לך ישיבה עם... שתי הודעות חדשות בתא הקולי מ..." וכך הלאה, ממשיך להתרברב ביכולותיו, שהן כמעט אנושיות להחריד. "קטן קטן, אבל... מדהים! איך זה קרה???" היא נועצת מבט מתפלל במכשירה, כאילו נמחקו מחייה עשרים השנים האחרונות והיא פספסה את כל תהליכי התחדשות הטכנולוגיה. היא חשבה כמה הייתה מתפעלת מכל שכלול טכנולוגי כשהייתה קטנה, וכיום, כיום היא מביטה סביבה... והדברים התפתחו מעל ומעבר לכל ציפייה וחלום. טלפונים סלולאריים הפכו להיות מצרך בלתי נפרד מחיי היום יום. "העוזר האישי" כך נהגה לכנות

את המכשיר הקטן והמופלא שלה, שפותח כאשר חברות הסלולר הישראליות התאחדו יחד כדי להתקדם לעבר העתיד. גם הגאון היהודי הבא, אחרי פרויד ואיינשטיין, שהתגלה, כבר הספיק לגדול ולחיות בארץ ישראל. לאחר שפיתח את המחשב החכם והיעיל ביותר בעולם, הקים חברת היי-טק שהרוויחה מיליונים בייצוא מחשבים אל שאר מדינות העולם.

בלי לבזבז זמנו עבר הגאון לתחום עניין אחר. הוא החליט לפתח תיאוריות מדעיות לגבי החיים שבחוץ. כך, למעשה, הצליח להקים את ה"נאס"א הישראלית", וכיום מדינת ישראל היא המובילה בתחום

האסטרונומיה. היא נזכרת בבית הקפה הביוני שבו ישבה בפגישה עם נציגי נאס"א שהגיעו לארץ הישר מיוסטון. "הם התפעלו כל כך... מי חשב שלמדינת ישראל תהיה כזאת השפעה, אמצעים, יכולות..." היא מסתכלת לאחור, עשרים שנה בסך הכול, "מי היה מאמין שנצליח?" היא נזכרת כיצד מדינת ישראל הייתה מופיעה בחדשות רק בצורה שלילית: "רוצחים" הם כינו אותנו. "גמלים... הם חשבו שאנחנו רוכבים על גמלים, ושכשמתגייסים לצבא אז כולם נהרגים..." בשעה הזאת היא בשיכרון חושים. "אף אחד לא רצה ללמוד מאתנו כלום, הם חשבו שאנחנו מסכנים... באמת הצלחנו להראות לעולם..." באותה מחשבה היא מחליטה להיכנס הביתה, לאחר שגל קור עוטף אותה ומעביר בה צמרמורת.

...המדינה

הובילה את

העולם במתמטיקה,

באנגלית, במדעים

מדויקים ובמדעי הרוח -

שעד אותה התקופה זכו

ליחס מזלזל ונחשבו

לחסרי ערך...

בבית היה הריח שאהבה כל כך. ריח של בית. ריח שלה. חמימות עטפה אותה, והיא פשטה את הז'קט שעטף אותה. היא הבחינה בבתה, איה, ישנה על הספה הגדולה בסלון. "איה היפה שלי... אכן, ארץ ישראל היפה..." היא נזכרת ביום שנולדה, איך החליטה להעניק לה שם זה: "העיניים שלך סימלו את החוכמה ואת האהבה שיש בארץ ישראל היפה שלנו, את הרוך ואת הקושי, את הפחד בלגדול בה כמו הפחד לגדל בה... איה שלי..." ואכן יפה הייתה הילדה, ממש כמו ארץ ישראל. עורה היה לבן כמו פסגת החרמון המושלגת, שערה זהוב כמו המדבר הצחיח, עיניה כחולות כמו הים הגדול הפתוח; קטנה הייתה, ממש כמו הארץ, ועשירה בכל טוב, בידע בחוכמה ובעושר פנימי. היא נשקה על מצחה, משכה את שמיכתה כלפי מעלה לכסותה היטב, והמשיכה לעבר חדר השינה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

שלה. כאשר הגיפה את דלת חדר השינה נתגלו לעיניה שני דברים. האחד - תמונה גדולה ויפה שלה מחתונתה, והדבר השני - בעלה. בעלה, סעיד שוורצמן, שאותו הכירה במסגרת פעולת דו-קיום בזמן השנת שירות. סעיד הוא בן לערבייה וליהודי. כאשר הכירה אותו באותה הפעילות התאהבה בו מיד. הוא תמיר, שחום עור, בעל עיניים כחולות ושער בהיר. שפתו הייתה גבוהה, אך דיבורו היה מלווה במבטא ערבי קל. הדברים שאמר ריגשו אותה כל כך, עד כי כל שרצתה היה לשמוע עוד. וכך נוצר ביניהם הקשר. הם נפגשו כמה פעמים אחרי הפעילות, לרוב במקומות מבודדים, רחוקים מהעין, כיוון שהחברה באותה העת לא קיבלה מערכות יחסים שכאלה, וסעיד, שאמו הייתה ערבייה, נחשב ערבי. היא זוכרת את שיחות על גבי שיחות שבהן נהג לספר לה על חייו. על הרצון להתגייס ולעזור למולדת, מול הרצון להישאר בכפר ולחנך את התושבים, ולעזור מבחינה כלכלית. על הדחיות הבלתי פוסקות מצד שתי הרשויות, הן הפלסטינית הן הישראלית. איש לא היה מוכן לקבל אותו. על הקריאות הנוראיות בבית הספר: "מוות לערבים ולשמאלנים...". הוא תיאר לה את הקשיים במעברים. הם לקחו את כל חפציו, והעבירו אותם לכדיקה. שעות על גבי שעות היה צריך לעמוד בתור כדי שיאמינו לו שאין לו שום מניע להרוג עשרות בני אדם. דבי, ששמה היה דברת, ידעה לאורך כל הדרך כי הוא בן-אדם משכיל ואוהב. כי יש לו הרבה לתת. הם היו ב"אותו הראש": שניהם שאפו לשנות ולהנהיג. לשניהם הייתה אותה המטרה, וכך יצאו למסע ארוך ומפרך, שבו נלחמו יחד לאורך כל הדרך באלפי אנשים בעלי תפיסה מעוותת, בממסד הנוקשה כל כך וחסר התועלת, בבורות שגבלה בחירות והעיוורון של אנשים, שסירבו לראות את המציאות: אנחנו כולנו בני אדם, "בלי הבדלי דת מין וגזע...". היא שרבטה ביד ימין את שבועת הצופה לאחר שנים רבות כל כך, מתאמצת מעט. תמונת החתונה שלהם, שתלויה לראווה על הקיר, מזכירה לה את ההכנות המפרכות לחתונה, ואת הקושי שהיה בדבר. מזכירה לה כמה חזקה הייתה ועודנה אהבתם, איך נלחמו כדי להינשא בפני השלטון והדת. זה היה הניצחון האישי שלהם על הממסד.

בעלה סעיד התקדם אף הוא בחיים מאז. כיום הוא חבר כנסת ושר לענייני חוץ וביטחון. כמה קשה היה להגיע למעמדו, ובגילו הצעיר כל כך. בלי כל ספק הוא הצלחה מהלכת. עוד בעת שירותו הצבאי הצליח סעיד להשריש בצה"ל צורות חשיבה והתנהגות הולמות יותר ואנושיות יותר. זה לא היה פשוט, וכדי להצליח בכך הוא נאלץ לחתום קבע למשך זמן ארוך. הוא מספר תמיד על המבצע הראשון שמנע, במהלך הניסיון של הפלוגה שבה שירת לתפוס מחבל. הם חדרו תחילה לכפר, ואחר כך פשטו בבתיים. הוא כבר יכול

היה לראות את מבטיהם המפוחדים של האימהות ושל הילדים, את האימה ששררה בכל עבר. הוא כבר ראה את מטען הנפץ שעמדו חבריו לפלוגה להניח מתחת לבניין המגורים, שנייה לפני שהתחנן בפניהם שיעצרו, שיש דרכים אחרות. שבעולם אנושי אפשר למצוא פתרונות אנושיים. הם ניתקו את מטען החבלה, ובכך הצילו חמישה ילדים ערביים ואישה אחת. "כל המציל נפש אחת כאילו הציל עולם ומלואו" כך

אמר למפקדו, כששאל אותו מה פשר הדבר. לאחר מכן הוחלט כי יקבל תפקיד במחלקת מוסר של הפלוגה. כך הוא פיתח את

התפקיד המשמעותי ביותר, שצבא ארץ הקודש לא פיתח בכוחות עצמו: "אחראי מוסר ואנושיות". כך הוא צמצם את הפגיעות בכני אדם במהלך מבצעים, עד שנעלמו לגמרי.

לאט לאט הוא טיפח קהל מאזינים. הוא העביר הרצאות ושכנע אלפי אזרחים יהודיים וערביים להאמין בדרך הפשרה. להאמין במערכת יחסים אוהבת בין הצדדים, במקום ביריבות, באיבה ובפגיעה. והרי הוא היה הוכחה חיה לכך. הוא היה תוצר של אהבה עילאית בין שני אנשים שונים בתכלית. כך הוביל סעיף את המדינה לחיים יפים יותר. בחלוף השנים ניתן היה לראות מה רבה הייתה השפעתו. כבר לא נשמעו עוד צעקות ברחובות, כבר לא נשרפו צמיגים בהפגנות של הימין ושל השמאל.

הגרפיטי הזועם ברחובות נמחק, ואת מקומו תפסו פעולות דו-קיום. במחסומים כבר לא נראו ילדים ערביים שמקדמים את

פני החיילים באכזבים ובקללות, אלא נראו נשים וילדים ערביים שבאים ומברכים את החיילים בעוגות ובמשקאות. עד מהרה הפכו גם המחסומים

למקום מפגש חברתי בין יהודים לערבים. לפני שבוע נערכו חגיגות "10 שנות דו-קיום". תנועות הנוער התאחדו בצעדה עצומה לאורך כל ירושלים על כל הרבעים שבה, ובסוף הצעדה התקיימה חגיגת ענק אל תוך הלילה. יום חג. היא גאה בו כל כך. "אני נדהמת ממך כל פעם מחדש..." היא מביטה בו במבט משתאה ואוהב, כשחיוך מרוח על פניה. "לגדול במדינת מלחמה היה קשה כל כך בתור ילדה יהודייה, אני עדיין מתקשה להאמין כי באמת הצלחת לשרוד, להשתלב, להשפיע...". היא נשכבת לידי במיטה ומניחה ראשה לצדו. עוד כמה שעות יתחיל היום. החדש.

גם...

הגאון היהודי

הבא, אחרי פרויד

ואיינשטיין, שהתגלה,

כבר הספיק לגדול ולחיות

בארץ ישראל. לאחר

שפיתח את המחשב

החכם והיעיל ביותר

בעולם...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

היא נשארת שם לצדו, מחבקת אותו בשנתו, ומנסה לעצום את עיניה, אך היא יודעת שכל מאמץ שכזה הוא לשווא. וכך היא מעבירה את שעות השינה במחשבות ובתהיות. היא מתהפכת מצד לצד משתדלת לא להעיר את סעיד. לאחר שלא ישנה יומיים ברצף, אפילו פיהוק לא עולה על שפתיה, והיא מרגישה ערנית מתמיד בציפייה ליום שיתחיל. היא מעיפה מבט אל התיבה החומה והגדולה. התיבה העתיקה, שתמיד חלמה שתהיה לה אחת כזאת. בתיבה היא שמרה את כל זיכרונות חייה. כל מכתב שקיבלה אי פעם. את מחברות הציור, את היומן האישי ואת מחברות הכתיבה שנהגה להסתיר כל זמן התבגרותה. היא כתבה שם הכול, על השאיפות, על החלומות, על הכאבים, בצורת סיפור או שיר. כעת היא רצתה להיזכר בכול בשנית. לחוש את הכול כאילו הוא קורה היום, בעת שהיא מתכוננת להתגשמות ציפיותיה. היא נזכרת בתסכולי ההתבגרות בעירת הפיתוח שבה גדלה, דימונה שמה. ילדיה מסרבים להאמין כי לגדול במקום כזה מופלא זה יכול להיות מתסכל. כמוכן, כיום דימונה היא מרכז לפעילות ענפה ותרבותית במדבר. ובעצם, דימונה היא מספר אחת בתחום החינוך והתרבות הארץ. הרי שם דבי הטביעה חותמה לראשונה. בדימונה נולדה, ולדימונה תשוב, למרות כל התכניות שהיו לה בילדות. התוכניות לעזוב למרכז המפותח, ולנטוש את עיירת הרפאים דימונה. היא רצתה לחיות בגדול, ובמקום להישאר ולפתח, היא ציפתה לעזוב ולמצוא עולם אחר, יפה יותר מאותה העיירה בנגב, שהייתה מקום שכוח אל, חסר השכלה, תרבות או פיתוח. כיום, היא מביטה דרומה ורואה איך הפכה העיירה הקטנה והחמימה שבה התחנכה, לעיר משגשגת וענפה. איך המתנ"ס הישן הפך להיות מרכז לחינוך ולהשכלה לכל תושבי הארץ. כיצד התפתחו בה מכללות שעוסקות בעיקר בחינוך ובתרבות, במטרה להתמקד בנושא, שבו חל, למעשה, השינוי העיקרי במדינה. מבין עיירות הפיתוח לא רק דימונה התפתחה. הנגב הוא מרכז פיתוח ושגשוג כיום, לאחר שהתגלו כל המוחות הכישרוניים והיצירתיים. מצפה רמון, שנחשבה לעיירת הפיתוח הנידחת ביותר, הפכה לעיר תירות משגשגת; ירוחם הפכה למוקד תעשיית האופנה בארץ; בשדרות קמו מפעלים לייצור ולפיתוח של התעשייה הצבאית, והיא כיום ידועה כ"עיר הצבא" - מרכז לכלכלי חשוב, שמספק ביטחון מדיני ומודיעיני (לא שהיה בו צורך).

לאט לאט עיניה נעצמות. מגעו החם והאוהב של בעלה הרגיע אותה מהלחץ, שרק גבר והלך. עיניה עצומות והיא מתחילה לחלום. זה היה חלום משונה עד מאוד. בחלום היא יושבת על כיסא נדנדה עתיק, בתוך גינה מדהימה מלאה בכל טוב, במרחק של כעשרים מטר מבית, שהוא כנראה ביתה. היא יושבת על הכיסא ומזמרת שירים ישנים. בידיה היא

אוחזת מקלות פלסטיק ארוכים, ומה שנראה כפקעת צמר אדומה. היא סורגת צעיף, לנכד שלה. ידיה הלבנות מקומטות, והיא מרגישה עייפות מסוימת, כבר בתחילתו של יום. זאת לא עייפות שגורמת לפיהוקים, גם לא עייפות מעבודה קשה. זאת עייפות של תחושת מיצוי. עייפות מהחיים. עייפות מלוות בתחושת שמחה. היא מביטה בנכד שלה, אריאל שמו. עוד

חודש ימלאו לו 18 שנים, והוא ילך למכללה, ללמוד חינוך וספרות, ממש כמו סבתא שלו, שהעריץ אותה כל כך. ליום הולדתו היא תיתן לו במתנה את המחברות שלה, עוד מימי הילדות. המחברות שיגלו לו עולם

ישן כל כך, את העולם של סבתא. במחברות הוא יקרא על הצבא של פעם. צבא המדים הירוקים. "פעם לפני ארבעים

שנה, כשאני הייתי צעירה... הצבא היה חוויה קשה, חובה

לכל אדם. יש אנשים שלא הצליחו לקבל את המורכבות

שלו, את הקושי, אחרים נהרגו במהלך שירותם בו..." הוא

מתקשה להאמין שצבא יכול להיות מקור לסבל ולכוח

הרסני כל כך, שצבא יכול להזיק. הצבא היחיד שהוא

מכיר הוא הצבא שבו הוא מתנדב מגיל 15, צבא השלום.

המלחמה היחידה שצבא זה נלחם בה היא המלחמה

למען שלום השלום. הוא חשב לעצמו כמה מגוחך לריב

על אדמה, ושאין סיבה בכלל להילחם. העולם שייך לכולנו,

עולם הוא מקום הרמוני שיוצר חיים, לא לוקח אותם. באחת

מהמחברות של סבתא הוא ישמע על סכסוך שהתרחש

פעם, בקבר מסוים, קבר של צדיק כנראה. הוא יחשוב לעצמו:

כמה מגוחך להרוג אנשים רק בגלל כאלה שמתו. בדיוק כמו שסבתו

נהגה לחשוב, כל זמן שנחשפה למציאות המרה שבה גדלה. בחלום, אריאל

הופך לבחור יפהפה ומשכיל, טוב לב ונדיב, שמספיק לחיות חיים שלמים ומלאים. בחלום,

היא רואה את עיתון הבוקר. הוא צבעוני, והכתורות הראשיות תמיד עוסקות באקטואליה,

שעיקרה, לרוב, המצאה חדשה. המכונית שמסיעה את סבתא ממקום למקום בארץ היא

מתוצרת ישראל, והיא המשוכללת ביותר בעולם. במכונית זו היא נוסעת לבקר את ילדיה

בירושלים, שאותה כבר נטשה לטובת המדבר, לדימונה עיר מולדתה, שאליה תמיד רצתה

לחזור. בנסיעות תמיד היא עוצרת בדרך במסעדות, שמגישות כיום את האוכל הטעים

והמוצלח ביותר בעולם, לאחר שהצליחו לפתח מתכונים מדהימים למאכלי בריאות. בדרך

לירושלים היא נוהגת לעצור בכנסת. ככה, בשביל הנוסטלגיה. סבתא נוהגת להתרוצץ בין

...מצפה רמון,

שנחשבה לעיירת

הפיתוח הנידחת

ביותר, הפכה לעיר

תיירות משגשגת; ירוחם

הפכה למוקד תעשיית

האופנה בארץ; בשדרות

קמו מפעלים לייצור

ולפיתוח של התעשייה

ה צ ב א י ת . . .

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

משרד למשרד, ממש כמו ילדה קטנה, לבקר את כולם, להעלות זיכרונות מימי תקופת מימושו של החזון. בכנסת, העיניים שלה זוהרות מתמיד. היא חולמת שכאשר אריאל היה צעיר, היא נהגה לקחת אותו לביקורים במקום הנפלא הזה. כל כך אהבה את האנשים שם. הכול היה כל כך אמיתי במקום ההוא, שבימי ילדותה תמיד זכרה לשמחה. אריאל אף פעם לא האמין, כי פעם, לפני הרבה הרבה שנים, המקום שרץ תככים ומזימות, וכי פוליטיקה נחשבה לצביעות ולחוסר טוהרה. הוא תמיד קינא בסבתא, שנשמעה לו גיבורה אמיתית. אשת חזון. והיא הייתה מסבירה לו כיצד לכל דור ודור יש החזון שלו, הייעוד שלו, שעליו להגשים למען עתיד טוב יותר. ושגם הוא יגלה ביום מן הימים את החלום האמיתי. היא תמיד חזרה ואמרה לו כי "אין גבול לחלום, ואין גבול ליכולת - הכול עוד אפשרי!" אך עמוק בלבה, לא נותרו עוד שאיפות. היא חשה מלאה, מסופקת ומאושרת, וכך גם סעיד, בעלה. בדרך לירושלים הם שומעים ברדיו כי אירעה תאונה בכביש שש. הדבר מזכיר נשכחות. זה שנים כביש שש נחשב הכי בטוח שיש, כבר כמעט לא בראשה מחשבות שליליות כאשר היא שמעה עליו. היא נלחצת מעט, מנסה להבין את פשר הדבר. כנראה חתול קפץ לכביש בדיוק כאשר הרמזור התחלף, הנהג המסכן לא הבחין בו והמשיך לנסוע, עד אשר שמע את המכה. החתול נלקח לאחד מבתי החולים הווטרינריים באזור וטופל, ועתה הוא בריא ושלם. היא נרגעת, ומשכיחה מראשה מחשבות, שגורמות לה לחשוש שמה העבודה שביצעה בימיה לא די בה, וכי הנה, ההיסטוריה חוזרת. במהלך הנסיעה היא נרדמת, ורק כעבור שעה קלה מעיר אותה סעיד. היא מוצאת את עצמה לבושה בבגדי יום אתמול, על מיטתה, שעתיים לפני תחילת האירוע שחיכתה לו כל כך.

מבעד לחלון נכנסים גלים של אור, וקרני השמש מלטפות את עורה. חיוך עולה על פניה. היא מתמתחת במיטתה, מתמהמהת. אין לה לאן למהר. היא יורדת לסלון, ושוב מבחינה באיה שלה, שישנה עדיין בתמימות על הספה. כעת היא מבחינה בערמת הספרים שמונחת לידה. ערמת הספרים שפרסמו אותה. ערמת רבי מכר שעזרו לה במאבקה. היא מעירה את איה אל בוקר המחר. מסבירה לה שעליה למהר, כי בעוד שעות ספורות מגיעים הנציגים מכל המדינות, וזמנם אזול. היא מקבלת בטלפון הסלולארי הודעת איתורית, שמאחלת לה המשך יום נפלא, מחבר כנסת, שהפך עם השנים לידידה הקרוב ביותר. עוד חצי שעה היא תצא לארוחת בוקר. ביום חשוב שכזה, מן הסתם היא אמורה לסעוד עם כל החשובים והחשובות. חברותיה לכנסת הפצירו בה שתבוא אתן לארוחה, כי נוכחותה חשובה להן. "דבי יקירה, הרי את שהובלת את מעמד האישה למצבו כיום. את הבאת לך שנים ינהלו

את העניינים. הרי את מנהיגת החזון הזה". אך לה יש דברים חשובים יותר על הראש. את מעמד האישה היא כבר הספיקה לקדם, הנשים הן השליטות במדינה. הן שמנהלות את הכול בצורה רגועה ושלווה. היא הצטנעה בכל פעם שחברותיה השמיעו באוזניה מילות שבח, וחשבה כי כל אישה קידמה את עצמה, ואין לה עצמה כל קשר לכך. כעת היא בדרכה לסעוד עם אחת הנשים החשובות. עם האישה ששינתה אותה. עם האישה שמבט עיניה הוא שנתן לה את הכוח לקום ולשנות. אותה אישה שהבטיחה לה בעיניים בוכיות, כי שום אם לא תיאלץ לחוות

... הכול

מתחיל בחינוך...

היא חושבת לעצמה,

'בלי הרפורמות בחינוך,

היינו ממשיכים בקצב

ההוא, עד שהיינו

נעלמים לגמרי'...

את הכאב שהיא חוותה, את הכאב שהיא עדיין חווה יום יום. עברו שנים מאז שראתה אותה לאחרונה, אך הקשר ביניהן נשמר היטב באמצעות המכתבים שנהגו לשלוח זו לזו. בתיה, אמנם כבר זקנה, אך היא אישה בריאה ואמיצה. היא עזרה לה בימיה הראשונים במאבק נגד המוות. בתיה, אמו של אריאל, האישה שאהבה כל כך. בבית הקפה "המסעדה הישנה" הן נפגשו, בחיבוק מוחץ ואוהב, שנמשך דקות ארוכות. לאחר מכן הן התיישבו על יד שולחן פינתי, צנוע ומוסתר. היא הסתכלה לבתיה בעיניים. בכל מבט למדה משהו חדש. במבט ראשון ראתה את עיניו של אריאל, קוראות לה, מנחמות אותה, מחבקות אותה. היא יודעת שהוא לצדה תמיד. היא יודעת שהוא גאה בה ואוהב אותה. במבט אחר היא לומדת על בתיה, על האישה שלבה התנפץ, שכאבה את מות בנה, יחידה. היא אמנם עדיין כואבת את מותו של אריאל, אך היא מחוזקת דיה, ואופטימית. דבי גאה בה כל כך. במבט אחר ניתן לראות את הכרת התודה כלפי דבי. הן החלו לשוחח על הא ועל דא. השיחה נמשכת כשעה קלה, ובה הן מתרפקות על זיכרונות העבר, וגם מכירות תודה, הן מצד בתיה, שמודה לה על הגשמת ההבטחה; הן מצד דבי, שמודה לה, כי בלעדיה לא הייתה יודעת, לא הייתה מרגישה, לא הייתה מי שהיא. לאחר השיחה המרגשת הן נפרדות לשלום וכל אחת פונה לדרכה.

היא נוסעת לביתה, שם ממתינים לה בעלה וילדיה, ומשם הם ממשיכים לעבר תל אביב, לכיכר השלום, שידועה גם בשמה "כיכר רבין", לזכרו של חוזה תהליך השלום, שנרצח בגלל

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

הזוועה האנושית. בכיכר כבר יש המולה של אזרחים, שהגיעו לשם עוד בלילה הקודם, וחיכו. לעבר המכונית של משפחת שורצמן פונים עשרות כתבים, ידידים של המשפחה, כדי לראינם לעיתון "חדשות ארץ שלום", שהוא העיתון שמוציאה לאור התאגדות של שלושת עיתוני העבר - מעריב, ידיעות אחרונות והארץ. דבי מחייכת חיוך מאושר לעבר ידידיה ומנופפת להם לשלום, אך היא חייבת להמשיך לפגישה המיוחלת. הכיכר הומה תנועות נוער, שבאו להביע עמדה ולהשתתף באירוע ההיסטורי המבורך והמיוחל הזה. דבי מתרגשת עד דמעות, כשהיא רואה שהיריבות בין תנועות הנוער חדלה להתקיים, וכעת הן משתפות פעולה זו עם זו; כשהיא רואה את הדו-קיום השורר בהרמוניה מלאה בתנועות נוער, שהרי הן התחילו את התקופה הנפלאה הזאת. היא מוחה דמעה, כאשר היא רואה את תנועת הנוער שחינכה אותה, פועלת באופן הראוי והמוערך. "הכול מתחיל בחינוך..." היא חושבת לעצמה, "בלי הרפורמות בחינוך, היינו ממשיכים בקצב ההוא, עד שהיינו נעלמים לגמרי. הזן היחיד שהשמיד את עצמו. ובכן, חינוך זו הדרך, חינוך לא מכפייה, חינוך מרצון..." היא משננת את המשפט שהוביל לשינויים שחוללה.

היא נכנסת אל האולם, שבו יושבים יתר השרים והח"כים, החברים לעבודה שלה ושל סעיד. בקרוב תנחת הנשיאה אליס ברדשאו, האמריקאית, וכך גם ראש הממשלה העיראקי. כאשר הם יבואו, תעלה לבמה הנשיאה הישראלית, ותדבר על השלום. לאחר מכן יעלו נציגי המדינות המשתתפות בהסכם, אמריקה ועיראק. הם ילחצו ידיים, יחתמו על ההסכם, ולאחר מכן יתחבקו. זה יהיה ההסכם האחרון שיסיים את תהליך חתימת הסכמי השלום העולמיים. הוא ייחתם בלי כל תנאי או דרישות, ובהמון המון אהבה. ובכך יסתיים היום האחרון בהיסטוריית חתימת הסכמי השלום. ההסכם ייחתם בין עיראק לארצות הברית, בארץ השלום, הלוא היא ארץ ישראל. מעכשיו העולם עובר אל תקופה חדשה, נאורה ושלוה הרבה יותר. מהיום, כשיגידו "פצצות מאמריקה" יתכוונו לבחורים ולבחורות יפהיים, וכשיתווכחו מי ניצח ומי הפסיד, זה יהיה רק לאחר משחק של מכבי תל אביב, אלופת הכדורסל העולמי. כשיגידו לפתוח באש, יתכוונו להדליק את מדורת הקומדיץ הגדודית, בצופים כמוכן. מהיום, כשיגידו שלום, זה כבר לא יהיה חלום. זאת תהיה מציאות.

היא תכתוב את סיפור חייה, על כמה דפים לבנים. היא תשתמש בכיטום בנאליים, ובכמה קטעים רגשיים מימי ילדותה. כשתסיים היא תעביר את זה הלאה, לכולכם. ואתם תקראו,

לזכר ההרוגים, החללים, הפצועים, הבוכים, לזכר המלחמות ולמען השלום. ובסוף הספר האחרון שתפרסם בחייה היא תשבץ את הקטע הבא: "היום, יש אהבה גדולה, כאהבת הגשם המרווה את הצומח באדמת מזרח התיכון. היום, הרבה לפני אחרית הימים, אנחנו נכתת לשלום את כל מילות השנאה". עכשיו היא שלמה.

נוער חושב מחד מה החלום שלך?

חלום או מציאות

חני וייסמן | כיתה י' | בי"ס מקיף ג' | באר-שבע

לילה אחד, לא ממש מזמן, שכבתי במיטתי. אימא שלי סיפרה לי סיפור רק לפני כמה דקות. היא סיפרה על בן אדם שהולך על חוף ים, לידו הולך אלוקים, ועל החול נטבעות טביעות רגליהם. לפניו רואה האדם את כל תמונות חייו, היפות, המאושרות והקשות. האדם שם לב שכאשר מופיעות התמונות הקשות בחייו, ברגעים שבהם היה צריך עזרה יותר מכל, נטבע על החול רק זוג עקבות אחד, לא שניים כמו ברגעים המאושרים. האדם פונה אל אלוקים במבט כועס, ושואל אותו: "מדוע ברגעים שבהם הייתי צריך עזרה, שהייתי צריך מישהו לצדי, יש רק זוג עקבות אחד על החול?" אלוקים מסתכל עליו, עם כל האהבה בלבו, ועונה לו: "הצעדים האלה הם שלי ידידי, כי ברגעים אלה נשאתי אותך בזרועותיי."

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

תהיתי, מדוע, אם אלוקים נושא אותנו ברגעים הקשים, יש אנשים שאינם מצליחים להגיע אל ייעודם, להגשים את החלום שלהם? עצמתי את עיני לרגע ואז, כמו מתוך חלום, הופיע מלאך, כולו זוהר בהילה של אור. הוא לא היה כמו המלאכים מהאגדות, עם כנפיים צחורות וחלוק לבן, הוא בעצם היה - סבא שלי!

עיניו כחולות וצלולות - ממש כמו פעם, פניו צעירות ונאות, וחיוכו מרגיע כמו קרניים ראשונות של שמש בעת זריחה.

"סבא?" שאלתי "מה - ?" לא הספקתי לסיים את המשפט.

"אני לא סבא שלך", הוא ענה "אני מלאך. את רואה אותי פשוט כפי שהיית רוצה, את רואה כלומר בדמותו של האדם שהיית רוצה לראות כרגע יותר מכל נפש אחרת."

הבטתי בו.

"באתי לענות על שאלתך", הוא המשיך, "את רוצה לדעת למה יש אנשים שאינם מצליחים להגשים את ייעודם". הוא אמר זאת כעובדה.

"אכן", ענית.

"בואי אתי, ואראה לך" הוא הושיט את ידו כדי לעזור לי לעמוד, וכאשר נגעתי בו, השתנה החדר שלי. הטלוויזיה נעלמה, נעלמו מערכת הסטריאו, השטיח ואפילו הגיטרה שלי. כל החדר התרוקן מחפצים, ונותרו רק אני והמלאך, שנינו עומדים זה לצד זה. במקום שבו עמד קודם הארון שלי היה כעת חור. חור ענק, שחור ואפל. "התרכזי בו", אמר המלאך. לפתע ראיתי שם פיצוץ, פיצוץ גדול מלא אור, ושנייה אחר כך עמד שם כדור הארץ. התמונות התחלפו, כל ההיסטוריה של כדור הארץ עברה מולי. היא הופיעה, אמנם, בתמונות ובסרטונים קצרים, אך הרגשתי שכל רגע בתקופה הוא חלק מזיכרוני, ואני אזכור אותו לעד. שנאת אחים שגרמה לחורבן. התמונות הגיעו אל מלחמות העולם הראשונה והשנייה, כל המראות, כל הכאב, כל התקופה זרמה בי. התמונות הגיעו עד הפיגוע במגדלי התאומים, ועד התקופה האחרונה במדינת ישראל. התקופה שבה אני חיה עכשיו, התקופה הקשה שבה אבדו כל כך הרבה נפשות חיות ואני לא הבנתי אותה, אך עכשיו אני מבינה. התמונות עצרו. הסתכלתי על המלאך, "מדוע זה נעצר?" שאלתי.

"זה נעצר", הוא ענה "אך עדיין לא נגמר. בואי אתי", הוא צעד לתוך החור הענק ונעלם. לרגע התלבטתי, האם זה בטוח לצעוד כך לתוך מקום כזה, כשלא ברור מה יקרה עם

הצעד הראשון שעושים? אך ביטחון רב במלאך מילא אותי, וצעדתי בלי חשש אל המקום שבו פעם עמד ארוני. המקום היה אפל ואפוף ערפל כהה, ולא היה בו זכר למלאך. הבטתי לאחור, גם לא היה זכר למקום שממנו נכנסתי. "סבא!" צעקתי "מלאך! היכן אתה?"

"המשיכי ללכת!" נשמע קול רחוק. ואכן המשכתי לצעוד לשום מקום. הלכתי, צעד ועוד צעד, ועוד צעד, כשלפתע ראיתי אור קטן, מהבהב במרחק. התחלתי לרוץ, כשעיני אינן ממצמצות ואינן משות מהאור הקטן, שנראה כמו תקווה במקום שבו לא קיים דבר כזה.

הגעתי אל האור, היה שם שביל שהתפצל לשני שבילים, אחד הוביל לצד ימין ואחד הוביל לצד שמאל. "איפה אני? ולן עלי ללכת?" צעקתי בשאלתי את המלאך. התשובה הופיעה ממש לידי, ליתר דיוק, המלאך הופיע ממש לידי. נבהלתי מקולו, המרגיע כל כך בדרך כלל, שנשמע ממש קרוב לאוזניי בשקט המופתי הזה. "את נמצאת בפרשת דרכים," הוא ענה לי "אם לא נשפר את דרכינו נצעד לכיוון אחד. אם נלמד מלקחי העבר, נעשה מפנה של 180 מעלות ונצעד לכיוון האחר. עליך להחליט איזה עתיד ברצונך לראות. אינך יכולה לראות את שניהם."

חשבתי על דבריו, על העתיד הרע שיכול לבוא עלינו אם לא נשפר את דרכינו. מה זאת אומרת "לשפר את דרכינו?" האם העתיד תלוי בנו?

"כן," הוא אמר לפתע "העתיד תלוי בנו. כפי שאמך סיפרה לך, אלוקים נושא אותנו ברגעינו הקשים, ולאחר שאנו מוצאים פתרון, הוא מניח אותנו שוב לעמוד ולפתור את הבעיה בעצמנו. השאלה היא, האם נחזור על הטעויות שלנו, או שנמשיך ונפיק מהטעות את הלקח."

"אבל רגע, איך ידעת על מה חשבתי?" שאלתי אותו כאשר סיים. לא הרגשתי נוח להתפרץ לדבריו של מלאך...

**...זה נעצר, הוא
ענה 'אך עדיין לא
נגמר. בואי איתי,
הוא צעד לתוך החור
הענק ונעלם...**

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

"אני מלאך," הוא ענה לי "חלק מתפקידי הוא לדעת מה אנשים חושבים ולענות על שאלתם".

לא עניתי לו, חשבתי על מה שאמר על הלקח מהטעויות, חשבתי על הפיגוע האחרון, לא לפני הרבה זמן. אם באמת לא נלמד לקח מהטעויות שלנו, אני לא רוצה לדעת מה יקרה, אך בתוכי ידעתי מה יקרה.

"אני רוצה ללכת בשביל לעתיד הטוב והמתקן," אמרתי למלאך.

"אין בעיה," הוא צעד לתוך אחד השבילים, ואני אחריו, מביטה בו כל הזמן שלא אאבד אותו שוב. הגענו לבאר שבע. הכרתי את המקום. זה היה הקניון, אך הוא היה שונה, היו בו הרבה אנשים. יותר מאי פעם.

"היום זה יום התרמה," אמר המלאך "רבע מאוכלוסיית העיר באר שבע נמצאים פה, כל אדם המתגורר בארץ קיבל הזמנה לארוע התרמה שייערך בעירו. ההתרמה נמשכת שבוע, וכל אדם בא ביום הנוח לו ביותר ותורם כל מה שהוא יכול. האנשים שאת רואה פה הם אנשים שהגיעו אל ייעודם, אנשים מאושרים. הם תורמים את הדברים שעזרו להם להגיע למצבם היום, וכבר אינם משמשים אותם, לאנשים שכן נזקקים להם, בלי שום כוונת רווח חוץ, מלבד הכוונה לעזור לאחרים, שהיא רווח בפני עצמו. יש אפילו כאלה שרושמים עצות על דפים, ומשלשלים אותם לתיבה שם," הוא הצביע על הקצה הרחוק של הקניון.

המראה הדהים אותי! כל כך הרבה אנשים באים לעזור לאנשים אחרים! וזה אפילו לא חצי מכל העיר!

יצאנו מהקניון. משום מה זה היה פשוט יחסית, ולא ממש נאלצנו להידחף בין כל האנשים שהיו שם. ברגע הראשון מחוץ לקניון חשתי שהשמש מכה בעיניי. השמש הייתה כה חזקה, עד שעברו כמה דקות עד שהצלחתי לפקוח אותן, וכשפקחתי אותן ראיתי שהמקום לא השתנה בהרבה; אנשים הלכו, ציפורים צייצו, מכונות נסעו, אבל המכונות לא נראו אותו דבר, הן היו מוזרות. הייתה להם מין צורה עגלגלה וגג שחור. כל המכונות נראו אותו הדבר, אמנם הן היו בצבעים שונים, כחול, ירוק, אדום כחול, אך לכולן היה גג שחור.

"אלה מכונות מיוחדות," השיב המלאך למחשבתי, "הגג הוא קולטן שמש. האנשים נעזרים באנרגיית השמש כדי לעשות דברים רבים בחיי היום יום, רבים יותר מבעבר. השמש היא

אנרגיה טהורה, והיא לעולם לא תיגמר. הם התחילו להשתמש בה כשהעולם היה על סף הכחדה, לפני חמש שנים. החור באוזון גדל לממדים בלתי מובנים, והשמש איימה לחסל את החיים על פני הכוכב. רק אז התחילו האנשים להתעורר, והחלו למצוא פתרונות ותחליפים לדברים שגורמים נזק לכדור הארץ כמו נפט, מזגנים, מקררים, דאודורנטים ועוד. תסתכלי על האדמה, היא נקייה לגמרי ופורייה, זהו חלק מהמבצע להצלת האנושות."

... א ל ה

מכוניות מיוחדות,

ה ש י ב ה מ ל א ר

למחשבתי, 'הגג הוא

קולטן שמש. האנשים

נעזרים באנרגיית השמש

כדי לעשות דברים רבים

בחיי היום יום, רבים

יותר מבעבר'...

"אבל איך אנשים מסתדרים עם הקרינה האולטרה-סגולית?"

"הבגדים שהם לובשים הם מיוחדים. הם אווריריים, כך שלא

יהיה להם חם, ובנוסף הם עשויים מכד מיוחד שמגן מפני

הקרינה. אם הם ימשיכו כך, החור באוזון יתחיל להיסגר

אט אט, וכדור הארץ ישוב להיות כמו שהיה, הבית של

כולם, בתקווה שהאנשים ילמדו את הלקח.

באותו הרגע, בעודי מסתכלת על האנשים, שמתי

לב שהם מסתובבים בחבורות, לא חבורות של אנשים

דומים, מאותה עדה, אלא אנשים שונים, שמדברים

בשפה אחת - עברית, כולם ביחד, כולם מאוחדים בארץ

ישראל.

"כן, כולם ביחד, זהו השוויון בארץ ישראל," אמר המלאך "יש שלום

בין ישראל לשכנותיה. כל אדם מאמין בדרך חיים אחרת, אך כולם

כאן, חיים בארץ ישראל בשלום ובהרמוניה. התקופה שאת חיה בה נראית

כחלום, סיטת רחוק מאוד. כולם חיים בשלום, בלי פחד ממלחמות ומפיגועים. בישראל כל

העדות חיות יחד, בלי הבדל, לכולם מעמד שווה ושוויון זכויות. רוב יהודי העולם עלו לארץ

ישראל, אך ההסתדרות הציונית עדיין נלחמת שהיהודים שנשארו בגולה יעלו לארץ ישראל

ויהפכו אותה למרכז היהודים. החרדים והחילונים הפסיקו להילחם על האמונות שלהם.

'כל אדם באמונתו יחיה' זהו המוטו החדש של ארץ ישראל. הם מסתדרים מצוין כפי שאת

רואה."

"וואו!" קראתי, "זה ממש מדהים מה שקורה פה. זהו עולם מופלא. השאלה היא איך אני אמורה לגרום לאנשים לראות את הטעויות שלהם ולתקן אותם? איך אני יכולה להראות להם את העולם היפהפה שיכול להיות העתיד שלהם."

המלאך חייך את החיוך שאני אוהבת כל כך, החיוך מלא האור, מלא השמחה והיופי, ואמר: "יש לך כבר התחלה. האנושות כבר החלה להבין מה עלול לקרות אם לא תלמד לקח מהטעויות שלה, ולכן קמו ארגונים לשמירה על איכות הסביבה, לעזרה לנזקקים, ואפילו לתמיכה בשלום. מה שאדם צריך לעשות הוא, לנסות להשפיע על הסביבה הקרובה אליו, כדי לנסות להגיע אל העתיד האידיאלי, וכמובן לנהוג כך בעצמו".

באותו הרגע הרגשתי גאווה. גאווה שאין כמוה. גאווה על היותי בן אדם, גאווה על מה שאני רואה כעת, גאווה על כל מה שאני יכולה לשנות, ומעל לכל גאווה על היותי אני. חייכתי לעצמי חיוך ענק, והרגשתי שגם המלאך לצדי מחייך. הסתכלתי עליו, אך הוא כבר לא היה שם. הנהנתי בראשי עצמתי את עיניי ואמרתי בשקט: "תודה".

כשפקחתי את עיניי הייתי במיטתי, הארון היה במקומו, הטלוויזיה הייתה על השולחן, וגם המערכת עמדה על המדף. הסתכלתי מבעד לחלון על האור בחוץ, ובדיוק אז השעון צלצל. התעוררתי בדיוק בזמן. קמתי וניגשתי לארון לבחור לי בגדים, אבל אז תקפה אותי הרגשת דה-ז'ה-וו חזקה. נעצרתי לרגע, עדיין מסתכלת על הארון, וחייכתי.

נזכרתי בחלום שלי. החלום שלי.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

מעולמי לעולמך

מוקדש באהבה לזכרו
של סבי היקר, משה (מואיסי) קבטנוי ז"ל,
אשר הלך לעולמו ב-4.9.1999.

מאת: אולגה קבטנוי | כיתה י"ב | בי"ס תיכון קריית-חיים

סבא! אפילו איני יודעת כיצד להתחיל את המכתב. אני כה מתרגשת רק מעצם המעשה. מאז שהלכת, העולם כבר אינו אותו דבר, לא עולמי, ולא עולמנו... הכול השתנה בו, אך דבר אחד נשאר כמו שהיה והוא - אהבתי אליך...

היא הרכינה את ראשה על הדף הלבן המתמלא את במחשבותיה ובתחושותיה. רק הספיקה לכתוב כמה שורות, וכבר לא יכולה הייתה לשאת את רגשות הכאב, העצב, הגעגועים... הכול חזר אליה, בבת אחת, כל שאריות הזיכרונות המכים בנפשה. היא לא זכרה הרבה, לכן שמרה, כמו על בבת עינה, על כל פרט קטן שהצליחה להעלות בזיכרונה.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ככל שהתבגרה, פניו של סבה החלו נעלמות לאט מדמיונה, ומכך פחדה יותר מכול. היא לקחה שוב את העט לידיה והכריחה את עצמה לחזור לכתיבתה.

"...אני נזכרת ביום שהלכת, היום העצוב בחיי. אני זוכרת כיצד התחיל. צלצול הטלפון באותו היום הרעיד את נפשי משום מה, עוד לפני ששמעתי את הבשורה האיומה... הרמתי את השפופרת, וסבתא כולה בוכייה, אמרה שתי מילים שנחרטו בנפשי ועד עצם היום הזה לא מפסיקות להכאיב. 'עדן, סבא נפטר' אלה היו המילים..."

היא הניחה את ראשה על שתי ידיה המשולבות על השולחן. בכל כוחותיה ניסתה לעצור את הדמעות, אך כבר הרגישה חנק בגרון, ופרצה בבכי. הדמעות כיסו את כל פניה העדינות, את נפשה ואת לבה. היא ידעה שזה עומד להיות לא קל, אך לא חשבה שמחיר העלאת הזיכרונות יהיה קשה כל כך. היא לא ידעה כמה זמן ישבה כך, לבסוף שיטפון דמעותיה נפסק. היא עצמה את עיניה והחלה נסחפת לילדותה, לטיול האחרון שעשתה עם סבא, יד ביד, בשדה מלא פרחים, כשקשת חגה בשמים מעל. לנצח ביחד, כך היא חשבה אז.

היא הרימה את ראשה והכריחה את עצמה להמשיך לכתוב. כעת, דמעותיה המעטות נחתו על הדף, חלק מהאותיות התמוססו, והנערה ראתה בהם את השתקפות סבה. תמונתו עטפה את דמיונה, ראשו מכוסה שערות לבנות, תמיד מגולח, ועיניו משדרות רוגע, שלווה וחוכמה. היא זכרה אותו כבן אדם חכם, ותמיד הרגישה שהיה מיוחד במינו, מורם מאחרים... חצי בן אדם, חצי מלאך.

"אתה יודע, סבא, אני חושבת עליך הרבה. מתארת אותנו יחד מטיילים, משוחחים... בעיקר משוחחים. אני יודעת שלא הכרת אותי כלל, כי הייתי ילדה קטנה ממש כשהלכת, והדבר שכואב לי כל כך הוא שאינך מכיר אותי בתור בן אדם, את האישיות שהתגבשה בי, את דעותי, את חלומותי, את מה שקורה בחיי. אינך יודע איזה בן אדם נהייתי, אף על פי שעלי עוד ללמוד דברים רבים. אתה זוכר אותי בתור ילדה קטנה המתרוצצת סביב רגליך, מבקשת שנשחק, שנטייל. ואתה תמיד הסכמת ושיחקנו, והזמן עבר במהירות והיה עלי לחזור לביתי. ומה הרגשת אז, מה חשת ברגע שהלכתי עד לשבת הבאה? אני יודעת וגם לא ידעתי. הייתי ילדה שמחה, קטנה, שאינה מבינה עדיין שום דבר בחיים. בסך הכול בת שש, ומאז עברו כבר מעט יותר מעשר שנים. עשור שלם שבו יכולת להכיר אותי, את העולם שבתוכי..."

היא הרפתה את ידה והעט נפל מתוכה. היא החלה בוהה בנקודה אחת, הפעם כבר כמעט אינה בוכה. ככל שכתבה יותר, הרגישה שהיא מתקרבת לסבה וממש יכולה לחוש בו. והיא המשיכה:

"אבל זה לא הכול.. גם אני לא הכרתי את העולם שכך, ואני מרגישה שהיה לך כל כך הרבה לתת לי, ללמד אותי על החיים, להצביע על הדברים הנפלאים שקיימים בעולם. התחלת לעשות את זה בדרך עקיפה, בדרך שבה ילדה קטנה יכולה לקלוט. אבל תחושת ההחמצה עדיין קיימת בתוכי. הקב"ה לקח אותך מוקדם מדי ממני, וגם מעולמנו..."

... פעם :

כולנו מרגישים

שכל מעשה ידינו

הוא טיפה אחת בתוך

האוקיאנוס, אך בלי

טיפות האוקיאנוס

לא היה קיים...

כעת אני מנסה ללכד בזיכרוני את כל הרגעים הקטנים שהיו לנו ביחד. ואז אני נזכרת שפעם אחת הלכנו לטייל, אתה זוכר, וראינו שקיעה בים. והיה נדמה לי שבפעם הראשונה בחיי ראיתי את זה, אך למעשה שם, בחוף הים, הרחק מכולם, אתה לימדת אותי להבין את זה ולזכור את זה. לקלוט את הדברים הקטנים הממלאים את חיינו, ומרכיבים את האושר. לימדת אותי לפתוח את הנפש לדברים המיוחדים הקיימים סביבנו, לא להישאר אדישה, לא לשקוע בשגרה. מובן שאת כל זה לא יכולתי להבין אז, את זה למדתי עם הזמן על בסיס דברך. אני זוכרת שאמרתי 'הביטי אל השמים, תראי את היופי הזה ותזכרי אותו, עדנצ'קה!'

'עדנצ'קה', כך קראת לי, עם הסיומת החביבה הזאת המקובלת בשמות במזרח אירופה, ואני זוכרת שהתרגזתי כל פעם ששמעתי את זה, כי לא רציתי שום קשר לגולה, למשהו זר, ופחדתי להיות שונה מילדים אחרים, גם כשרצית ללמד אותי את שפת אמך.

עתה הכול שונה, לגמרי אחרת בעולמנו. ואתה הלכת בלי לדעת כמה השתניתי והבנתי, וכמה העולם השתנה וגם הבין. אפילו איני יודעת ממה להתחיל, סבא, אך כעת אני נחושה בדעתי לספר לך על כל היופי שהתחולל בעולמנו, וגם בעולמי, מאז שהלכת. רבות השתנה במדינת ישראל של שנת 2025, ובנפשה של נכדתך הגדלה בה, והיא כמעט בת שבע עשרה. יש לי הרבה מה לספר לך, אז שנצא למסע?!"

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

היא קמה ממקומה והלכה למטבח לקחת כוס מים. רגשות הכאב והגעגועים עדיין הלמו בנפשה, אך רצונה "לשוחח" עם סבה ולחוש בקרבתו היה חזק מכול.

היא חזרה לחדרה, לקחה את הדפים ופנתה לכיוון הגינה. כאשר יצאה החוצה, הייתה שעת ערב מוקדמת, השמש החלה לשקוע מעבר לגבעה, והרוח הקרירה והנעימה של תחילת הסתיו נשבה לעברה. שערה השחור הארוך, שהגיע כמעט עד למותניה והיה מונח על גבה בתלתלים עבים וגדולים, התפזר והתנועע. היא הייתה לבושה במכנסי ג'ינס רחבים במקצת בצבע תכלת כהיר, ובגופייה צמודה בצבע שחור, עם פסים ורודים זוהרים, שחשפה חלק מבטנה השזופה.

היא הניחה את הדפים על הדשא ונשכבה על הבטן. הביטה רגע אל השמים, הקשיבה לשירת הציפורים דקות אחדות וחזרה לכתוב.

"... אני חושבת שאתחיל את הסיפור מהאדם שמאיר את חיי בשנתיים האחרונות. אני זוכרת שכשהכרתי אותה, כל כך רציתי שגם אתה תכיר אותה, ועכשיו אני רוצה להעניק לך הזדמנות כזאת.

קוראים לה אמל. היא בת שבע עשרה ולומדת אֶתִי באותה הכיתה. היא הצטרפה אלינו לפני שנתיים, כשעברה לגור עם משפחתה בחיפה. כמו שמשמע משמה, היא כמוֹבן ערבייה. אל תתפלא, סבא, הרי אמרתי לך שעכשיו הכול אחרת בעולמנו. וכשאני אומרת 'בעולמנו', אני מתכוונת במדינת ישראל, בארצנו ה'קטנטונת' (כמו שאימא נוהגת לקרוא לה בצחוק, למרות העובדה שהיא כבר מזמן לא קטנטונת, אך על זה בהמשך), בעולם שלנו. לפני בערך כשמונה שנים, מדינת ישראל והרשות הפלסטינית הגיעו להסכם שלום, ומאז לכל הערבים ניתנה זכות לגור בישראל. ולא רק לגור, סבא, אלא לקבל אזרחות ולהיות אזרחים שווים לכל דבר. רק שנים מספר מנעו ממך לראות את זה במו עיניך, את הדבר המופלא הזה שאתה היית שותף לו. אתה כנראה שוב תוהה מה כוונתי, אני אסביר לך. הבנתי דבר מאוד חשוב עם השנים, והוא, שהעולם שלנו נהיה יפה יותר בזכות כל האנשים שתרמו לשותפות זו. אני נזכרת כעת במה שאימא תרזה אמרה פעם: 'כולנו מרגישים שכל מעשה ידונו הוא טיפה אחת בתוך האוקיאנוס, אך בלי טיפות האוקיאנוס לא היה קיים. אני חושבת שהוא היה קטן, אם היו מחסירים ממנו אפילו טיפה אחת יחידה'*.
* לקוח מתוך הספר "Caring quotes" מאת The Brothers Halamandaris (תרגום חופשי)

עכשיו, אנשים כבר מודעים לכך, ואף אחד אינו חושש להביע את דעתו ולעשות את הדבר הנכון, גם אם הוא היחיד שחושב כך, בלי לחכות שאחריו יילכו ההמונים...

סבא היקר, אני מרגישה שאני מסתבכת בדבריי כי יש לי כל כך הרבה מה לספר לך, אך אני מנסה ללכת לפי הסדר כדי לא לבלבל אותך. אם כך, הרשה לי לחזור לאמל בינתיים.

היא החברה הכי טובה שלי. ילדה כה מדהימה, שאין ביכולתי לתאר את יופיה הפנימי. הדבר שהקסים אותי בה הוא המאגרים הבלתי מתכלים של האמונה בעצמה, באנשים מסביב, בכל הטוב המצוי בכל אדם ואדם, ובקב"ה. ואתה יודע, סבא, מה הדבר החשוב ביותר? שאבינו שבשמים הוא האחד, אולם הדרכים אליו שונות. פעמים רבות התארחתי בביתה של אמל בחגים של דתם. לא השתתפתי באירועים, אבל ישבתי והקשבתי אתם יחד, ליד השולחן, ולא הרגשתי שזה משהו זר. אמל מבקרת אצלנו כמעט בכל שבת, ולפני שאנחנו יוצאות בערב עם החבר'ה, אנחנו תמיד עושים קבלת שבת. היא יושבת עם כל משפחתנו ליד השולחן, מחכה שנסיים את הברכות והקידוש, ואנחנו אוכלים את הארוחה ביחד. על דברים נוספים הקשורים לדת אני מבטיחה לספר לך בהמשך, לא להחסיר מידיעתך שום פרט.

גם כשהיינו ביחד במשלחת לארה"ב, וגרנו אצל משפחה אמריקאית נוצרית, תמיד עשינו קבלת שבת, ישבנו כולנו ביחד, והם כבר לא שאלו על כל מנהג ומנהג, כי כולם מודעים למנהגים של בני דתות אחרות, ומכבדים אותם.

סבא, מאז שהכפייה הדתית בארץ פוחתת והולכת, המודעות לדת רק גוברת והולכת.

מה שכעת אני עומדת לספר לך, הוא הדבר שישמח אותך יותר מכול, אני חושבת.

האם היית מאמין שבמדינת ישראל של היום כמעט אין ילד שאינו מבקר בבית הכנסת? ולא,

... היית

מאמין שכאשר

הדבר לא מוטל על

התלמידים כחובה,

מגיעים לשיעורים

הללו כמעט 97%

מהתלמידים?!...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

הוא לא מתפלל שם שעות ארוכות, הוא פשוט יכול להיכנס, לומר תפילה או ברכה קצרה ככל שתהיה, לעמוד שם כמה דקות ולצאת. מובן שיש תפילות ארוכות יותר וארוכות פחות, אך כעת, מי שרוצה לבוא לבית הכנסת ומעולם עוד לא היה בו, לא חייב לדעת להתמצא בכל התפילות שגולשות מעמוד לעמוד, אלא כל אחד יכול למצוא לו את הברכה הקצרה שלו.

לכן, כעת, גם ילד קטן בא בשמחה לבית הכנסת להודות לקב"ה על היום החדש, ועל היום שחלף.

בכל יום שיש אנחנו הולכים לבית הכנסת, מברכים, חוזרים הביתה לקבלת שבת ואחרי זה יוצאים לבלות. מובן שמי שרוצה, יכול לשמור את השבת במלואה, אך אין עוינות, וגם מתחילות כבר להיעלם ההגדרות הללו של 'דתיים וחילוניים'.

בבית הספר התנ"ך הוא לא בגדר מקצוע חובה, אלא כשעתיים של חוג, המתווספות אחרי הלימודים באחד מן הימים או ביומיים, כרצון הילדים. היית מאמין שכאשר הדבר לא מוטל על התלמידים כחובה, מגיעים לשיעורים הללו כמעט 97% מהתלמידים?!

אם כבר התחלתי לדבר על בית הספר, אז אמשיך, כיוון שבתחום הזה השתנו דברים רבים. כעת, אנו לומדים שלוש שפות זרות, אנגלית וצרפתית כשפות חובה ושפה נוספת לבחירה. דבר נוסף שאני אוהבת מאוד ונהנית ממנו, הוא מעין פעילות סמלית שכל התלמידים אוהבים מאוד. עם סיום כל סמסטר מתקיים אצלנו יום לימודים שבו המורים הם התלמידים עצמם, כלומר, התלמידים מעבירים שיעורים בכיתות שמתחתיהם. פעילות מסוג זה גורמת להבין את עמדת המורים, לכבדם ולשמור על השקט הראוי בשיעורים.

בשנה שעברה, כשסיימתי כיתה י', העברתי שיעורי צרפתית, חיבור ותולדות האומנות בכיתה ד'.

אתה כמובן מתפלא מדוע תלמידי כיתות ד' לומדים תולדות האומנות? התשובה פשוטה מאוד: זהו מקצוע חובה החל מכיתה ד', ואילו בכיתות א' עד ג' הילדים לומדים ציור ברמה בסיסית. הדבר גורם להם לפתח כישורים שונים לאו דווקא בציור, לפתח דמיון; לגעת, גם אם בקצה המזלג, בעולם הקסום של האומנות.

פעמים רבות אנחנו נוסעים למוזיאונים, ולא רק בארץ אלא גם בחו"ל. בשנה שחלפה יצאנו למשלחת לצרפת, ולפני שנתיים היינו באיטליה. את עלות המשלחות, ברובה, מממן בית הספר. אתה כמובן מתפלא מהיכן מצליחים להשיג סכום שכזה? חייך של שביעות

רצון עלה בזוויות פיה, "סבא היקר, רוב הכסף מושקע בתחום החינוך והפיתוח, כי הצבא, מאז שמדינת ישראל נהייתה יהודית-ערבית, ומאז שעם כל מדינות ערב נחתמו הסכמי שלום ושיתוף פעולה, דורש תקציב מזערי.

בכלל, הפערים הכלכליים כעת מזעריים ביותר, המדינה התרחבה באופן ניכר (ועל כך סיפור הפתעה בהמשך). כולם עובדים בתחומים שונים, אנשים תורמים כספים רבים לאגודות למיניהן, שעוזרות לאנשים אמידים פחות, והודות לכך מצבם משתפר במידה ניכרת.

... מ ה

עשיתי היום כדי

לשפר את חייהם של

אחרים? אימא אומרת

שמשפט שכזה, עד

לפני כעשרים שנה,

היה מעורר לגלוג

וצחוק...

אתה יודע, סבא, הייתה לי שיחה עם אימא, והיא סיפרה לי על בתי הספר של תקופתה ועל דברים אחרים, וככל שהלכנו והעמקנו בשיחה, התחלתי להבין ששינויים רבים התחוללו ברוב תחומי החיים.

בבתי ספר יש מגמות בחירה, אך מקצועות רבים נלמדים כחובה, והם כוללים תחומים כגון מוזיקה, אומנות, מקצועות ריאליים כמו פיזיקה וכימיה, שפות ועוד, כפי שהזכרתי לעיל, במטרה להעניק לתלמיד אפשרות להרחיב אופקים באינטליגנציה כללית.

מוזיקה ואומנות נלמדים ברמה בסיסית. אנו שומעים על מלחינים ועל מוזיקאים מפורסמים, על חייהם ואת יצירותיהם. לעתים אנו מנגנים. בבתי הספר יש מקהלות, להקות, תיאטרון שבו אנו מעלים הצגות.

בשנה שעברה, סבא, העלינו הצגה במרכז לילדים עם מגבלות, והם נהנו כל כך, שהשנה כמה מהם משתתפים אִתנו יחד. אתה היית צריך לראות את ניצוץ השמחה בעיניהם. באותו הרגע היה נדמה לי ששווה לעבוד קשה כל החיים בשביל האות הזה שאין כמוהו.

בשנים האחרונות משתדלים לשלב ילדים רבים עם מגבלות בבתי ספר רגילים, ותלמידים מסייעים להם, אך לא מרגישים מעליהם, אלא כשווים. כאן אני נזכרת במשפט ששמעתי לעתים קרובות מאימא: 'כולנו שונים אך כולנו שווים'. לדעתי, המשפט הזה מקבל ערך אמיתי בתקופה האחרונה, ערך ממשי.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

כשאני ואמל עזרנו לילדה אחת מאגודת ילדי "וראייטי", התחברנו אתה, ושעות ארוכות בילינו יחד. כעת אני ממש מחשיבה אותה כחברה שלי. היא כה חכמה וטובת לב, סבא, יש לה פשוט לב זהב. אין זה משנה בעבורנו שיש לה מגבלות פיזיות, הרי הגוף, אחרי הכול, הוא מחסה של הנפש. ואתה לא יודע איזו נפש טהורה יש לבן-האדם הזה.

אתה יודע, סבא, אני חושבת שכל השינויים שהתחוללו לטובה בשנים האחרונות, מתבססים על תשתית של רגשות אנושיים ושל ערכים מוסריים. האמונה ביסוד הטוב, המצוי בכל אדם ואדם, הביאה להתעוררות מוסרית, ולרצון להוציא לפועל את כל הטוב הטמון בעולם הזה. האמונה בכוחות של חום ואהבה אנושיים גורמת לביסוס ערכי חיים, כמו אחריות כלפי כל אדם ואדם, וכל אחד מודע לעובדה שהוא אחראי על העולם שבו הוא חי. וכך, כל לילה, כשבן אדם עוצם את עיניו עליו לשאול את עצמו: מה עשיתי היום כדי לשפר את חייהם של אחרים? אימא אומרת שמשפט שכזה, עד לפני כעשרים שנה, היה מעורר לגלוג וצחוק. עעעם זאת, היו כאלה שהאמינו והמשיכו להשתדל ולהשקיע למרות הכול, והודות להם להורי, ולך, סבא היקר - אנו, הדור הצעיר, חיים בעולם טוב יותר, צודק יותר, אנושי יותר. אנו נוטלים מידיכם, בכבוד ובהכרת תודה, את הדברים הטהורים הללו וממשיכים במסע.

האחריות הבסיסית המוטלת על כל אדם מעניקה לו אפשרות להפנות מבט כלפי חוץ, ולתת מעצמו לאחרים. 'לא כל המבקש זקוק שיעניקו לו, אך כל אחד ראוי לתשומת לב, שמא לא ייפגע מי שבאמת זקוק לעזרה*' - משפט יפה, נכון, סבא? אך מה שעושה אותו יפה הוא לא עצם קיומו אלא עצם היותו כלל בחיינו.

עוד ערך מערכי חיינו הוא הכבוד. אנו חשים את המושג הזה מבפנים, הוא מגיע מה"אני" הפנימי שלנו, וזאת הרגשה כה נפלאה, אף אם הוא בא לידי ביטוי בדברים קטנים ככל שיהיו.

אני חוזרת אחורה בחיי ליום שבו טלי חברתי ואני ישבנו בכיתה וקמנו כשהמורה נכנסה, ואז זלגו דמעות מעיני המורה, והיא אמרה שאין בעבורה מתנה יקרה יותר מאשר לראות את

* נאמר על ידי ג'ורג' וושינגטון. לקוח מתוך הספר "Caring quotes" מאת The Brothers Halamandaris (תרגום חופשי)

הדור הצעיר מתנהג כך. לא הבנתי אז למה היא התכוונה, אך כשדיברתי עם אימא, היא הסבירה לי והתחלנו לדבר על מדינת ישראל של תקופת נעוריה.

בשנה שעברה זכיתי בתחרות ארצית לבני נוער בעיצוב חדרי כיתות. מטרת התחרות הייתה שבני נוער יעצבו לעצמם את הסביבה הלימודית. עתה, כל חדרי הכיתות נראים כמו בתים קטנים, והם מעניקים אווירה נעימה ותחושת חמימות. בכל חדר יש וילונות ופרחים, מדפי ספרים, שולחנות מכריקים, תמונות על הקירות... לכל מורה יש חדר כיתה משלו, והוא מסדר אותו בעזרת תלמידיו. אתה מגיע לבית הספר ומרגיש שנכנסת לעולם קסום של לימודים.

...כבר כמה

וכמה פעמים זכו

סרטים ישראליים

באוסקר האמריקאי,

סבא. סרטים מתעשיית

מדינת ישראל נצפים

בכל העולם!...

סבא, אתה זוכר כמה אני אוהבת בעלי חיים... אם כן, אני מתנדבת באגודה למען החיות. יש אגודות רבות שאוספות חתולים וכלבים מהרחוב ומטפלות בהם, נותנות להם מזון ותרופות. כאשר שמעתי מאימא שפעם אי אפשר היה לעבור ברחוב בלי לראות חתול חולה ורעב, נצבט לי הלב. מה ניתן להגיד על בן אדם שמזניח בצורה שכזאת את החיות?! הרי כלנו נבראנו על ידי הקב"ה, והאחריות שהוטלה עלינו היא לטפל בהם. בכל אופן, עתה המצב שונה לגמרי, כך שאני יכולה להיות רגועה. רק אם ננסה להסתכל צעד קדימה, לא נתקשה להבין שגם לבעלי חיים יש נשמה, וגם להם קר בגשם, וגם הם רעבים כשאין מה לאכול. הכול מתחיל בדברים הקטנים, סבא. אני לא מאמינה שלבן אדם יש לב טוב, אם הוא אדיש כלפי בעלי חיים ומסוגל לתת להם לחלוף על פניו ברחוב, בלי שירגיש דבר בלבו ויחוש דחף להעניק גם להם.

השינויים שנגעו ברוב תחומי החיים, ניכרים בתרבות בכלל, ובאומנות המשחק בפרט. כבר כמה וכמה פעמים זכו סרטים ישראליים באוסקר האמריקאי, סבא. סרטים מתעשיית

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

מדינת ישראל נצפים בכל העולם! כעת יש כסף רב שניתן להשקיעו בקולנוע. חלה עלייה ניכרת ברמת הסרטים, בזכות כך שאנשים חדלו לחשוש מחשיפת זוועות העולם, וצופים רבים יותר מוכנים כיום לקבל את המראות ולהתמודד עם הדברים. כך, באופן הזה, עולמנו התאושש במהירות. נוצרים סרטים רבים שעוסקים בנושא השואה. אף שמספר ניצולי שואה קטן והולך, מודעות העולם גדלה בהדרגה, וכפי שהמצב נראה עכשיו, אין סיכוי שהאסון יישכח אי פעם. אחד הדברים שהאיצו את תהליך השינוי במדינתנו הוא, שבני אדם החלו להבין שאין הם יכולים להמשיך בחייהם כשהם מתעלמים מהעבר, וכי עתיד טוב יותר יכול להתפתח רק על תשתית העבר. עניין העבר מתבטא גם בכך, שרוב הילדים בארץ יודעים את שפת הוריהם, ממוצאי מדינות אחרות. אין המשך לחיים בלי השורשים, כמו שאין באפשרותו של העץ נטול שורשים להתקיים.

סבא היקר, אני שוב נזכרת באותו רגע אתך על חוף הים, שבו בפעם הראשונה התבוננתי בשקיעה. זאת לא הייתה הפעם הראשונה שראיתי אותה, אך בהחלט הפעם הראשונה שהתבוננתי, הפנמתי, זכרתי... אותו המקום לפני יותר מעשר שנים, היה תחנה בדרכך, שהובילה אותנו היום למקום טוב יותר ומואר יותר בחיינו, בחיי האומה. את אט הרעיון חלחל מאדם לאדם, ועם כל שקיעה נפתחה נפש אחרת. האנשים גילו בעצמם את היכולת המדהימה הזאת, שכבר הייתה לך ולמעטים אחרים, לראות את הדברים המיוחדים באמצעות לבותיהם ולא באמצעות עיניהם..."

היא הרימה את מבטה, כאשר שמה לב שהשמש כבר כמעט שקעה מעבר לגבעה, ולפתע דמעות פרצו מעיניה. מאותן העיניים שאת צבען ירשה מסבה, ושלמדו ביום הזה, לפני אחת עשרה שנה, את התשתית לקיום האנושות כולה - היכולת לראות ולהבין את הדברים המיוחדים באמת. הדבר שהיא כעת, בשנת 2025, בסיס לכל היופי הפנימי שנחשף.

היא שכבה כך בלי לזוז, במשך דקות אחדות, ולפתע חשה דחף פנימי לחזור לכתיבתה, לדרך היחידה שגילתה כדי לתקשר עם סבה. היא לא ידעה אם האמינה או דמינה שמהכתיבה תבוא ההתגלות, ומההתגלות תבוא הגאולה הפנימית שלה.

".. אנשים שברו את החומות שבמשך שנים רבות הפרידו בינם לבין שאר העולם, ומיד נתגלו לעיניהם הדברים שלא היו מודעים אליהם קודם לכן, כשהיו מרוכזים בעצמם. הם נהיו

מודעים לרגשותיהם של בני אדם אחרים. כך נולדה המודעות לרעיון, שעל כל איש מוטלת האחריות כלפי רעהו, אשר באה מתוך ה'אני' הפנימי. בהדרגה החלה האדישות להיעלם, הלבבות נפתחו, בני אדם החלו לדאוג איש לרעהו, ולהעניק חום ואהבה. התחושות הללו הן אלה שהביאו להחלמת העולם, אנשים החלו להירפא על ידי חשיפה לאהבה ולחום האנושיים. הכוחות הללו מרחפים בעולמנו מעל הכול, אנשים התעלו על החומריות והמעבר לרוחניות לא איחר לבוא.

...מדינת ישראל

של שנת 2025, שבה

חיים כיום 98% מכלל

יהודי העולם! זאת הייתה

ההפתעה שהבטחתי

לגלות לך...

'רק הילדים יודעים מה הם מחפשים, הם מסוגלים להקדיש את כל נפשם לבובה, ואם ייקחו אותה מהם, הם יבכו'* - זוכר את המשפט הזה? כעת, לא רק הילדים הם אלה שיודעים מה הם מחפשים. בני אדם אינם מפחדים לחיות בעבדות לאהבה, לאמונה ולטוהר, כי רק כך הם נהיים חופשיים באמת. התחושות של רוגע ושלווה פנימית החלו למלא לבו של כל אדם.

עתה אנשים אינם מחכים לאושר שהסתתר בסמטה הקרובה, הם יודעים לגלות אותו בדברים הקטנים ביותר: במילה חמה, בחיוך, במבט, בפרח, בקבלת מכתב ובדברים מהותיים יותר, כמו נתינה, ובתחושה השמחה בשביל האחר.

אנו יודעים למצוא את האושר שברגע, ולחיות את מתנת ההווה**. היא מתבטאת בידיעה שאתה חי וקיים, פוקח את עיניך כל בוקר ומסוגל להתפעל מיופי הטבע שמסביב, כל פעם מחדש. עלינו להודות לבורא העולם על האומץ, על הכוח, על האמונה, על האהבה ועל ההבנה. מתנה ההווה טמונה גם ביכולתנו להעניק לאחר, ולגלות את השמחה האין-סופית המשתקפת בעיני המקבל. כך החלו הלבבות להיפתח, הרי הדברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב. הסטריאוטיפים החלו להיעלם, אנשים למדו לקבל את השונה, והבינו שכל אדם מיוחד במינו. העוינות פחתה, וכך גם הכפייה הדתית, והמודעות לדת רק גברה והלכה. המעבר הזה, מהחומריות לרוחניות, התרחש לאט, ואותו עוד החלו לסלול אנשים כמוך, סבא. אלה שחיו לא רק בשביל עצמם, אלא גם בשביל האחר, כבר אז, לפני עשרים שנה וגם קודם לכן, כאשר עוד לא נולדתי

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

וגם לא אמי ואבי. בתקופה שבה אנשים לא התביישו לעמוד על עקרונותיהם וערכיהם, לפתוח לבבות, להצביע על דרך קיום נכונה. כאשר הם גרמו זה לזה שכל אחד מאתנו הוא זה שיתרום לשינוי העולם ולחיים טובים יותר, שהגאולה תבוא מה'אני' הפנימי של כל נפש חיה.

האינדיבידואל לא פחד לעמוד מול הכלל ולהביע את דעתו. אנשים אלה האמינו בכל הטוב החבוי בעולמנו, ובכל אדם ואדם, ולא פחדו לחשוף את הטוב הזה בפני האחרים.

היסוד טמון באמונה ובאהבת איש את רעהו. הכוחות הללו מסוגלים לעורר נסים, כך האמינו, וכך קרה. והתוצאה מול עינינו - העולם החדש, הטוב והיפה, של מדינת ישראל של שנת 2025, שבה חיים כיום 98% מכלל יהודי העולם! זאת הייתה ההפתעה שהבטחתי לגלות לך.

אז מה נותר להוסיף, סבא? כל מילה מיותרת כאשר מביטים על כל עובר ושב ברחוב, אם הוא בן-אדם, חתול או ציפור בשמים; בעיניו הזוהרות בזכות האושר שמצא בתכלית החיים, ברוחניות, שהביאה גם חומריות, שמספקת את הצרכים של הגוף - המחסה של היסוד היקר ביותר בכל העולמות - הנפש. המשפט של הרצל, שנאמר לפני עשרות שנים, מעולם לא היה נכון יותר מהיום: 'אם תרצו אין זו אגדה', והוכחנו שאנו מסוגלים.

הכרת תודה עצומה יוצאת מעמקי לבי ומנשמת, בדרכה ללבו של בן אדם כה יקר לי, אשר אהבתי אליו ממלאת כל חלק בגופי - לבך. מי ייתן ותשמע את קולי".

היא הניחה את העט על הדפים שהיו מלאים בכתב ידה הקטן והמסודר, הביטה אל השמים ונאנחה. הרגשה מוזרה השתלטה על נפשה; הקלה מחד גיסא, מאידך גיסא עצב שהכביד עליה. "חצי דרך כבר מאחוריי", היא חשבה, "אך כיצד יוכל לקרוא את המכתב הזה?!" תהתה. היא הרימה את ראשה והתבוננה בשמים, שהיו כחולים להפליא. השמש כבר שקעה, והחשכה החלה לרדת על הגבעה, אך השמים נשארו כחולים בלי אף ענן.

* מתוך הספר "הנסיך הקטן" מאת אנטואן דה סנט אכזופרי
** הביטוי "מתנת ההווה" לקוח מתוך הספר "ספר המתנה" מאת ד"ר ספנסר ג'ונסון

היא המשיכה להתבונן עד שהם החלו להתכהות, וכוכבים אחדים הופיעו בהם, עד שהם התמלאו לגמרי בכוכבים בכל מיני גדלים וצורות.

"אי שם, גבוה במרום, מצוי הכוכב של סבי" היא חשבה "הכוכב שלעולם לא ידעך...".

היא שכבה כך זמן מה, ולפתע חיוך מנצח עלה בזוויות פיה. היא ידעה מה לעשות.

**...רק הילדים יודעים
מה הם מחפשים, הם
מסוגלים להקדיש את כל
נפשם לבובה, ואם ייקחו
אותה מהם, הם יבכו'...**

היא התרוממה לאט, אספה את הדפים בעדינות כאילו שהיו אוצר, וכפי הנראה - בשבילה כך באמת היו, - ונכנסה אל תוך הבית. בדרכה לחדרה, נתקלה בחתול שלה. היא התכופפה, ליטפה את פרוותו האפורה הרכה והנעימה למגע, נכנסה פנימה ופנתה למטבח. שם היא מצאה בקבוק שקוף מזכוכית צבעונית במקצת, גלגלה את הדפים והכניסה אותם לתוכו, סגרה אותו בפקק, בדקה שהבקבוק אטום ויצאה מביתה.

כאשר הגיעה לים, הייתה כבר שעת ערב מאוחרת. אחד עשר בנובמבר, נזכרה ביום שבו ביקרה עם סבה בחוף הים וראתה את השקיעה בפעם האחרונה אתו. ביום הזה לפני אחת עשרה שנה בדיוק. היא זכרה את התאריך הזה, כי חודש לאחר מכן הוא נפטר. היה בן אדם ואיננו. כך הכול נקטע בבת אחת.

היא הביטה מסביבה והתיישבה על החוף. הרוח הקרירה נשבה לעברה והיא הרגישה צמרמורת העוברת לאורך גבה. זיכרונותיה על סבה שוב הציפו את לבה. אך הפעם אלה היו לא רק זיכרונות; לפתע היא הרגישה שחום מכסה את גופה, היא חשה כאילו שהוא כאן, לידה. היא עצמה את עיניה והחלה לדמיין מה קרה לנפשו לאחר שיצאה מגופו. "באילו עולמות היא מרחפת כעת?" תהתה.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

היא פקחה את עיניה לנוכח אור הירח הנשבר בזווית הים ומשתקף בו, ולפתע היה נדמה לה שהייתה זו השתקפות דמותו של סבה. היא התרוממה לאט והתקרבה למים, שלחה את מבטה לקו האופק, אל המקום הרחוק ביותר שאליו הוא הגיע, שלפה את הבקבוק מכיס מכנסיה, וכעת הירח השתקף גם בו וקיבל גוון מיוחד על פני הזכוכית. היא הביטה בדפי המכתב דרך הזכוכית הזוהרת, קירבה את הבקבוק לשפתיה, לחשה תפילה קצרה בלבה, ובבת אחת הרימה את ידה וזרקה אותו הרחק אל תוך הים. שניות ספורות עברו, וכבר יכולה הייתה להבחין בו נסחף על הגלים. "בתקווה שהם יסחפו אותו אליך..." לחשה " מעולמי לעולמך...". היא עמדה דקות אחדות, מהופנטת, מתבוננת, וכאשר כבר לא הייתה יכולה עוד להבחין בבקבוק בקו האופק, הסתובבה ופנתה לכיוון ביתה.

היא עמדה בשדה מלא פרחים והתבוננה בקשת שבשמים.

"עדנצ'קה" שמעה את קולו המוכר והסתובבה בבת אחת לאחור. קולו היה כה נעים לאוזניה, והיא זיהתה אותו מיד, בניגוד לחשש שקולו מתחיל להישכח ולהיעלם מזיכרונה. היא רצה אליו בצהלות "סבא! סבא!", הוא תפס אותה בזרועותיו וחיבק אותה חזק. היא החלה למשש את פניו ואת ידיו, הוא היה כה אמיתי, עומד לידה מחבק אותה, סבא שלה, אותו הסבא מחייך וּשְׁלָו, שערות לבנות מכסות את ראשו, מגולח כהרגלו, ועיניו זוהרות. היא לא הייתה מוכנה להשתחרר מזרועותיו, כאילו ידעה שברגע שתפסיק לחוש את מגע ידיו, הוא ייעלם שוב, כמו לפני אחת עשרה שנה. הם עמדו מחובקים והיא בכתה. שום כוח בעולם לא היה יכול לגרום לה להירגע. היא בכתה מאושר ומשמחה שהוא כאן, עמה. הדמעות הציפו את כל פניה ועיניה זהרו.

"סבא! סבא שלי!" היא לחשה. לבסוף היא הסכימה להשתחרר מזרועותיו, אך ידה עדיין בידו, וכך הם החלו ללכת ולהתבונן זה בזה ומסביב.

"למה נטשת אותי?" היא שאלה בכאב.

"לא נטשתי אותך", השיב "אני כאן, אֶתְךָ, כל הזמן! רק תרגישי בי..."

"אתה לא יודע כמה אתה חסר לי! יש לי דברים כה רבים לספר לך!"

"אני יודע הכול.. אני שומע הכול.. את תמיד יכולה לפנות אליי ואני אענה..."

"איך?" התפלאה.

"רק תאמיני! הסוד טמון באמונה ובאהבה. הכוחות הללו יכולים לעורר נסים.
לא כך כתבת לי?"

"אז אתה יודע?!" היא צהלה משמחה ולבה התמלא בחום הנפשי שקרן מסבה.
"תמיד!" השיב ברוגע.

הם המשיכו ללכת בשתיקה והיא ידעה שהוא שומע אותה. יד ביד,
כמו אז, לפני אחת עשרה שנה כאשר הייתה עוד ילדה קטנה,
"לנצח ביחד", הפעם היא ידעה את זה בוודאות.

...היא זכרה

את התאריך הזה,

כי חודש לאחר מכן

הוא נפטר. היה בן

אדם ואיננו. כך הכול

נקטע בבת אחת...

"אני רוצה להראות לך משהו" אמר סבה והם פנו לכיוון
הים.

השמש החלה לשקוע ולהסתתר בתוך הגלים. לבה
התמלא בדברים שרצתה לומר, אך לפתע לא הייתה
מסוגלת להוציא מפיה אף מילה אחת, והיא חיבקה
אותו שוב. הם המשיכו ללכת ואז הוא אמר: "הביטי
לאחור". היא עשתה כדבריו והסתובבה, ואז ראתה זוג
עקבות אחד בלבד. היא חזרה להביט בסבה ובעיניה צל
של תהייה.

"אלה עקבותיי, מלאך שלי..." הוא אמר כעבור רגע, "ברגעים
הקשים אני נושא אותך על ידיי".*

היא קפצה על מיטתה וכיבתה את השעון המעורר. זמן מה ישבה
בלי לזוז, מנסה לעכל ולהפנים את החלום. הוא היה כה אמיתי, היא זכרה
את החום הבא ממגע ידיו של סבא, את עיניו הזוהרות, את חיוכו ואת קולו...

היא הרגישה נפלא, היא חשה שכל גופה מתמלא ניצוצות אור. "רק תרגישי בי," חזרו
מילותיו להדהד בקרבה. היא עצמה את עיניה לשניות ספורות, וכאשר פקחה אותן, היא
ידעה - הוא כאן, איתה, לתמיד.

ומעתה, כל העובר ליד קברו מבחין במילים החרוטות על מצבתו: "לא ידעתי שאתה
במידה כזאת איתי..."**

* מתוך הסיפור "טביעות רגליים בחול" מאת מרי סטיבנסון
** מתוך השיר "רגע אחד" מאת נתן זך

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

הציונות לשמה

מאת: מירי והילה בן עמי | כיתה י' | בי"ס זיו | ירושלים

"הכול התחיל בדף ריק ולבן.

קוראים לי ג'יין, אני גרה בארה"ב ואני יהודייה, אני בת ארבע עשרה וחצי, ואני לומדת בבית ספר יהודי. יש לי אח קטן בן חמש, שקוראים לו טום, וחברתי הטובה ביותר היא רייצ'ל.

יום אחד בדרך לבית הספר עבר איש ברחוב, כזה דתי עם זקן ארוך ופאות.

הוא שאל אותי אם אני ציונית וביקש נדבה לציונות האבודה.

לא עניתי לו והמשכתי, הרהרתי, מה זה ציוני? מישהו דתי? מישהו שגר בישראל?

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אני הייתי רוצה לגור בישראל, ב'ארץ היהודים' כמו שאומרים.

עזבתי את הנושא. המשכתי לכיתה, המורה שלי נכנסה והודיעה לנו שבא לכיתה שלנו ילד חדש ששמו אבירם. היא הזמינה אותו להיכנס. הוא נראה מוזר: היה לו אף ארוך מעט, עיניים חומות וכיפה.

מיד ידעתי שהוא יהודי. המורה אמרה שהוא בא מישראל, מירושלים.

המורה הושיבה אותו לידי וביקשה שאדריך אותו בהפסקה.

בהפסקה הלכנו יחד לספרייה, לקפיטריה ולאולם הספורט.

שאלתי אותו: איך ישראל? במבטא ישראלי הוא אמר: "יפה".

סיפרתי לו שגם אני יהודייה, ואמרתי לו שהייתי רוצה לגור בישראל, ושאולי בחופש הגדול אבקר בה כי יש לי שם דודים. הוא שתק ולא ענה. הוא ודאי מתבייש, חשבתי לעצמי.

אחרי דממה ארוכה שאלתי אותו: איך זה להיות ציוני?

הוא אמר: "אני לא ציוני, הוריי רצו לעזוב את הארץ ובגללם עזבנו". רצית להישאר? שאלתי.

"כן, ודאי. ישראל היא הבית שלי, בחיים לא חשבתי לעזוב אותה, נולדתי שם, החברים שלי שם והכול" הוא ענה.

לא עניתי. איזה מסכן, חשבתי, ובאותו הרגע החלטתי שאני רוצה לדעת מה זה ציוני.

כשחזרתי הביתה שאלתי את הורי: "מה זה ציוני?"

אמי אמרה: "מישהו שגר בישראל".

אבי אמר: "מישהו שמקיים את כל מצוות התורה".

לא הבנתי כלום, הכול התערבב לי בראש. לכל אחד יש הגדרה שונה לציוני, איך אדע אם אני ציונית? איך אדע מה זה בכלל??

הנושא ריתק אותי - זה מעניין לדעת על המושג הלא מובן של היהודים, ציונות.

למחרת בשיעור היסטוריה הצבעתי ושאלתי את המורה: "מה זה ציונות?"

המורה וכל התלמידים סובבו את ראשיהם אלי. המורה אמרה שזה לא קשור לשיעור, ובכלל אלינו.

כעסתי, אף אחד לא יודע מה זה! כל אחד אומר שזה משהו אחר. החלטתי לשאול את אבירם, הרי הוא גר בישראל והוא ודאי למד על זה. בהפסקה שאלתי אותו, הוא ענה: "זה ודאי לא אני".

"אבל אבירם," אמרתי, "זה לא מעניין אותך? זה מושג שלנו, של היהודים. אתה לא רוצה לדעת או לגלות מה זה? זה מטריד אותי כבר כמה ימים!"

...לא ענית לך

והמשכתי, הרהרתי,

מה זה ציוני? מישהו

דתי? מישהו שגר

בישראל? ...

אבירם אמר שנקבע להיפגש בספרייה ונחפש חומר על הציונות. התרגשתי, זו הייתה הפעם הראשונה שאני קובעת להיפגש עם בן בגילי, ועוד לבד. מיד רצתי וסיפרתי לרייז'ל. אבירם מצא חן בעיני: אהבתי את הקשיחות ואת הרוגז שלו, הוא הצחיק אותי עם המבטא הישראלי המצחיק שלו בכל פעם שהוא דיבר שבפנתו, השפה אנגלית.

אחרי הצהרים פגשתי את אבירם, ואחרי כמה דקות שבהן הוא התפעל מהספרייה הגדולה והעשירה שלנו, התחלנו לחפש חומר על הציונות. כשביקשנו מהספרנית להביא לנו חומר על הציונות, היא הביאה לנו כמה ספרים עבי כרס ואמרה לנו משהו כמו: "תקראו על הרצל ועל חזון, ואז תבינו מהי הציונות". לא הבנתי בהתחלה מי זה הרצל, ומה הספרנית רצתה מאתנו, אבל אחר כך אבירם הסביר לי שהרצל הוא אבי החזון של המדינה היהודית, והוא איש שפעל למען הציונות ולמען החזון הנשגב שלו.

חילקנו את הספרים בינינו והתחלנו לקרוא, לאט לאט התחלתי להבין לעומק מיהו הרצל, ולמה כולם אומרים שהוא "האיש והאגדה". התחלתי גם לראות לנגד עיניי אותו ואת החזון

** מתוך השיר "רגע אחד" מאת נתן זך

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

שלו, וכך הבנתי בעצם מהי ציונות: הבנתי שציונות זה הרצון של בני האדם היהודים להקים לעצמם מדינה על רקע לאומי; הבנתי שאנשים ציוניים פעלו למען מדינת ישראל, ושהם נתקלו בלא מעט קשיים בדרך אל הקמת המדינה היהודית. קראתי על העליות הראשונות לארץ ישראל, ועל החלוצים בארץ ישראל, ולאט לאט התחלתי להעריך את האנשים הללו, ואת מה שהם עשו למען הקמת מדינת ישראל.

אבירם ואני חשבנו ודיברנו על הנושא. החלטנו לפנות למורה ליהדות. סיפרנו לה שחיפשנו ולמדנו על הנושא. המורה הציעה לנו אתגר, והעלתה רעיון לדרך שבה היא תוכל ללמד את הכיתה על הציונות. סיפרתי לה שאני נוסעת לישראל בחופש הגדול. המורה ביקשה שכל אחד מאתנו יספר מהו החזון שלו למדינת ישראל, לציונות. הסכמנו לעשות זאת, כי זה נראה לנו מעניין מאוד. באותו היום התחילה בינינו יריבות קלה, כי שמנו לב לדעות השונות שלנו על ארץ ישראל ועל הציונות.

בהמשך השנה התחלנו אבירם ואני להתרחק מעט זה מזה: אני ביליתי בעיקר עם החברות שלי, והתרכזתי בלימודים, והוא הכיר חברים חדשים, ואני כבר לא הייתי חשובה כל כך בעיניו.

למרות ההתרחקות בינינו, לא הצלחתי להוציא את אבירם מהראש, ונזכרתי ברגעים שלנו בספרייה ובכיתה, כשהיינו יחד כל הזמן. התחלתי לחוש תחושה חדשה ומוזרה, לי אבל אז לא כל כך הבנתי מה היא, והשתדלתי להדחיק אותה, כי הייתי בטוחה שאני לא יכולה לאהוב את אבירם, בגלל כל השונות בינינו. הייתי בטוחה שגם הוא לא יאהב אותי, או לא יהיה מעוניין בחברתי לעולם.

השנה הסתיימה במהירות. הגיע החופש הגדול, ואתו גם היום שבו עליתי למטוס לארץ ישראל. נפרדתי מרייצ'ל יום לפני כן. התרגשתי: אני נוסעת לישראל! חיכינו בשדה התעופה. אחי הקטן נדנד לאבי שהוא רעב. אימא שלי הלכה לחפש לאחי משהו לאכול, ושלושתנו, אבא שלי אחי ואני, ישבנו וחיכינו לה. "את מתרגשת?" שאל אבי, "פעם ראשונה בישראל!" "בטח!" ענית לו. לאחר שעתיים, שחלפו כמו יומיים, צלצל פעמון הטיסה לישראל. בדקו את התיקים שלנו ואתנו, ועלינו למטוס. המטוס המריא, ולי היו לי פרפרים בכטן: "מעניין איך ישראל תיראה. איך האנשים שם?" הרהרתי. אמנם ראיתי תמונות משם, אבל זה לא

אותו הדבר כמו לראות הכול בעיניים. בלילה במטוס לא הצלחתי להירדם, כי הייתי טרודה במחשבות והתרגשתי מאוד. המטוס נחת. ירדנו, הסתכלנו מסביבו ו"בילינו" בשדה התעופה: בדקו אותנו שוב ושוב במכונות מוזרות, וגם את המזוודות והתיקים שלנו בדקו ביסודיות. כך נתקענו במשך שלוש שעות בשדה התעופה, בלי לעשות כלום! כשיצאנו משדה התעופה

היינו בתל אביב. העיר נראתה מטונפת. בקצה המדרכה הייתה חבורה של צעירים מעשנים, הם נראו כמו הבריונים מהסרטים. מולם היה פח זבל ענק שבו הזבל עלה על גדותיו! "איכס!" חשבתי, "זאת

ישראל?? לזה חיכיתי כל כך?!" ראיתי שגם הוריי התחלחו.

"לא יכול להיות!" חשבתי, "ודאי שיהיה יפה יותר בהמשך,

בירושלים, כמו בתמונות היפות כל כך שראיתי..."

... ז א ת

ישראל?? לזה

חיכיתי כל כך?!" ראיתי

שגם הוריי התחלחו.

"לא יכול להיות!" חשבתי,

"ודאי שיהיה יפה יותר

בהמשך, בירושלים, כמו

בתמונות היפות כל

כך שראיתי'..."

למחרת דודיי לקחו אותי לראות את ירושלים, "העיר

הקדושה". המראה הראשון שראיתי בירושלים היו

המוני נרות הנשמה שאחזו עשרות אנשים, שגם שרו

שיר עצוב ומוזר בעברית. כשלא הבנתי מה קרה, דודיי

הסבירו לי שלפני יומיים אירע פיגוע גדול בירושלים, ובו

נהרגו 20 אנשים חפים מפשע, שסתם נסעו באוטובוס.

לא הבנתי מה בדיוק קרה, ומיד התחלתי לשאול שאלות.

לאט לאט התחלתי להבין שכבר היו כמה פיגועים בישראל,

ואנשים פלסטיניים, שרואים את ישראל בתור הבית שלהם,

למעשה שולחים נערים ונערות בערך בני גילי ונותנים להם פצצות.

לאנשים כאלה קוראים בישראל "מחבלים", והם הרגו ועוד ירגו עשרות

אנשים חפים מפשע שלא פגעו בהם. הזדעזעתי ממה שדודיי אמרו, ובהתחלה

לא האמנתי לכך, אבל אחרי שראיתי בחדשות דיווחים על הפיגוע, הבנתי שהכול אמת,

ושבאמת קיימים אנשים כאלה רעים בעולם.

מיד גיבשתי דעה שלילית על הערבים והזדהיתי עוד יותר עם היהודים, אבל אחרי כמה ימים,

כשטיילנו שוב בירושלים, ראיתי על אחת מתחנות האוטובוס כתובת נאצה נגד הערבים,

שבה היה כתוב "מוות לערבים". פתאום התחלתי להבין שגם אנחנו, היהודים, איננו "טלית

שכולה תכלת", ושגם אנחנו שונאים את הערבים, והייתי כבר כל כך מבולבלת.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ביום החמישי לשהותי בישראל לקחו אותי דודי לראות את הגולן ואת צפון מדינת ישראל, ואז התחלתי לראות את הפן החיובי של ישראל: ראיתי ארץ מדהימה ביופיה, מלאה בירוק, בפרחים ובנחלים מקסימים. הנופים שראיתי היו יפהפיים, אבל מה שהרס לי מעט את הטיוול היה הלכלוך שראיתי בצדי הדרכים בכל המקומות. ראיתי כמה אנשים שעושים מדורה באמצע שמורת טבע יפהפייה ולא הבנתי איך הם מסוגלים לעשות זאת!

בהמשך הטיוול ביקרתי גם בדרום הארץ, ובה ראיתי נופים מדהימים של חלק אחר לגמרי של הארץ - המדבר החם והיבש של ארץ ישראל. ברמלה ראיתי מפגש תרבויות מקסים, ערבים ויהודים שחיים ביחד. אז התחלתי להבין מהי ארץ ישראל האמיתית: מצד אחד מים וירק בשפע, ומצד אחר מדבר שומם ויבש; מצד אחד אנשים רעים ששונאים אותנו, ומצד אחר גם אנחנו לא כל כך תמימים; מצד אחד יהודים וערבים שחיים ביריבות, ולעומת זאת הם חיים יחד. בישראל ראיתי איך מיליוני אנשים דואגים לילד אחד שאבד, ואיך כולם מתאבלים ביחד על מישהו שמת. ראיתי אנשים מכל קצוות העולם יושבים יחד בבית קפה, ומשחקים ומדברים על דברים משותפים בארץ ישראל. ראיתי שחקן כדורגל מזדהה עם השחקנים הצעירים ומשחק אתם כשווים אליו.

בארץ ישראל ראיתי אנשים נדחפים לתורים, צועקים ומקללים זה את זה.

כשהייתי בארץ ישראל ראיתי כמו עיניי כיצד התגשם חלומי של הרצל, ואז התגאיתי כל כך בהיותי יהודייה, ובהרצל שהמציא את הציונות.

כשהייתי בארץ ישראל התחלתי להבין את אבירם ואת הדעות השונות שהיו לו על ארץ ישראל, ואפילו קצת התחלתי להזדהות אתו בדעותיו.

כשחזרתי לארה"ב אחרי שבועיים מעניינים בארץ ישראל, די התעצבתי לעזוב את הארץ החדשה והיפהפייה שלמדתי להכיר בשבועיים האלה. כשכבר הייתי במטוס, הסתכלתי שוב על האנשים ועל המראות של ארץ ישראל, עד שהם נעלמו מעיניי. כבר ידעתי בראשי איזה נאום אני עומדת לשאת בפני כיתתי, וכך הגעתי לביתי בארה"ב. החופש הגדול חלף במהירות, ובו עשיתי מיליון דברים רגילים, וביליתי עם חברותיי. אולם לעולם לא אשכח את הביקור בארץ ישראל, ואת כל מה שלמדתי ממנו.

הגיעה תחילת השנה ואתה גם היום הראשון ללימודים, שבו אני ואבירים היינו צריכים לנאום לפני הכיתה. באותו היום הגעתי לכיתה, וראיתי את אבירים עומד מולי ומחייך אלי. המורה ליהדות הגיעה לכיתה, ואמרה לי לבוא לקדמת הכיתה, כי אני זו שאתחיל את הנאומים.

כל בני כיתתי היו שם, ואני התרגשתי מאוד.

המורה ביקשה ממני להתחיל לנאום מול הכיתה. היו לי פרפרים בבטן, כי זה בכל זאת זה מרגש לקרוא מול הכיתה את הנאום שכתבתי! נעמדתי מול הכיתה ופתחתי בדברי:

...הייתי רוצה

שלאיש הקבצן

ברחוב יהיה בית;

הייתי רוצה שלילדה

השובבה תהיה

שמלה במקום

סחבה...

"בחופש הגדול ביקרתי את משפחתי בישראל. המורה ביקשה ממני לזכור את מה שראיתי שם, ולספר מהו החזון שלי למדינת ישראל. כשהגעתי לישראל התאכזבתי מעט. אמנם היו שם מראות טבע מהממים ביופיים, אך הייתי רוצה לשנות כמה דברים. אני חולמת שמה שאני אקרא לכם עכשיו יתגשם במדינת היהודים, ישראל:

הייתי רוצה שלאיש הקבצן ברחוב יהיה בית;

הייתי רוצה שלילדה השובבה תהיה שמלה במקום סחבה;

הייתי רוצה שבמקום שיהיה כתוב על התחנות "מוות לערבים" יהיה כתוב "כולנו אחים";

הייתי רוצה שלא יהיה רצח במשפחות או בין בני אדם;

הייתי רוצה שלא ידחפו בתור לאוטובוס;

הייתי רוצה שהזבל יהיה בתוך פח האשפה ולא מחוצה לו;

הייתי רוצה בצדי הדרכים ובכל פינה תהיה צמחייה;

הייתי רוצה שיצבעו את הספסלים החלודים;

הייתי רוצה שידאגו גם לנכים ולמוגבלים;

הייתי רוצה שבבית החולים יהיו די רופאים;

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

הייתי רוצה שבמקום בניינים גבוהים ומטונפים יהיו בתים;

הייתי רוצה שבטלוויזיה לא יהיו תוכניות גסות;

הייתי רוצה שיהיו נימוסים רבים יותר בין חברים;

הייתי רוצה שלא יהיו עוד פיגועים;

הייתי רוצה שכולם יכירו במדינה היהודית;

הייתי רוצה שלא יהיו עוד חילוקי דעות;

הייתי רוצה שהרחובות יהיו נקיים;

הייתי רוצה שיהיו עוד מקומות עבודה;

הייתי רוצה שלא תהיה שחיתות בממשלה

הייתי רוצה שיעודדו את היהודים לחזור לארץ ישראל, תוך כדי שיפורה;

הייתי רוצה שיהיה שוויון בין כולם;

הייתי רוצה שכולם יזכרו שכולם בני אדם!!!

אם כל אחד מאתנו יתרום מעט מזעיר, תהיה לנו המדינה הראויה והמוערכת ביותר בעולם!!!

אמנם הייתי רוצה לשנות המון דברים בישראל, אולם יש גם דברים רבים שלא הייתי רוצה לשנות בעד שום הון שבעולם: האנשים הטובים שיש בארץ ישראל, החמימות, החברות והדאגה שראיתי בין האנשים שם; לא הייתי רוצה לשנות את הנופים היפהפיים שיש בארץ ישראל לעולם, לא הייתי רוצה לשנות את האהבה שיש לאנשים בארץ ישראל לארצם, ובקיצור: לא הייתי רוצה לשנות את האנשים ואת הארץ עצמה, אלא רק כמה דברים שבאמת מפריעים לי בה”.

סיימתי את הנאום! נשמתי נשימה עמוקה. כולם מחאו כפיים, חייכתי אל רייצ'ל. המורה אמרה שהיה לי נאום טוב, ושיש לי חזון מצוין. היא קראה לאבירם לקדמת הכיתה. הסתכלנו

זה על זה ביריבות. אבירים פתח בדבריו באנגלית העילגת שלו, וכל הילדים בכיתה ישבו בשקט והקשיבו לו. ולאט לאט הפיות של כולם נפערו בעניין, ואחרי הנאום הזה אני הייתי כבר מבולבלת נורא!

"שלום, קוראים לי אבירם ואני נער בן 15 מישראל. נולדתי בירושלים, ועד לפני 9 חודשים עוד גרתי שם. למדתי בכיתה הכי נפלאה בעולם, והיו לי החברים והמורים הכי טובים שהכרתי. בישראל, סדר יומי היה עמוס מאוד. הייתי בשלושה חוגים שונים במהלך השבוע, שבכולם נהייתי והתעניינתי מאוד. עד אותו יום נורא, שבו הוריי הודיעו לי שהם רוצים לעזוב את הארץ. עוד הייתי נער, בדיוק כמוכם, ועשיתי את הדברים שכל הנערים בעולם עושים. יום אחד הוריי באו אלי, ואמרו לי שמשום שאבא שלי מצא עבודה מצוינת בניו יורק, וגם מפני שהם רוצים לתת לי ולהם הזדמנות לעתיד טוב יותר, הם רוצים לעזוב את הארץ. כששמעתי זאת מפייהם, הכעס שטף אותי, והתחלתי לצעוק על ההורים שלי כמו שלא צעקתי עליהם מימי. אמרתי לאבא שלי שאני לא מבין אותו, כי הוא זה שתמיד הטיף לי על אהבת הארץ והמולדת, ועכשיו הוא רוצה לעזוב?! לא הבנתי מדוע ההורים שלי, שתמיד חשבתי שהם אוהבי ישראל וציונים, רוצים לרדת מהארץ, ובעצם להפוך למה שהוא ההפך ממה שחשבתי עליהם! אחרי הצעקות שלי, אבי ואמי התחילו לשכנע אותי בכל מיני מילים יפות, שזה רק יעשה לי טוב לעזוב, ושכך יהיה לי עתיד טוב יותר. שאכיר חברים חדשים, תרבויות חדשות, ארץ חדשות וכו'. הוריי לא הבינו, שמה שבאמת הפריע לי זה עדיבת ישראל, שהיא הארץ המושלמת ביותר בעיניי, הארץ שאני אוהב כל כך ושלעולם לא העליתי בדעתי שאעזוב אותה. בכל הימים שלפני העזיבה, רק התנכרתי להורי והתביישתי בפני חברי שאני עוזב את הארץ, כי הוריי רוצים בשבילי עתיד טוב יותר וכו'. ביום העזיבה, כשהגענו לשדה התעופה ושם נפרדנו מכל בני משפחתנו וחברינו, חשבתי לברוח מהוריי, אבל הבנתי שצעד כזה לא יועיל, ובסופו של דבר אני אצטרך לעזוב את הארץ עם הוריי."

... א מ נ ם

הייתי רוצה

לשנות המון דברים

בישראל, אולם יש

גם דברים רבים שלא

הייתי רוצה לשנות

בעד שום הון

שבעולם...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

במשך כל בטיסה לכאן רק חשבתי על ארץ ישראל היפה והמושלמת שאני עוזב, ונשבעתי שעוד יבוא היום שבו אני אחזור לארץ ישראל ושוב לא אעזוב אותה לעולם!!!

כשהגעתי לכאן, ילדה באה ושאלה אותי אם אני ציוני, ומה זה ציוני בעיניי. אני אמרתי לה שאני לא ציוני כי עזבתי את הארץ. אבל היום, אחרי שאני פה כבר כמה חודשים, הבנתי שאפילו שאני כבר לא בישראל - העובדה שאני נושא את ישראל בלבי במשך כל יום, ושהלב שלי והנפש שלי נמצאים בישראל עם תושבי ישראל כל הזמן, ואני מזדהה אתם בכל רגע ורגע, ועם כל דבר שקורה להם, והעובדה שאני חושב שישראל היא הארץ המושלמת ונשבע שאחזור אליה פעם - כל אלה מעידים על כך שאני ציוני, וציוני בעיניי הוא אדם שאוהב את הארץ מאוד, נושא אותה כל העת בלבו ומוכן לעשות הכול למענה. אפילו אם הוא חושב שצריך לשפר אותה, הוא גם יעשה משהו למען זה, וינסה לפעול למען ארץ ישראל המושלמת בעיניו. למרות העובדה שארץ ישראל כבר מושלמת בשבילי, אני מבין את ג'יין שרוצה לשפר אותה, ולפעול למען השינוי הזה, ולכן ג'יין היא בעיניי ציונית. החזון שלי לארץ ישראל הוא חזון שלמעשה כבר התגשם, כי מדינת היהודים הוקמה בסופו של דבר, למרות כל הקשיים! הייתי רק רוצה שעוד אנשים יהיו ציונים, ויעלו לארץ, ולא יעזבו אותה, למרות כל הקשיים. הייתי גם רוצה שעוד אנשים יכירו בזכותה של מדינת ישראל כמדינת היהודים, ושעוד אנשים יפעלו למענה ולמען שיפורה בעיניהם, כמו שג'יין רוצה לעשות. אני גאה בארץ ישראל, ובאנשים שחיים בה, למרות כל הקשיים שאתם הם מתמודדים יחד יום ויום ושעה ושעה!"

הייתה דממה. המורה קטעה אותה ואמרה: "אבירם וג'יין, לשניכם היו נאומים מצוינים, ושניכם הבהרתם את עמדתכם בקשר לחזונכם בצורה ברורה ומשכנעת. אבירם, אתה הסברת למעשה את הישראליות הייחודית על פי ראות עיניך, וג'יין הציעה רעיונות לשפרה ולפעול למענה. הדברים שאמרת היו למעשה הבסיס לדברי של ג'יין. אני גאה בכם, אלמד את הכיתה את הנושא הזה, ואני מקווה שכל אחד יגבש דעה ויביע את דעתו במהלך לימוד הנושא".

אני הייתי המומה עדיין: זה אבירם שהכרתי בתחילת השנה, אבירם שלי?!

תלמידי הכיתה פרצו במחיאות כפיים סוערות. רייצ'ל חיככה אלי ואני אליה. בסוף השיעור ניגשתי לאבירים, אמרתי לו תודה, וכן הוספתי ושכל היריבות בינינו הייתה מגוחכת. הוא הסתכל עלי בעיניים החומות שלו וחיך. לא התאפקתי, התנפלתי עליו בחיבוק. אחר כך טיילנו מעט בשכונה, הוא ליווה אותי לביתי ובכניסה הזמין אותי לסרט. ברור שעניתי לו בחיוב. התנשקנו, הנשיקה הראשונה שלי. היום אני בת שלושים, נשואה לאבירים, ויש לנו שני ילדים: ציון (הקטן, בן שנה) וישראלה (בת שלוש).

... ה י י ת ה

דממה. המורה

קטעה אותה ואמרה:

'אבירים וג'יין, לשניכם היו

נאומים מצוינים...אבירים,

אתה הסברת למעשה

את הישראליות הייחודית

על פי ראות עיניך, וג'יין

הציעה רעיונות

לשפרה'...

אני חיה באושר ובעושר בארץ הגורל, בארץ שלי, בארץ ישראל..."

בסיפור שלנו הצגנו כל אחת את החזון שלה, על פי ראות עיניה, ושילבנו בין החזונות שלנו, תוך יצירת הסיפור.

אני, הילה, מזדהה בדעתי עם ג'יין, ומאמינה שישראל היא מקסימה, אבל יש מה לשפר בה למרות הכול. אני, מירי, מזדהה בדעתי עם אבירים, וגאה בארץ שלי ובאנשים שחיים בה.

מקוות שנהניתם!

נויאלטלנד מהדורה מיוחדת

מאת: תגא בודניאצקי | כיתה י"א | גימנסיה ריאלית | ראשל"צ

מדינה יקרה שלי!

"בחיים, מגיע הרגע שבו לא נותר לנו דבר לעשות, אלא לצאת לדרכנו. מגיע הזמן ללכת בעקבות החלומות שלנו, זמן להניף את מפרשי אמונותינו..." (מתוך "הדולפין, סיפורו של חולם", מאת סרג'יו בֶּמְקֶרן)

אני יושבת כרגע בחצר ביתי, בירושלים בירתך. השעה היא שעת דמדומים, והעיר שקטה לקראת בוא שבת המלכה. אני מסתכלת, מתבוננת, נפעמת. אינני מאמינה שכל זה שלך. אחרי אלפי שנים של מלחמות עקובות מדם, תככים ומזימות, הצלחת לשמור על עצמך

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

- היפה במדינות תבל, בריאה ושלמה. לפני עשרים שנים בערך, המציאות שבה אנו חיים היום נראתה רחוקה כל כך, סוריאליסטית כל כך. אך מאז ומעולם שמרנו עלייך, ואת, מדינה יקרה שלי, גמלת לנו בכך שהזנת אותנו מדי יום ביומו בתקווה שיום אחד - הכול ייגמר.

לפני עשרים שנה החלו התקווה והאמונה יחד להתחזק. את אט התחלנו להאמין, ולפעול למען השקט העולמי, למען השלום במזרח התיכון, למען הידידות עם שכנותינו - שכנותייך, ובעיקר, פעלנו ושקדנו על השגת שקט נפשי בלב כל אחד ואחת מאתנו. השלום עם אחינו לא יכול היה להתקיים, אם לא היינו מצליחים ליצור אחווה בינינו לבין עצמנו - אישית, חברתית ומדינית. למדנו להקשיב, ולא רק לשמוע. למדנו לשוחח, ולא רק לדבר. למדנו להתבונן, ולא רק להסתכל. למדנו להתמודד עם בעיות, ולא לנסות להעלים אותן. הצלחנו להתמודד עם הפיגועים, עם הדם, עם מראות הזוועה ועם סיפורי האימה. הצלחנו להתמודד עם ההתנתקות, עם המצפון, עם הבתים ההרוסים בגוש קטיף ועם המשפחות המגורשות. הצלחנו להתמודד עם העוני, עם המובטלים, עם המשפחות הנזקקות ועם התרומות בכל יום חג, בכל יום חול. הצלחנו להתמודד עם הסמים, עם ההברחות, עם ההתמכרויות ועם הילדים המשוטטים ברחובות. תמיד היינו מודעים לסובב אותנו ולבעיות הסובבות אותנו, רק שפתאום ידענו גם איך להתמודד אתן, וידענו שיש פתרון זמין וקיים.

כמו כן, האחוה, הקרבה וההבנה גרמו לנו לחשוב מעבר, לפרוץ אל תת-המודע הקוסמי, וכך הפכת לאחת מהמדינות המובילות בטכנולוגיה הכלל-עולמית. מובן שגם עניין הזמן הפנוי, שנוסף לאחר שלא היה עוד צורך להשקיעו בעיסוק המתמיד בצבא ובביטחון, תרם רבות לנושא זה. בעוד שבועות מספר, מדינה גאה שלי, יחולקו פרסי הנובל היוקרתיים על שם אלפרד נובל, וחצי מן הזוכים הם ישראלים. ניתן להגיד כי שלחנו ייצוג הולם, הלא כן, מדינה מוכשרת שלי?

מובן שבעקבות השקט השורר באזור, ובעקבות העובדה שאת מככבת במדורי התיירות בכל עיתוני העולם הרחב, מדינה זוהרת שלי, התיירות היא אחד הענפים המשגשגים והמצליחים ביותר. ים המלח מושך מאות אלפי תיירים בשנה, שבאים לראות את יופיו של המקום הנמוך ביותר בעולם. הם נהנים מכל אוצרות האדמה - מכל אבן, מכל גרגר חול ומכל גביש מלח, בכל הצבעים והצורות שרק אצלך, מדינה יפה שלי, ניתן לראות. אילת

היא עדיין העיר המושלמת לכיף קיצי, לכל המשפחה, ואני, שכבר ביליתי זמן מה באילת, עדיין נפעמת כל פעם מחדש מיפי המדבר המשתקף אלי מן המים. ירושלים בירתך, מדינה, פורחת ופורצת כשושנת בר, שפגשה את אגלי טל הבוקר המוקדמים, ועדיין לא צפתה בשמש שמאירה במלוא עוצמתה. ברחובות העיר, בין בתי האבן המסותתים, ניתן למצוא מטיילים מכל קצוות תבל. קול הפעמונים הנישא בין הערביים, אוויר ההרים המשכר כיון, ריח האורנים הנמהל עם ריח המאפיות, כל אלה כאילו החליטו פה אחד, שזוהי עיר שכולה זהב, נחושת ואור.

... א מ נ ם

ה ה ת נ ת ק ו ת

נראתה בתחילה

כטעות, אבל את ידעת

מראש, מדינה משכילה

שלי, שאין שלוה

בלי ויתורים

פ ש ר ו ת ...

התיירות הביאה עמה משב רוח מרענן שלא היה מוכר בארץ לפני כעשרים שנה. היא הביאה עמה פריחה כלכלית. אבטלה עדיין יש, כמובן, כמו בכל מדינה נורמאלית, אך כבר רואים פחות קבצנים בעלי מבט מזוגג בקרן הרחוב. התרומות למשפחות הנזקקות מועברות ישירות לאזורים באפריקה, והמבנה של "בית השאנטי" מתפקד כגן ילדים. כל תושבי הארץ החליטו להלחם יחד בתופעת הכלכלה הצונחת. כמו ילדים במשפחה גדולה, שהחליטו לעזור להורים לצמצם הוצאות ולעבוד קשה יותר, כך עזרנו לממשלה לחזק את הכלכלה ולייצב אותה. לא דרשנו עבודות קלות, עבדנו בעבודות כפיים. עבדנו, כמו בשנים הראשונות לחיך, מדינה טובה שלי, על פיתוח הארץ, אולם במקרה הזה - על פיתוח הכלכלה. האנשים נעשו עסוקים יותר ומאושרים הרבה יותר.

נראה כאילו השמש זורחת במשך ימים רבים יותר בשנה, כאילו ההתחממות הגלובלית היא בלב כל אחד ואחת מאתנו. שלא תביני אותי לא נכון, מדינה חכמה שלי, לא הפכנו לרכי-לבב ולרגשנים. הוספנו לשמור על מהות החוויה הישראלית. הפיתה עם הפלאפל עדיין מטפטפת טחינה על המכנסיים, בתור תמיד תעקוף אותך אישה ש"יש לה רק שאלה", ועדיין יצפרו לך אם תעמדי באור צהוב. אך משהו בנו השתנה. שינוי קטן וכמעט בלתי מורגש, שגרם לנו לראות את הדברים אחרת, גרם לנו לחשוב אחרת. הסמאות שתמיד

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

נשמעו, השתנו. למדנו שיכולים להיות ערבים בלי פיגועים, שלא צריך לסמוך רק על אבינו שבשמים, שהקנאים לא צריכים למות, שצה"ל לא חייב לכסח, ואחותי, קרבי זה לא הכי.

אך ססמה אחת הגשימה עצמה, כמו בנבואה, בחזון. דור שלם, כולל ומלוכד, דרש שלום. ומלבד הדרישה לשלום, הוא גם פעל למענו. אמנם ההתנתקות נראתה בתחילה כטעות, אבל את ידעת מראש, מדינה משכילה שלי, שאין שלוה בלי ויתורים ופשרות. החלטות מסוימות של שר האוצר העלו גיחוך קל אצל כלכלנים בקיאים, אך עד היום הם מנסים לגלות את סוד הצלחתו. הממשלה הצליחה, בעיקר בזכות תושייתו הרבה של ראש הממשלה, לגרום לנו להאמין. בזכות האמונה שלנו בעצמנו, האמנו גם בה. לא, זה לא היה קסם. כל צעד היה מחושב, מחוסם ומתובל בהרבה אמונה ואהבה. רק ככה יכולנו להראות לעולם איזה עם חם ואוהב אנחנו, שמאמין שהכול יכול לקרות, ואין זו אגדה. אם רק תרצי, מדינה אוהבת שלי...

חוץ משינויים רבים שעברת, מדינה חמה שלי, דברים רבים נשארו בדיוק כמות שהם. עדיין, כשמתוס עמוס נוסעים נוחת בנמל התעופה על שם בן גוריון, אפילו אם הטיסה המריאה מאילת, כל נוסעי המטוס שרים "הבאנו שלום עליכם". זאת מדינה אוהבת. עדיין, כשיוצאים מהמטוס, משפחה גדולה מחכה באולם הנוסעים עם בלון ורוד לילדה הקטנה. זאת מדינה דואגת. עדיין, כשנוסעים בדרך לנס ציונה פותחים את חלונות הרכב, כדי להסניף את ריח הפרדסים הנמהל ברוח הקלילה של האביב. זאת מדינה מלבלבת. עדיין, בכל טיול שבת שכבר עשינו לפחות שבע פעמים, אנחנו נהנים כל פעם כמו בפעם הראשונה. זאת מדינה מעניינת. עדיין, בכל קיץ אנו מתלוננים מחדש על החום, וכשמתחילים הגשמים והקור, כבר מפנטזים על הארטיק בחוף הים. זאת מדינה מטורפת.

ואחרי שכבר נמאס לנו מהכול - מהמשפחה, מהחום, מהריח המעצבן של הפרדסים ומהמדינה הקטנה שאין בה מקום שקט לעצמנו, אנחנו מחליטים לזרוק הכול, אורזים תרמיל גב ישן והולכים לחפש את עצמנו באיזה אי נידח ליד חופי הודו. אחרי שבועות ארוכים של חיפוש עצמי, אנחנו מגלים שכבר מהרגע שיצאנו אל המסע, רצינו להגיע לרגע אחד יחיד. רצינו להרגיש את הלחץ באוזניים, את פגישת הגלגלים עם מסלול הנחיתה.

חיכינו למחייאת הכפיים ולפריצה האינסטינקטיבית בשירת "הבאנו שלום עליכם". קיווינו לשמוע מפי הקברניט, בעברית צחה, "ברוכים הבאים לישראל", את הטמפרטורה ואת השעה המקומית, ושאנו מתבקשים להישאר ישובים עד לעצירה המוחלטת. אבל אנחנו מחכים בקוצר רוח לצאת כבר החוצה, לחום, לפרדסים, למשפחה ויותר מכול, אליך, למדינה הקטנה שלנו, ארץ חובקת יושביה.

...ולאה

מביניכם שלא

מסכימים עם חזוני,

ולאלה מביניכם שלא

מאמינים בנבואתי,

הרשו לי לעוץ לכם עצה:

האמינו. האמינו בטוב

ולא ברע. האמינו,

שיש עוד סיכוי

לאהבה...

מדינה שלי, תמיד היינו כאלה, ותמיד נישאר. ואם לפעמים אנחנו אומרים שאת מעצבנת וקטנה, דעי זאת, זה הכול מאהבה.

מדינה מדהימה שלי, רציתי רק לומר לך תודה. על הנופים עוצרי הנשימה שלך, על האנשים הטובים שבך, על הבית החם והאוהב שאת שומרת לי, על הפינה הקטנה שתמיד שמורה לך בלבי. תמיד ידעתי, יודעת ואדע שאין לי ארץ אחרת מלבדך.

הלוואי שמילים אלה יחדרו אל כל עורק ואל כל נשמה בעולם, ויאירו כל אחד ואחת מהם, בהרבה אהבה, אמונה ותקווה.

ולאלה מביניכם שלא מסכימים עם חזוני,

ולאלה מביניכם שלא מאמינים בנבואתי,

הרשו לי לעוץ לכם עצה:

האמינו.

האמינו בטוב ולא ברע.

האמינו,

שיש עוד סיכוי לאהבה.

שמחו לנו על התקווה.
האמינו שיש מקום מעבר לים,
שם יש רק טוב.
שבתוך הים, עמוק בים -
חלום.

עולם ומלואו של תקוות השואפות לדאות,
לעוף דרך הליל,
עם כוכבי עליון.
ואם רק תאמין,
תאמין באהבות ובתקוות,
אזי,
הכול יכול לקרות.

אוֹהֶבֶת תַּמִּיד, תָּגֵא.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אל - ישיב

מאת: רבקה חביב | כיתה י"א | בי"ס אולפנת רעיה | בית-אל

השעה הייתה שבע וחצי בבוקר ואלישיב יצא את ביתו. הוא הסתכל סביבו. ושוב, כמו בכל בוקר, התפעל למראה יופיה המיוחד של ירושלים. ביתו השקיף על ירושלים כולה, ובכל יום, כשיצא מביתו, נגלה לעיניו המראה המדהים של ירושלים. בשעה זו של בוקר צפה אלישיב על ירושלים מתחילה את יומה החדש, נעורה לאטה משנת הלילה. השמש חיממה אותה ושלחה אליה את אורה, מסלקת בקרניה את קור הלילה. רוח בוקר קלילה נשבה, והניעה את ענפי העצים שעטו פריחה ורודה-לבנה. אנשי ירושלים החלו יוצאים מבתיהם לעבודת יומם, ומכוניותיהם נראו עושות את דרכם בכבישי העיר.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אלישיב ניתק עצמו ממראה זה של ירושלים, שכמו הפנט אותו וריתק אותו אל מקומו. הוא נכנס אל מכוניתו, התניע אותה ונסע. אט אט התגלו עוד ועוד חנויות, בתי מסחר ועסק שזה עתה נפתחו. הרחובות שקקו חיים, וניכר היה שהשפע הוא תושב קבוע בישראל. אלישיב התקדם לאטו בפקקים של שמונה בבוקר. מצב הפקקים השתפר משנה לשנה, וטוענים שבקרוב הבעיה תיפתר לגמרי. על אף הפקקים הנסיעה בכבישים הייתה נעימה. צפירות מכוניות כמעט לא נשמעו. בלי ספק, הרוגע השורר במדינה משפיע על העם כולו. את מקום האלימות והעצבנות תפסו האדיבות, הנימוס והרצון להיטיב. תכונות אלה יעזרו לנו מאוד, הרהר אלישיב, שכן רבה עוד העבודה שיש לעשות בעולם שהרי מתפקידנו, עם ישראל, להיטיב אותו.

שבועות מספר לפני כן, בזמן ששהה בביתו, צלצל הטלפון ועל הקו היה ג'ון, חברו מימי הילדות. אלישיב היה יהודי-ישראלי ואילו ג'ון היה נוצרי-אמריקאי, ושניהם היו חברים בלב נפש. אך מאז שעלה אלישיב לישראל נפרדו דרכיהם. באותה השיחה דיברו השניים בהתרגשות במשך כשעה, ולבסוף בישר ג'ון לאלישיב על כוונתו לבקר בישראל. הוא ביקש מאלישיב שידריך אותו בסיוורו בירושלים. זו הסיבה לכך שאלישיב נמצא כעת בדרכו אל הכותל המערבי.

אלישיב נכנס לחניון הגדול שנמצא ליד רחבת הכותל המערבי. הוא תמך את מכוניתו בין רבבות המכוניות שחנו שם. עמוס כרגיל, חשב אלישיב, חבל שלא נסעתי ברכבת התחתית. הוא החל לחפש חניה, נע בין המכוניות החונות בכל פינה. אך רק לאחר רבע שעה מצא מקום חניה לרכבו.

השעה הייתה כבר שמונה וחצי, נותרה חצי שעה עד הפגישה. אלישיב פסע לאטו אל הכותל המערבי, חומת אבנים אדירה ששרדה תקופות קשות ומשברים. הכותל המערבי שידר כוח, עוצמה של דורות הייתה שזורה בו. הוא היה פיסת עבר המשובצת בחומה החדשה המקיפה את הר הבית, וכך נוצרה עוצמה חדשה, הנובעת מהעבר ומהווה גם יחד. יהודים בכל הדורות תמיד באו אליו כדי לשפוך את לבם, וכדי לבקש בקשות מאלוקים. במשך כל ימי הגלות היו יהודים באים אליו לבקש מאלוקים שיגשים את חלומם

ויבנה להם את ביתו, את בית המקדש, והכותל העניק להם תקווה ונחמה. ואילו כעת, חשב אלישיב בחיור, אין אף יהודי ליד הכותל, אף אחד אינו מתפלל על ידו ואף אחד אינו שופך את לבו, אין צורך בכך. בעבר, נזכר אלישיב, כמעט התייאשנו, והיו שחדלו להאמין שיהיה טוב, המצב היה קשה מאוד...

...אלישיב

נכנס לחניון

הגדול שנמצא ליד

רחבת הכותל המערבי.

הוא תמרן את מכוניתו

בין רבבות המכוניות שחנו

שם. עמוס כרגיל, חשב

אלישיב, חבל שלא

נסעתי ברכבת

התחתית...

אלישיב ניגש אל הכותל ונגע באבניו העתיקות. הוא אהב לבוא אל כותל. בביקוריו שם נזכר בכל אירועי העבר, וכך יכול היה לשמוח בהווה ולהודות עליו. אלישיב התרחק מהכותל, פסע לעבר ספסל שעמד בצד והתיישב עליו. הוא צפה בהמון העוברים והשבים שחלפו לידו בדרכם. הוא הבחין באנשים מרחבי העולם כולו: קבוצת אמריקאים, אנשי עסקים מיפן, ערבים ממצרים, קבוצות נוער מגוונות מכל רחבי העולם, וכמובן המון ישראלים. תיירים מכל העולם באים לישראל, ענף התיירות פורח ויחד אתו פורחת גם הכלכלה.

ההתרגשות החלה להיראות על פניו של אלישיב. הוא שלח מבטים אל ההמון, כשהוא מחפש אחר פניו של ג'ון, מקווה לזהותו ושולח כל העת מבטים אל שעונו, עד שלבסוף הגיע השעה תשע. אלישיב הוציא את מכשיר הטלפון הסלולארי שלו, ושלח איתור מקום אל ג'ון. עד מהרה הופיע מפה על הצג, ומיקומם של ג'ון ושל אלישיב היו מצוינים בה. מפה כזאת הופיעה אף על צג מכשיר הטלפון הסלולארי של ג'ון. דקות ספורות לאחר מכן הוא הופיע מול אלישיב, והשניים התחבקו ארוכות, מגשרים על פער של שנים.

לאחר כמה דקות של התרגשות הם החלו לעלות בגרם מדרגות גדול שניצב בקרבת הכותל המערבי. בעודם מטפסים, פנה ג'ון אל אלישיב כשיראה קלה בקולו ושאל: "אנחנו

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

עולים עכשיו לראות אותך?", "כן", "ענה אלישיב, "אנחנו עולים לראות את ביתו של אלוקים, את בית המקדש".

גרם המדרגות הסתיים, ואלישיב וג'ון יצאו אל רחבה ענקית מרהיבה, מוארת באור השמש. המוני אנשים מילאו את הרחבה, אנשים מרחבי העולם כולו מיהרו כולם לכיוון בית המקדש. קריאת התפעלות נפלטה מפיו של ג'ון. המקדש נגלה לעיניהם במלוא תפארתו, כשהוא מתנשא בגובהו אל השמים הכחולים. יופיו היה עוצר נשימה, וכמעט ניתן היה לחוש את הקדושה שבו. בית זה הוא סמל אחדותו של עם ישראל, ואחדות זו כמו יצוקה בקירותיו.

אלישיב וג'ון התקדמו לכיוונו של בית המקדש, כשהם סוקרים במבטם את החצר החיצונית, שאף היא הייתה מדהימה ביופיה. ניכר שבכל פרט קטן הושקעה מחשבה רבה. הרחבה הייתה גדולה והייתה מוקפת משמר כבוד של לווים וכוהנים. לבסוף עצרו ג'ון ואלישיב, וכיוון ואלישיב בישר לג'ון שהם אינם יכולים להמשיך ולהיכנס אל תוך החצר הפנימית, כיוון שהכניסה לשם מותרת רק ליהודים. לפיכך הם מצאו לעצמם מקום, והביטו משם על החצר הפנימית. ההוד וההדר שררו בכול, ואווירת קדושה עמדה באוויר. עד כדי כך שג'ון העיר שהוא ממש מרגיש את אלוקים. במרכז החצר עמד מזבח העולה, וכבש גדול הוביל אליו. על הכבש עלו וירדו הכוהנים לבושי לבן ואבנט אדום למותניהם. אל שערי ההיכל הובילו כמה מדרגות, ומעליהן הייתה תלויה מנורה שקרני השמש היו משתקפות בה בשעת הזריחה. כך ידעו האנשים בבית המקדש שהגיע הזמן לקרוא קריאת שמע. על יד המנורה הייתה תלויה גפן זהב גדולה, שהייתה עשויה כולה מתרומות זהב שתרם עם ישראל לבית המקדש. כל העת נשמעה ברקע שירת הלויים וריח הקטורת אפף את המקום.

אחרי שחלפה התפעלותו הראשונית, הפנה ג'ון את תשומת לבו אל הערבי הנרגש שעמד על ידו, ושאל אותו למטרת ביקורו בבית המקדש. הוא השיב שהוא מחכה להקרבת הקורבן שהביא לאלוקים, והוסיף שזוהי הפעם הראשונה שהוא נמצא פה, וזאת הסיבה להתרגשותו הרבה.

ג'ון שמח לגלות שהוא לא היחיד שמתרגש מביקורו הראשון בבית המקדש.

הערבי המשיך ואמר שהוא נמצא בישראל מטעם עבודתו, ועל כן ניצל את ההזדמנות והגיע לבית המקדש, כיוון שכבר זמן רב תכנן לעשות זאת.

ואיך הייתה הדרך? התעניין ג'ון. נעימה ומהירה מאוד השיב הערבי. נסעתי ברכבת המהירה של חברת "המזרח התיכון", המפעילה רכבות מהירות ברחבי המזרח התיכון כולו. "אכן זהו מזרח תיכון חדש...", הרהר אלישיב. שיתוף הפעולה בין מדינות המזרח התיכון שיפר לעין ערוך את מצבו של האזור כולו. היהודים, הערבים והתיירים מרוצים מכך מאוד.

הערבי הפנה את מבטו לעבר החצר הפנימית ולפתע קרא בהתרגשות:
"הביטו אל המזבח! הכוהן הימני ביותר מקריב כעת את הקורבן שהבאתי לאלוקים".

הם צפו בכוהן שעושה את עבודתו, וכשסיים שאל ג'ון את הערבי למקום מגוריו. הערבי השיב לו שבעבר גר בשכם, אך בעקבות בניית בית המקדש היגר למצרים עם רוב הערבים שגרו בארץ ישראל, והוסיף שלקח להם זמן להבין, אבל עכשיו הם יודעים שארץ ישראל שייכת לעם ישראל, כיוון שאלוקים נתן אותה להם ולא לאף עם אחר.

מובן שישראל העניקה לכל ערבי הרוצה להישאר בארץ את הזכות לעשות זאת, אך רובם העדיפו לעזוב מתוך הבנה שארץ ישראל שייכת לעם ישראל.

ג'ון התבונן בערבי כשלפתע זיהה אותו וקרא: "ידעתי שאתה מוכר לי! הרי אתה פרופסור רשיד, זוכה פרס נובל על חידושים בתחום הפיזיקה".

חיוך עלה על פניו של הערבי, כשאמר: "אכן אני הוא, אך דע לך, שלהצלחות אלה הגעתי בעיקר בזכות שיתוף הפעולה של מצרים עם ישראל". השלושה הוסיפו לדבר במשך כמה דקות ולבסוף נפרדו ג'ון ואלישיב מהערבי.

הם פנו ויצאו מבית המקדש וחזרו אל רחבת הכותל המערבי. הם התיישבו באחד מבתי הקפה הרבים באזור ודיברו. לבסוף נפרדו לשלום, וג'ון הבטיח לעצמו ולאלישיב שהם עוד יפגשו פה פעמים רבות, כיוון שלאחר שהיה בבית המקדש פעם אחת הוא עוד יחזור אליו שוב. הם התחבקו ונפרדו לשלום.

...כן, ענה אלישיב, 'אנחנו עולים לראות את ביתו של אלוקים, את בית המקדש'...

אלישיב נותר לבדו. הוא חזר לספסל שעליו ישב קודם לכן והביט סביבו. הוא ראה את כל האנשים סביבו, כולם שמחים ורגועים, שלווה על פניהם והם משוחחים ביניהם בנחת. חלקם ממהרים אל בית ה', וחלקם חוזרים ממנו בנחת ובשלווה. הוא הביט בהם וידע שרק כאן המציאות נראית מושלמת, ושכמקומות אחרים יש עוד מה לשפר, אך ברוך ה', עם ישראל מלא כוחות ויוכל לעשות זאת.

הוא נזכר בבית המקדש וחש אהבה המתפשטת בכל כולו. אהבה לעם ישראל, אהבה לארץ ישראל ולירושלים, אהבה לתורה שנתן אלוקים, אהבה לעולם כולו. אבל האהבה הגדולה מכולם שחש הייתה אהבתו לאלוקים.

ושוב, כמו בכל פעם שחזר מביקור בבית המקדש, התמלא לבו רגש גדול של הודיה לאלוקים, על שלא שכח את עמו, ולאחר אלפיים שנות גלות זכר אותם, הגשים את חלומם ובנה להם את ביתו.

נוער חושב מחד מה החלום שלך?

כל ישראל ערבים

מאת: רותם אברהם | כיתה י"ב | אולפנת צפירה | צפירה

והימים הם ימי שלום. והזמנים, זמנים טובים הם לתושבים היושבים בציון. וכל הרע, הכאב והעצב, שהיו מנת חלקם של היהודים במדינה לאורך שנותיה, התפוגג כלא היה. ניסיתי לחזור אחורה במחשבותיי, לתקופה ההיא הקשה, מלפני 20 שנה.

זיכרוני כבר כבד עלי ומתעתע בי, עקב התלאות הרבות שעברתי במשך השנים הללו, ואינני זוכרת מה היה מציאות או מה היה רק פרי דמיוני. הייתי אז תלמידת אולפנה בת כמעט 18 שנים, כאשר תוכנית ההינתקות עמדה לצאת אל הפועל. אני זוכרת את העצב הנורא של אותו בוקר אכזרי, עם אותה שמש רעה, ששיקרה לנו ביופיה, בטוב ובאור שהיא

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

סימלה. בבוקר הזה הסתכלתי לשמים, וכל מה שהצלחתי לראות זה את סוף העולם, סוף העולם הפנימי, הרוחני שלי, שבא אל קצו.

כולם מדברים.

היכן העשייה?

ארץ ישראל שלי יפה וגם פורחת. מי בנה ומי נטע? האם כולנו ביחד? מי חלם עליה מאות שנים? למי היא הייתה רק אוטופיה? למי?? האם זיכרונכם מקשה גם עליכם?! לא רחוק הוא הזמן שבו היו הדברים...

לכל אחד מאתנו הייתה משפחה, משפחה שחלמה בכל רמ"ח איבריה לעלות לארץ הקודש, ארץ ישראל! היו שם מזרחיים ואשכנזים, נאורים ופשוטי עם, דתיים וחילוניים, קיצוניים ומתונים, ולכולם היה חלום אחד משותף... ארץ ישראל!

בזמנים ההם, כמו בכל זמן, היו מחלוקות וריבים, ולא כל תושבי הארץ חיו בשלום זה עם זה. הערבים והיהודים היו בסכסוך, החרדים והחילוניים לא הסתדרו ביניהם, ואפילו החלו להיווצר מתחים על רקע תרבותי, פוליטי ועדתי בין יושבי הארץ. כנראה, רבותיי, שההיסטוריה באמת חוזרת על עצמה. והיא אכן חזרה על עצמה גם לפני 20 שנה...

זוכרת אני את הקרע העמוק שנוצר בעם לאחר ההינתקות מחלקי אדמה יקרים של ארץ ישראל. הזעם בעם היה עצום, והפילוג בלתי נסבל. אפשר היה לחוש במועקה בכל פינה, בכל רחוב. השקט הוא שהפחיד אנשים יותר מכול, השקט, שהתלווה לאנשים ולארץ... הרי לזה ייחלנו? על זה כתבנו בשירינו! כיצד זה ייתכן? מדוע פחדנו מהשקט הזה כל כך??

השקט הוא הרעש המחריד ביותר.

הפיגועים חזרו.

גם הימני הקיצוני ביותר יעדיף שלום. אין בעולם אדם שאינו רוצה שלום. ואיני מדברת על מה שבאמצע, על הסכמים, על תנאים ועל ויתורים, שכרוכים בעשיית שלום. איני מדברת על הפרטים הטכניים. מדברת אני, על הפירוש השלישי של המילה שלום במילון: "שלום - שלוה נפשית, שקט, מנוחה".

לכן אם נעמיק מחשבה לרגע, נבין שטבעו של האדם הוא הרצון בשלום. לרצות חיים מלאים בשלווה נפשית ובשקט. אז מהו ההבדל בין הימנים לשמאלנים, בעצם?

דעה היא בסך הכול דבר שאדם קולט מהסביבה הקרובה אליו, מהולדתו ועד מותו. האדם קולט לתוכו את הדעה, ומוסיף לה מחשבות נוספות משל עצמו, עד לגיבוש דעה מוחלטת ויציבה. בגיל צעיר דעה יכולה להשתנות במהירות, אך ככל שאדם מתבגר קשה יותר לשנות את דעתו, כיוון שהדעה נעשית מקובעת יותר אצל האדם, ומסמלת יותר אותו ואת אופיו.

המתנחלים, הם אינם מתנחלים. הכינוי הזה שהודבק להם, הוא מוטעה מבחינת היסוד.

הם אינם מתנחלים, במקום שלא שייך להם. כל חלקה ואדמה בארץ ישראל שייכת לנו, וזכאים אנחנו להתיישב לאורכה ולרוחבה של ארץ ישראל.

האנשים הקרויים "מתנחלים" הם בעצם מתיישבים, ועל ידי כך הם קובעים את גבולותיה הברורים של מדינת ישראל.

האם גם לסבכם וסבתכם הייתם קוראים מתנחלים? כבר אז, ידעו אנשי היישוב היהודי בישראל, שכדי שאדמה תהיה שלך צריך אתה להתיישב עליה. לא שטר ולא גדר יהפכו את האדמה לשלך. אלא רק הנוכחות והקיום המקובע שלך עליה.

טוב למות בעד ארצנו.

חיי אדם או אדמה?

הערבים מאז ומעולם חיים אתנו בסכסוך. יודעת אני שאין רובם כמרצחים שבאו עלינו לכלותינו במשך השנים, ושיש ביניהם אנשים טובים ומשכילים, שכמונו רוצים לחיות בשלום. אך פעמים רבות בעבר אזל בנו הכוח לנהוג בהם בהתחשבות ובהבנה.

קצת פחות משנה לאחר ההינתקות הגיע הפיגוע הראשון. אף אדם בישראל לא נדהם. כולם ידעו שזה יגיע, רק לא ידעו מתי. מאז אותו פיגוע, אנשים כבר לא היו תמימים, הם הבינו ששלום, גם אם הוא שאיפה, אינו יכול להתקיים במצב הנתון.

... נקודת

המפנה חלה שמונה

שנים לאחר מכן.

המדינה אסרה על כל סוג

של התיישבות לא חוקית

ביישובי יש"ע, מה שגרם

לאלפי מפונים להקים

התיישבויות רבות

באזור הנגב...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

מדינות העולם כבר לא היו משקולת על גבנו יותר. ההינתקות בעבורן הייתה הדבר הגדול ביותר שיכולנו לעשות למען השלום עם הערבים. העולם ידע כמה קשה לנו לעשות זאת, כמה גדולים יהיו הנזקים, לכן כולם תמכו ועודדו אותנו לאחר הפיגוע הראשון.

נקודת המפנה חלה שמונה שנים לאחר מכן. המדינה אסרה על כל סוג של התיישבות לא חוקית ביישובי יש"ע, מה שגרם לאלפי מפונים להקים התיישבויות רבות באזור הנגב. הנגב החל לצמוח ולהתפתח, וכיום איכות החיים שם גבוהה מאוד. השלטון, ששמח מאוד על התיישבות מפוני ההינתקות בנגב, עזר להם בכל דרך אפשרית. תוך זמן קצר הוקמו ברחבי הנגב עשרות מוסדות חינוך, מוסדות רפואיים ומרכזים תרבותיים רבים, כגון תיאטרות ובתי קפה.

המתיישבים מצאו בנגב סיפוק רב. הם הצליחו להתחבר למקום מבחינה אידיאולוגית, שכן, יישובי יש"ע והנגב דומים מבחינת מצוות יישוב הארץ. הרי בשני חבלי ארץ אלה יש יהודים מעטים.

שחור ולבן.

גיוון או קיפוח.

אמי שלי תמיד אמרה לי, שדברים תלויים בעיני המתבונן, וכל אחד מפרש בצורה שונה ופרטית את האמת האחת. אמי הייתה אחת מרבים בדורה, היא לא יכולה הייתה לראות את חיזוניתו של האדם בלי שהכירה את פנימיותו. הקיפוח והגזענות בביתנו היו מילים גסות, ומי שהעז להביע ביטוי בעל אופי גזעני, היה מחויב לקיים עם אבי שיחה ארוכת שעות, הכוללת הכנת עבודה בנושא הגזענות.

קשה היה לי כנערה, להבין את נושא הקיפוח והגזענות במדינה. נדמה היה לי שאדם המרגיש קיפוח כלשהו, הוא אדם חסר ביטחון עצמי, המנסה למצוא אשמים לאי הצלחתו הכללית בחיים. כמה שהוקל לי כאשר נעלמה העדתיות בארצנו.

לפני כמה שנים, נעלמו הפערים העדתיים בארצנו מסיבה פשוטה: הדור החדש, שהוא דור ציוני, החליט בכל כוחו לסלק את עניין העדות מסדר היום. דור זה אינו עונה לשאלה הישראלית הטיפוסית: "מאיזו עדה אתה?" אלא מתחמק ממנה באלגנטיות, תוך מתן תשובה חלופית, אך מספקת: אני ישראלי גאה!

וגר זאב עם כבש.

ימים של שקט.

איני יודעת לומר בוודאות מהו התאריך המדויק שבו השלום נחת אצלנו, ואיני יודעת מהם הגורמים שהביאו אותו דווקא לכאן. אך מה שכן, זהו שלום אידיאלי.

לא היו שום הסכמים קודמים לשלום הזה. אף אחד לא ויתר כדי שהוא יבוא. אף אחד לא הרגיש נפסד מבואו. השלום הזה בא בלי התראה, ונשאר אצלנו בחפץ לב. כולנו מטפחים אותו ודואגים לו, ויודעים ששלום דורש יחס חם ובעיקר השקעה. אם נפסיק לטפח אותו, המצב יחזור לקדמותו במהרה.

אט...

אט, החלו

לקום בארץ, לאורכה

ולרוחבה, תנועות

חברתיות, שהמכנה

המשותף שלהן הוא

עשיית הטוב והנתינה,

לאדם הפרטי

ולחברה...

אך בכל זאת... איך שלום מופיע כך, בלי שום התראה מוקדמת? יש כמה וכמה השערות לכך.

השלום הגיע כאשר אנשים החלו להתעניין במתרחש בתוך ביתם, במקום להתעניין בפוליטיקה. השלום הגיע כאשר האדם החל דואג ליחס נכון לעצמו, לחברו ולאדם השנוא עליו.

התושבים במדינת ישראל מאסו בעיסוק היום-יומי בפוליטיקה ובחדשות הרעות בארץ, ולכן הם ניסו לחפש לעצמם תעסוקה שונה. משהו שימלא את לבם בהרגשת נתינה, ולא בהרגשת ייאוש שנבעה עקב האירועים בארץ.

אט אט, החלו לקום בארץ, לאורכה ולרוחבה, תנועות חברתיות, שהמכנה המשותף שלהן הוא עשיית הטוב והנתינה, לאדם הפרטי ולחברה. אנשים הבינו ששינוי הוא בעצם בדברים הקטנים שאדם עושה, ולא בהכרח ההחלטות הגדולות של מדינאים מומחים. מספר החברים בתנועות אלה גדל בכל רגע נתון, והסיבה לכך היא, שהטוב נעשה ערך עליון בחברה שלנו כיום. מי ייתן ונדע אין-ספור ימי שלום שכאלה, שבהם מדינת ישראל היא מקום מאושר ושקט לחיות בו...

כמה אושר.

מילות סיום:

עוד יבוא שלום עלינו!!!

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

עבודת חזון

מאת: אור ישרים | כיתה י' | בי"ס אורט מדעים וטכנולוגיה | חולון

בחרתי לכתוב על כמה נושאים מתחומים שונים, ועל איך תיראה מדינת ישראל בתחומים אלה בשנת 2025.

תחום הטכנולוגיה:

- כיצד ייראו טכנולוגיות הקיימות עכשיו בעוד 20 שנה?
- פיתוח הטכנולוגיה בעוד כ-20 שנה בשנת 2025.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

בחרתי נושא זה, משום שהטכנולוגיה של היום רק משתפרת, ואנו נהנים משפע האפשרויות הטכנולוגיות. בעולם כולו אנשים מנסים לפתח טכנולוגיות חדשות, שיספקו את צורכי האוכלוסייה. בישראל מתמחים בעיקר בתחום ההיי-טק ובתחום הרפואה, משום שבארץ חיי אדם הם מעל הכול, ואנו נמצאים במלחמה מתמדת עם שכנינו הערבים.

תחום הרפואה:

ישראל השקיעה ותמיד תשקיע בתחום הרפואה. אנו מנסים לפתח מכשירים שיועילו ברפיו חולים, וכן שיצילו את חייהם. כיום יש מכשירים טכנולוגיים מפותחים מאוד, אך אנו רואים שבמשך כל הזמן המכשירים מתפתחים ונעשים יעילים יותר. בעוד כ-20 שנה יהיו בארץ מרפאות רבות יותר, שיתחרו ביניהן על חידושי הטכנולוגיה. תהיה נכונות לפתח מכשירים יקרים, משום שחולים המבקשים טיפול רפואי יהיו מוכנים לשלם לא מעט כסף, כיוון "שעל בריאות לא מוותרים" גם אם זה כרוך בתשלום נוסף. לכן, תהיה תחרות על אמינות המכשירים ועל תוצאותיהם. כיום מנסים ממציימים טכנולוגיים לפתח מכשירים לחולים במחלות קשות ולא נדירות כגון סרטן, נכות עיוורון וכדומה. בעתיד, בשנת 2025, יהיו מכשירים שיקלו בצורה משמעותית ביותר על חייהם.

דבר אחר שגם הוא קשור לטכנולוגיה רפואית הוא הניתוחים הפלאסטיים. אנשים רבים היום מבצעים בגופם ניתוחים פלאסטיים כדי להיראות טוב יותר, ניתוחים כגון: הסרת משקפיים, הרדייה, השתלת שער, הסרת שער, ניתוח אף, הגדלת חזה וכדומה. בתחום זה התחרות תהיה גדולה הרבה יותר, משום שתחום זה אינו קשור לממשלה, לכל קופות החולים ולכל בתי החולים, אלא קשור בעסקים רגילים ובבעלויות פרטיות. בתחום זה מתגלגל כסף רב יותר, ובעלי העסקים אלה מתחרים ביניהם ויכולים להשקיע יותר בפיתוח מכשירים יעילים יותר, וכן בחידושים טכנולוגיים שיקנו להם ייחודיות. דבר זה ישפר באופן ניכר את פיתוח המכשירים הטכנולוגיים הרפואיים.

תחום המכוניות:

היום, בשנת 2005, אין מייצרים בארץ מכוניות, והמכוניות שאנו משתמשים בהן מיובאות מחו"ל, ממדינות שונות, ואנו משלמים עליהם מס כבד יחסית. עד שנת 2025 יהיו בארץ חברות שיציעו לאוכלוסייה בארץ מכוניות תוצרת ישראל, ולכן לא יוטל עליהן מס כבד,

ודבר זה יקל על החברות המשווקות את המכוניות להשקיע כסף בפיתוח טכנולוגיות חדשות בתחום המכוניות.

בארץ יש כמעט לכל האוכלוסייה (שמעל גיל 17) רישיון, והדרישה למכוניות היא גדולה, לכן יהיו בארץ מכוניות שיהיו מותאמות לכל שכבות הגיל ולכל צרכיהם של הנוסעים.

...עד שנת

2025 יהיו בארץ

חברות שיציעו

לאוכלוסייה בארץ

מכוניות תוצרת

ישראל, ולכן לא יוטל

עליהן מס כבד...

תחום המחשבים והיי-טק:

תחום המחשבים היה ותמיד יהיה תחום פיתוח טכנולוגי עיקרי. היום, בעזרת המחשב, אנו עושים המון דברים שלא היינו יכולים לעשות פעם. המחשב משמש אותנו בעבודה, בלימודים, בפנאי, בקניות באינטרנט ועוד, לכן כל הזמן משקיעים בפיתוחו. אני רואה את המחשב בעוד 20 שנה כחלק בלתי נפרד מחיי האדם. תחום ההיי-טק בארץ הוא תחום עיקרי בייצוא שלנו. יש לנו יצירתיות שאין לכל עם, ואנו נהנים ממנה. בעוד כ-20 שנה הטכנולוגיה תהיה מתקדמת יותר ומפותחת יותר, ואנו נהיה מעצמה בתחום ההיי-טק. זאת, משום שיותר ויותר נערים בגילי "חיים עם המחשב" והוא חלק מחייהם, ולכן אנו מתעניינים בתחום זה, ואנו למעשה דור העתיד בשנת 2025.

תחום הטלפונים הסלולאריים:

האוכלוסייה בארץ אוהבת מאוד את הטלפון הסלולארי ואינה יכולים בלעדיו. אנו נמצאים במקומות הראשונים בעולם בצריכת מכשירי טלפון סלולאריים, וכל החידושים וההמצאות בתחום זה תמיד מלהיבים את האוכלוסייה, שתמיד מגלה התעניינות. כיום יש בארץ חברות שמספקות את התקשורת בין מכשירי הטלפון, אך המכשירים עצמם מיובאים מחו"ל. בעוד כ-20 שנה יקומו בארץ חברות שייצרו טלפונים סלולאריים, וגם בתחום זה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אנחנו נהיה מעצמה, משום שהישראלים מגלים התעניינות בסוג המכשיר, ולא דווקא בסוג התקשורת.

תחום האנרגיה הסולארית:

ארץ ישראל נמצאת במיקום גיאוגרפי טוב יחסית, מבחינת השמש. אנו מקבלים די קרינת שמש, ויכולים להשתמש בה ליצירת אנרגיה סולארית. כיום אנו משתמשים באנרגיה זו לצרכים מעטים, אך בעוד 20 שנה אנו נפתח תחום זה, נעשה כמעט הכול בעזרת האנרגיה הסולארית, ונודיל את השימוש בחשמל.

מכוניות ייסעו על אנרגיה סולארית, וכך נוכל לחסוך במשאבים יקרים. בנוסף, אנו נשווק את המוצרים הללו למדינות מפותחות פחות, או אפילו מפותחות יותר מישראל, שיש אצלן שמש שיכולה לספק אנרגיה סולארית, ואנו נהיה המשווקים הראשיים בתחום זה.

תחום ההמצאות:

כפי שהזכרתי קודם, אנו עם יצירתי, ולכן אנו ממצאים המון המצאות חדשות. בעתיד אנו נמציא דברים שימושיים מאוד שיקלו את חיינו, דברים קטנים שיהפכו את חיינו לקלים יותר. בשנת 2025 המוצרים החדשים שנמציא יהיו כבר חלק ברור מחיינו, ואנו נקנה אותם כמוצרי צריכה לכל דבר. המוצרים יהיו דווקא מיועדים לאזרח הקטן, ולא המצאות מסחריות.

כיצד ייראה בית הספר בעוד כ-20 שנה, בשנת 2025?

בחרתי להציג נושא זה דווקא כמכתב ששולח נער בגילי לחברו שנמצא בשנת 2005.

לכבוד

תמיר היקר, שלום!

מה שלומך? רציתי לספר לך כיצד אני לומד היום בבית הספר, שהוא בעצם לא בית ספר. אני אסביר את עצמי. אתה לומד בבית ספר עם מורים ועם כ-40 תלמידים באותה הכיתה, ואני יודע כיצד נראים חייך בבית הספר. רציתי דווקא לספר לך כיצד נראה בית הספר שלי היום.

אתה אולי רגיל לקום בשעה 7, להתרחץ, להתלבש, להסתרק ולהתכונן ליום בבית הספר, שבו כל שיעור הוא בן 45 דקות ובין השיעורים יש הפסקות. לעומת זאת, אני קם בשעה 8 אמנם, אך איני מתכונן כמוך לבית ספר. אני לא הולך לבית ספר, אלא בית הספר מגיע אלי. אני לומד בבית בלי מורה ובלי תלמידים בכיתה. אני נמצא לבד בבית, והמורה מרצה לי דרך המחשב. אין לי מחברות, והכול כתוב במחשב.

תהליך הלמידה הוא כזה:

...כדי לוודא

שהתלמידים אכן

לומדים, כל כמה דקות

מופיעה נקודה מהבהבת

בפינת המסך, ואנו

צריכים להקיש 'Enter'

כדי להראות שאנו שם,

אחרת זה ייחשב

כחיסור...

תחילה יושבים המרצים והמורים הבכירים ביותר, המתמחים במקצוע מסוים. הם מכינים שיעור שלם שמשכו כ-30 דקות, ושוקדים עליו עד שהוא ייצא מושלם, כך שהתלמידים שיצפו בו יבינו הכול ולא יהיו להם שאלות על החומר. הכנת שיעור של 30 דקות דורשת שעות ארוכות של הכנה על ידי המרצים, עד שהוא מגיע לשלמות. לאחר שהשיעור מוכן, נבחרים כמה מרצים, שמסבירים את החומר באופן הטוב ביותר. הם מסבירים את אותו החומר, אך כל אחד בצורה אחרת. גם מרצים אלה עובדים קשה עד שהשיעור יהיה מוסבר כמו שצריך. ההסברים מלווים במצגות ובתוכנות הסברה במחשב, כך שגם אם לא הכול מובן, יש הסברים ושימוש באמצעים הנקלטים בקלות רבה יותר, כמו דוגמאות "חיות" על המחשב ומצגות. כך השיעור הופך מהנה יותר מאשר שיעור "יבש" שבו יושבים בכיתה. לאחר שהשיעור מושלם, יושבים המרצים ומסמכים את הדברים החשובים הנלמדים באותו השיעור - זה בעצם מה שאתה כותב כשהמורה רושמת על הלוח או מכתיבה. לאחר שגם השיעור וגם הסיכום מוכנים, הם מעלים אותם לאתר משרד החינוך, ומה שנשאר לי הוא רק לפתוח את הקובץ והנה "אני בכיתה".

אם אתה חושב שזה כזה פשוט, ושאתה יכול לקום מתי שבא לי ולא להיות נוכח בשיעורים, אז אתה טועה. מובן שזה יותר כיף, אך גם לי יש מערכת שעות בכל יום, ואני לא יכול להחסיר שיעורים. כל יום משרד החינוך מעלה את השיעורים לאותו היום, ולמחרת הוא מוחק אותם ושם את מערכת השעות לאותו היום. בנוסף, כדי לוודא שהתלמידים אכן לומדים, כל כמה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

דקות מופיעה נקודה מהבהבת בפינת המסך, ואנו צריכים להקיש "Enter" כדי להראות שאנו שם, אחרת זה ייחשב כחיסור.

אתה ודאי שואל: "אם עדיין יש משהו שהוא לא מובן, אז מה עושים?" אז התשובה היא: גם אם לאחר כל הישיבות וכל ההכנות של השיעור לא הבנת משהו מסוים, אתה יכול לחזור לאחור ולהריץ שוב את הנקודה שאותה לא הבנת עד שתבין אותה. גם אם עדיין לא הבנת, יש יום שישי שהוא מוקדש למבחנים, לשאלות הבנה ולכל ההשלמות. יום שישי הוא היום היחיד שבו אנחנו הולכים לבית הספר.

את המבחנים אנו עושים בכיתה בימי שישי, עם בוחן, והמבחן נעשה על המחשב. את המבחן אנו שולחים לכתובת האי-מייל של הבוחן, ואנו מקבלים את הציון גם דרך האי-מייל, עם המבחן עצמו, כדי שנוכל לערער אם יש בעיה. בסוף השנה מתקיים טקס חגיגי עם כל הבית ספר, שבו מעניקים לכל תלמיד תעודה רגילה, כמו שלך.

לשיטת לימוד זאת יש כמה יתרונות אך גם חסרונות.

היתרונות הם:

- אם אתה מפספס שיעור מסוים אתה יכול להשלים אותו בסוף היום.
- אתה יכול לסדר לעצמך את סדר היום כפי שנוח לך.
- יש לך הפסקה מתי שבא לך.
- סדר השיעורים הוא כפי שאתה בוחר.

החסרונות הם:

- קשה להתחבר להרבה ילדים במסגרת הלימודים.
- לפעמים זה משעמם ללמוד לבד, כשאינן מי שמדי פעם יזרוק איזה מילה מצחיקה בשיעור.
- אני מחסיר שיעורים רבים יותר בשיטה זו.
- שיעור הילדים השמנים גדל בצורה ניכרת, משום שהם אינם עושים פעילות ספורטיבית.
- בנוסף יש לשיטה גם חיסרון כלכלי.

מורים רבים נשארים מובטלים בכל הארץ, ובעצם המקצוע הזה נמחק כליל, פרט לבודקי הבחינות והבוחנים.

בברכה מקרב לב,
אור חברך הטוב.

כיצד תיראה כלכלת ישראל בעוד כ-20 שנה, בשנת 2025?

... בשנת

2025 כלכלת

ישראל תצמח. יש

לנו במדינה פוטנציאל

אדיר לכלכלה

טובה, ופוטנציאל

זה יתממש...

בשנת 2025 כלכלת ישראל תצמח. יש לנו במדינה פוטנציאל אדיר לכלכלה טובה, ופוטנציאל זה יתממש.

ההתחלה תהיה קשה מעט, יהיו קיצוצים מתקציב המדינה וכן קיצוצים מקצבאות.

כבר היום שר האוצר, בנימין נתניהו, מבצע קיצוצים רבים בכל תחום שרק אפשר. קיצוצים אלה עוד יימשכו, אך בשלב מסוים הם ייעצרו, וכשהם ייעצרו תהיה בארץ צמיחה כלכלית והמדינה תצא מהמיתון.

בארץ יש תחרות גדולה ומשרד האוצר שם על כך דגש, כך שהצרכנים נהנים מתחרות ומשוק חופשי, שמוריד את המחירים וגם משפר את קנייתם של המוצרים.

בשנת 2025 אנו נהיה מעצמה בעיקר בתחום ההיי-טק, ובעוד תחומים אחרים, ואנו ניצא המון דברים, דבר שיתרום רבות לייבוא כסף לארץ ולפיתוח הארץ.

התהליך שהמדינה תעבור עד לדרך הנכונה יהיה בהתחלה קשה, אך מהר מאוד היא תתייצב ואנו נהנה מכלכלה טובה. משקיעים זרים ישקיעו בארץ ויעסיקו אלפי עובדים. תחילה יקומו פה מפעלים שונים שמשקיעים מחו"ל יביאו אתם. יקומו בארץ חברות שונות מתחומים שונים, התחרות בארץ תהיה קשה, והצרכן רק ירוויח מזה. כיום, תהליך זה כבר התחיל, ודוגמה טובה לכך היא התחרות על שוק השיחות לחו"ל. לפני כמה שנים היו בארץ שתי חברות, ולאחר מכן שלוש חברות המשווקות שיחות לחו"ל, שהן: בזק, קווי זהב וברק. חברות אלה היו בעלות תשתית חזקה בתחום זה וקשה היה לחדור לשוק זה. מסיבה זו לא

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

נכנסו חברות רבות. עם הזמן הגיעו משקיעים מחו"ל, נכנסו לשוק זה חברות שונות וכמות המשווקים עלתה. דבר זה הוא לטובת הצרכנים, משום שיש חברות רבות יותר שנאבקות על הלקוח ומציעות לו תנאים טובים בהרבה. כאשר היו מעט חברות, כמו לפני כמה שנים, העלות הייתה גבוהה פי כמה מאשר היום. תחום זה הוא דוגמה טובה לשאר התחומים, וכך יהיה בשנת 2025. תחרות ערה זו תביא לירידה חדה באבטלה, משום שמספר החברות בכל תחום יגדל ויעסיק אנשים רבים יותר.

מנגד, יהיה דבר שיפגע בכלכלת המדינה, והוא השתלטות חברות על תחום מסוים. חברות גדולות, שבבעלותן הון רב, ינצלו את הונם כדי לרמוס את החברות המתחרות שלהם. חברות אלה יורידו מחירים באופן ניכר, דבר שלא יאפשר לחברות המתחרות הקטנות יותר לעשות זאת. כמו כן, החברות ישפרו את תנאי הלקוחות באופן ניכר, והחברות הקטנות יותר לא יוכלו לעמוד בתחרות הזאת. דוגמה טובה לכך: פעם, כשרצינו לקנות מוצר מסוים (לצורך ביתי) היינו הולכים למרכז המסחרי בשכונה וקונים, למשל, מצרכי מזון במכולת השכונתית ("המוכר היה השכן שלנו"). כיום, אם אנחנו רוצים לקנות מצרכים לבית, אנו הולכים למרכול ענק, שבו המחירים נמוכים בהרבה, ובו יש שפע רב יותר של מוצרים המרוכזים במקום אחד. שיפור זה בתנאי הקנייה של הלקוח פוגע במיוחד במעמד הבינוני, שהוא רוב האוכלוסייה במדינה, ואינו מאפשר לו להתקדם בעסקיו, משום שכדי להיכנס לשוק הוא צריך הון, ולא "כסף קטן".

היום אנו נמצאים בתקופת שפל מבחינה כלכלית, וזה משפיע בעיקר על תחום הבנייה והנדל"ן, שנמצא גם הוא בשפל. אין בניינים רבים שנבנים, כל השיפוצים שניתן לדחותם - נדחים, משום שאנשים חוששים שיגיעו לתקופה שלא יהיה להם כסף, והמון עסקים העוסקים בתחום זה עלולים ליפול ולפשוט רגל.

בעוד כ-20 שנה האוכלוסייה תגדל ויהיה צורך לאכלסה בבתים. ייבנו בניינים חדשים. הכלכלה תצמח וכל השיפוצים שנדחו בעבר יתבצעו.

המדינה תהיה בצמיחה ויהיה לה כסף לשיפוצים. נוסף על כך, המדינה תהיה מעסיק מרכזי, והיא תספק עבודות יזומות לשיפוץ הכבישים, בתי החולים, משרדים למיניהם וכדומה, תהליך שיביא גם הוא לצמצום האבטלה. ברגע שענף זה יצמח, הוא יגרוור אחריו את שאר התחומים, והמדינה תצא לדרך חדשה ותצא מהמיתון.

צעד נוסף שייעשה הוא עידוד הייצוא למדינות בחו"ל. המדינה תעשה זאת על ידי הורדת המס על רווחים מחו"ל. כך, חברות יחסית גדולות מהארץ, יחשבו על ייצוא לחו"ל ויכניסו כסף לכלכלת המדינה.

בעוד כ-20 שנה כלכלת ישראל תהיה חזקה דיה, והיא תוכל להיכנס לאיחוד הכלכלי, שנעשה כבר באירופה בין כמה מדינות. ישראל תצליח להיכנס לאיחוד זה, דבר שיוציא אותה במהירות לדרך חדשה ויביא אותה במהרה לצמיחה אדירה.

...בעניין הצבא,

אני מאמין שבעוד

20 שנה, בשנת 2025,

החרדים יהיו חייבים לשרת

בצבא על פי חוק שיחוקקו

כאן, שיאמר כי כל יהודי

במדינת ישראל חייב

לשרת בצבא...

בנוסף, יהיה לנו יתרון אדיר, משום שבארצנו הקטנה לא מייצרים כל דבר, ואנו מייבאים המון דברים מחו"ל, בעיקר מאירופה. כאשר אנו ניכלל באיחוד הכלכלה האירופית, לא נשלם מס על יבוא המוצרים לארץ, אלא נקנה אותם כאילו קנינו אותם פה בארץ. דבר זה יאפשר פתיחת עשרות עסקים חדשים העוסקים בייבוא, דבר שיקטין את האבטלה ויביא לצמיחה. כך, גם אנחנו הצרכנים נוכל ליהנות משפע המוצרים באירופה, דבר שיגרום לגלגול רב של כסף, ולצמיחה. כמו כן, יהיה גם קל יותר לייצא לאירופה, משום שגם שם הם לא ישלמו על קניית המוצרים מישראל - מס על יבוא, וכך ייכנס כסף למדינה.

האירו כיום הוא מטבע שערכו גבוה מאוד והוא רק ממשיך לעלות, דבר שימשיך לקרות. כאשר נצטרף לאיחוד, המטבע שלנו יהיה גם אירו, וככל שהוא יצמח גם כלכלתנו תצמח.

כיצד ייראו הדת והאוכלוסייה היהודית, דתיים וחילוניים, בעוד 20 שנה, בשנת 2025?

אני רואה היום את הדת היהודית מתחלקת לשלושה חלקים: חילוניים, מסורתיים ודתיים חרדים.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

החילוניים כיום הם רוב האוכלוסייה, שהתאימה את אורח החיים שלה למודרניות של היום.

המסורתיים בעיניי, הם אנשים שמאמינים באלוהים אך גם הם מושפעים מהמודרניזציה והם משלבים ביניהם.

החרדים, לעומת זאת, מעדיפים לשמור את אורח החיים שלהם דומה לזה של סביהם ושל סבותיהם הדתיים. הם ומנצלים את הטכנולוגיה של היום ונעזרים בה (כגון: מחשב, רכב, מזגנים וכו') לצורכם האישי, אך הם עושים זאת בתנאי ברור שלא יחללו את חוקי התורה. דוגמה טובה לכך היא בשבת. החרדים אינם מפעילים כל מוצר חשמלי שהוא, אלא אם עשו זאת לפני השבת. בנוסף, יש גם מוצרים שאסור להם להשתמש בהם בכלל בשבת, גם אם הדליקו אותם לפני כן, כגון: טלוויזיה, רדיו וכדומה.

בעוד כ-20 שנה הטכנולוגיה תתפתח, ויהיו יותר ויותר יהודים חילוניים שלא יאמינו באלוהים.

כמו, אני חושב שפשוט יעלם החלק של הדתיים המסורתיים בלבד. דבר זה יקרה משום שהחוקים בארץ ישתנו יותר ויותר לטובת החילוניים, וגם המודרניות תשפיע עליהם, ולכן אנו נראה פחות פחות יהודים מסורתיים בארץ. דבר זה ישפיע מאוד על אופי המדינה מבחינה דתית, ויגרום לתככים, משום שלא יהיה צד שמוכן להתפשר, אלא יהיו שני צדדים קיצוניים, חילונים קיצוניים וחרדים קיצוניים.

בעוד כ-20 שנה יהיו פחות יהודים מאמינים, שישאלו את השאלות שכבר עולות היום, אך הן תהיינה משמעותיות יותר ובעלות כוח רב יותר בעתיד, כמו:

- כיצד צריכה להיראות השבת במדינת ישראל?
- מי ראוי לקבוע מה תהיה דמותה של המדינה - דתיים או חילוניים?
- האם צריך להמשיך ולאפשר לחרדים לא לשרת בצבא?
- מדוע, למעשה, החילוניים עושים מה שנוח לחרדים (כגון: כשרות באוכל, אי עבודה בשבת, צבא וכדומה)?

כמו כן יישאלו עוד שאלות על ידי האוכלוסייה החילונית. כאשר יעלו השאלות הללו, תהיה פה מלחמת אחים בין יהודים חילוניים ליהודים חרדים. החרדים יהפכו להיות קיצוניים יותר וכך גם החילוניים.

בעתיד תעלה שוב ושוב סוגיית השבת על סדר היום הציבורי בישראל, וייערכו כינוסים של חילוניים ושל חרדים שידונו בשאלות הללו. החילוניים יבקשו שהשבת תהיה יום רגיל כשאר ימי השבוע, אך בלי עבודה, כלומר: החנויות ייפתחו כרגיל, כל מוסדות התרבות יהיו פתוחים לקהל בשבתות, המשטרה תעבוד כרגיל וכן בתי החולים, אך מנגד יתנגדו החרדים ולא יסכימו לכך, ותהיה מחלוקת קשה.

... בעניין

הצבא, אני

מאמין שבעוד 20

שנה, בשנת 2025,

החרדים יהיו חייבים

לשרת בצבא...

בעניין הצבא, אני מאמין שבעוד 20 שנה, בשנת 2025, החרדים יהיו חייבים לשרת בצבא על פי חוק שיחוקקו כאן, שיאמר כי כל יהודי במדינת ישראל חייב לשרת בצבא. למרות זאת, יהיו הרבה חרדים שלא יעשו זאת, וימצאו דרכים איך להתחמק מזה.

לסיכום בנושא זה, מדינת ישראל תהיה חילונית ברובה המכריע, עם הישגים רבים בתחום החקיקה. החרדים, מנגד, יהיו מסוגרים יותר ויגורו בשכונות מסוימות שמיועדות לחרדים בלבד, כמו בירושלים. דבר זה יקשה על מדינת ישראל כולה, בכל התחומים.

נוער חושב מחד מה החלום שלך?

ניחוחות מן העבר הנסתר

מאת: נרמין עבאס | כיתה י' | בי"ס סנט ג'וזף | נצרת

שלום ארץ שלי, יקרה...

אנא ספרי לי מי את? האם העטיפה הכחולה-לבנה בעלת מגן דוד זו בעצם את? או שמא זה רק הכיסוי של הסיפור שלך? למה יש לך היסטוריה כ"כ מסובכת? למה בעיניי את אדמה מאוד אנונימית?

אדמתי...

יקירתי...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

לאן נגיע במצב כזה?! לאן נתקדם?! (האם נתקדם בכלל?!)

האם תחכי לי תמיד?

אני לא רוצה לאבד אותך! אני לא רוצה שתברחי לי!! אני רוצה שתהיי שם תמיד כך שאוכל ללכת לישון בשקט בטוחה שאת נמצאת אי שם שומרת עלי בשנתי !! אני רוצה שתמיד תהיי שלי, אני רוצה שתמיד תהיי שם כדי שתייבשי לי את הדמעות כל פעם שאני נהיית עצובה!...

אני חלק ממך... ואת חלק ממני...!

אני בניתי את ערייך ואת כפרייך בתוך דמיוני, אני בניתי אותך מחדש כמו שאני רוצה שתהיי... בדמיוני את שלי ורק שלי!! אני רוצה להמשיך ולבנות אותך שם עמוק בלבי!
אז האם תעזרי לי לבנות את סיפור חיי בתוכך?

אנא ארצי...

דברי אליי...

האומנם את דוממת ואני סתם טיפשה שעדיין חולמת ומפנטזת להצליח לנעוץ בלכם של אנשים חצים של חוכמה והבנה?!
אולי...

אבל בכל זאת?! האם תוכלי להגיד לי עד מתי?!

יש בך יכולת לדבר אליי אך כנראה שאין בך רצון...

למה המצב לא יכול להיות שונה?!

למה אי אפשר פשוט לסגור את כל ענייני הסכסוכים האלה ולהתחיל את הכל מחדש?!
אני רוצה לגדול בשקט, אני רוצה לנהל את חיי באופן נורמלי, ותאמינו לי לפחד לצאת מהבית זו לא הדרך הכי נורמלית לחיות.

עד היום, אני רק בכיתי וספרתי את הדמעות והגעתי כל פעם לאותה מסקנה, לאותה תוצאה והיא שמספר הדמעות הוא כמספר דמעות השמיים בעונת החורף, כמספר לחשי האהבה בין שפתי המאוהבים...

אבל זהו, דיי... הבנתי שאני לא יכולה להמשיך כך, הבנתי שפשוט צריך לקום מחדש על הרגליים, להרים את הראש, לעמוד זקוף, ולהמשיך לנסות לשנות את המצב. הבנתי עוד, שכדי לשנות את העולם, אני צריכה קודם לשנות את עצמי, הבנתי שהשינוי צריך לבוא מבפנים...

...אני בניתי

את ערייך ואת

כפרייך בתוך דמיוני,

אני בניתי אותך

מחדש כמו שאני

רוצה שתהיי...

כל פעם שאני עוצמת את העיניים ומתחילה לטבוע בים החלומות...

אני מתעוררת מהריח החזק של עלי הזעתר ושל שמן הזית שלך ארצי...

ומיד כשמריחה את ניחוח העבר הנסתר שלך, אני מתחילה להיות עצובה, עצובה מזה שקשה לנו כ"כ לחיות בדו-קיום, לחיות בשלום, לחיות בשקט ובשלווה... אני נזכרת שהעבר שלך מסובך וקשה לפענח וזה מתסכל אותי בדרך זו או אחרת...!

עד מתי אלוהים!? עד מתי נמשיך לחיות בסיוט!?

בואו כבר נשים קץ לסיוט הזה, בואו נתעורר ממנו ונגלה שהכל זה רק חלום בלהות ושהמציאות הרבה יותר טובה!!

אני, ולא רק אני, אלא עוד מלא ערבים ויהודים, שחושבים בצורה שבה אני חושבת... מקווים שנמצא את דרכנו ללא מכשולים, את דרכנו הקצת ארוכה אולי, עד אליך...

ולפענח סוף סוף את סודות הנסתר החבויים בהיסטוריה שלך...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אדמתי...

איני יודעת האם את באמת מקשיבה לי?!

כמעט כל לילה אני חולמת עליך **ארצי**...

חולמת ומדמיינת שאני מצליחה לאט לאט לשנות את המצב, אני מתקרבת אליך בצעדים של ביטחון ...

אך איני מצליחה לגעת בך... את מתרחקת ומתרחקת ואני רצה אחריו אך איני מצליחה להתקרב ובכום אחד את נעלמת...לפתע... ואני מתעוררת!!

מה פירוש החלום הזה?! האם זה אומר משהו?! האם זה רמז שאנו נחיה בצורה כזו

לתמיד?! האם זה אומר שהסוף רחוק ואנחנו מתרחקים ממנו יותר ויותר כל הזמן?!

למה את לא עונה לי על כל השאלות שלי? למה אני צריכה להבין את הכל בעצמי? למה אין ביכולתך לרוקן את כל מה שיש לך לומר על המצב? למה אין ביכולתך לשחרר את האמת לאורי?! למה אין ביכולתך להדריך אותנו כיצד לחיות בך? כיצד לנהל את חיינו בתוכך? כיצד לבנות לעצמנו עתיד טוב יותר?!

זה כאילו שאת לא שם בכלל... זה כאילו שאני רק הוזה את קיומך בחיים שלי...!

את לא עונה לי ! האם את עונה בכלל לאחרים?! הרי יש לך תשובות לכל השאלות ! יש לך פתרונות לכל הבעיות!

או שלא?!

הגענו למצב שזה נראה בלתי אפשרי שנצליח לחיות בשלום... זה נראה יום אחרי נצח עד שנצליח לצאת מהסיוט ולהתחיל לחיות את החיים האמיתיים...

לפי דעתי ולפי דעת הרוב שחיים בך, צריך לנהל אותך **ביחד**, צריכים לקדם אותך מעלה מעלה אל המרומים...

למרומי האחוה והשלום, להפוך אותך למדינה שמצליחה להכיל בה יותר מעם אחד יחד, עמים שהם שונים אחד מהשני... אבל מצליחים בכל זאת לחיות בשקט... כדי לשכנע את כל העולם שזה אפשרי, אבל בעיקר ולפני הכל כדי להראות לעצמנו...!

זה לא שזה בלתי אפשרי! זה דווקא אפשרי ובגדול...!

עם קצת **עבודה ורצון** משני הצדדים **ותקשורת** טובה, יכולים להגיע אל החיים היותר טובים מהטובים...

...אז תצאו

למען שינוי

מהמסגרת בה אתם

נטועים ותתחילו

לעשות משהו

למען הארץ הזו...

האם לחיות כך בשלום ארצי, יישאר בגדר חלום?!

למה אי אפשר לממש את זה?!

מי לא מעוניין להרגיש את ההצלחה בלעשות משהו טוב, משהו מצוין, שזה לכאורה לחיות, לחיות את החיים בדרך הכי טובה שאפשר...

כי הרי כולם יודעים שחלום זה דבר נפלא, דבר קסום... אז מה איכפת לכם לנסות שוב ושוב להפוך את המציאות המרה למשהו נפלא, לחלום שזה הרגע התעורר למציאות הקיימת, לחלום שזה הרגע נעשה משהו אמיתי והפסיק להיות עוד סתם חלום...

יש לי עוד מלא שאלות שאין לי עדיין תשובות עליהן...

יש עוד מלא דברים שקורים מסביבי שאני לא מבינה...!

אז בקשה אחת לי אליכם...

בואו תנסו לעזוב שניה את גופכם ותנסו להסתכל על חייכם מרחוק...

אני מבטיחה לכם שתראו דברים שלא ראיתם קודם...

כי הרי קשה לראות את כל התמונה כשאתם נמצאים בתוך המסגרת !

אז תצאו למען שינוי מהמסגרת בה אתם נטועים ותתחילו לעשות משהו למען הארץ הזו...

אז... באותו הזמן שתראו את הצורה של חייכם, אתם תקלטו איפה אתם חיים...

אתם תקלטו על מה אני כותבת וחורשת!...

החיים זה סרט אחד ארוך!...

אנחנו השחקנים, המצב מסביב הוא העלילה אבל כנראה שהסוף רחוק...

אז בואו ננסה להקדים את המאוחר ! בואו נעשה את הסוף, סוף טוב כמו בכל סרט טוב אחר!...

בואו נהפוך אותו מסרט גרוע של שידור חוזר בערוץ 3 לסרט שהוא סרט טוב, לא צריך מצוין, העיקר טוב...

והכי חשוב, זה שנזכור תמיד שהדרך הכי טובה לממש את החלום ולהפוך אותו למציאות, זה פשוט להתעורר ממנו.

**אם תרצו,
לאגדה יהיה
סוף**

מאת: צוריאל יהלום | כיתה י"ב | בי"ס במעלה | פתח-תקוה

שנים רבות לאחר שנכתבה האגדה של הרצל, על מדינה משגשגת ליהודים, נראה היה כי האגדה התממשה, אולם נקודות מפנה חיוביות לא נראו באופק... בחיבור זה הצגתי חלופה אפשרית בהחלט למדינה.

דרדור במדרון אינו חזונו של איש, אז למה נראה כי מישהו קידש את הערך הזה?

אם תרצו, לאגדה יהיה סוף טוב!

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

החיים בעוד עשרים שנה, אם רק נרצה...

מנקודת הראות שלי, צוריאל יהלום, תלמיד כיתה י"ב בבית הספר התיכון "במעלה" פתח-תקווה.

קטע פוטנציאלי של גזיר עיתון מבעוד כעשרים שנה.

אם רק נרצה...

יום שישי, 14.03.2025 י"ד אדר תשפ"ה

לרגל חג הפורים שחל היום, החג שבמובנים מסוימים קידש את המהפכה, המהפכה מייאוש לתקווה... בחרנו לסקור בפניכם את התמורות שחלו במדינת ישראל במהלך עשרים השנים האחרונות, שהרי לדעת הכול, תמורות ושינויים אלה הם מהפכה של ממש. נציג בפניכם את המגילה של מהפכת עשרים השנים האחרונות, ונפרוש בפניכם את ההפיכה המבורכת:

המצב המדיני הלא-יציב בינינו לבין שכנינו הערבים, שעוד לפני קום המדינה גרם לזרים ואף לעולים פוטנציאליים להדיר רגליהם מהארץ, מצב זה שהביא לכמות גדולה מאוד, בכל קנה מידה, של מלחמות ושל אירועים אלימים מאז הקמת המדינה, מצב שגרם לשפיכות דמים עצומה משני הצדדים, במצב זה סוף סוף חלה תפנית.

ראשית **יחסינו עם הפלסטינים**: לאחר שנים של טרור אזרחי ופעולות תגמול צבאיות, חל שינוי במצב. לאחר מותו של יושב ראש הרשות הפלסטינית הראשון, מנהיג שתמך בטרור בכל מאודו, נוצרה מציאות לא יציבה, שנמשכה במשך חודשים מספר, עד לקיום בחירות, שבהן נבחר ראש ממשלה, שבלחץ העם הפלסטיני הקים ממשלה של שרים שלא באו מהתחום הפוליטי, אלא אנשי מקצוע בכל תחום מהתחומים שנבחרו לנהל. שרים אלה פעלו למען קידום האינטרסים של הרשות, ולא למען האינטרסים של אדם ספציפי או למען אלה שלהם. ראש הממשלה הנבחר הכריז על רצונו בשלום עם ישראל. כצעד ראשון למימוש כוונות אלה, הכריזה הרשות על הפסקת ההסתה נגד ישראל, כאשר בראש ובראשונה, כל ספרי הלימוד ששימשו בבתי הספר הפלסטיניים, שהכילו חומרי הסתה כנגד ישראל, נגנזו, ונדפסו ספרים חדשים תחתיהם. הטלוויזיה הפלסטינית הורתה

לחדול מלהסית נגד ישראל, וכך עשו גם העיתונים הממשלתיים. בהמשך, מתוך שאיפה זו, פתחה ממשלת הרשות במלחמת חורמה נגד ארגוני הטרור, שפעלו משטחה נגד ישראל. שכן ארגונים אלה מנעו את הסיכויים לשלום, וכן ערערו את הסמכות השלטונית של הרשות, וגרמו לא פעם לפגיעה בתשתיות פלסטיניות שניזוקו בפעולות תגובה ישראליות. הרשות הוכיחה כי בידיה הכוח לשלוט בשטח, ולמנוע את הטרור הפלסטיני: לארגוני הטרור הוצע אולטימטום להניח את נשקם ולהפוך לגופים פוליטיים ולא... הארגונים שסירבו בתחילה החלו לספוג מכות:

...ראשית,

התקשורת

הפלסטינית פתחה

נגדם במסע דה-

לגיטימציה, ובהדרגה הם

התחילו לאבד את אהדת

הרחוב הפלסטיני, שדי

תמך בהם עד אז....

ראשית, התקשורת הפלסטינית פתחה נגדם במסע דה-לגיטימציה, ובהדרגה הם התחילו לאבד את אהדת הרחוב הפלסטיני, שדי תמך בהם עד אז. האנשים חדלו לראות בארגונים האלה לוחמי חופש, והחלו לראות בהם יצרני בעיות. לאחר מכן בוצע גל מעצרים המוניים של פעילים בארגונים אלה, המשטרה הפלסטינית לא היססה לפגוע פיזית במי שניסה להתנגד. חשבונות בנקים של ארגוני הטרור הוחרמו, מאגרים עצומים של נשק נתפסו והועברו לידי הרשות, ועוד כמה פעולות בוצעו מצד הרשות נגד ארגונים אלה, עד כי בזה אחר זה נכנעו ארגוני הטרור לדרישות הרשות, והניחו את נשקם עד האחרון שבהם, ופנו לאפיק המדיני בלבד.

לנוכח מציאות חדשה זו של הפסקת הטרור הפלסטיני, נוצרה ההזדמנות לגיבוש הסכמים מדיניים בין הרשות הפלסטינית לבין מדינת ישראל. שני הצדדים ניצלו את ההזדמנות, והחל מרתון של פגישות וסיכומים בין בכירים ישראלים ופלסטיניים, עד שבסופו של דבר נחתם הסכם הסדר קבע בין ישראל לפלסטינים. במסגרת הסדר זה הושגה נורמליזציה מלאה בין ישראל לרשות, שבינתיים הוכרזה כמדינה עצמאית; הוגדרו גבולות המדינות באופן שסיפק ככל שניתן את תביעות שני הצדדים. הממשלה הפלסטינית הכריזה באופן רשמי על סיום הסכסוך בין ישראל לפלסטינים, וכל הסעיפים המגנים את ישראל ומסיתים נגדה באמנה הפלסטינית נמחקו. נחתמו הסכמי סחר בין ישראל לפלסטין, שהתעשייה שלה החלה לשגשג בזכות ניהול נכון של משאבי המדינה. הסכמים אלה הבטיחו תועלת כלכלית לשני הצדדים, ובראש

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ובראשונה לישות הפלסטינית, שזמן רב ידעה בעיקר מחסור, ועתה החלה לראשונה לטעום את טעם השגשוג. חודשים ספורים לאחר מכן התקיימו טקסים הדדיים של פתיחת שגרירויות: ישראלית בפלסטין ופלסטינית בישראל.

הגבול עם לבנון זמן רב היה נקודה מתוחה מאוד במציאות הישראלית, מאז פרישת הכוחות של ארגון החיזבאללה, ארגון טרור חזק יחסית, שנתמך על ידי סוריה ואיראן, מצדו הצפוני של הגבול. מצב זה החל להשתנות בעקבות התחזקות הקולות בחברה הלבנונית, שקראו לסילוק הכוחות הסוריים והשפעתם מאדמת לבנון. ממשלת סוריה, בצעד פזיז, שלחה תגבורת כוחות רצינית ללבנון, במטרה ליצור איום כוחני על ההתנגדות בלבנון. ממשלת ארצות הברית, לאחר מתקפת טרור רצחנית שאירעה באדמתה שנים ספורות קודם לכן, החלה ליזום הפיכות מדינית, אף בכוח הזרוע, במדינות דיקטטוריות שתמכו בטרור. פעולה קיצונית זו של סוריה סיפקה לאמריקאים את התירוץ שציפו לו כדי להכניס כוחות לסוריה. הנשיא הסורי הצעיר, שהיה אדם גאה, לא נכנע כצפוי לאולטימטום האמריקאי, והוא שילם על כך בכיסאו: ההתנגדות הסורית לא החזיקה כלל מעמד נגד מתקפת הצבא האמריקאי, שכבר היה מתורגל בנוהלי לחימה מתקדמים, אחרי הניסיון הרב שצבר על אדמות אפגניסטאן ועיראק, שבהן פעלו האמריקאים קודם לכן. השלטון הצבאי האמריקאי בסוריה פעל לכינון רפובליקה דמוקרטית יציבה בסוריה, ולאחר שעשה זאת, יצא משטחה.

עם נפילתה של הדיקטטורה הסורית ספג ארגון החיזבאללה מכה קשה, ולבנון חדלה להתנהל בראשות ממשלת הבובות המשרתת את האינטרסים הסוריים, והחלה לתפקד כמדינה עצמאית לחלוטין. זאת, בעיקר לאחר קיום בחירות חדשות בלבנון, שבהן נבחרה ממשלה ששירתה את האינטרסים האמיתיים של המדינה. הממשלה הלבנונית החדשה פעלה לסילוק כל גוף צבאי שאינו צבא לבנון משטחה, והכוונה היא לרסיסי ארגוני הטרור שעוד היו קיימים בלבנון. ממשלת ישראל, שלא ראתה בלבנון אויבת אלא התנגדה רק לנוכחות הטרור בה, הגישה את ידה לשלום עם המדינה מצפון. לאחר היסוסים, החליטה ממשלת לבנון להיענות להצעה מישראל, ונפתחה סדרת פגישות בין בכירים ישראלים לבין מקביליהם מלבנון. עיקר הדיון בשיחות סבב סביב הסדרת נושא המים שבין המדינות, וכן סביב הסכמי סחר שונים. כשנה לאחר, מכן על מדשאות הבית הלבן בווישינגטון, נחתם הסכם השלום בין ישראל ללבנון.

הממשל הסורי החדש עדיין שמר טינה לישראל, אולם הוא לא היה איום כלשהו לישראל, שכן הוא לא תמך כלל בטרור. היחסים הקפואים נמשכו זמן מה, אולם בעקבות הצלחת הדוגמה הלבנונית, פתחו הסורים במגעים עם ישראל בערוצים חשאיים. לאחר זמן מה נחתמו הסכמי שלום עם סוריה, שבמסגרתם שילמה ישראל לסוריה סכומי כסף גבוהים בתמורה לויתור התביעה הסורית על הגולן. השיקול הישראלי היה ברור: פינוי כל ההתיישבות הישראלית מהגולן יעלה כסף רב, ואף יעלה במחיר ציבורי כבד; לעומת זאת, הצד הסורי היה זקוק לכסף לאחר המלחמה שניהל הממשל הקודם נגד האמריקאים, ששיסעה את המדינה.

... פעולה

קיצונית זו

של סוריה סיפקה

לאמריקאים את התירוץ

שציפו לו כדי להכניס

כוחות לסוריה. הנשיא

הסורי הצעיר, שהיה

אדם גאה, לא נכנע

כצפוי לאולטימטום

האמריקאי...

לאחר שישראל כוננה שלום עם כל שכנותיה נפתחו הזדמנויות לשלום ולנורמליזציה עם מדינות רבות, מוסלמיות ברובן. הזדמנויות אלה נוצלו והחל עידן של שלום יהודי-מוסלמי על פני העולם. כמו כן, לאחר שנים רבות של סירוב, מדינת ישראל הכירה בשואת האלבנים שהתחוללה במלחמת העולם הראשונה על ידי העותומאנים. צעד זה שיפר מאוד את היחסים עם האלבנים, שתמיד נפגעו מהסירוב של ישראל. "למרבה הפלא" הטורקים לא נעלבו מצעד זה של ישראל, שכן הם לא ראו קשר בין מעשי השלטון העותומאני הקדום לבין שלטונם לאחר כמאה שנים. זאת, בניגוד למה שניסו לטעון במשך השנים גורמי ממשל שונים בישראל.

יחסי ההון-שלטון שהיו מאז ומעולם מקל בגלגלי הדמוקרטיה הישראלית,

צומצמו במידה ניכרת על ידי יישום ממשלתי של תוכנית רפורמה, שגובשה על ידי צוות של בכירי הכלכלנים והמשפטנים. באופן טבעי הפוליטיקאים התנגדו למהלך, אך לאחר הפגנת המונים, ש"צרו" על הכנסת בדרישה למהפכה בעניין, מינתה הממשלה את הוועדה האמורה ומסקנותיה אומצו על ידי הרשויות.

במשך שנים רבות מצב הייתה קיימת מציאות פוליטית מבישה, שבה חלק נכבד משרי הממשלה מונו לתפקידיהם אך ורק בגלל קשריהם הפוליטיים, ובלי שום קשר ליכולותיהם ולכישוריהם בתחום שאותו מונו לנהל. נוצר מצב שמשרדי ממשלה נוהלו לעתים קרובות

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

באופן השלילי ביותר שיכולים היו להתנהל, מאחר שלעומד בראשם לא היה כמעט מושג בתחום פעילות המשרד שבראשו עמד. כך, שחלק נכבד מהקדנציה נדרש רק ללימוד הנושאים שהמשרד אחראי עליהם, וגם זה, רק בזמן שנותר בין עיסוקיו השונים.

לחץ ציבורי שנמשך שנים רבות בנושא זה לא נשא פירות, אולם אז אירע תקדים של הקמת ממשלה של אנשי מקצוע, באופן פרדוקסלי ביותר, דווקא ברשות הפלסטינית דאז. מצב אבסורדי זה, שבו הרשות הפלסטינית שהייתה עד אז סמל מובהק לשחיתות, נהגה כמתוקנת שבדמוקרטיה, בעוד מדינת ישראל שהתפארה בדמוקרטיה שלה, נוהלה עדיין ברובה על ידי מערכת של עסקנים, הביא ללחץ עצום על ראש הממשלה, שנבחר בבחירות שהתקיימו לאחר מכן, להקים ממשלה של אנשי מקצוע. כך מונתה ממשלה, שבראשות משרד החוץ שלה הוצב דיפלומט מנוסה, את משרד המשפטים שלה ניהל משפטן ותיק, וכך זה היה ביתר משרדי הממשלה.

שיפור זה הביא להצעת המדינה קדימה בצעדי ענק, בכל התחומים. רפורמות רבות הונהגו, ונהלים אבסורדיים או מיושנים בוטלו.

בעבר ידעה מדינת ישראל מספר רב של קדנציות של ראשי ממשלה, אשר בזה אחר זה הגדילו את מספר השרים בממשלתם כדי לספק הסכמים קואליציוניים נדיבים, עד שנוצר מצב שבו שיעור גדול של השרים בממשלה היו בלי תיק או בעלי תיקים קיקיוניים, דבר שגרם לגירעון לא קטן בתקציב המדינה. בלחץ הציבור, החליט ראש הממשלה להחזיר את שולחן הממשלה לגודלו המקורי, כפי שהופיע בחוק יסוד הממשלה הראשון, עם שינויים קלים בהתאם למציאויות חדשות שלא היו קיימות אז.

באופן האבסורדי ביותר, עד לאותו הזמן, ההחלטה על גודל שכרם של חברי הכנסת הייתה נתונה בידיהם של... חברי הכנסת! חברי הכנסת נהגו מדי פעם להצביע על העלאת המשכורות של עצמם בתואנות שונות, כאשר רק יחידים היו מתנגדים או נמנעים. מצב זה עורר זעם בציבור, אולם הפוליטיקאים דאגו להורידו מסדר היום הציבורי. לכן, עם סדרת הרפורמות שהונהגו בלחץ הציבור, הוקמה ועדה עצמאית, שהורכבה מצוות של כלכלנים, שהחליטו על פי פרמטרים מקצועיים על שכרם של חברי הכנסת. עקב כך, משכן הכנסת חדל במידת מה להיות מקור משיכה לאנשים תאווי בצע, שניסו להתמנות לכנסת על מנת לנפח את חשבון הבנק שלהם, וכך יכולים אנשים אחרים, שרוצים באמת לשנות דברים, להתמנות לכהונה כחברי הכנסת. לפתע, בניגוד למצב המביש שקדם לכך, שבו

מניין חברי הכנסת הנוכחים בהצבעות במליאה היה לעתים חד-ספרתי, עוד ועוד חברי כנסת החלו להיות נוכחים בישיבות מליאה ובהצבעות חשובות, ומשכן הכנסת שב לקבל את כבודו שנשכח. הסטיגמה שהוצמדה למשכן על ידי הציבור בישראל, כמאורת תככים ו"קומבינות", כמעט נעלמה, ונשארה רק נחלתם של ציניקנים מעטים.

הכור הגרעיני של מדינת ישראל השוכן בדימונה ייצר במשך שנים ארוכות ראשי נפץ גרעיניים להרתעת אויביה של ישראל. אחרי תקופה מסוימת, על פי הערכות גורמים בארץ ובעולם, מדינת ישראל צברה די נשק כזה כדי לספק את צרכיה הביטחוניים במידה מספקת. במסגרת הסכמים עולמיים להפסקת מירוץ ההתחמשות העולמית בנשק להשמדה המונית, הוחלט בישראל לחבור למהלך, ולהפסיק את פעילותו הצבאית של הכור בדימונה, ולהפכו לתחנה להפקת חשמל.

עלותו של המהלך אמנם הייתה גבוהה, אך הוא מומן ברובו המוחלט על ידי קרנות של האו"ם, של נאט"ו ושל ארצות הברית, שפועלות למען צמצום מאגרי הנשק להשמדה המונית, המצויים בעולם. מהלך זה הביא בין היתר, להפסקת הצורך בתחנות החשמל שהופעלו על ידי בערת פחם, והן חדלו לתפקד בהדרגה.

לאחר שלקראת שנת 2011 הגיעו **נזקי הסביבה** לממדים מפחידים ונוראיים, החליטה הממשלה דאז על תוכנית הצלת הסביבה על ידי מלחמת חורמה בכל סוגי המזהמים:

בכל כלי הרכב של התחבורה הציבורית הותקנו מערכות המאפשרות הנעה באמצעות גז, ולא דלק נוזלי, שזיהם את האוויר באופן ניכר. לכלי הרכב הפרטיים הוצעו התקנים כאלה במחיר מסובסד על ידי הממשלה, ובו-זמנית, התייקרו סוגי הדלק הנוזליים בכ-30 אחוזים ביחס למחירי דלק הגז.

באופן כללי, החליטה הממשלה על מדיניות צמצום במספר כלי הרכב הפרטיים, כאשר לאורך כל עורקי התנועה הראשיים נבנו מסילות רכבת, שמשמשות חלופה מהירה וזולה בהרבה מאשר השימוש והאחזקה של רכב פרטי. כמו כן, לאורך רחובות ראשיים ברחבי הארץ נסללו מסלולים מיוחדים לרוכבי אופניים, תוך מסעות פרסום המעודדים שימוש

...הסטיגמה

שהוצמד

למשכן על ידי הציבור

בישראל, כמאורת תככים

ו'קומבינות', כמעט

נעלמה, ונשארה רק

נחלתם של ציניקנים

מעטים...

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

באופניים על פני שימוש בכלי רכב ממונעים בתוך העיר; הופחת שיעור המכס על האופניים ועל אביזריהם, דבר שהביא, כמוכן, לגידול ניכר במספר רוכבי האופניים, ומנגד, לצמצום בכלי הרכב הממונעים בתוך מרכזי הערים.

תחנות כוח שהופעלו על ידי פחם, כאמור, חדלו לפעול בהדרגה, ופינו את מקומן לתחנה הגרעינית באופן מוחלט.

מפעלי התעשייה חויבו בתקנים מחמירים נגד כל סוגי הזיהומים שרובם נהגו להפיץ.

מקווי מים שנחשבו במשך שנים כמוזהמים, טוהרו מחדש (במימון כפוי של מפעלי התעשייה, שהיו אחראיים במשך שנים למצב המחפיר), ושבו להיות מקומות שוקקי חיים וצמחייה, לאחר הגדרתם כשמורות טבע.

הניילון, שמטבעו אינו חומר מתכלה, החל לאיים על הסביבה בעקבות ייצורו ההמוני. בעקבות זאת, ייצור הניילון על סוגיו צומצם, כאשר רוב התפוקה הגיעה ממחזור חומרים פלסטיים. בעקבות סקרי צרכנות, רשתות שיווק רבות פנו לשימוש בשקיות נייר, וחדלו לספק שקיות ניילון לשירות הלקוחות.

נאסרה בחוק תלייה לא מוסדרת של כרזות, ובפרט כרזות ניילון, בחוצות הערים ובכבישים. תקופת הבחירות לכנסת או לרשויות המוניציפאליות הוכרזה כזמן אכיפה מוגבר על פעילי המפלגות השונות, שנהגו לזהם את רחבי הארץ בחומרי תעמולה ובכלל.

בנוגע לבעיה של זיהום מקורות המים, החלה אכיפה מוגברת על תחנות הדלק, שאצל רבות מהן נמצאו פעמים רבות דליפות דלק חמורות. על פי בדיקות מדעיות מאותה התקופה, דליפות כאלה גרמו נזק עצום למקורות המים שבעומקי הקרקע (שכן מאגרי מי השתייה שמתחת לפני האדמה, האקוויפרים, גדולים בהרבה מאלה שעל פניה, לרבות הכנרת).

כלפי החקלאים, ובפרט חקלאי הגליל ואגן הכינרת, נתקנו תקנות המגבילות ריסוס לא מבוקר ובפרט בתקופת הגשמים, מאחר שנגר עלי רווי בכימיקלים של חומרי ריסוסים גרם לזיהום חמור של מי השתייה.

בעיית האלימות, שבמהלך העשור הראשון של שנות האלפיים הגיעה לשיאה, (חרף מסעות פרסום אין-סופיים שנערכו באותה התקופה כנגדה) אלימות נוער בפרט, ובבתי

הספר בפרט, טופלה במידה ניכרת. ראשית, לאחר מחקרים אין-ספור, שהוכיחו באופן ישיר את השפעת האלימות שבטלוויזיה על הציבור, וביחס הפוך בין גיל הצופה לרמת ההשפעה עליו, עלתה בציבור דרישה קונצנזוסאלית לפיקוח הדוק יותר על הגופים המשדרים, בנוגע לכמויות ולרמות האלימות המשודרות בטלוויזיה. לאחר שהכנסת העבירה חוק, המכיר בשידורי טלוויזיה אלימים וסקסיסטיים (מעבר לרמות מסוימות) בתחנות שאינן מוגדרות ככאלה, כהטרדת הצופה, תוקן חוק שידורי המדיה.

על פי התיקון החדש לחוק, תחנות כאלה מאופשרות למעוניינים בהן על ידי תשלום מיוחד, כך שהורים יכולים לדאוג לכך שילדיהם לא ייחשפו לאלימות מצפייה "תמימה" בטלוויזיה. כמו כן, הוטלו הגבלות על רכישת משחקי מחשב המוגדרים כאלימים ברמות שונות, לילדים בגילאים שונים, שכן מחקרים הוכיחו קשר חזק יותר בין צריכת משחקי מחשב אלימים לאלימות, מאשר בינה לבין צפייה בסרטים אלימים ברמות מקבילות.

...במסגרת

הסכמים עולמיים

להפסקת מירוץ

ההתחמשות העולמית

בנשק להשמדה המונית,

הוחלטבישראל... ולהפסיק

את פעילותו הצבאית של

הכור בדימונה, ולהפכו

לתחנה להפקת

חשמל...

בבתי הספר שהפכו באותו הזמן לזירת אלימות לא קטנה, הונהגה איכיפה חמורה נגד נערים אלימים ובריונים, שנהגו להטיל אימה על סביבתם. הסמכויות רבות שהיו ברשות המורים בעבר הרחוק ונשללו מהם במהלך השנים, הושבו להם, כדי לאפשר להם להתמודד עם האלימות שפשתה כנגד בבשר החברה.

כמו כן, על בלייני מועדוני הלילה הוגברה האכיפה בנושאי צריכת סמים ואלכוהול, שגרמו במקרים רבים לאירועים אלימים. בכלל, האלכוהול הוכר כגורם הראשון לאלימות, וכדי לצמצם את צריכתו, הפעילה הממשלה מיסוי גבוה על מוצרי האלכוהול. האלכוהול לא נאסר בחוק, מחשש להתפתחות שוק שחור של אלכוהול שיממן את עולם הפשע, בדומה למציאות שהייתה ב"תקופה היובש" שהונהגה בעבר בארצות הברית.

תחום הספורט, והכדורגל בפרט, צבר סביבו אלימות ברמות גבוהות. כדי להתמודד אתן, פתחה המשטרה בצעדים מרחיקי לכת, כגון מעצרים המוניים של אוהדים מתפרעים,

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ובמקרים קיצוניים אף שימוש באמצעים לפיזור הפגנות כגון רימוני גז מדמיע. לאחר סדרה של אירועים אלימים, הוחלט על ביטול כמה משחקי ליגה, ומאז החלה רגיעה ניכרת בקרב האוהדים, שהפנימו את המסר שפורסם באותו זמן: "בואו לצפות, לא להכות!".

קודם לכן, לאחר שהושמעה ביקורת ציבורית גדולה על השחקנים עצמם, שהאלימות שלהם שימשה כמופת לאוהדים שידעו לחקות ביתר עוז את מעשיהם של מושאי הערצתם, פרסמה הנהלת הליגה תקנה מחמירה, המורה על השעיה ארוכה לשחקן המעורב בפעם הראשונה והשנייה באירוע אלים, וכן סילוק לצמיתות של שחקן המעורב בשלישית באירוע אליים.

אחד מגורמי הקטל המזעזעים ביותר, והתכופים ביותר שהיו פה בארץ, תאונות הדרכים, צומצם בשיעורים מדהימים. לאחר עשרות שנים, שבהם נטבחו מאות ישראלים בתאונות בכבישים, החלה להצטמצם רמת ההרג. השינוי כבר התחיל לפני כמעט עשרים שנה, כאשר המשטרה החלה לשנות את נוהלי האכיפה וחדלה להיות "ספק הקנסות של המדינה", כדברי מפקד משטרת התנועה דאז. עברות תנועה נפוצות וקלות יחסית, חדלו מלהיות המטרה העיקרית של משטרת התנועה, והוחל לשים דגש חזק על עברות תנועה חמורות באמת. במשטרת התנועה הורחבה מצבת כוח האדם, וכן הוגדלה כמות הניידות הסמויות, שנשעו בכבישי הארץ ולכדו בזמן אמת את עברייני התנועה, דבר שהגדיל באופן ניכר את כוח ההרתעה של המשטרה. חומרת הענישה הוגדלה עד כדי כך, שמנהג שעבר מספר מסוים של עברות (לפי יחס בין כמות לחומרת העברות), הוחרם הרכב לצמיתות והועבר לרשות הרשויות.

כאמור, לאחר שנים רבות של סחבת ברשויות ובפרט במשרדי התשתיות והתחבורה, בנושאי הרכבת התחתית, הוחל ביישום אינטנסיבי של פרויקטים מתוכננים, וכן בתכנון ובביצוע פרויקטים חדשים בתחום זה. החלופה התחבורתית, שהפכה להיות זמינה לכול, קסמה לאנשים רבים, והביאה לצמצום במספר כלי הרכב הפרטיים והציבוריים בכבישים, דבר שבאופן טבעי צמצם את מספר התאונות וגם את פקקי התנועה. מה גם, שמחקרים הוכיחו קשר ישיר בין פקקי תנועה לבין נהיגה אלימה ועצבנית, של נהגים שנוהגים בכלות בכלי הרכב זמן רב, כך שפרויקטים אלה תרמו לשיפור גם בתרבות הנהיגה של הנהגים הישראלים, שהייתה ידועה לשמצה במשך שנים.

ישמו תכניות מקיפות למניעת הקטל בדרכים, החל משיפור תשתיות כבישים וכלה בחיוב התקנה וחגירה של חגורת בטיחות באוטובוסים.

קטל רוכבי האופנועים גם הוא הובא בחשבון, ובמסגרת הרפורמות שהונהגו, משרד התחבורה ביטל את הרישוי לכלי רכב דו-גלגליים המסוגלים לנוע במהירות הגבוהה ביותר מ-110 אחוזים מהמהירות המרבית בכבישי הארץ. בנוסף, תחום הכביש הסמוך לשוליים הימניים הוגדר כמסלול המיועד לרכב דו-גלגלי ממונע. צעדים אלה כמעט חיסלו את תאונות האופנועים המזעזעות שכה רווחו בכבישי הארץ בזמנים עברו.

... לאחר

שלקראת שנת

2011 הגיעו נזקי

הסביבה לממדים

מפחידים ונוראיים,

החליטה הממשלה דאז

על תוכנית הצלת

הסביבה עלידימלחמת

חורמה בכל סוגי

המזהמים...

בעיית תאונות האופניים הקטלניות גם היא טופלה כראוי, על ידי הגדרת מסלולים לרוכבי אופניים, כאמור.

מערכת החינוך, שסבלה מירידה מתמדת בכבודה, עקב העלייה התלולה באלימות והירידה החמורה ברמת הלימודים, החלה לנחול הצלחות בעקבות יישום דוח חיצוני שהזמין משרד החינוך ובוצע בזמנו על ידי ועדה של מומחים. הוועדה המליצה בדוח על שינויים מרחיקי לכת בכל התחומים הקשורים למערכת החינוך. הדוח עורר זעם בעיקר בקרב ארגוני המורים, שחששו משינוי בסטאטוס-קוו דאז. אולם אצל רוב הציבור, כמעט כל שינוי בתחום החינוך נחשב לשינוי לטובה, ובפרט השינויים על פי ההמלצות הללו. ראש הממשלה דאז השכיל לאמץ את המלצות הדוח, כך שנפתח הפתח לשיפור המיוחל. בית הספר חדל להיות "שמרטף לילדים גדולים" והוחל לשים בו דגש אינטנסיבי על הישגים לימודיים. בין היתר, תקופת השלמת תעודת הבגרות לא צומצמה דווקא לכיתה י"ב, אלא ניתנה אופציה לתלמידים לסיים זאת מוקדם הרבה יותר, ולפנות אל אפיקים גבוהים יותר. לתלמידים ככלל ניתנה האפשרות במסגרת בית הספר להתמודד עם חומרים מתקדמים, שקודם לכן לא נכללו בסל הלימודים של בני גילם, והיו נחלתם של סטודנטים, או של תלמידים שהם ילדיהם של בעלי אמצעים, שיכולים היו לרכוש לילדיהם תגבור לימודי בתוספת מימון ניכרת. גני הילדים החלו לעסוק בהוראה בסיסית של קריאה וחשבון, כדי לאפשר ללומדים בהם להתקדם בקלות בתחילת ימי בית הספר.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

כאמור, צמצום מסות האלימות שתלמידי מערכת החינוך נהגו לצרוך באמצעות הטלוויזיה, גם הוא השפיע על הירידה באלימות המילולית והפיזית בבתי הספר, ובאופן טבעי השפיע על שיפור יכולת הריכוז של התלמידים, ועקב כך, על גידול בהישיגיהם בלימודים.

בעקבות העלייה ברמת הלימודים, תלמידים רבים יותר פנו לאפיק **ההשכלה הגבוהה**. אולם תלמידים רבים משכבות חלשות יחסית, עדיין לא יכולים היו להרשות לעצמם לימודים כאלה, בגלל שכר הלימוד הגבוה שהיה נהוג במוסדות להשכלה הגבוהה. המצב הביא לגל של הפגנות סטודנטים סוערות, שגובה בתמיכה ציבורית ותקשורתית. הסטודנטים הציגו נוסחה פשוטה: כאשר שכר הלימוד יופחת, עוד ועוד סטודנטים יתווספו למעגל ההשכלה. בעקבות זאת עוד אנשים יוכלו למצוא עבודות במקצועות האקדמיים ולהרוויח משכורות גבוהות. בהתאם לגידול במשכורת, יגדלו הכנסות המדינה ממסים, הן על ידי המס הישיר על השכר, והן על ידי המיסוי על עוד מוצרי צריכה שרוכשים האנשים. שכן, ככל שהמשכורת גדלה, צריכת המוצרים גדלה... מאמץ ההפגנות נשא פרי, ואכן המועצה להשכלה גבוהה, במהלך משותף עם משרד העבודה, הכריזה על הפחתה ניכרת בשכר הלימוד של ההשכלה הגבוהה.

עוד בעולם ההשכלה הגבוהה: במסגרת המאמץ הממשלתי לשלב את האוכלוסייה החרדית בשוק העבודה, וכך גם במעגל המיסוי, המועצה להשכלה גבוהה הורתה להכיר בלימודים בישיבה גבוהה כלימודים אקדמיים לתארים המקבילים במדעי הרוח ובמשפטים. בו-זמנית, בריכוזי אוכלוסייה חרדית נפתחו מרכזים רבים להכשרה מקצועית, שסיפקו אפשרויות לימודים לתארים אקדמיים. כעת, למספר גדל והולך של אנשים בציבור החרדי נעשה משתלם לצאת לעבודה במשרות ציבוריות ופרטיות, ועקב כך גדלה גם הכנסת המדינה מהמיסוי על הכנסתם, שגדלה. זאת, על פי אותו העיקרון שהציגו הסטודנטים בהפגנותיהם המוזכרות לעיל.

עוד כדי לעודד את **הכלכלה ואת שוק העבודה**, החליטה המדינה על הפחתה בשיעור מס ההכנסה על המעמד הבינוני ומטה. הנימוק היה פשוט: הכסף שאינו מופנה לתשלום מסים, מופנה לצריכה. הצריכה מעודדת עבודה (אצל ספקי הצריכה), וגידול בעבודה מגדיל את נתח המיסוי (וכן להפך, מכיוון ספקי הצריכה לנוחני השירותים). ניתן לומר כי ניהול כלכלת המדינה, בדומה לניהול יתר תחומי המדינה, צמצם את ההתחשבות בתועלת המיידית, והתמקד בטווח הרחוק.

וכדי לעודד עוד את הכלכלה, נחקק חוק שלפיו על כל הגופים הממשלתיים להעדיף תוצרת ישראלית, אם היא אינה עולה במחירה באחוזים מסוימים על מחיר של מוצר מקביל מתוצרת זרה. חוק זה חייב את כל גופי הרשויות, החל ממושרדי העירויות וכלה במערכת הביטחון. חוק זה הביא לצמיחה במפעלים רבים בארץ, ולגידול במספר העובדים אצלם.

בהמשך לתמיכה בעובדים הישראליים, שכר המינימום הוצמד למדד המחירים לצרכן של בנק ישראל, והוא עודכן רטרואקטיבית בהתאם לשיעור המדד שהיה בזמן קביעתו הקודמת מאז. צעד זה הביא לעלייה ניכרת ברמת החיים של ציבור העובדים במדינה, שבמשך זמן רב השתכרו שכר נמוך ביחס לגידול בהונם של מעסיקיהם. כך נוצר צמצום של הפערים הכלכליים בין המעמדות בארץ. תועלת חשובה מאוד שצמחה למדינה בעקבות צעד זה, היא צמצום ניכר של שביתות עובדים ושל איומים מצד העובדים, שחדלו מלהרגיש מנוצלים ומקופחים. ביטול שביתות העובדים חסך למשק הישראלי, על פי ההערכות, מאות מיליוני שקלים בשנה.

עם השיפור במצב הכלכלי, המדיני והביטחוני, ובעקבות הרפורמה במדיניות המסים, הכלכלה הישראלית קיבלה תנופה אדירה: משקיעים רבים פנו להשקיע בישראל בתחום התעשייה בכלל, ובטכנולוגיה הגבוהה בפרט. הבורסה הישראלית הפכה ליציבה, לאחר שאיום הטרור נמוג. מניות חברות ישראליות החלו ליהנות מצמיחה מתמדת, ובעקבות צמיחה זו הן הפכו למבוקשות יותר, דבר שהעלה את ערכן עוד יותר. נחתמו הסכמי סחר עם מדינות רבות, בהן אויבות לשעבר, דבר שהגדיל את ההכנסה מייצוא. מפעלים רבים נבנו ברחבי הארץ, ובנגב בפרט. אזורים רבים, שנחשבו מוכי אבטלה כמותן עירות הפיתוח דאז, הפכו לאזורים מפותחים ויציבים, ואף נפתחו בהם מוסדות להשכלה גבוהה. עקב כך, ובעקבות מלחמת החורמה שניהלה המשטרה בגופי הפשע ובפושעים, תחום הפשע שגשג באותם המקומות בימים עברו, החל לדעוך ולאבד את אחיזתו שם, ובכל רחבי המדינה בכלל. ושוב, המעבר מאבטלה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

לעבודה הפך את המובטלים לשעבר מנצרכים ליצרנים, מנתמכים על ידי רשויות הסעד, לעובדים משלמי מסים מן המניין.

דמוגרפיה ומרחב ציבורי: ממשלת ישראל, שבמשך שנים פעלה למען שמירת הרוב היהודי במדינה על ידי עידוד עלייה אינטנסיבי של יהודים מארצות הגולה לארץ, החלה למקד את תקציביה בעידוד ילודה בארץ. שכן, ההשקעה שנדרשה לעודד לידת כמה ילדים, הייתה קטנה בהרבה מאשר עידוד הבאת מספר זהה של עולים. לא רק זאת, אלא שהצורך בעידוד עלייה קטן, מאחר שהמציאות החדשה דיברה בעד עצמה, ועולים רבים נהרו להשתקע בארץ.

כדי להתמודד עם גידול האוכלוסייה תוך שימור האזורים הירוקים, החלו הרשויות המוניציפאליות בעידוד תוכניות לבניית בתי מגורים לגובה במרכזי הערים, במטרה לאכלס מספר גדול יותר של אנשים על שטח קטן יותר, עדיין - תוך שמירה על מרחב לכל אחד. העיריות עודדו בעיקר הריסת בתים ישנים חסרי ערך אדריכלי, שכמותם היו רבים בחוצות הערים, ובניית בתי מידות למגורים תחתיהם. למרות שיעור האכלוס הגבוה, מצב התנועה לא הורע, ואף השתפר, בעקבות פרויקט הרכבות והאופניים שהוזכר לעיל.

האזורים הירוקים, שספגו מכות רבות מאוד במשך השנים, בגלל כניעת הרשויות לשאיפותיהם של יזמים עשירים, הוגדרו בחוק כאזורי שימור ופיתוח נופי בלבד. מעמד חופי הים הוגדר בחוק כשמורת טבע, לאחר שנים שבהן רצועת החוף של ישראל ננגסה על ידי מיזמים של מגורים ונופש. תחנות הכוח הישנות, שחדלו כבר לפעול והיו ממוקמות על חוף הים, נהרסו ומקומן פונה לטובת שמורת החוף.

גדת הכינרת, שזה מכבר הייתה נחלתם הבלעדית של בעלי חופים מוסדרים שתבעו תשלום כספי בעבור השהייה בתחומם, הושבה לבעליה המקוריים: אזרחי ישראל. הכינרת הוגדרה כשמורת טבע, ולאיש לא ניתנה זכות גביית כספים על השהייה בגדותיה. כמו כן, מתוך מטרה לשמור על הכינרת נקייה, הוצבו פקחי רשות שמורות הטבע באזור, כדי להרתיע ולהעניש עברייני סביבה. בכלל, אכיפת הניקיון בחוצות הגבירה, וקנסות על לכלוך המרחב הציבורי הפכו לדבר שכיח כמו קנסות על עברות תנועה, עד לשינוי תרבות הניקיון שחלה בארץ.

עולם הפרסום, ניתן לומר שכבש את חוצות ישראל. עד סוף העשור הראשון של שנות האלפיים כבר לא ניתן היה להביט לכיוון כלשהו ברחבי הערים בלי להיתקל, במודע או שלא במודע, במודעה פרסומית כלשהי. מסכי ענק הוצבו במקום השלטים הישנים, ובניינים ענקיים כוסו בשלטי חוצות ענקיים. אפילו מהמבלים בפארקים הציבוריים לא נחסכה החוויה של ההיתקלות בשלטי פרסומת. החלה לקום מחאה ציבורית על "גזל המרחב הציבורי" בידי הפרסומאים, ובידי והרשויות שנכנעות להם. בעקבות המחאה, הפרסום צומצם באופן ניכר ברחבי

הערים, והוגדרו מחדש יחסי כמויות פרסום, באמצעות חוקי עזר עירוניים ברשויות השונות. לעומת זאת, בפארקים הפרסום בשלטי חוצות מכל סוג שהוא נאסר לחלוטין.

... מ ע מ ד

חופי הים הוגדר

בחוק כשמורת טבע,

לאחר שנים שבהן רצועת

החוף של ישראל ננגסה

על ידי מיזמים של

מגורים ונופש...

מערכת המשפט בישראל התאפיינה בעיני הציבור כמערכת אטית ביותר, וכבלתי משתלמת לשימוש צרכני הצדק. אנשים רבים, שנתקלו בעושק מצד אנשים או גופים פרטיים, ברוב המקרים העדיפו "לבלוע בשקט" את סבלם, מאשר להשיג צדק באמצעות מערכת המשפט הישראלית. הסחבת הייתה נוראית. תיק פשוט של תביעת נזיקין היה מגיע בקלות לגיל שמעבר לעשר שנים. מצב זה עודד תופעה של ירידה תלולה במוסר התשלומים בסקטור הפרטי, ועסקים רבים אף הגיעו לכדי פשיטת רגל. רוב הציבור בישראל החל לאבד את האמון במערכת המשפט האזרחית.

שר משפטים מנוסה, שמונה במסגרת הרפורמה השלטונית, הכריז על מהפכת ייעול במערכת המשפט, ועל ביטול הסחבת ו"עינוי הדין" כלשונו. מערכת המשפט קיבלה הגדלה ניכרת בכוח האדם, כאשר המוני שופטים מונו בסדרת מינויים מרתונית, והחלו לעבוד כשופטים. השופטים הורו לזרז תהליכים, ולצמצם באופן ניכר את הפרש הזמן שבין דיון לדיון באותו התיק. על שופטים שעוד עבדו בעצלות כבימי קדם הוטלו סנקציות עד לפיטורין.

משרד המשפטים פתח במסע פרסום, שבו הזמין את אזרחי ישראל לשוב ולהשתמש בשירותי מערכת המשפט, "כי טחנות הצדק עובדות ביעילות". ההצלחה הייתה ממשית,

תיקים "רדומים" נסגרו והצדק החל להיעשות בזריזות רבה. כעת מערכת המשפט הפכה לגורם מאיים על עבריינים שונים, ועקב כך אף קטן הצורך הציבורי במערכת הצדק, מאחר שההרתעה שבמערכת זו החלה לתת את אותותיה.

בדומה לכל התמורות שחלו בתחומים דלעיל, שינויים רבים לטובה חלו בכל יתר תחומי החברה, כגון מערכת הבריאות, הפערים בין המינים ובין מיעוטים לרוב בארץ, אולם תכלה היריעה והם לא יכלו... עיקר התמורות החשובות כבר פורט לעיל, ומן הפרט ניתן בהחלט ללמוד על הכלל.

לסיכום:

החברה הישראלית כולה השתנתה לבלי הכר: מחברה אלימה, נחשלת, ענייה ומאוימת, הפכה החברה הישראלית לחברה סובלנית, מלומדת, משגשגת ובטוחה. את כל ההישגים הללו, את כל המהפכה הזאת, לא השגנו באמצעות פתרונות קסם חד-פעמיים או באמצעות גיבורים יחידים. את המהפכה השגנו כולנו על ידי שאיפה כללית למציאות טובה יותר, על ידי כך שידענו כציבור להפעיל לחצים בנושאים שהיו יקרים ללבנו ולעתיד אומתנו, על ידי שיתוף פעולה מתמיד עם יוזמות, שגם אם בטווח הקצר נראו כלא מועילות ולעתים אף מזיקות, התברר תוך זמן קצר כי הן נועדו להועיל לנו בטווח הארוך... כי אחרי הכול, זו שאיפתנו בחיים, ועובדה היא שאנו אוכלים היום את הפירות שבשבילם טרחנו ויגענו, אנו וקודמינו. גם אם נראה שהגענו אל המנוחה ואל הנחלה, אין פירושו שאנו יכולים לנוח על זרי הדפנה. את המסר הזה עלינו להעביר לילדינו, לבל יפלו הם למלכודת השאננות שכמעט דרדרה את מדינת ישראל להיות מקום שבו לא ניתן היה לחיות חיים תקינים לפני כעשרים שנים בלבד:

אם העתיד לוט בערפל, איזה ערך יש להווה?

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

יום שני

מאת: דרור שולמון | כיתה י"ב | תיכון אחד העם | פתח-תקוה

בשביל רוב אזרחיה של מדינת ישראל היה זה יום שני, ככל יום שני. השעה הייתה שמונה וחצי, עוד מעט יתמלאו הכבישים בתלמידים הנוסעים לבתי הספר ובהוריהם הממהרים לעבודה. גם בשביל אלה בן אליעזר לא היה דבר מיוחד ביום זה, שום דבר שייתן לה סיבה מספקת לצאת מהמיטה, ככל אופן. בשביל בעלה דוויד לעומת זאת, המצב היה שונה. את רבע השעה האחרונה בילה בצחצוח נעליו, וזאת לאחר שבחצי השעה לפניו ניקה את רובהו. רובה התבור-6 עמד בפינת האמבטיה, ונראה כאילו זה עתה יצא ממפעל הנשק בנגב. משסיים לצחצח את נעליו, נעל אותן, יצא מהאמבטיה ונכנס לחדרו. הוא התייצב בצדה הימני של המיטה והביט במראה. הוא בחן עצמו מקדימה תחילה, ולאחר מכן החל

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

להסתובב ולבחון עצמו מזוויות שונות. באותו הזמן פקחה אשתו את עיניה והביטה עליו. "אתה חושב ששר החוץ יציע לך לרקוד?" שאלה וצחקקה קלות. "אני מקווה מאוד שלא," השיב בקצרה והמשיך לבחון עצמו. הוא לחץ על קטע מראה ומיד גדלה ההשתקפות. שלושת עלי התאנה, או ה"פלאפלים" כפי שנקראו בשמם העממי, על כתפו של דוויד, הבריקו. מובן שהמראה שהייתה מולו לא הייתה מראה רגילה, מחזירת אור, שהייתה נפוצה בכל בית עוד במאה הקודמת. מכשיר זה היה מתוחכם בהרבה. גם הוא אמנם פעל על קרני אור מוחזרות, אך הוא, לעומת המראה הפרימיטיבית, שלט בהן, וכך נתן למתבונן מגוון אפשרויות מהנות: הוא ידע להגדיל ולסובב את הדמות, ואף הייתה בו אפשרות לשמירה של השתקפות והשוואתה אחר כך עם השתקפות נוכחית. המראה אישרה כי הדרגות הללו תואמות את תקן צה"ל לדרגות אל"מ. אשתו של דוויד המשיכה לבהות בו, ולבסוף אמרה "אפילו לפני החתונה שלנו לא התרגשת כל כך." "זה יום חשוב," אמר דוויד, והפנה את כתפו השנייה לעבר המראה. "כל יום הוא יום חשוב אצלך." "הפעם זה שונה," הוא העיר, "אם נצליח היום, זה רק עניין של זמן עד שעיראק תצטרף לליגה המזרח-תיכונית." "באמת?" שאלה ומיד פיהקה פיהוק ארוך, "אני זוכרת שאמרת את זה לפני חודש." דוויד הסתכל על אשתו, נאנח קלות ואז ניגש אליה וחיבק אותה. היא נישקה אותו, שמה יד על לחיו, הסתכלה לתוך עיניו ואמרה ברכות "אני יודעת שתצליח, אם יש מישהו שיכול לשכנע את העיראקים ששלטון יהודי זה מה שטוב בשבילם, זה אתה."

דקות מספר לאחר מכן מיהר דוויד לאורך המסדרון אל עבר המעלית. הוא לחץ על הכפתור עם החץ המכוון כלפי מטה, וחיכה שניות מספר עד שהצג המורה על מיקומה הנוכחי של המעלית בבניין הורה מאתיים עשרים וחמש. דלתות המעלית נפתחו ודוויד נכנס פנימה. בתוך המעלית עמד מר כהן, השכן מהקומה החמש מאות. "בוקר טוב, מר כהן" קרא דוויד ולחץ את ידו של מר כהן בחום. "בוקר טוב! בוקר טוב!" החזיר מר כהן בתשובה. מר כהן היה אחד השכנים החביבים על דוויד, רק לאחרונה חגג את יום הולדתו המאה שלושים ותשעה, אך לא נראה זקן ביום אחד מגיל שמונים. רבות דיבר עם דוויד על מזלו הטוב, ועל הערצתו למדע הרפואה, שבזכות התפתחותו בשנים האחרונות הצליח להגיע לגילו המופלג. תמיד אמר כי בזמנו לא האמין שיגיע אף לגיל תשעים. אכן, פריצות הדרך בתחום הרפואה מאז העשור השני של המאה הנוכחית היו מדהימות. התרופות הכימיות כמעט פסו מהעולם. כעת השתמשו הרופאים בנאנו-בוטים. הללו היו בגודל של כדורית דם לבנה, ויכולים היו לטייל בחופשיות בגוף האדם. בעזרתם יכולים היו הרופאים לקבל כל מידע נחוץ

על גוף האדם, וכן לבצע פעולות שונות: תגבור המערכת החיסונית, ניקוי עורקים וורידים, יסות כמויות של חומרים הנחוצים לגוף ועזרה בבניית רקמות. דגמים חדשים הצליחו אף לבצע חיסול ממוקד של נגיף יחיד. בעזרת אותם נאנו-בוטים ושיטות אחרות, הצליחו מדענים להשפיע על תהליכי ההזדקנות ולהאט אותם. רבים טענו כי בקרוב ימצא מעיין הנעורים. יש לציין כי חוקרים ישראלים רבים יכולים היו להתגאות, ובצדק, בכך שתרמו רבות לאותה מהפכה רפואית ולשיפור המשמעותי באורך חיי האדם ובאיכותם. בכל מקרה, הדבר היחיד שעליו

... מובן

שהמראה

שהייתה מולו לא

הייתה מראה רגילה,

מחזירת אור, שהייתה

נפוצה בכל בית עוד

במאה הקודמת...

לעומת המראה

הפרימיטיבית...

הרבה מר כהן לדבר יותר מאשר על אותם מהפכות רפואיות, היה נינו. "ידעת שאחד הנינים שלי מתגייס היום?" שאל. "מזל טוב!" אמר דויד וחייך. "כן," המשיך מר כהן, "הוא מצטרף לאקדמיה הצבאית בירושלים..." באותו הרגע נפתחו דלתות המעלית ודויד בירך את מר כהן לשלום והמשיך למכוניתו.

בדירתם של הזוג בן אליעזר הפריע צלצול הטלפון את מנוחתה של אלה. היא שלחה ידה לעבר מכשיר הטלפון ולחצה על כפתור המענה. היא ידעה כי יכולה הייתה פשוט לומר "ענה" ולקבל את השיחה דרך מערכת הכריזה הדירתית, אך העדיפה לעשות את הדברים בצורה זו. היא חשה שדרך זו היא אינטימית יותר. מצידו האחר של הקו נשמע קולה של סגנית המנהל. "אלה, אני ממש מצטערת להפריע לך ביום החופשי. אחת המורות הודיעה שהיא חולה ותהינו אם תוכלי לבוא ללמד."

"תני לי לנחש," אמרה אלה בעודה קמה מהמיטה, "גברת רוזן נכון?" "האמת שכן," אמרה סגנית המנהל. "את זוכרת שבוע השנה שבו היא לא מצאה סיבה להתחמק מלבוא ללמד?" סגנית המנהל שתקה. אלה הוסיפה לדבר, "יש אנשים שמגיעים למקצוע הזה מכל הסיבות הלא נכונות." הסגנית לחשה "כן..." והמשיכה לשתוק. אלה הגיעה בינתיים לארון הבגדים וקראה "היפתח" ולאחר מכן "עבודה". הארון זיהה את קולה של אלה, ומיד הוציא את מדף הבגדים שאותם לבשה לעבודתה בבית הספר התיכון. "אבוא עוד מעט," אמרה. הסגנית הודתה לה מקרב לב וניתקה את השיחה. אלה התלבשה במהירות, ואז הלכה לאמבטיה להתאפר. מדי פעם תהתה אלה אם היא עצמה פנתה למקצוע ההוראה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

מהסיבות הנכונות. עוד כשהייתה ילדה תמיד התעניינה בתחום האזרחות. תמיד התפלאה מהמשטר הדמוקרטי ומהגאוניות שבה היה בנוי. עם סיום לימודיה התיכוניים התגייסה לצה"ל, כדי שתוכל ללמוד באקדמיה הצבאית. אמנם אז, בניגוד להיום, רמת הלימודים באקדמיה הייתה נמוכה במקצת מהרמה ביתר האוניברסיטאות בארץ, אך לאלה התאימו תנאי הלימודים. האקדמיה הייתה אחד הרעיונות המבריקים יותר. לאחר הסכמי השלום בין ישראל למדינות ערב הסובבות אותה, הצורך בקיומו של צה"ל פחת. אזרחים רבים התלוננו כי אין סיבה להמשיך בגיוס החובה, שהיה נהוג עד כה בגיל 18. לעומת זאת, אנשי ציבור ואקדמאים רבים הבינו את הסכנה בהזנחת הצבא. האחרונים ראו מול עיניהם את זוועות השואה, ולא שגו באותה האופוריה שבה שגו יתר האזרחים. הם ידעו כי האנטישמיות עוד לא עברה מהעולם, והבינו את הצורך ההכרחי של היהודים בצבא חזק שיגן עליהם. הצבא הפך לצבא מקצועי, ואף שנאמר כי צבא זה יהיה יעיל יותר וחזק יותר, היה דרוש משהו שימשוך את כל אותם הצעירים לשורות הצבא. אז עלה רעיון האקדמיה. כדי להתקבל לאקדמיה היה צורך להתגייס לצה"ל ולאחר מכן לחתום על שירות קבע למשך שנים מספר, בדומה למסלול העתודה הישן. האקדמיה, בתמורה, לא גבתה שום שכר לימוד. יוצאי האקדמיה השתלבו בצה"ל בתפקידי מפתח וקיבלו משכורות נאות. בנוסף, אזרחים אלה קיבלו הטבות שונות והערכה רבה מהציבור. עם השנים הפכה האקדמיה לאחת ממסודות הלימודים הטובים בארץ, ואף בעולם. עובדה זו משכה אל האקדמיה אנשים איכותיים רבים, שבתורם תרמו רבות למערך ההגנה של מדינת ישראל. במהלך לימודיה הבינה אלה את החשיבות בהבנת הדמוקרטיה על כל פרטיה הקטנים. היא הגיעה להבנה זו בעקבות היתקלויות חוזרות ונשנות עם שני סוגים של אנשים. הראשונים היו אלה שהושפעו מדעות קיצוניות אנטי-דמוקרטיות. זאת, בשל העובדה הפשוטה שלא ידעו די על שיטת הדמוקרטיה, ולכן הובלו להאמין כי שיטה זו מיושנת ופסולה. אף על פי שחררה לה לראות אנשים שאוחזים בדעות כה קיצוניות בלי אפילו לבדוק את יתרונות משטרם שלהם, תמיד סיווגה אותם כתמימים. לצערה, את הסוג האחר לא יכלה לסווג כך. לסוג האחר השתייכו אלה שהאמינו כי מדינת ישראל צריכה להפוך למדינת כלל אזרחיה. הדגשת הזהות הלאומית האתנית-יהודית, הייתה לדעתם אקט של גזענות, שאין לו מקום בחברה נאורה כמו ישראל של שנת 2025. מבחינתם, מדינת ישראל צריכה להכיר רק בזהות הלאומית הפוליטית-ישראלית. הרעיון אמנם נשמע כרעיון טוב, אך היא ידעה כי זהו מתכון לאסון. היהודים זקוקים למדינה משלהם, זוהי הדרך היחידה להבטיח את ביטחונם. כבר בשנה הראשונה ללימודיה שמה לעצמה כמטרה לנסות ולהסביר את חשיבות היותה של מדינת ישראל, הן מדינה יהודית הן מדינה דמוקרטית. ובכן, נראה היה כי אכן פנתה

למקצוע מכל הסיבות הנכונות. למרות זאת, מעולם לא הכחישה כי הכסף הרב והתואר הנחשף "מורה" קסמו לה מאוד. תמיד כשדיברה על כך עם אמה, צחקה עליה האם. בזמנה משמעות המילה "מורה הייתה" שונה לחלוטין. מחשבות אלה הסתיימו תמיד בהסכמה כוללת שהדרך שבחרה הייתה הנכונה. תמיד זכרה גם את אותו בחור מקסים שפגשה בזמן לימודיה, וכעת היא נשואה לו באושר. עוד מעט תגלה לו את הסוד שאותו שומרת מאז השבוע שעבר.

...מר כהן

היה אחד השכנים

החביבים על דוויד,

רק לאחרונה חגג

את יום הולדתו

המאה שלושים...

מכוניתו של דוויד, תוצרת ה"גלגל הכחול", שעטה במורד הכביש. הנוף שנגלה לעיני דוויד היה נופה הייחודי של מדינת ישראל. בשנת 2007 החל המעבר מצורת הבנייה הישנה לבניית גורדי שחקים. בעשר השנים הבאות הוחלפו בנייני המגורים הרגילים במגדלים של חמש מאות קומות כל אחד. בצורה זו תפסו הבניינים שטח קטן בהרבה מאשר קודמיהם. כל חמישה בניינים שכאלה הוכרזו כגוש. העיקרון היה חלוקת הארץ לגושים, כל גוש הכיל את כל הנחוץ לאוכלוסייה המקומית: תחנת משטרה, תחנת מכבי אש, בית ספר ושטחים ירוקים רחבים. כעת, כשציפופות הבניינים ירדה בצורה כה ניכרת, התפנה מקום רב לבניית גני ענק לרווחת התושבים. דרך זו של חלוקה לגושים תרמה גם בתחומים רבים אחרים. זמן התגובה של שירותי החרום הצטמצם ל דקות מספר.

גם פעילות המשטרה התייעלה בהרבה. המשטרה נפרשה לאורך כל הגוש, ודאגה למגר את האלימות על כל צורתיה. אזרחים שוב יכולים היו לצאת בכל עת שרצו, ולהרגיש בטוחים שדבר לא יקרה להם. אותם הפרחחים, שמילאו את רחובות הארץ בזמנים עברו, היו נחלת העבר. מובן שבד ובכד גם הפיקוח על המשטרה גדל. פעילות המשטרה יצרה חשש של אזרחים מפגיעה בזכויותיהם. המשטרה, מצדה, הייתה ערוכה לכך וקיבלה בשמחה כל מבקר. בדרך כלל מבקרים אלה לא הצליחו למצוא פסול בהתנהגות השוטרים. אם נמצאו מקרים של אלימות משטרתית בלי צורך, הם טופלו בחומרה. לעומת זאת, שוטרים שהואשמו לשווא, קיבלו תמיכה מלאה הן מחבריהם לכוח, הן מאזרחים רבים, שרצו להמשיך לחוש בטוחים בעת יציאתם לרחובות. צורת הבנייה

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

החדשה אפשרה גם יצירת מערכת תחבורה ציבורית יעילה בהרבה. רכבות ואוטובוסים שימשו צעירים ומבוגרים בכל שעות היום והלילה. נהיגה. במכונית לא השתלמה, מאחר שמחירי התחבורה הציבורית היו מצחיקים ממש. את דוויד זה לא עניין. תפקידו דרש ממנו להגיע במהירות ממקום למקום. זאת הייתה הסיבה שצה"ל סיפק לו את מכוניתו, והוא מצדו לא התנגד למהירות ולנוחות שניתנה לו בלי תשלום. בקרוב יגיע אל בניין הכנסת, שם ייפגשו הוא עוד כמה קצינים עם הנציגים העיראקיים. אמנם הוא לא היה הבכיר מבין הקצינים בפגישה, אך הוא נודע בכושר השכנוע הבולט שלו. כמה פעמים ציין האלוף מרום, מפקד אגף החינוך וההסברה של צה"ל, כי בבוא היום דוויד ימלא תפקיד זה. אם יצליח היום עם העיראקים, דרגת התא"ל תהיה מובטחת לו.

אלה הגיעה לכיתת הלימוד שלה בדיוק עם הישמע הצלול. התלמידים, שהבינו כי שיעורה של גברת רוזן התבטל, לא ניסו להסתיר את שמחתם. "אני מקווה מאוד שעליזות הרוח נובעת מקיומו של שיעור אזרחות ולא מאי-קיומו של כל שיעור אחר" ציינה אלה, צוחקת בלבה. אלה הוציאה את מחשבה הנייד והזינה את מספר הכיתה. המחשב פתח מיד קובץ המראה את השיעור שהכינה אלה קודם לכן לאותה כיתה. על מסך המחשב התנוססה בגדול הכותרת "החוקה". "מעניין..." חשבה לעצמה אלה. "ובכן תלמידים, היום נלמד על החוקה. חוקה היא מסמך המייצג את עקרונות היסוד של המשטר במדינה. מעמדה של החוקה גבוה מזה של החוק הרגיל, בשל כך לא ייתכן חוק העומד בסתירה לחוקה". אלה המשיכה לדבר על החוקה ועל מאפייניה. לאחר מכן קראה עם התלמידים את החוקה שצוטטה בספר הלימוד. מובן שקריאה זו של החוקה ודאי שלא הייתה הפעם הראשונה שבה קראו התלמידים את החוקה. מערכת החינוך דאגה שתלמידים ייחשפו לחוקתה של המדינה עוד מהכיתות הנמוכות. "מישהו יודע כיצד התגבשה החוקה?" שאלה אלה. לאחר שלא זכתה לתשובות רבות, או לתשובה כלשהי בכלל, החלה אלה להסביר את תהליך היווצרות החוקה. "בעבר היו חוקי יסוד, חוקים אלה היו מיועדים להיות פרקים בחוקה כשתכונן. חלק מהחוקים שוריינו, אך מרביתם לא, ולכן לא היה קושי גדול לשנותם. בשנת 2012 הקימו כמה סטודנטים את תנועת 'חוקה עכשיו', שם התנועה אגב בא משמה של תנועה קודמת שהתפרקה עד אז". "לא היית אחת ממקימי התנועה?" התפרץ אחד התלמידים. "ובכן, כן" השיבה אלה והמשיכה לדבר, "התנועה גדלה ועד שנת 2019, באמצעות לחץ על השלטון, הביאה לכינונה של חוקה. החוקה הצהירה אחת ולתמיד על אופיה היהודי והדמוקרטי של מדינת ישראל". אלה זכרה את השנים שבהן נלחמה

עם חבריה הסטודנטים יחד על כינון חוקה. כל עוד לא הייתה חוקה במדינה, נשקפה סכנה של ממש למדינה. קיצוניים רבים מהשמאל ומהימין פנו שוב ושוב לבג"ץ, בטענה כי חוק זה או אחר אינם חוקיים. שופטי בג"ץ ניצבו לא אחת בדילמה, שכן לא הייתה חוקה שלאורה יכולים היו לשפוט. הדבר היחיד שהיה בידם, היה מגילת העצמאות, שאמנם רבים

ראו בה כחוקה, אך מבחינה חוקית מעמדה היה רחוק אף ממעמדו של חוק רגיל. החוקה אכן יצרה יציבות מסוימת במדינה. החוקה צמצמה את מידת ההתערבות של השופט בחוק, שכן כעת לא הייתה

דעתו האישית מה שהנחה אותו, אלא החוקה. מובן שאותם הקיצוניים לא שמחו, אך כעת לא היה להם מה לעשות, כדי לשנות את החוקה היה צורך ברוב של שמונים אחוז מחברי הכנסת, רוב גדול בהרבה מכל רוב שקיצוניים אלה יכולים היו להשיג. אלה זכרה כיצד היא ובעלה דוויד חשו גאווה רבה עם כינון החוקה, לא רק בגלל היותם חלק מאותו הגרעין שהביא את הרגע, אלא מכיוון שמבחינתם, באותו הרגע הפכה ישראל למדינה נאורה יותר ויציבה יותר.

... כ ע ת

השתמשו הרופאים

בנאנו-בוטים. הללו

היו בגודל של כדורית

דם לבנה, ויכולים היו

לטייל בחופשיות בגוף

... ה א ד ם

דוויד החנה מכוניתו והחל להתקדם לעבר מקום המפגש עם הנציגים העיראקיים. לפתע שמע יריות. הוא הכניס במהירות מחסנית לרובה, טען אותו והחל רץ לעבר היריות. הוא הבחין בקבוצת מתפרעים חמושים ברובי אמ-16 מיושנים,

שירים לעבר המאבטח בשער. המאבטח השיב אש, ועוד מאבטחים

החלו להגיע. המתפרעים הצליחו לבצר עצמם מאחורי מכונית מסחרית, אך דוויד היה בעמדת ירי מצוינת. הוא ירה כדור ופגע באחד המתפרעים בעודו צועק "הניחו את הנשק!". המתפרעים ההמומים ניסו להסתובב לעברו, אך מיד כדור נוסף פילח את זהו של אחד מהם, ואחריו עוד כדור. ארבעת המתפרעים הנותרים מיהרו להשליך נשקיהם ולהיכנע. המאבטחים הגיעו מיד וכבלו אותם. היה ברור לדוויד כי תוך דקות היו המאבטחים משתלטים על המצב בעצמם, אך שמח שיכול היה לעזור. חשדו בנוגע לזהות הקבוצה התברר כנכון, עשר דקות לאחר מכן. האלוף מרום אישר שזו הייתה קבוצה קיצונית המתנגדת לשלום בין ישראל לעיראק. "כמה חבל", אמר דוויד בלבו, "שהם אינם יודעים

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

את האמת לגבי הסכם זה". אותם המתנגדים, שחשו כי הסכמים אלה יובילו לסופה של מדינת ישראל מסיבות רבות, לא ידעו כי ההסכמים הביאו לישראל רק תועלת. כלפי חוץ נראה זה כהסכם שלום לכל דבר, אולם רק המעורבים בדבר ידעו שזה לא בדיוק המצב. לאחר חתימת הסכמי השלום עם הפלסטינים והקמת מדינתם ב-2007 צמחה הכלכלה הישראלית. הרגיעה באזור הביאה משקיעים רבים לישראל. עד 2017 הייתה ישראל מדינה עשירה מאוד, והדבר בהחלט התבטא בכוחה הצבאי. הפיכת הצבא לצבא מקצועי ורעיון האקדמיה שסחף רבים מהצעירים להתגייס, הובילו להפיכתו של צה"ל לצבא החזק ביותר, יחסית לגודלו. צה"ל היה נחות משאר צבאות העולם רק במספר חייליו, שהיה קטן מזה של חיילי צבא ארה"ב, למשל. זאת, כמובן, עקב מספר התושבים הקטן בהרבה מזה של מספר תושבי ארה"ב. האיכות פיצתה על הכמות, ויכולתיה הטכנולוגיות של ישראל בתחום הצבאי הרשימו אפילו את צבאות אירופה וארה"ב. קל וחומר, שגם את צבאותיהן של מדינות ערב. האחרונות חשו צורך בהבטחה מצד ישראל שלא תתקוף אותן, ישראל מצדה רצתה להמשיך ולהתפתח, וכך עלה רעיון הליגה המזרח-תיכונית. בין מדינות הליגה נחתמו הסכמי מעבר חופשי, שימוש במטבע אחיד, שיתוף ברשת החשמל ועוד. בתמורה לנדיבותה של ישראל בעזרתה לשכנותיה בתחומים מגוונים כמו הכלכלה והרפואה, החזירו השכנות לישראל טובה בכך שהעניקו, למשל, גישה למחצבי הטבע שלהן, וסבסדו כוח עבודה למטרותיה של ישראל. לישראל ניתן מעמד מיוחד בליגה. היו שאמרו כי היא הייתה זו ששלטה מעשית בליגה, אחרים ביטלו את הרעיון במחי יד. כך או כך, תרמה הליגה למדינת ישראל בתחומים רבים. הליגה החלה לתפקד רק בשנים האחרונות, ולכן השינויים שעמדה להיווצר עוד לא הורגשו. ישראל, בינתיים, עמלה כדי לצרף אל הליגה את כל מדינות המזרח התיכון.

עם רדת הערב התכנסו כל בני משפחת בן אליעזר בביתם. דוויד, אלה ושני בניהם אכלו כולם סביב השולחן. מבזק חדשות הסיט את תשומת לבם מהאוכל. הקריין הכריז בשמחה, כי בפגישה היסטורית חתמו נציגים עיראקיים על הצטרפות עיראק לליגה המזרח-התיכונית. הקריין הוסיף, כי מקור בכיר בצה"ל מסר, שבקרוב יחלו מגעים עם איראן. אלה נשקה לדוויד ואמרה "אמרתי לך שתצליחי!".

העתיד עדיין לא היה ברור. היו שחזו כי במהלך השנים הבאות יצטרפו לליגה כל מדינות המזרח התיכון. הם טענו כי ישראל תשגשג, ואף תהפוך למעצמת על של ממש, הן בתחום

הטכנולוגיה והצבא, הן בתחום התרבות. היו שחשבו כי הפיכתה של ישראל למוקד תרבותי תוביל רבים לרצות להתגייר, כדי להידמות לאזרחי ישראל ולהשתלב בחברתם. התחזיות ניבאו כי התופעה תחל אצל צעירים ערביים ותתפשט אל הסינים, אל האמריקאים ואל האירופאים. הדבר הסתדר עם תיאוריה אחרת, שעל פיה הסינים היו למעשה עשרת השבטים הגולים מימי המקרא. פרופסורים זרים התריעו כי הליגה המזרח-

תיכונית עתידה יום אחד להפוך למדינת ישראל גדולה. מומחי דמוגרפיה, שניתחו את התחזיות המוזכרות לעיל, צפו כי בשנת

2040 תהיה היהדות דתם של שליש מתושבי העולם. אך כל

אלה היו מיעוט. רוב האנשים הסתפקו בהיותה של ישראל

אחת מהמדינות שיהיו שותפות באותו גן עדן חדש

שייווצר במזרח התיכון. הם לא היו צריכים את צרותיהן

של מעצמות העל, הם הסתפקו בהחלט במדינה קטנה

שבה יוכלו לחיות בשקט את חייהם.

אם אלה ודויד בן אליעזר היו שומעים על כל אחת

מאותן התחזיות, הדבר ודאי היה מביא להם אושר, אך

הם לא שמעו אף אחת מהן. אם לומר את האמת, זה

גם לא עניין אותם כרגע. הם שכבו במיטתם לאחר יום

ארוך. "יש לי הפתעה בשבילך", אמרה אלה, לקחה את ידו

של דויד ושמה אותה על בטנה. דויד הסתכל אל תוך עיניה

הכחולות שכה אהב. בחוץ נשמעו קולות של זיקוקים. הארץ

חגגה למשמע הידיעות שאותן ידע דויד כבר זמן רב, מאז שיצא

מהפגישה שבה נחתם ההסכם המדובר. הוכרז כי מחר יתקיים יום חג

לאומי, ולכן המדינה תפעל במתכונת שבת. אלה ודויד שכבו במיטה והסתכלו

זה על זה. היה זה יום שני, סתם יום שני, ככל יום שני, ובקרוב כבר יהיה זה יום שלישי.

בקרוב דויד יקודם לתא"ל והיום בתיכון הודיעו לאלה שככל הנראה תחליף את סגנית

המנהל עם פרישתה, אך זה לא עניין את דויד ואת אלה. בקרוב תיוולד להם בת. לבם

המלא שמחה, התמלא גאוון, כאשר שמעו שיר מוכר מתנגן מהרחוב:

...בשנת 2007

החל המעבר

מצורת הבנייה הישנה

לבניית גורדי שחקים.

בעשר השנים הבאות

הוחלפו בנייני המגורים

הרגילים במגדלים

של חמש מאות

קומות כל אחד...

כל עוד בלבב פנימה
נפש יהודי הומייה.
ולפאתי מזרח קדימה
עין לציון צופייה -
עוד לא אבדה תקוותנו
התקווה בת שנות אלפיים,
להיות עם חופשי בארצנו
ארץ ציון וירושלים.

סידרה במורד הנהר

מאת: חן קונפינו | כיתה " | אורט מדעים וטכנולוגיה | חולון

"בוקר טוב!"

"בוקר טוב גם לך אהובתי!"

"אתה הולך ל'עבודה' היום?"

"כן, את יודעת, כמו בכל פעם, איני יודע מתי אחזור אך אני מבטיח לך שעוד אשוב!"

וכך יצאתי לפעולה המבצעית ה-78 בשירות הצבא הישראלי.

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אני מפקד בדרגת אלוף, המפקד על 12 לוחמים בגדוד סיירת מטכ"ל. מטרת פעולתנו היא לחסל את ראש הארגון החדש שקם, ה"ג'מא", לאחר הצלחות מרובות של יחידתנו נגד הג'האד והחמאס שסיימו את פעולותיהם בגדה.

הג'מא הוא ארגון מחתרתי, שקם לפני כחצי שנה, והוא מנסה לעצור את ההתפתחות המסחררת של ישראל בתחום הטכנולוגיה על ידי פיגועים כימיים וביולוגיים שהינם מוצלחים במיוחד. למזלנו, התקפות אלה חמורות ומסוכנות ביותר לישראל, כיוון שקשה להתגונן מפניהן או לעצור אותן. בבסיס סודי ביותר, שהוקם ליד אשדוד, מתחילים לפתח את המעבורת הישראלית שתטוס לחלל, כשעל סיפונה קבוצת מדענים ישראלית. המטרה לערוך מחקרים מסוגים למציאת פתרון למחלות קשות כמו סרטן ואיידס.

ההתפתחות הטכנולוגי והכלכלית של ישראל היא חלק חשוב ממערכת חברות חזקה בין מדינת ישראל לבין ארה"ב, שמזרימה לפרויקט זה כ-2 מיליארד דולר בשנה במשך שלוש שנים. הצלחת הפרויקט הזה תזניק את מעמדה של ישראל, המדינה הקטנה במזרח התיכון, למעמדה של ארה"ב, המעצמה הגדולה בעולם.

"אתם יודעים את חשיבות המשימה! אני רוצה משימה נקייה!"

זה היה התדרוך האחרון לפני ביצוע המשימה. השעה הייתה 2 לפנות בוקר על פי השעון הישראלי. אני עם שני חילי הסיירת שבפיקודי צנחנו על ראש הבניין שבו התאכסן ראש ארגון הג'מא, ובירידה אטית, באמצעות סנפלינג, נעצרנו בקומה הרביעית, ונכנסנו לבניין דרך חלון פתוח.

"פדן" חיסל את חמד, ראש הארגון, בשתי יריות אקדח. שמענו את צעדיהם של השומרים בחוץ. לא הייתה לנו ברירה, חיסלנו גם אותם וחזרנו בסירת קומנדו שחיתתה לנו על החוף מראש.

לאחר המשימה המוצלחת קיבלתי את הקידום שלי, והפכתי לרמטכ"ל של צה"ל. כך גם התחלתי את הקריירה הפוליטית שלי. עם זאת, נחשפה זהותי, מה שלא ממש הייתי רגיל אליו.

כבר שנה לא נעשה שימוש באחת מהיחידות המיוחדות, עקב המצב השקט השורר בינינו לבין מדינות ערב. השלטון העיראקי הרודני הוחלף בשלטון דמוקרטי שוחר שלום, כל

מדינות ערב חתמו על הסכם טוהר הנשק שנחתם בארצנו, ובכך נפתח עידן חדש של שלום, שנראה בלי סוף. הסכמי יצוא יבוא בין כל מדינות ערב עם ישראל, פיתוח ושיקום הנגב התחיל במהירות, ואט אט הפכה ישראל למעצמת סחר חליפין, בעלת קשרים עם כל העולם. נמל חיפה ואשדוד הוגדלו, ובמהרה נהיו למנמלים הרווחיים ביותר בעולם.

כל הכסף זרם לממשלה לפיתוחה של מסילת הברזל, שתעבור מישראל ללבנון, לסוריה, לטורקיה ולאירופה, ובכך תקל את המסחר ואת הנסיעה בין יבשות אסיה ואירופה. כאמור, פרויקט זה יימשך למעשה כמה שנים, אך חשיבות העיכוב בבנייה פחותה מאשר חשיבות העזרה והחיסכון שפרויקט זה יתרום להתפתחות הכלכלית של ישראל, באמצעות צמצום האבטלה ומציאת מקומות תעסוקה לאלפי ישראלים.

...על החללית

להקים מקום קליטה

לחלליות, שבהן יוסעו

בני אדם אל המושבה

החדשה בחלל, כדי לפתח

אותה וכדי לאכלס

בה בני אדם...

בהמשך להתקדמות הפוליטית שלי, קודמתי למעמד שבו אני מפקח "מלמעלה" על מערכת שלמה של התפתחות בכלכלה, בתרבות, בטכנולוגיה וברפואה. אני ראש ממשלת ישראל הקרב ובא!

ממעמדי החדש אני רואה יכולת לשנות, ולעשות כמיטב יכולתי למען מדינת ישראל ולמען תושביה. בשנה הבאה ייצאו לעולם הרחב דגמי המטוס החדש שנבנה בפיתוח משותף של ארה"ב ושל ישראל. מטוס זה מסוגל לטוס במהירויות מרשימות של 300 מטר בשנייה, שזו היא מהירות הקול. מטוסים כאלה כבר קיימים, אך השינוי הנוסף במטוס זה פותר בעיות רבות של קיבולת. לדוגמה, מטוס זה יכול להכיל כ-600 נוסעים, והשיפור החשוב הוא הפחתת הרעש של ה"בום העל קולי" שמטוסים אלה מייצרים לאחר שעברו את מהירות הקול. מטוסים אלה יקצרו את זמני הטיסות בין יעדי העולם ויביאו לחיסכון ניכר בהוצאות על טיסות בין-לאומיות. נמל התעופה בן-גוריון כבר נערך לקבלת מטוסים מסוג זה.

בחודשים הראשונים שלי בתפקיד אני מוצא את עצמי מבלה בניסיון ליצירת קשר עם מדינות המפרץ הפרסי, לשם יבוא נפט וגז במחירים נמוכים יותר. כיוון שהביקוש לנפט בעולם גדל והולך, ומחירו של הנפט רק עולה בהדרגה, ישראל זקוקה, כמוכן, למשאבי

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

ענק לפיתוח התעשייה, שגדלה בהדרגה. 23 בנובמבר הוא תאריך היסטורי לעם ישראל. זהו תעריך שיגור המעבורת המאווישת הישראלית הראשונה לחלל, שבה 15 אנשי מדע, מהמובילים בעולם בתחומם, עומדים לבצע מחקר שיימשך שלושה חודשים, על מחלות שונות המאיימות על הגזע האנושי, כמו סרטן, איידס, ומחלות אחרות שהתפתחו בזמן האחרון, כמו ה"פליסה" שמשתקת אזורים שונים בגוף האדם, בעקבות פגיעת גז העצבים, שמפוזר באוויר לאחר פיגועים ביולוגיים נגד ישראל. ממצאים של מדענים ושל רופאים אלה יכולים לשנות לחלוטין את התפיסה הרפואית של המדענים בכל העולם, ולעזור רבות בטיפול במחלות אלה. בנוסף, תישלח חללית המצוידת ברובוטים משוכללים ומיוחדים במינם. חללית זו נועדה למצוא פתרון לבעיה הגדלה והולכת של צפיפות האוכלוסין. בעקבות הישגי הרפואה והטכנולוגיה, שיעור התמותה ירד, ושיעור הילודה עלה באחוזים מרשימים במיוחד. לכן סכנה התפוצצות האוכלוסין עומדת בפתח ומחכה לרגע המתאים. על החללית להקים מקום קליטה לחלליות, שבהן יוסעו בני אדם אל המושבה החדשה בחלל, כדי לפתח אותה וכדי לאכלס בה בני אדם. לאחר נחיתתה של החללית, היא תקים מעין בועת אוויר, שתאפשר לתושבי הכוכב שיבואו להתיישב לנשום בקלות. צעד זה יגביר את המודעות שיש לעולם בנוגע לחלל, ולאפשרות למציאת יצורים חיים נוספים מלבדנו ביקום הגדול כל כך. גילויים ראשונים של אפשרות קיום חיים על כוכב לכת מרוחק כבר התגלו, והם חושפים בפנינו עולם שונה ומשונה של סביבת חיים. התנאים עדיין לא אידיאליים, אך אפשר באמצעות המדע המתקדם של היום לפתור בעיות רבות גם מסוג זה. אלפי אנשים, אפילו מיליוני אנשים מכל רחבי העולם מתנדבים לטוס לחלל, ובכך להיות האזרחים הראשונים על הכוכב, מה שנראה מהצד כחוויה עצומה. פיתוח הכוכב החלל במהרה ותפס תאוצה רבה. בכוכב מגדלים עתה גידול חקלאי מיוחד, שניתן רק על אדמת הכוכב הזה. גידול חקלאי זה נראה כמו פתרון לבעיית הרעב העולמית, כיוון שהוא מהיר ואינו מצריך טיפול והשקיה מרובה, מאחר שסוג האדמה בכוכב שונה מזה שעל כדור הארץ. אדמה זו פורייה במיוחד ונוחה לטיפול.

בהמשך להתפתחות הטכנולוגית פיתחה ישראל חידושים מדהימים בשיטות לוחמה לא מאוישות, כמו מזל"טים, רובוטים דמויי אדם, וכלי רכבים משוכללים הממונעים ונשלטים על ידי שלט רחוק, שעליהם מפקחים חיילים מנוסים ומיומנים. שיטות לוחמה אלה הופכות, כמובן, את הארץ למקום בטוח וטוב יותר לחיות בו. אך מעבר לכך ניכר החיסכון בחייהם של בני האדם, שנופלים חלל בקרב. לפיכך, נגמרו המלחמות בין בני אדם לבני אדם, והחלה תקופה של לחימה חדשה, בין רובוטים דמויי אדם לבין הרובוטים מצד האויב. רובוטים אלה מגנים כיום על גבולות מדינת ישראל.

ואכן, כאילו בניסיון לבחון את הרובוטים החדשים שתפסו את מקומם בצבאותיהן של מדינות העולם הרחב, פרצה המלחמה הראשונה בהיסטוריה, המנוהלת על ידי אדם, אך מתבצעת בכוחות רובוטים יודעי יכולת לחימה. מלחמת הרובוטים, שפרצה בין רוסיה לארה"ב, נמשכה כחודש. מספר הנפגעים היה קטן ממש, ועמד על כ-100 פצועים ואפילו לא הרוג אחד! המלחמה הסתיימה בהצלחה המרשימה של ארה"ב, באמצעות שליטתה על הרובוטים. כמו כן, ניכרה גם עזרתה ותמיכתה של ישראל בארה"ב, שמימנה כמוכן גם את הפרויקט הזה.

... מלחמת

הרובוטים, שפרצה בין

רוסיה לארה"ב, נמשכה

כחודש. מספר הנפגעים

היה קטן ממש, ועמד על

כ-100 פצועים ואפילו

לא הרוג אחד...

השנה 2020, ואכן בעיית הרעב מושכת את תשומת לבם של פוליטיקאים ושל מדענים רבים מכל העולם, שמנסים למצוא פתרון לבעיה. גידול התבואה על כוכב הלכת המרוחק תפס תאוצה, אך בעיה של העברת המזון מן הכוכב אל כדור הארץ צה בפתח, ועד לפתרון בעיה זו מנסים לחשוב על פתרון חלופי. בישיבה שהתנהלה באפריקה, נמצא הפתרון המוצא, על ידי מדענים-ימאים, שדוגלים ברעיון של הקמת חוות תת-ימיות עצומות בגודלן, באוקיאנוס השקט, שבהן יגדלו מאכלי ים, שיספקו את צורכיהן של המדינות המתקשות ביצירת מזון עצמאי לתושביהן. גידול זה מתאפשר מתחת לפני המים, ותפוקתו מרשימה ביותר, כי הוא מסוגל להכיל בדונם כמות מזון השווה לעשרה שדות חיטה.

הבוקר הגיע לידי מעטפה מרשימה למדי ובתוכה מסמך. במסמך נאמר כי החללית הישראלית הלא מאוישת, שבתוכה נמצאים רובוטים משוכללים, שמצוידים במכשור טכנולוגי מפותח כדי להקים מושבה זמנית על הכוכב המיועד, ובכך לעשות את הצעד הראשון בהקמת מקומות המגורים החדשים לאנושות, נחתה בבטחה על הכוכב, והחלה כמתוכנן את המוטל עליה. היא תסיים את תפקידה בעוד כחצי שנה, כאשר הכוכב יהיה מוכן לקליטת בני אדם מכדור הארץ.

פרויקט מוצלח נוסף נראה כי הגיע לסיומו: הקמת מסילת הרכבת, שתעבור מאפריקה דרך ישראל לאירופה, הושלמה, ואני הוזמנתי לחנוך את קטע הרכבת העובר בישראל.

רכבות אלה הן רכבות למסחר חלופי בין המדינות השוכנות באזורים שבהם עוברת הרכבת, אך היא גם תספק שירותי תחבורה ציבורית לנוסעים, ובכך תזיל את הנסיעה בין יבשות

נוער חושב מחר מה החלום שלך?

אלה, ותקל את העברת המסע דרך היבשה במקום דרך הים (כאשר על היבשה, השליטה על העברת הסחורות גדולה יותר, ואפשרות הפיקוח גדולה יותר מאשר בים).

בישיבת צוות אני מופתע לשמוע כי ליד חופיה של ישראל יוקמו חוות תת-ימיות של מזון ימי לטובת פתרון בעיית הרעב העולמית. בעקבות פרויקט זה תוכלו ישראל, בזכות מדעניה, להוכיח "מה היא באמת שווה", ולספק סחורה טובה ומשובחת של גידול הימי. כך תזכה ישראל לשימור המוניטין שלה, שהחל כשייצאה פירות וירקות איכותיים במיוחד לכל העולם.

השינוי שעבר ועובר על ישראל בשנים האחרונות, הפך אותה למדינה מפותחת, המשמשת דוגמה והשראה למדינות רבות הסובבות אותה ולעולם כולו. ישראל ניהנית משפע וממבחר גדול של מוצרים בכל התחומים: התחבורה, המזון, הריהוט, מוצרי החשמל וכו', וממחירים נמוכים יותר, עקב מעבר הסחורות בישראל, שהיא כ"גשר" בין יבשות העולם מצפון לדרום. תיירים רבים באים לישראל, מתאהבים בה ומחליטים להשתקע בארץ ולהקים בית מגורים. הירידה מהארץ הצטמצמה. כדי להיכנס לגבולות ארץ ישראל יש צורך באשרה מיוחדת, ממש כמו בארה"ב, המאפשרת שהייה לתקופת זמן מסוימת.

מול חופיה של ישראל הוחלט להקים איים מלאכותיים במרחק של כשני קילומטרים מחופיה של תל אביב. איים אלה ישמשו אתר תיירות לתיירים הרבים המגיעים מכל קצוות העולם, וכאמור, ישמשו כמעגנים לסירות נופש שעוצרות בדרך מהים התיכון, וגם יקלו את הפיקוח על החוות התת-ימיות שיספקו מזון.

ישראל היא סירה קטנה המפליגה קדימה במורד הזרם, בלי יכולת לעצור את הקצב הגובר והולך. תקופות טובות רבות מחכות לישראל עוד בהמשך, ולא נראה כי משהו יוכל לעצור אותה.

**"אם תרצו אין זו אגדה... אבל אם לא תרצו, הרי כל מה שסיפרתי לכם בזה, אגדה היא ותשאר אגדה."
"...כל מעשה אדם, תחילתו חלום וסופו חלום."**

בנימין זאב הרצל - אלטנוילנד

לפני כמאה שנים, כתב בנימין זאב הרצל, את הרומן האוטופי "אלטנוילנד". חזונו של הרצל התממש והפך למציאות מרשימה ויצאת דופן. בארץ ישראל קמה לעם היהודי מדינה דמוקרטית, ולה הישגים אדירים. ברם, כיום מדינת ישראל מצויה באחת התקופות המורכבות בתולדותיה. במציאות הנוכחית, מתחדדות הדילמות המלוות את המדינה בתחומי הפוליטיקה, דו-קיום, הכלכלה, החברה, הביטחון, השלום ודילמות רבות אחרות. לפני כמאה שנה הצית חוזה המדינה את הלפיד שהוביל אותנו עד הלום. כיום, כולנו מחויבים לעזור להצית את הלפיד לשנים הבאות. הרצל לא חשש לחלום, להעיז ולהיאבק על הגשמת חזונו... פרוייקט "נוער חושב מחר" נועד לעורר מחשבה ויצירתיות בקרב בני הנוער, לתת להם תחושה שזו זכותם ואחריותם לעסוק בעתיד מדינת ישראל, ולתת במה לחזונם.

תיכוניםסטים כותבים על חזון מדינת ישראל במאה ה-21

"...הונהגה המסורת החדשה בבתי הספר בישראל. התלמידים לומדים במשך תשעה חודשים, ובחודש יוני הם יוצאים למסע השנתי, כל כיתה מישראל ואתה עוד שתי כיתות ממדינות ערב..."
ליזה צרקוב, כיתה י', בי"ס אוהל שם, רמת גן

"...ב-2010 חפרנו תעלה מיוחדת שנקראת 'תעלת הימים' שחיברה בין ים סוף לים המלח, ובין ים המלח לים התיכון. ים המלח חזר לגודלו הטבעי..."
עדי שרצר, כיתה ט', ישיבת כפר גנים, פ"ת

"...ומה בקשר אליהן?" שאל, "אף פעם לא ראיתי דבר מוזר כמותן!" הצביע הרצל על המכוניות המוזרות המנצנצות באור השמש, שחלפו במהרה על פניו והיו עטופות במה שנראה כמו קולטי שמש..."
עמית גרין, כיתה י', בי"ס העמק המערבי, גבעת אלה

"...לא האמנתי למראה עיניי. העיר נראתה בדיוק כמו תל אביב: עיר מפותחת ומלאת חיים. לא כך ציפיתי לראות את פלסטין..."
ענת גורדון, כיתה י"ב, הגימנסיה העברית הרצל, ת"א-יפו

"...חילות הפיתוח והאלקטרוניקה עוסקים בעיקר בפיתוח אינטליגנציה מלאכותית, שתוכל להחליף את החיילים בפעולות היום-יומיות..."
אנה פולטרוביץ', כיתה י"ב, בי"ס להנדסאים, תל אביב

"...המדינה שלנו השתנתה, הכלכלה בה משגשגת, כבוד האדם, השוויון והמוסר הם כאן ערכי מפתח לחברה, החינוך שלנו הוא מן המפותחים בעולם, איכות הסביבה מהמוקפדות ביותר, ובכל זאת יש דברים שאי אפשר לתקן?!..."
מור לוי, כיתה ט', בי"ס גוונים, קדימה